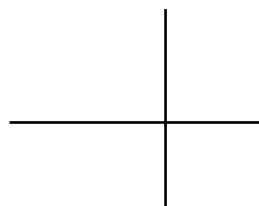

گولبرئیریک له چیرۆکه کانی

سادقی هیدایهت

وه رگتیر
عهلی نانه وازاده

کوردستان - ههولتیر
2006

ناوی کتیب: گولبرټریک له چیرۆکه‌کانی
سادقی هیدایه‌ت

- نووسهر: سادقی هیدایه‌ت
- وه‌رگێټر: عه‌لی نانه‌وازاده
- نه‌خشه‌سازی ناوه‌وه: گۆزان جه‌مال رواندزی
- به‌رگ: هۆگر سدیق
- سه‌ره‌رشته‌ی چاپ: هێمن نه‌جات
- چاپ: چاپی یه‌که‌م ۲۰۰۶
- ژماره‌ی سپاردن: ۸۴
- تیراژ: ۵۰۰
- نرخ: ۲۵۰۰
- چاپخانه: چاپخانه‌ی وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده

زنجیره‌ی کتیب - ۵۲ - (۱۵۵)

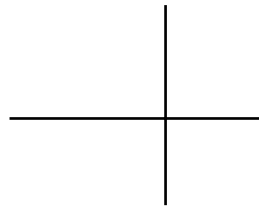
ناونیشان

ده‌زگای چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی موکریانی

هه‌ولێټر - پشت روژنامه‌ی خه‌بات

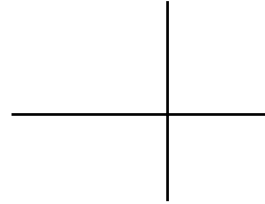
پۆستی نه‌لکترۆنی: asokareem@maktoob.com

ژماه‌ی ته‌له‌فۆن: ۲۲۶-۳۱۱

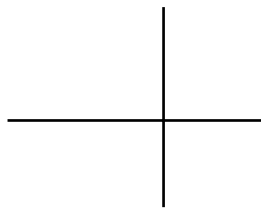

پیرست

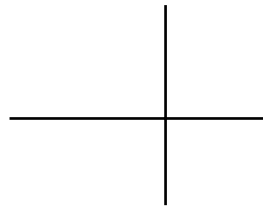
۷ بوومی کوپیر
۹۷ زبندہ بہ گور
۱۲۳ سی دلّوپ خوین
۱۳۷ ژنیک کہ میردہ کہی ون کرد
۱۶۵ بووکی پشت پەردہ
۱۸۱ سہ گی گہ پوّل
۱۹۵ تابجی خانم
۲۰۵ داش ٹاکوّل
۲۲۱ تاریکخانہ

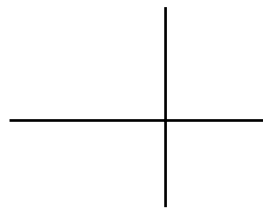

3

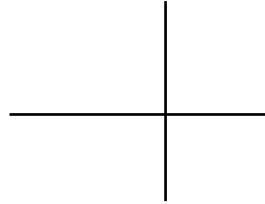
سى چيروكى ئەم كىتپە (بوومى كوتير، داش ئاكونل، بووكى پشت پەردە)
سالى ۱۹۹۵ لە سويد لە كىتپىكى سەرىخو دا بە ناوى بوومى كوتير بلاو بوونەوہ.

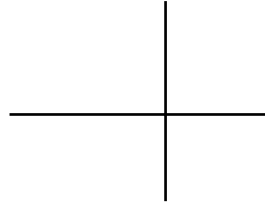

بوومی کویر

۷

۸ - بوومی کوئیر

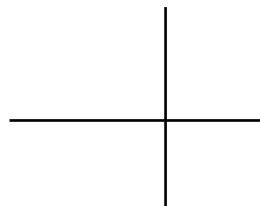

له ژيان دا برينگه ليک هه ن كه وهك خوږه رووچ به كاوه خو له په ناوه دهخون و ده تاشن.

ناكري نه و دردانه لاي كه س دربري، چونكه هه موو خوويان گرتوه كه نه م درده باوه رنه كراوانه به رووداو و پيشهاتي كه م وينه و سهير دابنين و نه گهر كه سيك بيللي يا بينووسي، خه لك به پيبي داب و نه ريتي باو و برواي خويان هه ول ددهن به بزهي پر له شك و كالته جارپوه دريبرن - چونكه مروف هيشتا چاره و درمانيكي بو نه ديتوته وه و ته نيا درماني نه و له بير كردني به شراب و خه وي مه سنووعي به ترياك و به ننگه - به لام به داخه وه شوين داخستني نه م درمانانه كاتين و له جيات نارام كردنه وه دواي ماوه يه ك ژانه كه پتر دهكهن.

ئاخو روژييك كه سيك په ي به رازي نه م رووداوه ماوه راي ته ببعيه، نه م رهنگدانه وه ي سيبه ري رووچ كه له حالي بيهوشي و به رزه خي نيوان خه و و بيداريي دا خو دهنوييني، دهبا؟

من ته نيا باسي يه كييك له و رووداوانه دهكهن كه به سه ر خو م هاتوه و

به رادهیهک کاری تیکردووم که قهت له بیرری ناکهم و دروشمی شوومی ههتا ههم، له رۆژی ئەزهل ههتا ئەبهه، ههتا ئەو رادهیه که بهدهر له فام و ئاوهزی بهشهره ژيانی من ژاراویی دهکا - ژاراویم نووسی، بهلام دهمهویست بلیم که داغی ئەوم ههمیشه پتوهبوه و پتوهدهبی.

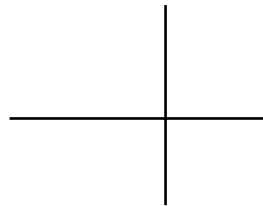
من تیدهکووشم ئەوهی که له بیرمه، ئەوهی که له پهیوهندی ئەو رووداوانه دا له بیرم ماوه بینووسم، بهلکهه بتوانم بیروراپهکی گشتی له سهه دهبریم « نا، تهنیا دلنیا بم یا ههه لانیکهه خۆم بتوانم باوهه بکهه - چونکه بۆ من چ گرینگ نیه که هی دی باوهه بکهه یان نهکهه - تهنیا دهترسم که سبهی بمرم و خۆم هیشتا نهناسیبی - چونکه به دریزایی ئەزموونی ژیان تووشی ئەوه هاتووم که چ ههلدیریکی به خۆف ده نیوان من و خه لکی دیکه دا ههیه و تیگهیشتم که تا دهگونجی بیدهنگ بم، تا دهلوئی بیرری خۆم بۆ خۆم راگرم و ئەگهه نیستا تهمام گرتوه که بنووسم، تهنیا بۆ ئەوهیه که خۆم به سیبههکهه بناسینم - سیبههریک که له سهه دیوار چهماوتهوه و وا ویدهچی که هههچی دهینووسم تامههزرۆیانه ههلهدهلووشی - بۆ ئەوهکه دهمهوی به تاقی کهمهوه: بزانه بهشکهه بتوانین پهکدی باشتر بناسین. چونکه لهو کاتهوه که تهواوی پهیوهندییم دهگهه ل خه لکی دی بچریوه دهمهوی خۆم باشتر بناسم.

قسهه پووج! - باشه، بهلام له ههه راستیههک پتر نازارم دهه - ئایا ئەو خه لکهه که وهک من، که به روالهت پیداووستی و ههوا و ههوهسی منیان ههیه، بۆ فریو دانی من نین؟ ئایا کۆمه لیک سیبهه نین که تهنیا بۆ گالته کردن و هه لخه له تاندنی من ساز بوون؟ ئایا ئەوهی که ههستی پیدهکهه، دهیبینم و هه لیدهسهنگینم گشتی خه یالات نیه که دهگهه راستی جیاوازیان زۆره؟

من تهنیا بۆ سیبههههری خۆم دهنووسم که له بهه چرا که وتۆته سهه دیوار، دهبی خۆمی پیناسینم.

.....

لهه دونیا پهستهه پڕ له هه ژار و بی ئەنوا، بۆ پهکهه جار پیموابوو که

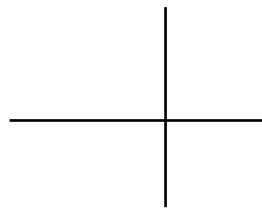

له ژيانی من دا گزینگیکی ههتاو خوئی نواند - بهلام مخابن، ئهوه گزینگ نهبوو، بهلكه تهنیا شوئیکی تیپه، ئهستیرهیهکی بالدار بوو كه به سیمای ژنیک یا فریشتهیهك خوئی نواند و له بهر رووناکي ئهوه یهك دهمه، تهنیا یهك چرته تهواوی بهدبهختیهکانی ژيانی خویم دیت و پهیم به مهزنایهتی و شکوئی برد و دوایه ئهه شوئه له گیژاوی تاریکی دا كه دهبا بزر بووباوه بزر بووه - نا، نهمتوانی ئهه شوئه تیپه په بو خویم راگرم.

سی مانگ - نا، دوو مانگ و چوار روژ بوو كه شوینیم ون کردبوو، بهلام یادگاری چاوه جادووییهکانی یا بلایسهی سووتینهی چاوهکانی له ژيانی من دا ههمیشه ماوه - چوون دهتوانم ئهوه له بیر كهه كه ئهوهنده پهیوهندی به ژيانی منهوه ههیه؟

نا، ناوی ئهوه قهت نابهم، چونكه ئیتر ئهوه بهو ئهندامه ئاسمانیه، شووش و تهماویی، بهو دوو چاوی درشت و واقورماوی كه له پشت ئهوه دا ژيانی من هیدی و به ژان دهسووتا و گری دهگرت، پهیوهندی بهم دونیا پهست و درهوه نیه - نا، ناوی ئهوه نابی ئاویتهی شتهکانی زهمینی بکهه. دواي ئهوه ئیتر به تهواوی خویم له مهکوئی ئادهمهکان، له مهکوئی گهوجهکان و خوشبهختهکان کیتشا درهوه و بو فهرامووشی پهنام برده بهر شهراب و تریاک - ژيانی من تهواوی روژ له نیو چوار دیواری دیوهکهه دهگوزهرا و دهگوزهری - سهراسهری ژيانی من ده نیوان چوار دیوار دا گوزهراوه.

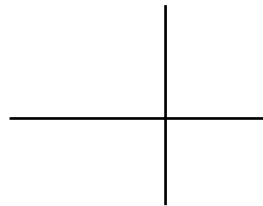
تهواوی روژ ئیشی من نهققاشی له سهه بهرگی قهلهمدان بوو - تهواوی کاتم به نهققاشی له سهه بهرگی قهلهمدان و خواردنهوهی شهراب و کیشانی تریاک تیپه درهوه و پیشهی دزیوی نهققاشی سهه قهلهمدان ههلبژاردبوو بو ئهوهی كه خویم گیژ كهه، بو ئهوهی كه وهخت بکووژم. به ههلكهوت مالهكهه له درهوهی شار، له شوینیکی ئارام و بیدهنگ به دوور له هات و ههراي ژيانی خهلك ههلكهوتبوو - ئاقاری به تهواوی ئاوهله و دوروبهری ویرانهیه. تهنیا لهولای خهندهقهوه ماله گلینه چهپوک پیدادراوهکان دیارن و شار دهست پیدهکا. نازانم ئهوه ماله کام شیت یا

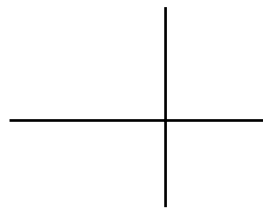
که م سہلیقہیہک له سہردهمی دهقیانوس دا سازی کردوه. چاوم که دهقوچینم نه تهنیا تهواوی کون و کاژیرہکانی دینه بهر زهنیم، بهلکه له سہر شانم هہست به قورساییان دهکم، مالیک که تهنیا له سہر قہلہمدانہکانی قہدیم دهکری کیشایانہتہوه.

دہبی ہہمووی ئہوانہ بنووسم تا بزائم کہ ہلہم نہکردوه، دہبی ہہمووی ئہوانہ بۆ سیبہری خۆم کہ کہوتۆتہ سہر دیوار بگیرمہوه - ئہری، پیشتر دلخۆشیہک یا دلخۆشکہرہوہیہکم بۆ ماہوہ. له نیو چوار دیواری ژوورہکم له سہر قہلہمدان نہققاشیم دهکرد و بہو پیشہ دزیوہ کاتم تپہر دهکرد، بہلام دواي ئہوہکہ ئہو دوو چاوم دیت، دواي ئہوہکہ ئہوم دیت ئیتر مانا، بایہخ و نرخي ہہر جوولہ و بزوتنہوہیہکم له بہر چاو کہوت - بہلام شتیکی کہ سہیر، شتیکی کہ جیی باوہر نہکردنہ نازائم بۆچی ماکہی ہہموو نہققاشیہکانم ہہر له سہرہتاوہ یہک شیوہ و یہک شکل بوہ. ہہمیشہ داریکی سہولم دهکیشاوه کہ له بنی پیرہپیاویکی کوور وہک جووکہکانی ہیندووستان عہبا له خو پچاو، ہلترووشکاو، میزہر له سہر و قامکی شادہی دستي چہپی بہ سہرسورماوی له سہر لئو دانابوو. - بہرانبہری کیژیک بہ جلی رہشی دریز داہاتبوہ و گولی لاولوی دەدایہ - چونکہ له نیوانیان دا جوگہیہک ہلکہوتبوو - نایامن پیشترئہو کوورہم دیتبوو، یا له خہو دا پیم ئیلہام کرابوو؟ نازائم، تهنیا دەزائم کہ ہہر چی دەمکیشاوه ہہمووی ئہو کوورہ و ئہو ماکہیہ بوو، دستم له خوہو ئہو وینہی دهکیشاوه و سہیرتر ئہوہکہ بۆ ئہم نہقشہ کریاریش دست دهکہوت و تہانہت بہ مامم دا ئہو بہرگہ قہلہمدانانہم دەناردہ ہیندووستان کہ دەفرۆشت و پارہکہی بۆ دەناردمہوه.

ئہو کوورہ ہہرہتر دوور و نزیک دەہاتہ بہر چاوم، چاکم له بیرم نیہ - ئیستا شتیکم وہبیر ہاتہوہ - کوتم: دہبی بیرہوہریہکانی خۆم بنووسم، بہلام ئہم رووداوه زور دواتر رووی داوہ و پەپوہندی بہو باسہوہ نیہ و ہہر له بہر ئہوہش دستم له نہققاشی ہلگرت - دوو مانگ پیش، نا، دوو مانگ و چوار رۆژ دەگوزہری، سیژدہی نہورۆژ بوو. ہہموو خہلک

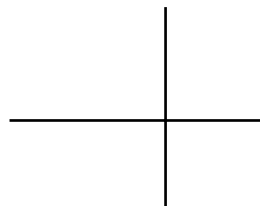

شالاوليان بۆ دەررەوہی شار ھینابوو - من پەنجەرہی دیوہکەم داخستبوو، ھەتا بە ئەرخرەیانى نەققاشى بکەم. نزیک تاوہەر تەواو خەرکی نەققاشى بووم، لە نەکاو دەرکە کراوہ و مامم ھاتە ژوور - یانى خۆی کوتى کە مامى منە، من قەت ئەوم نەدیبوو، چوونکە لە ھەرہتى لاوہتى دا بۆ سەفەرئیکى دوور و درئژر رۆشتبوو. گۆیا کەشتیەوان بوو، پیمابوو کارى تەجارەتییى بە منە، چونکە بیستبووم کە تەجارەتیش دەکا - بە ھەر حال مامم پیرەمئردیک بوو کوور کە مئزەرى ھىندى لە سەر بەستبوو، عەبایەکی زەردى شىرى لە سەر شان بوو و سەر و رووى بە شالگەردن داپتچابوو، بەرۆکی ئاوەلە بوو و تووکی سىنگى دەدیترا. ریشى کۆسەى کە لە ژیر شال وەدەرکەوتبوو دەرکا چل چل بیژمئرى، پئلووى بە ناسۆرى سوور و لیوى کەت بوو - بۆرە وئچوونئیکى دوور و سەمەرہى دەگەل من ھەبوو، وەک ئەوہکە وئنەى من کەوتبئتە سەر ئاوینەىھەکی تلخ - من ھەمیشە بیچمى بابم لە بەر خۆم ئاوا دانابوو، ھەر ھاتە ژوورئى چوہ پەناىەک و ھەلترووشکا - کوتم با شتئیکى بۆ ساز کەم، چرام پئکرد، چوومە خەلۆہتى تاریکی ژوورەکەم، کەلئنەکانم پشکنى ھەتا شتئیکى شایەنى بۆ بدۆزمەوہ، ھەرچەند دەمزانى لە مائەکەم دا چ دەست ناکەوئى، چونکە نە تریاکم مابوو و نە شەراب - لەپر چاوم بە سەر رفە کەوت - دەتکوت ئیلھامم پئکرا. دیتم قاپئک شەرابى کۆن کە بە میرات پئمیرابوو - گۆیا بە بۆنەى لە دایک بوونى من ئەم شەرابەیان دانابۆوہ - لە سەر رفە بوو، ھىچکات من وا بە زەین نەبووم، ھەر تەواو لە بیرم چووبۆوہ کە شتئیکى وام دە مال دا ھەيە. بۆ ئەوہکە دەستم بگاتە سەر رفە چوارپایەيەک کە لەوئى بوو دە ژیر پئم نا بەلام ھەر ھاتم قاپەکە ھەلگرم لەپر لە دەلاقوہ چاوم بە دەرئى کەوت - دیتم لە سارای پشت وەتاغەکەم پیرەمئردئیکى کوور، لە ژیر دارى سەول دانیشتبوو و کئیژئیکى لاو، نا - فریشتەيەکی ئاسمانیى لە بەرانبەرى بە پئوہ، داھاتبۆوہ و بە دەستى راستى گولئیکى لاولاوى کەوى رەنگى دەدایە، لە حالئک دا کە پئرەمئرد نئنۆکی قامكى شادەى دەستى چەپی دەجووت.

کيڙهڪه دروست رووبه رووي من بوو، به لآم واديار بوو که چ ناگاي له دهوروبهري خوڻي نه بوو، ده پرواني بي ٿه وهي رواني بيٿي؛ بزهيه کي سيحراويي و بيخوڻي له کونجي لٽوي دا ويشڪ ببوو، وهڪ ٿه وهڪه بيبي له لاي که سيٽي ناديار بيٿي - له وٽرا بوو که چاوه کاني به سام و به ٿه فسوون، ٿه چاوانه ي که له وه دهچوون په نديکي تالت دهدهني، چاوه کاني نيگه ران، واقورماو، به هه ره شه و به لٽيندهري ٿه وم ديت و شوڻي ٿياني من له سهر ٿه م گوڙ درهوشاوانه ي پر له مانا دا ٿاوتته بوو و له بني ٿه دا تواوه - ٿه ٿاوتنه راڪيشه ره هه موو بووني مني هه تا ٿه رادهيه که بيبي به شه ر لٽي عاجزه بو لاي خوڻي راڪيشا - چاوه کاني لاري تورکمه ني که تيرٿيکي ٿاسمانيي و مه ستينهري هه بوو، هاوکات دهترساند و رايده کيشا، وهڪ ٿه وهڪه به چاوه کاني ديمه نيکي ترسيته ر و نائاسايي ديتبي که هه ر که سيٽي نه يدهتواني بيبيني؛ کولمي زهق، نيچوهواني پان، برڙکاني باريک و سيٽهنگي، لٽوي گوشتن و نيوه ٿاوه له، لٽوگه لٽي که ويدهچوون تازه له رامووسانيکي گهرم و درٿخايه ن جوڻ ببوونه وه به لآم هيشتا تير نه ببوون. پرچي لٽي بلاوي رهش و ٿاٿوڙي، دهوري سيماي مانگاساي ٿه ويان گرتبوو و لٽيه کي به لاجانگيه وه نووسابوو - شلکي ٿه ندامه کاني و رهوتي ٿاسمانيي خاوي، نيشاندهري سستي و کاتي بووني ٿه بوو، ته نيا کيڙيکي سه ماکهري بوتخانه کاني هيندي دهيتواني رهوتي ريکوپيکي ٿه وي هه بي.

شيوه ي شيوو و شادي غه مينهري هه مووي ٿه وانه نيشانيان دها که ٿه وهڪ خه لکي ٿاسايي نيه، جوانيي ٿه وهه ٿاسايي نه بوو، ٿه وهڪ ديمه نيکي خه يالي نه شه يي خوڻي پٽنواندم... ٿه هه مان تيني ٿه ويبي گيانا دهمه ي له من دا پيکهيٽا. به ٿني شووش و زراوي به خه تيکي ريکوپيک که به شان، باسک، مه مکه کان، سينگ، سمت و به له کي دا دههاته خوار وهڪ ٿه وه بوو که له شي ٿه ويان له باوه شي جووته که ي دهه يٽا بيٿي - وهڪ گيانا دهمه ي مي بوو که له هه ميڙي جووته که ي خوڻي جوٽيان کردبيته وه.

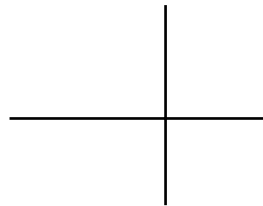

جلیکی رهشی چینداری دهبر کردبوو که کیپ و چهسپی لهشی بوو، کاتیک من روانیم دهتکوت دهیهوی به سهر جوگهی نیوان خوئی و پیره میرد دا بازد بدا به لام نهیتوانی، نهوهم پیره میرد له پیکه نینی دا، که نینیکی ویشک و کریت بوو که مچورکی به لهش دا دینا، که نینیکی یه کجار دووره گه و گالته جارانه بوو بی نهوهی سیمای بگوردی، وهک دهنگ دانهوهی پیکه نینیک بوو که له بویشایی هاتیتته دهر.

من له حالیک دا قاپی شهراجم به دهسته وه بوو، هه راسان له سهر چوارپایه که بازدم دا - نازانم بو دهله رزیم - جوړیک له رزی پر له ترس و که یف بوو، وهک نهوهی که له خهویکی خووش و ترسناک راپه ریبم - قاپه شهرا به کهم له سهر زهوی دانا و سهرم ده نیو دوو دهستم نا - چهند دهقیقه، چهند ساعته تی خایاند؟ نازانم - ههر وه خو هاتمه وه قاپه شهرا به کهم هه لگرتته وه، وه ژور که وتم، دیتم مامم رویشته وه و دهرکهی وهک زاری مردوو ئاوه له بهجی هیشتوه - به لام زایه لهی که نینی ویشکی پیره میرد هیشتا له گویم دا دهرینگاوه.

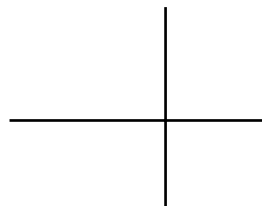
ههوا تاریک ده بوو، چرا دوو که لی دهکرد، به لام هیشتا نهو له رزه به که یف و ترسناکهی که له خویم دا ههستم پیکردبوو تیمد ا مابوو - ژیانی من لهو ساته وه گورا - به نیگایه ک بهس بوو، بو نهوهی که نهو فریشته ئاسمانیه، نهو کیژه رووحانیه، تا نهو راده که زینیی به شهر له ههست پیکردنی عاجزه، شوینی خوئی له سهر من دانی.

لهو کاته دا له خو ببوومه وه؛ دهتکوت پیشتر ناوی نهوم زانیوه. پرشنگی چاوهکانی، رهنگی، بونی، هه لسوکه وتی هه مووم لا ئاشنا بوون، وهک نهوه که رهوانی من له ژیانی پیشوو، له عالهمی میسال دا دهگه ل رهوانی نهو دراوسی بوو، له یهک رهگه ز و یهک ماکه بوو و ده بی تیکه لایوی یه کتر بووین. ده بوا لهم ژبانه دا نزیکیی نهو ببوا یه م. قهت نه مده ویست دهستی لیبدم، ته نیا تیشکیکی نادیار که له لهشی نیمه دههاته دهر و ئاوتته ی یهک ده بوون بهس بوو، نه م پیشهاته ترسینه ره که به یه کهم نیگا پیم ئاشنا بوو، ئایا دوو که سی نهویندار هه میشه نهو ههسته یان نیه که

پیشتر یه کتریان دیوه، که په یوه نندیه کی شاروه دنئیوانیان دا هه بوه؟ له م
دونیا په سته دا یا ئه وینی ئه وم دهویست و یا ئه وینی هیچک هسی دی - ئایا
له وانه بوو که سیکی دیکه شوینم له سهر دابنی؟ به لام که نینی ویشک و
کریتی پیره میرد - ئه م که نینه شوومه په یوه نندی نیوان ئیمه ی لیکده پچری .
ته وای شهو له و بیره دا بووم، چهند جار ویستم برؤم له ده لاقه وه
بروانم به لام له که نینی پیره میرد ده ترسام، رؤژی دواتریش له و بیره دا
بووم. ئایا ده متوانی له دیتنی چاوپوؤشی بکه م؟ له ئاکام سبه ی نیی ئه و
رؤژه به هه زار ترس و له رز ته مام گرت که قاپی شه راب له سهر جیگه ی
خوی دانیمه وه به لام ههر په رده ی خه لوه تیم لادا دیتم دیوار یکی ره شی
تاریک، وهک ئه و تاریکیه ی که سه راسه ری ژیانی منی دا گرتوه له پیش
من بوو، ههر هیچ کون و کولانه یه ک بو دهری نه ده دیترا - ده لاقه ی
چوارگوشه ی دیوار به ته وای به ستر او و وهک وی لیها تبوو، وهک ئه وه ی
که ههر له سه ره تا وه نه بووی - چوارپایه که م کیشا پیشی به لام ههر چی
دیناسا مستم له دیوار ده کوتا و گویم هه لده خست یا له بهر چرا چاوم
لیده کرد چوو کترین شوینی ده لاقه ی دیوار نه ده دیترا و مستی من کاری له
دیواری ئه ستوور نه ده کرد - یه کده ست ببوو به سورب.

ئایا ده متوانی به یه کجاری چاوپوؤشی لیبکه م؟ به لام به دست خوم
نه بوو، له وه به دوا وهک رووچیک که له ئه شکه نجه دابی، ههر چی چاوه روان
بووم، ههر چی کیشکم گرت، ههر چی گه رام، که لکی نه بوو. - ته وای
ده ورووبه ری مال گه رام، نه رؤژیک، نه دوو رؤژ، به لکه دوو مانگ و چوار
رؤژ وهک که سانی خوینگرتوو که ده گه رینه وه سه ر شوینی جه نایه ته که بیان،
هه موو رؤژی ده می تاوپه ر وهک مریشکی سه ربیر او ده وری مال ده گه رام،
وه ها که هه موو خیز و به رده کانی ده ورووبه رم دناسینه وه. به لام هیچ
ئاسه وار یکم له داری سه ول، له جوی ئاو و له و که سانه ی که له وی
دیوو من به دی نه کرد - ئه وه نده ی شه وانه له بهر تریفه ی مانگ به ئه ژنؤ
داکه وتم، له بهر داره کان، له بهر به رده کان، له بهر مانگ که له وانه یه ئه و
چاوی له من کردی، ده پارامه وه و هه موو گیانداره کانم بو یارمه تی بانگ

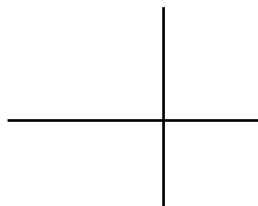

دهکردن به لّام چووكترين شوينه وارېكم لهو نه ديت - تېگه ياشتم كه نه و كارانه بې كه لکن، چونكه نه و نه يده تواني ده گه ل شته كاني نه و دنيا يه په يوه ندي و به يني هه بې - بؤ وینه ناوېك كه نه و پرچه كاني پېده شوشت ده بې له كانياوېكي تايبه تي نه اسراو يا هي نه شكه وتيكي سيحراوي بووبې، جلي نه و له تان و پؤي په شم و په مؤي ناسايي نه بوه و دهستي ماددي، دهسته كاني مرؤف نه يدروبوو - نه و بوونه وهرېكي هه لېزارده بوو - تېگه ياشتم كه نه و گولّه لاولاوهش گولېكي ناسايي نه بوه، دلنبا بووم نه گهر ناوي ناسايي به رووي داكردبا روخساري ده ژاكا و نه گهر به نهنگوسته شووش و باريكه كاني گولي لاولاوي ناسايي ليكردباوه، نهنگوستي وهك په لكي گول سييس ده بوو.

هه مووي نه وانه تېگه ياشتم، نه م كيژه، نا نه م فريشته يه، بؤ من سه رچاوه ي سه رسورمان و ئيلهاميكي له گوته ن هه اتوو بوو، گياني ناسك بوو و بؤ دهست ليدان نه ده بوو. نه و بوو كه ههستي په رستني ده من دا پيكه يينا. من دلنبايم كه نيگاي كه سيكي بياني، كه سيكي ناسايي نه و چارز و سييس دهكا.

له و كاتوه كه نه ووم بزر كرد، له و زه مانه وه كه ديوارېكي قورس، به رگريكي شيدياري بې درز به قورسايي سورب ده نيوان من و نه و كيشراوه، هه ستم كرد كه ژيانم بؤ هه ميشه بي سوود و بزر بوه. نه گهرچي له لاولاندنه وه ي نيگا و كه يفيكي زؤر كه له ديتني نه و بردبووم يهك لايه نه بوو و ولاميكي بؤم نه بوو؛ چونكه نه و مني نه دي بوو، به لّام من پويوستييم به و چاوانه هه بوو و ته نيا نيگايه كي نه و بهس بوو كه هه موو گيروگرفتي فهلسه في و رازه كاني خوداييم بؤ چاره سه ر كا - به نيگايه كي نه و ئيتر راز و نه هينييهك بؤ من نه ده ما.

له وه به دوا راده ي شه راب و تريايكي خؤم پتر كرد، به لّام مخاين له جيات نه وه كه نه و دهرمانه ناهوميدييانه بييري من سر و كه سي ره بكن، له جيات نه وه كه له بيير بكم، رؤژ به رؤژ، ساعت به ساعت، ده قيقه به ده قيقه بييري نه و، نه ندامي نه و، سيماي نه و زؤر پتر له جاران ده هاته بهر

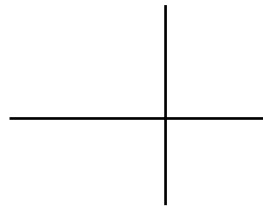

چاوم.

چلۆن دهمتوانی له یادی بکه؟ چاوهکانم که ههئینابان یا ویکمنابان له خه و بیداریی دا ئه و له پیش من بوو، له دهلاقهیی خه لوهتی ژورره که مه وه، وهک شهویک که بیر و مهنتق خه لکی داگرتبی، له کونی چوارگۆشه یه که وه که بۆ ده ری دهکراوه، هه میشه له بهر چاوم بوو.

هه سانه وهم لی هه رام ببوو، چلۆن دهمتوانی به سیمه وه؟ وام خوو گرتبوو که هه موو روژی جهنگه ی ئیواری بچمه گه ران. نازانم بوچی ده مه ویست و له سه ره ئه وه سوور بووم که جوگه ی ئاو، داری سه ول و پنچکی گو لی لاو لاو بدۆزمه وه - هه ره ئه وجۆره ی ئالووده ی تریاک ببووم، هه ره ئه وجۆره ش خووم به و گه رانه گرتبوو، ده تکوت هانه یه ک ئه و کاره ی پیده کردم. به درێزایی ریگا هه ره ده بیرى ئه و دابووم، به یادی یه که م چاوپیکه وتنیک که ده گه ل ئه و هه مبوو و ده مه ویست شوینیک که روژی سیزده به ده ره ئه وم له وئ دیبوو بدۆزمه وه. - ئه گه ره ئه ویم دیتباوه، ئه گه ره توانی به ام له ژیر ئه و داره سه وله دابنیشم بی شک له ژبانی من دا هیمنا یه تییه ک پیکده هات - به لام مخابن جگه له چرپی و لمی داغ و ئیسی په راسووی ئه سپ و سه گیک که بوئی به زبانه کانه وه ده کرد شتیکی دیکه نه بوو - ئایا به راستی من ده گه ل ئه و دیدارم هه بوه؟ - هه رگیز، ته نیا ئه وم به دزی و په نامه کی له کونیکه وه، له ده لاقه ی به دبختی ژورره که مه وه دیوه - وهک سه گیک برسی که بوئن به زبانه و زاله کانه وه ده کا و ده پیشکنی، به لام هه ره له دووره وه زه مبیله دین له ترسان ده روا و خوئی هه شار ده دا، پاشان ده گه ریته وه که کوتی خووشی بهر زاری له زبلی تازه دا بدۆزیته وه. منیش هه ره ئه و حاله م هه بوو، به لام ئه م روچناییه به سترابوو - بۆ من ئه و چه پکه گو لیکه ته ره و تازه بوو که له سه ره زبانه کان فرییان دابی.

دوایی به شه و که وهک هه ره شه ویک چوومه گه ران، هه ور و هه وا و بارانی بوو و ته پ و مژیکه خه ست ولاتی داگرتبوو - له هه وای بارانی دا که له دزیوی رهنگه کان و بیحه یایی خه ته کانی ئه شیا که م ده کاته وه، من هه ستم به چه شنیک ئازادی و هیمنی ده کرد و وهک ئه وه بوو که باران

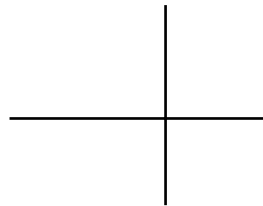

بیری رهشی منی دهشووشتتهوه - لهو شهوه دا ئهوهی که نهدهبا بوویا بوو - من له خووه دهخولامهوه بهلام لهو ساعهتانهی تهنیایی، لهو دهقیقانه که دروست ماوهکهیم له بیر نیه زور به برشتتر له جاران سیمای چهپهساو و نادیارای ئهوه، وهک ئهوهکه له پشت هه ور و دووکه ل خووی نواندی سیمای بی بزوت و بی حالتهی وهک نهققاشیهکانی سهه بهرگی قهلهمدان له بهر چاوم بوو.

کاتی که گه پامهوه پیموایه له شهو زور تیپهه ببوو و مژگی کهست له ههوا دا کو ببوو. وهها که چاک بهر پیم نهدهدیت، بهلام به پیی عادهت، به پیی ههستیگی تاییهتی که له من دا پهیدا ببوو ههه گهیشتمهوه بهر دهرگای ماله کهم دیتم تارماییهکی رهشپوش، قهلافهتی ژنی که له سهه سهکوی دهرگای ماله کهم دانیشتهوه.

شه مچم هه لکرد که جی کلیل بدوزمهوه بهلام نازانم بو له خووه چاوم بهرهو تارماییه رهشپوشه که گهراوه و دوو چاوی لار، دوو چاوی درشتی رهش که له سیمای لاوازی مانگاسای دابوو، ئهوه چاوانهی که چاو له مرؤف دهبرئ بی ئهوهی که بروانی، ناسیمهوه. ئهگهه ئهوهم پیشتتر لهوه نه دیبا، دهمناسیهوه - نا، به ههله نهچوو بووم. ئهه تارماییه رهشه ئهوه بوو - من وهک ئهوه دهمهی که مرؤف خهون دهبینی، بو خووی دهزانی که خهونه و دهیهوی ههستی بهلام ناتوانی. گیژ و مات ویستام، له سهه جی خوم ویشک بووم - شه مچم ههتا ئاخر سووتا و ئهنگوستهکانمی سووتاند، ئهوهدم له پر وهخو هاتمهوه، کلیم له قفل دا گیرا، دهرگا کراوه، خوم کیشا دواوه - ئهوه وهک کهسی که شمارهزا بی له سهه سهکو ههستا، به دالانی تاریک دا رویشت. دهرکهی ژورهکهی کردمهوه و منیش به دواوی دا چومه ژوروی. به شیواوی چراکهه پیکرد، دیتم ئهوه رویشتهوه و له سهه تهختی من دریژ بوه. سیمای وه بهر نسی کهوتبوو نهمدهزانی من دهبینی یا نا، دهنگی من دهبیسی یا نا، بهروالهت نه ترسی ههبوو و نه مهیلی بهرگری. وهک ئهوه بوو که بی ویستی خووی هاتبوو. -

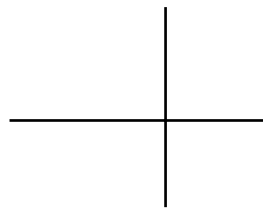
ئایا نهخوش بوو، ریگای ون کردبوو؟ ئهوه له خووه وهک کهسیگی

خه وگه ر هاتبوو - له م کاته دا نهو حاله تانهی که به سهر من دا تپه پرين
هیچ بوونه وهریک ناتوانی به بیریشی دا بی - ههستم به ژیانیکی خویشی
ناگوتنه کی کرد - نا، فریوم نه خواردبوو نه مه هه مان ژن، هه مان کیژه که
به بی سهرسورمان، به بی دهربرینی وشهیه که هاته ژووری دیوه که هی من؛
هه همیشه له لای خو م ئاوام دانابوو که یه که م دیتنمان به مجوره ده بی. نه م
حاله ته بو من وهک خه ویکی قورسی بین بوو چونکه ده بی خه ویکی قورس
داتبگری هه تا بگری خه ونیکی ئاوا ببینی و نه م بیده نگیه بو من حوکمی
ژیانیکی نه به دی هه بوو، چونکه له حاله تی نه زهل و نه به د دا ناکری قسه
بکه ی.

بو من ههروهتر نهو ژنیک بوو و شتیکی نهوپه ری به شه ری پیبوو.
سیمای فه راموشیه کی گیتز که ری سیمای هه موو ئینسانه کانی دیکه ی بو
دینام - به چه شنیک که له ته ماشای نهو له رزیمه وه و نه ژنوم سست بوون -
لهو کاته ته وای به سه رهاتی پر له ژانی ژیانی خو م له پشت چاوه
گه وره کانی، چاوه کانی بی نه ندازه درشتی نهو دا دیت، چاوه کانی ته ر و
گه ش، وهک گوئی نه لماسیکی رهش که له فرمی سکیان هاویشته بی - له
چاوه کانی دا - له چاوه ره شه کانی دا شه ویکی نه به دی و تاریکیه کی
زهنگ که لیی ده گه رام دیتمه وه و له سیایی به خو ف و سیحراوی نهو دا
وه مه له که وتم، وهک نه وه بوو که هیزیک له هه ناوم ده کیشنه دهره وه،
زهوی له ژیر پیم ده هه ژیا و نه گه ر که وتبام که یفیکی ناگوتنه نیم ده کرد.

دلم ویستا، به ری هه ناسه م گرت، دهرسام هه ناسه ی هه لکیشم و نهو
وهک هه ور یا دوو که ل ون بی، بیده نگی نهو وهک موعجزه و ابوو، وهک نه وه
بوو که دیواریکی بلوورینیان له نیوان نیمه دا کیشابی، لهو کاته، لهو
ساعه ته و یا لهو نه به دیه ته دا ده خنکام - چاوه ماندووکانی نهو وهک نه مه
که شتیکی نائاسایی که هه موو که س ناتوانی ببینی، وهک نه مه که
مه رگی دیتی، ئارام ویک هاتن، پیلووکانی به ستران و من وهک خنکاو یک
که دوا ی په له قاژه وه سه ر ئاو ده که وی له تاوی یاو و تی هه لله رزیم و به
سه ردهستم ئاره قه ی نیوچه وانم سپروه.

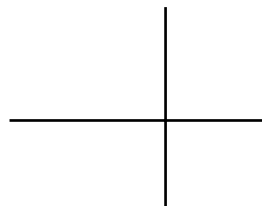
سیمای ئەو هەمان حالەتی ئارام و بێ بزوتی هەبوو بەلام واویدەچوو
کە لاوازتر و کزتر ببوو. هەروا کە درێژ ببوو نینۆکی قامکی شادە
دەستی چەپی دەجووت - رەنگی سیمای مانگاسا و لە بن جلی رەش و
تەنکی کە کیپی لەشی بوو خەتی بەلەکی ، باسک و دوو لای سینگی و
تەواوی گیانی بە دەرەوه بوو.

بۆ ئەوەکە باشتر ببینم داهاتمەوه، چونکە چاوهکانی قووچاندیوو.
بەلام هەرچی روانیمە روخساری واویدەچوو کە زۆر لە من دوورە - لە
نەکاو هەستم کرد کە من بە هیچ جۆریک لە ناخی دلای ناگادار نەبووم و
چ پەيوەندییەک دە نێوان ئێمە دا نیه.

ویستم شتیکی بلێم بەلام دەترسام گویتی ئەو، گویتیەکانی بە هەستی
ئەو کە دەبی بە مۆسیقایەکی دووری ئاسمانی راهاتی لە دەنگی من
بێزار بی.

کوتم لەوانەیه برسی یا تینوو بی، چوومه خەلۆهتی هەتا شتیکی
بدۆزمەوه - ئەگەر چی دەمزانی لە مالهکەم دا چ دەست ناکهوی - بەلام
دەتکووت ئیلهامم پیکراوه، لە سەر رفا قاپه شەرابیکی کۆنم هەبوو کە لە
باوکم بە میرات پیم برابوو - چوارپایەکەم دانا - قاپی شەرابم هیناخوار -
لە سەر پەنجەیی پێیان چوومه پەنا تەختەکە، دیتم وەک مندالیکی ماندوو و
شەکەت خەوتوه. ئەو خرپ خەوی لیکهوتبوو و مژۆله درێژەکانی وەک
مەخمەر کەوتبوونه سەر یەک. زارکی قاپهکەم کردهوه و ئارام پیالهیهکم
شەراب بە نێو ددانە لیک قفل بوهکانی دا، دە زاری کرد.

بۆ یەکەم جار لە ژیانم دا هەستی هیمنی لە پر بەدی هات. چون دیتم
ئەو چاوانە بەستراون، وەک شیرپەنجەیهک کە منی ئەشکەنجە دەکرد و
مۆتەیهک کە بە چنگی ئاسنینی دەروونی منی ریکدهکوشی، کەمی ئارام
بوو. سەندەلی خۆم هینا، لە پەنا تەختەکەم دانا و چاوم لە سیمای بری -
چ روخساریکی مندالانە، چ حالەتیکی غەریب! ئایا لەوانە بوو کە ئەو ژنە،
ئەو کچە، یا ئەو فریشتەیی عەزاب (چونکە نەمدەزانی چ ناویکی لیبینیم)
ئایا لەوانە بوو کە ئەو ژیانیکی دوو جۆرە هەبی؟ ئەوهنده ئارام، ئەوهنده

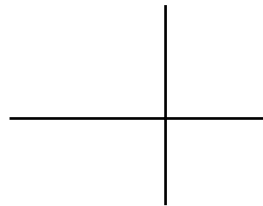
ئەرخەيان؟

ئىستا من دەمتوانى ھەست بە تىنى لەشى بەكم و بۆنىكى شىدار كە لە پرچە پر و رەشەكانى دەھات، ھەلمژم - نازانم بۆچى دەستى لەرزۆكم بەرز كردهوھ. چونكە دەستم لە فەرمانى من دا نەبوو و بە سەر پرچىم داھىنا - پرچىك كە ھەمىشە بە لا جانگىھوھ نووسابوو - دوايە قامكەكانم دە پرچى نا - موويەكانى سارد و شىدار بوو - سارد، تەواو سارد. دەتكوت چەند رۆژە كە مردوھ - من بە ھەلە نەچوو بووم، ئەو مرد بوو. دەستم بە بەرۆكى دا برده ژوور و لە سەر مەمك و دلىم دانا - چووكترىن تریم ھەست پىنەكرد، ئاوینەم ھىنا و لە بەر كەپۆم راگرت، بەلام چووكترىن ئاسەوارى ژيانى تىدا نەبوو...

ويستم بە تىنى لەشى خۆم گەرمى كەمەوھ، تىنى بدەمى و ساردىي مەرگى لىوھرگرم بەشكەم بەمجۆرە بتوانم رووھى خۆم لە جەندەكى ئەو بنىم - جەكانم داكەند و لە سەر تەخت لە پەناى درىژ بووم - وەك ئىرتك و مپىھى گىانادەمە بە يەكەوھ نووسابووین، لەشى ئەو ھەر وەك مپىھى گىانادەمە بووكە لە نىرەكەى خۆى جويان كرىدبىتەوھ و ھەمان ئەويىنى بە تىنى گىانادەمەى ھەبوو - زارى مل و تال، تامى قونگە ھارۆى دەدا - تەواوى لەشى وەك تەرزە سارد بىۆوھ، ھەستم دەكرد خوين لە رەگەكانم دا دەيبەستى و ئەم سەرمايە ھەتا ناخى دلم دەچى - تەواوى ھەولى من بى كەلك بوو، لە تەخت ھاتمە خوار، جەكانم دەبەر كردهوھ. نا، درۆ نەبوو، ئەو لىرە لە دىوى من، لە تەختى من دا ھاتبوو خۆى تەسلىم بە من كرد. لەش و رووھى ھەر دووك دا بە من!

ھەتا زىندوو بوو، ھەتا ئەودەم كە چاوەكانى لە ژيان ژاوەيان دەھات، تەنيا يادگارى چاوەكانى منى ئازار دەدا، بەلام نووكە بى ھەست و خوست، سارد و بە چاوى قووچا و ھاتوھ و خۆى تەسلىم بە من كرد - بە چاوى قووچاوا!

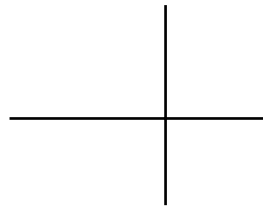
ئەمە ھەر ئەو كەسە بوو كە تەواوى ژيانى منى ژاراوى كرىدبوو و يا ھەر ژيانى من بۆى ھەبوو كە ژاراوى بى و من جگە لە ژيانى ژاراوى

ژیاننیکى دیکه م نه دتوانى هه با - ئیستا لیره له دیوه کهم لهش و سیبه رى دا به من - رووحى ناسک و کاتیی ئه و که چ په یوه ندىیه کی به دونیای زهمینیانه وه نه بوو له نیو جلی رهشی چینداری دا به نارامی هاته دهر، له نیو له شیک که ئه وى ئه شکه نجه ده کرد و بو دونیای سیبه ره سه رگه ردا نه کان ده چوو، ده تکوت سیبه رى منیشی ده گه ل خو ی برد. به لام له شی بی هه ست و بی بزوت له وى که وتبوو - ماسوولکه نه رم و شلکه کانی ئه و، ره گ و ده مار و ئیسکه کانی چاوه پروانی پوان بوون و خو راکیکى به تام بو کر مه کان و جرجه مشکه کان ساز کرابوو - من له و دیوه هه ژارانه ی پر له به دبختی و چاره ره شی دا، له دیویک که وه ک گو ر بوو، له نیو تاریکی شه وه زهنگیکى هه رمان دا که منى داگرتبوو و چوو بوه نیو بارستایی دیواره کانه وه، ده بوا شه ویکی دریژی تاریکی سارد و بیبى له په نا مردوو تپیه ر بکه م - ده گه ل مردووی ئه و -

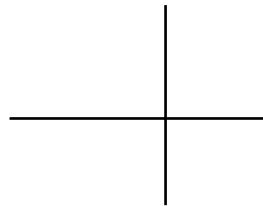
وا هاته بهر زهینم که تا دنیا دونیایه تا من بوومه - مردوویه ک، مردوویه کی سارد و بی هه ست و بی بزوت له دیویکی تاریک دا ده گه ل من بوه.

له م کاته دا بیرم به ستبووی ژیاننیکى تایبه تی و سهیر له من دا ساز ببوو. چونکه ژیانم په یوه ندى به هه موو بوونه وهرانیکه وه هه بوو که له ده وری من بوون، به هه موو ئه و سیبه رانه ی که له ده وره م ده له رزانه وه و په یوه ندىیه کی قورس و پته وم ده گه ل دنیا و بزوتنه وه ی گیانداران و سروشت هه بوو و به هه ودایه کی نادیار ره وتیکى له رزوک دهنیوان من و هه موو ماکه کانی سروشت دا پیکه اتبوو - هیچ بیر و خه یالیک له لام نائاسایی نه بوو - من دهمتوانی به سانایی به رازی نه ققاشیه کانی کو ن، به سرپری کتیه کانی سه ختی فه لسه فه، به گه وجیی سه ره تایى شکه له کان و جو ره کان په ی به رم. چونکه له و کاته دا من له خولی زه وى و ئاسمان، له هه لدان و رسکانی گژ و گیا و جوولانه وه ی گیانداران دا به شداریم هه بوو، رابوردوو و داهاتوو، دوور و نزیک ده گه ل ژیانى پر له هه ستى من هاوبه ش و هاوده م ببوو.

له و کاته دا هر کهسه به خوويهکی پر هيزی ژيانی خوئی، به هوگریی خوئی پهنا دهبا: ناردهقخوژ دهر و مهستی دهکا، نووسهر دهنووسی، بهردتاش بهرد دهناشی و هر کام گریمانه و رقی خویمان به راکردن له هاندهری به هیززی ژيانی خویمان دهریژن و له و کاتانه دایه که هونهرمندیکی راستهقیینه دهنوانی له خوویهوه شاکاریک پیکیبئی - بهلام من، من که بی سهلیقه و بیچاره بووم، نهققاشیکی سهربهگی قهلهمدان دهنوانی چ بکه؟ بهو وینه ویشک و زهق و بی رووحانه که ههموویان وهک یهک بوون دهنوانی چ بکیشمهوه که شاکار بی؟ بهلام له تهواوی بوونی خووم دا زهوقیکی سهریژ و گهرمایهکی بهتینم ههست پیدهکرد، جوړیک مهیل و تاسهی تایبته بوو، دهمهویست نهو چاوانهی که بو همیشه قووچاون بیانیهنمه سهر کاغز و بو خوومی هه لگرم. نهو ههسته وای لیکردم تهمای خووم بینمه دی، یانی به دست خووم نهبوو. نهویش نهوهدم که مرؤف دهگهل مردوویهک زیندانی کراوه - نهو بیره شادییهکی تایبته تی ده من دا پیکهینا.

له ناکام دا چراکه که دووکه لی دهکرد کووژاندهوه، دوو شهمدانم هینا و له بان سهریم هه لکرد - له بهر شوقی له روزوکی شهه حالته تی سیمای ههندیک نارامتر بوو و له تاریک و روونی ژوره کهم دا شیویهکی پر راز و رهمزی و ناسمانی به خووه گرت - کاغز و که رهسهی کارم هه لگرت و هاتمه پهنا تهختی نهو - چونکه ئیتر نهه تهخته هی نهو بوو - دهمهویست نهه شکلهی که زور به هیدی و وردهورده مهحکووم به رزان و فهوتان بوو، نهه شکلهی که به روالهت بی بزوت و به یهک شیوه بوو به نهرخه یانی له رووی بکیشمهوه، له سهر کاغز خهته بنه رهتیهکان بنه خشینم. - هر نهو خهتانهی که لهو سیمایه دا کاریان تیکردبووم هه لبریم. - نهققاشی هر چند کورت و ساکار بی بهلام دهبی شوین دابخا و رووچیکی هه بی، بهلام من که خووم به نهققاشی چاپی سهر بهرگی قهلهمدان گرتبوو ئیستا دهبا میشکی خووم وه کار خستبا و خه یالی خووم یانی نهو تارماییهی که له سیمای نهو شوینی له سهر من داخستبوو بینمه بهر زهینم، چاویک له

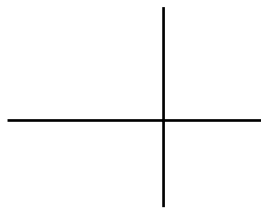

سیمای بکهم دوایی چاوم ویک نیم و ئەو خەتانهی که له سیمای ئەو هەلمدەبژاردن بهینمه سەر کاغەز تاکوو بهم جوۆره به فکری خۆم بهشکه م تریاکتیک بۆ رووچی ئەشکه نجه کراوم بدۆزمه وه - له ئاکام په نام برده بهر ژيانی بۆ بزووتی خەتهکان و شکهلهکان . -

ئەم شیوازه دهگهڵ شیوهی نهققاشی مردوکهکی من هاورهنگییهکی تاپیهتی ههبوو - نهققاشی له مردوو - ئەسله ن من نهققاشی مردوکهکان بووم . به لām چاوهکان چاوهکانی قووچاوی ئەو، ئایا پتویستیم ههبوو که دیسان ئەوان ببینمه وه، ئایا به رادهی پتویست له بیر و میتشکی من دا نهبوون؟

نازانم ههتا نزیک بهیانی چه ند جار له رووی رووخساری ئەو نهققاشیم کرد به لām هیچ کامیانم به دل نهبوو، هه چیم دهکیشاوه دهمدراند - لهو کاره نه ماندوو دهبووم و نه ههستم به تپه پینی زهمان دهکرد .

تاریک و روون بوو، رووناکاییهکی کز له پشت شووشهکانی په نجه ره وه هاتبوو ژوره که م، من خه ریکی وینهیه ک بووم که پتیم له هه موان باشتر بوو به لām چاوهکان؟ ئەو چاوانه ی به حالی لۆمه بوون وه ک ئەوه که گوناهیکی نه به خسر اوم کردی، ئەو چاوانه م نه ده توانی بینمه سەر کاغەز - له نه کاو هه موو ژیان و بیره وه ری ئەم چاوانه م له میتشک پاک ببۆوه - هه ولی من بۆ که لک بوو، هه ر چی چاوم له سیمای ده کرد، نه مده توانی حاله تی ئەو وه بیر بینمه وه - له پر دیتیم له م کاته دا کولمه کانی ئەو که م که مه سوور بوونه وه، رهنگیکی سووری وه ک جه رگ وه ک رهنگی جه رگی بهر دوکانی گۆشتفرۆش بوو، گیانی گرت و چاوهکانی له راده ئاوه له و سهیری ئەو، چاوه لیک که هه موو تیشکی ژیانیان تیدا کۆ ببۆوه و به شوقیکی ناخۆش دهره وشاونه وه، چاوهکانی نه خۆشی لۆمه که ری ئەو زۆر ئارام کراوه و سهیری منی کرد - بۆ یه که م جار بوو که ههستی به بوونی من کرد، چاوی له من کرد و دیسان چاوهکانی ویکناوه - ئەم پیشهاته له وانیه ساتیک پتری نه خایاندی به لām بۆ من بهس بوو که حاله تی

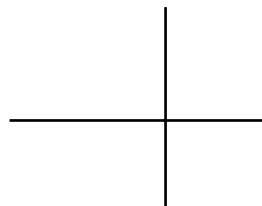
چاوه‌کانی وهریگرم و بیه‌ینمه سهر کاغز - به نووکی قه‌له‌م موو‌ئو
حاله‌ته‌م کیشاوه و ئه‌وجار ئیتر نه‌ققاشیه‌که‌م نه‌دراند.

دوایه له سهر جیگا‌که‌م هه‌ستام، ئارام چووومه په‌نای، پیمو‌ابوو
زیندوه، زیندوو بو‌ته‌وه، ئه‌وینی من رووحی ده‌ جه‌نده‌کی ناوه - به‌لام له
نزیکه‌وه بو‌نی مردوو، بو‌نی مردووی پواوم هه‌ست پیکرد - له سهر له‌شی
کرمی ورد تیک هالابوون و دوو زهرگه‌ته له ده‌وری ئه‌و له به‌ر رووناکی
شه‌م دا هه‌لده‌فرین - ئه‌و هه‌ر به‌ ته‌واوی مردبوو به‌لام بو‌چی، چلو‌ن
چاوه‌کانی کرانه‌وه؟ نازانم. ئایا به‌ خه‌یال دیتبووم، ئایا به‌ راستی بوو.

نامه‌وی که‌س ئه‌م پرسیاره‌م لیبکا، به‌لام کاری سهره‌کی، سیمای ئه‌و -
نا، چاوه‌کانی بوون و هه‌نووکه ئه‌و چاوانه‌م هه‌بوون، رووحی چاوه‌کانیم له
سهر کاغز هه‌بوو وله‌شی ئیتر به‌ که‌لکم نه‌ده‌هات، ئه‌و له‌شه‌ی که
مه‌حکووم به‌ فه‌وتان و خو‌راکی کرمه‌کان و جرحه‌مشکان بوو! ئیستا له‌وه
به‌دوا ئه‌و له ده‌ست من دا بوو، نه‌ک من له ژیر فه‌رمانی ئه‌و دا. هه‌ر
کاتیک ویستبام ده‌متوانی چاوه‌کانی ببینم - نه‌ققاشیه‌که‌م زور به
پاریزه‌وه برد و ده‌ چه‌له‌نگی خو‌م نا که له جیات داخله‌ بوو و له خه‌لوه‌تی
دا شاردمه‌وه.

شه‌و له سهر په‌نجه‌ی پیدیان ده‌رویشته. گۆیا به‌ راده‌ی پیویست
هه‌سابووه، ده‌نگ گه‌لیکی دووره‌ده‌ست و کز ده‌بیسرا، له‌وانه‌یه مه‌لیک یا
بالداریکی ریبوار خه‌ونی ده‌دیت، له‌وانه‌یه گیایه‌کان هه‌لیان دها - له‌م
کاته دا ئه‌ستیره که‌م سو‌ماکان له پشت هه‌وره‌کان دا ون ده‌بوون. له سهر
رووم پشووی نه‌رمی به‌یانیم هه‌ست پیده‌کرد و هه‌ر له‌و کاته دا قوووقه‌ی
که‌له‌باب له دووره‌وه به‌رز بووه.

ئاخو‌ ده‌متوانی چ له مردووی ئه‌و بکه‌م؟ مردوویه‌ک که له‌شی خه‌ریکی
لیک بلاو بوون بوو! له پیدیدا وام به‌ می‌شک داها‌ت که له ژووری خو‌م
چالی که‌م، دوایه بیرم کرده‌وه که ئه‌و ببه‌مه ده‌ری و له چالاویتی باویم، له
چالاویت که گولی لاولوی که‌وی له ده‌ورووبه‌ری رواون - به‌لام هه‌مووی ئه‌و
کارانه بو‌ ئه‌وه‌ی که که‌سیک نه‌تبینی چه‌نده بیر، چه‌نده زه‌حمه‌ت و

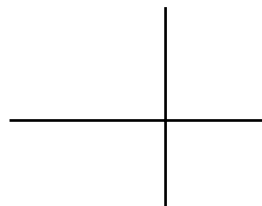

لېهاتووی پېویست بوو! جگه لهوه نه مده ویست چاوی بیانی پېی بکه وئ، هه موو ئه م کارانه م دها به تهنی و به دهستی خوّم جیبه جی کردبا - ئه من چش، ژیانی من دواى ئه و ئیتر به که لکی چ دئ؟ به لام ئه و، قهت، قهت، هیچکه س له خه لکی ئاسایی، هیچکه س جگه له من نه دها چاوی به مردووی ئه و که وتبا - ئه و هاتبوو له دیوی من، له شی سارد و سیبه ره که ی ته سلیمی من کرد بو ئه وه ی به نیگای بیانی ئالووده نه بی - له ئاکام بیریکم به می شک گه یشت: ئه گه ر له شی ئه وم لهت لهت کردبا و له چه مه دان، هه ر له و چه مه دانه کو نه ی خوّم نابا و ده گه ل خوّم بردبامه ده ری - دور، زور دور له چاوی خه لک ئه وم چال ده کرد.

ئه و جار ئیتر شک نه کرد، کیردیکی ده سک نیرویی که له خه لوته ی دا هه م بوو هی نام و زور به وردی له پیشدا جلیکی ره شی تنک که وه ک تو ری جالجالوکه ئه وی له نیو خو ی دا ته نیبوو - ته نیا شتیک که له شی داپوشیبوو دامدرا ند - ده تکوت به ژنی هه لیدابوو چونکه دریژتر له پیشوو ده هاته بهر چاوم، دوا یه سه ریم بری - په له خوینی ده له مه ی سارد بووه له گه رووی هاته ده ر، دوا یه ده سته کان و لاقه کانیم برین و هه موو له شیم به ئه ندامه کانیه وه به ریز له چه مه دان دا جی کرده وه و جله که ی، هه ر ئه و جله ره شه م به سه ری دا کیشا، چه مه دانم هه لگرت هه لمسه نگاند، قورس بوو، قهت ئه وه نده هه ستم به ماندووی له خوّم دا نه کردبوو - نا قهت نه مده توانی به تهنی چه مه دانه که ده گه ل خوّم به رم.

هه و ديسان هه ور بوو و خونا و که یه ک ده سته ی پیکردبوو. له ژووره که م چوومه ده ری به شکم که سیک بدو زمه وه که چه مه دانه که م ده گه ل هه لگری - له و ده ورووبه رانه چ به دی نه ده کرا، هه ندیک دورتر که خورد بوومه وه له پشت مژه وه پیره میردیکی کوورم دیت له ژیر داری سه ول دانیشتبوو. رووی که به شالگه ر دنیکی پان داپوشیبوو نه ده دیترا - ئارام لی نیزیک بوومه وه. هیشتا هیچم نه کوتبوو، پیره میرد ویشک و کریت پیکه نی وه ها که مچورکم پیدا هات و کوتی:

« - ئه گه ر باربه رت ده وی من خوّم حازرم ها - کالیسکه یه کی

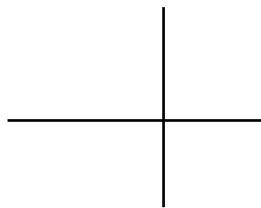

مهیتبه ریشم ههیه - من هه موو روژی مردوهکان ده بهمه شاعه بدولعه زیم و دهیاننیزم، من تابووتیش ساز دهکهم، بو ئه ندازه ی هه ر که سیک تابووتم ههیه وهها که به قهرا خوی بی، من خۆم حازرم، هه ر ئیستا! ... »
قاقا پیکه نی وهها که شان و پیلی ده لرزین. من دهستم بو لای مال راداشت به لام ئه و مهودای قسه کردنی پینه دام و کوتی:

« - پیویست ناکا، من ماله کهت ده زانم، هه ر ئیستا ها . »

له سه ر جیگا که ی هه ستا . من که رامه وه مال، چومه ژووری و چه مه دانی مردووم به کیشسه کیش هه تا بهر ده رگه هینا . دیتم کالیسکه یه کی مهیتبه ری شر و کۆن له بهر ده رگایه که دوو ئه سپی ره شی لاوازی لی به سترابوو - پیره میردی کوور له سه ری دانیشته بوو و قه مچییه کی دریزی به دهسته وه بوو، به لام ئاوری نه داوه که بمبینی - چه مه دانم به زحمهت له نیو کالیسکه نا که له ژووری دا شوینیکی تایبه تی بو تابووت هه بوو. خۆشم چومه سه ر له سه ر جی تابووت دریز بووم و سه رم له سه ر لیواری دانا هه تا بتوانم ده ورو به رم ببینم - دوایه چه مه دانم کیشا سه ر سینگم و به هه ر دووک دهستم توند رامگرت.

قه مچی شه قه ی هات، ئه سپه کان به هانکه هانک وه ری که وتن، له تفنکیان هالای هه ناسه یان وهک ئه ستوونی دووکه ل له هه وای بارانی دا ده هاته بهر چاو و دریز و نه رم غاریان ده دا - دهسته لاوازه کانیان وهک دزیک که به پی قانون قامکه کانیان بریوه ته وه و له رۆنی قالیان ناوه ئارام بهرز ده بوونه وه و بیدهنگ له سه ر زهوی داده ندران - زهنگی زهنگوله ی ملیان له هه وای شیدار دا به ئاههنگیکی تایبه تی ده زرینگاوه - چه شنیک هیمنایه تی بی هۆ و ناگوته نی سه رتا پیی منی داگرتبوو، جو ریک که به جووله ی کالیسکه ی مهیتبه ر گویم نه ده بزووت - ته نیا ههستم به قورسای چه مه دان له سه ر سینگم ده کرد - مردووی ئه و، مهیتی ئه و، وهک ئه مه بوو که هه میشه ئه م قورساییه م له سه ر سینگ بوه. مژیکی خهست ده ورو به ری جاده ی داگرتبوو. کالیسکه به هه شتاو و راهه تییه کی تایبه تی له کیو و دهشت و رووبار تیده پهری. ده ورو به رم دیمه نیکی نوئ و

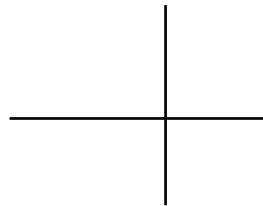

بېهاوتای لى ديار بوو که نه له خه و نه له بیداری دا نه مدیتبوو:
کټوگه لى دابرداېر، دارگه لى سهير و سه مه ره ی چه پوک پیدادراو و تووک
لیکراو له دوو لای جاده وه ديار بوون که به نیوانیان دا مالکانه بوری
سى سووچ و موکه عه ب و مهنشور به په نجره ی کورت و تاریکی بی
شووشه وه ده دیتران - ئەم په نجرانه وهک چاوی ده خیله وه چووی که سیک
ده چوون که یاو و ورینه ی هه بی. نازانم دیواره کان چیان پیبوو که سه رما
و سؤلیان هه تا دلی ئینسان ده گواسته وه. وهک ئەمه بوو که قهت
گیانداریکی زیندوو نهیده توانی لهو مالانه دا بژی، له وانه یه ئەم مالانه بو
سیبه ری گیاندارانی ئاسمانی ساز کرابوون.

ده تکوت کالیسکه چی منی به جاده ی تایبه تی یا به لاری دا دهبرد، له
هه ندیک جی ته نیا کولکه داری براو و داره خوار و خپچه کان ده وری
جاده یان گرتبوو و له پشت وان مالله نهوی و به رزه کان به شکه
هه نده سییه کانی قووچ (مه خرووتی)، قووچی کوور به په نجره باریک و
خواره کانیه وه ده دیتران که گو له لاولوی کهوی رهنگیان لیهاتبوه دهر که
به دار و دیوار دا هه لده رووسکان. ئەم دیمه نه له پر له پشت مژیکي
خه ست دا ون بوو - هه وره قورسه ئاوسه کان ترپکی کټوه کانیان وه خو
گرتبوو و خوناوه ی باران وهک توژ و خو لی ئاواره و هه لوه دا له هه وا دا
بلاو ببوون - دوا ی ئەمه که که لیک رویشترین نزیک کټوکی به رزی بی ئاو و
گیا کالیسکه ی مه یته به ر رایگرت و من چه مه دانم له سه ر سینگم خزاند و
هه ستام.

پشت کیو شوینیکی چول، ئارام و خو ش بوو، جیهه ک که قهت
نه مدیبوو و نه مده ناسی به لام ئاشنا هاته بهر چاوم ده تکوت له خه یالی من
به دهر نه بوو - سه ر زهوی به پنچکی لاولوی شینی بی بو ن داپوشرا بوو،
وا ده هاته بهر چاو که هه تا ئیستا کهس پی له م شوینه نه ناوه - من
چه مه دانم له سه ر زهوی دانا، پیره میردی کالیسکه چی ئاوری داوه و
کو تی:

- ئیره نزیک شاعه بدولعه زیمه، جیهه کی له مه باشترت وه گیر ناکه وئی،

پهپوو لئی دهخوینئی ها! ...

من دستم ده گیرفانم نا هتا کریتی کالیسکهچی بدهم، دوو قران و یهک عهباباسی پتر ده گیرفانم دا نهبوو. کالیسکهچی ویشک و کریت پیکهنی وکوتی:

« - شایهنی نیه، دوایه وهری دهگرم. مالهکته دوزانم، ئیتر کارت به من نیه ها؟ نهوندهی بزانه که له قهبر هه لکهندن دا ناشارها نیم ها؟ شهرمی پی ناوی برۆین هه لیره نزیك چۆم له کن داری سهول چالیکي به قهرا چه مه دانه کته بۆ هه لدهکنم و دهپرۆم. »

پیره میرد وها گورج له سهه جیگهی خوئی بازدی دا که من نه مه دتوانی بیریشی لیبکه مه وه. من چه مه دانه کهم هه لگرت و دوو به دوو چووینه کن کوته رهداریک که له په نای ویشکه چۆمیک بوو نه و کوتی:

- ئیره باشه؟

بی نه وهی چاوه پروانی ولامم بی به بیلچه و پاچیک که پی بوو دهستی به هه لکهندن کرد. من چه مه دانه کهم له سهه زهوی دانا و له سهه جیی خۆم مات وه ستابووم. پیره میرد به پشتی چه ماو و به دهستوبردی که سیکی کۆنه کار خه ریک بوو. له هه لکهندن دا شتیکی وهک گۆزه ی دیته وه، نهوی له دهرۆکه یه کی چلکن پیچاوه، هه ستاوه و کوتی:

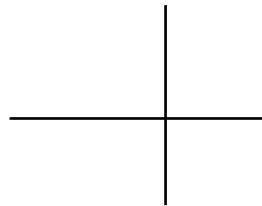
- « نه مه ش چال ها! دروست به قهرا چه مه دانه که یه، پر به خویه تی

ها! »

من دستم ده گیرفانم نا که حه قدهسته که ی بدهمی. دوو قران و یهک عهباباسیم پتر پینه بوو، پیره میرد ویشک و کریت پیکهنی و کوتی:

« - نایه وی، شایهنی نیه. من ماله کته دوزانم - نه و جار له جیات حه قدهسته کهم من گۆزه یه کم دیته وه، گولدانیکی راغه، هی شاری کۆنی ره یه ها! »

دوایه به قه لافه تی کوور و چه ماوی پیده که نی! وها که شانی دهله رزاوه. گۆزه که ی که له دهرۆکه یه کی چلکنه وه پیچا بوو له بن هه نگل نا و بۆ لای کالیسکه چوو و گورج له سهه جیی خوئی دانیشته. قه مچی

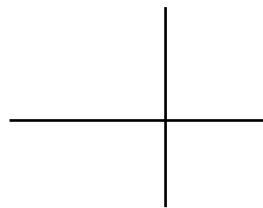

شەقەى ھات، ئەسپەكان بە ھانكەھانك وەرپى كەوتن، زەنگى زەنگولەى
ملىان لە ھەواى شىدار دا بە ئاھەنگىكى تايبەتى دەزىنگاۋە و، وردە
وردە لە پشت كۆگای مژ لە بەر چاوم ون بوون.

ھەر كە بە تەنیا مامەو ھەناسەيەكى راحەتم ھەلكىشا، وەك ئەو ھو
كە بارىكى قورس لە سەر سىنگم ھەلگىرا و ئۆخژنىك ھەموو گىانى
داگرتم - دەوروبەرى خۆم چاۋ لىكرد: ئىرە شوپنىكى چووك بوو كە دە
نىوان گرد و كىوى كەوى رەنگ دا گىرى خواردبوو. لە سەر زنجىرە
كىوتىك مال و خانووبەرى كۆن بە خشتى ئەستور و چۆمىكى وىشك لەو
نزيكانە دەدىترا - من لە قوولايى دلەو ھۆشحال بووم و لە بەر خۆم بىرم
كردەو ھە كە ئەو چاۋە درشتانە كاتىك لە خەوى زەمىنى ھەستەنەو
شوپنىكى شايەنى بۆ شكۆ و نموودى دەدىتەو جگە لەو دەبا كە دوور لە
خەلكى دىكە، بە دوور لە مردووى ھى دى بى ھەر ئەو جۆرەى كە لە ژيانى
دا دوور لە ژيانى خەلكى دى بوو.

چەمەدانەكەم بە ئەسپايى ھەلگرت و دە نىو چالم نا - چالەكە دروست
بە قەرا چەمەدانەكە بوو - بەلام بۆ دواين جار ويستم تەنیا جارىكى دى
چاۋ لە چەمەدانەكە بكەمەو. دەوروبەرم چاۋ لىكرد كەس بە ديارەو
نەبوو، كلىلم لە گىرفانم دەرھىنا و چەمەدانەكەم كردەو - بەلام كاتىك
سوچى جلى رەشى ئەوم لادا لە نىوان خوینى دەلەمە و كرمگەلىك كە
تىك گلابوون دوو چاۋى درشتى رەشم دىت كە بى حالت زەق منيان
دەروانى و ژيانى من لە بن ئەم چاۋانە دا نوقم ببوو. دەستبەجى
چەمەدانەكەم بەستەو ھۆلم بە سەر داكرد و دوايە بە پى شىلام، چووم
پەلە لاۋلوى كەوى بى بۆنم ھىنا و لە سەر خاكەكەى چەقاندم، دوايە
گاشەبەرد و خىزم ھىنا و لە سەرىم بلاۋ كردەو ھەتا شوپنى قەبر
نەمىنى بە چەشنىك كە كەس نەتوانى لىكى بكاتەو. وەھا رىكوپىك ئەم
كارەم كرد كە خۆشم نەمتوانى قەبر و زەوى لىك بكەمەو.

كارەكەم كە تەواۋ بوو چاۋىكم لە خۆم كرد، دىتم جەكەم خۆلاۋى،
دراۋ و پەلەخوینى رەشى پىو نووساۋە، دوو زەرگەتە لە دەورم دەفرىن و

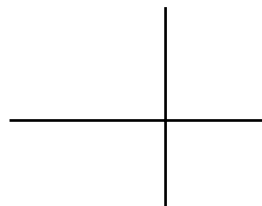

کرمگه لیکی چووکم پیوه نووسا بوون که تیک دهه لآن - ویستم په له خوینی سهر ئاته گی جله کهم بسرمه وه به لام هرچی سهرده سته کم به تف ته ده کرد و پیمدا دهینا په له خوین خرابتر بلاو ده بووه و خه ستر ده بوو، ودها که هه موو له شی داگرتم و هه ستم به سهرمای لیچی خوین له سهر له شم کرد.

نزیک تاویه بوو، خوناوهی ده کرد، من له خووه شوین کالیسکهی مهیتبه رم هه لگرت و وه پئی که وتم. ههر که ههوا تاریک بوو جی شوینی کالیسکهی مهیتبه رم ون کرد، بی ئامانج، بی هیچ بیریک و له خووه له تاریکی زهنگ و خه سست دا ئارام ریگام ده بری و نه مده زانی ده گمه کوئی چونکه دواى ئه، دواى ئه مه که ئه و چاوه درشتانه م له نیو خوینی ده لمه دا دیت، له شه ویکی تاریک دا، له شه ویکی بین دا که سهراسه ری ژیانی منی داگرتبوو ریگام ده بری، چونکه دوو چاویک که وهک چرای ئه و بوون بو هه میشه کووژا بوونه وه و ئاوا بووم وهک یهک بوو که بگمه جی و شوینیک یا ههر نه گمه می.

بیده نگییه کی ته واو ده سته لاتی به ده سته وه گرتبوو، وام به میشک داهات که هه موو به جییان هیشتووم، په نام برده بهر بوونه وهرانی بیگیان. په یوه ندییه که ده نیوان من و رهوتی سروشت، ده نیوان من و تاریکییه کی بین که له رووحی من دا داگه رابوو، پیکه اتبوو - ئه م بیده نگییه جوړه زمانیکه که ئیمه تیناگه یین. له خویشیان سهرم ده گیزه وه ده هات، رشامه وه و پییه کانم سست بوون. هه ستم به ماندوو ییه کی نه براوه له خو دا ده کرد، چووم له قه برستانی په نا جاده له سهر به ردی قه بریک دانیشتم، سهرم ده نیو دوو ده ستم نا و له حالی خووم سهرم سورما بوو - له پر دهنگی که نینیکی ویشک و کریت وه خوئی هینامه وه، رووم وهرگیراوه دیتم قه لافه تیک که سهر و رووی به شال داپیچا بوو له په نام دانیشتبوو و شتیکی ده دسره پیچراوی ده بن هه نگل نابوو، رووی ده من کرد و کوتی:

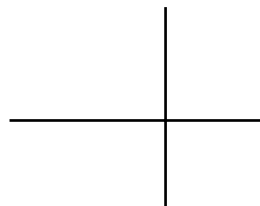
« - بی شک دته ویست بچی بو شار، ریگات ون کردوه ها؟ له وانه یه

به خۆت بلایى لهو شهوه دا له قهبرستان چ دهكهم - به لام مهترسى، سهر و كارى من دهگهال مردوانه، پيشهه قهبر ههلكهندنه، كارىكى خراب نيه ها؟ من هه موو كون و كاژيرى ئيره دهزانم - بو وينه ئه مرقو چووم قهبرىك ههلبكه نم ئه م گولدانه له ژير گل هاته دهري، دهزاني گولداني راغه، هي شارى كوڤنى « رهى » ه ها؟ شايه نى نيه، من ئه م گوزهيه دهدهم به تو به يادگارى له لات بى. »

من دهستم ده گيرفانم نا دوو قيران و يهك عه ببا سيم ده رهينا، پيره ميترد به كه نينيكي ويشك و كرپته وه كوتى:
« - نابى، شايه نى نيه، من تو دناسم. ماله كهت دهزانم - ههر لهو په نايه ي كاليه سكه يه كى مه يتبه رم پييه وه ره تو بگه يه نم وه مالى ها - ههر دوو هه نگاوه. »

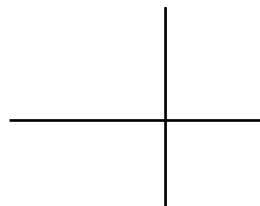
گوزه كه ي ده كو شم هاويشت و هه ستا - له بهر پي كه نين شان ه كاني ده له رزانه وه، من گوزه كه م هه لگرت و وه دواي تارمايى چه ماوي پيره ميترد كه وتم. له سهر پي چى جاده كاليه سكه يه كى مه يتبه رى شر و كوڤن به دوو ئه سپى ره شى لاواز ويستا بوو - پيره ميترد گورج وه سهر كه وت و دانيشت، منيش چوومه نيو كاليه سكه له سهر جييه كى تايبه تى كه بو تابووت ساز كرابوو دريژ بووم و سهرم له سهر ليواري بليندى دانا هه تا ده ورويه رم باشتر ببينم، گوزهم له سهر سينگم دانا و به ده ست رامگرت.
قه مچى شه قه ي لي هات، ئه سپه كان به هانكه هانك وه ري كه وتن، دريژ و نهرم غاريان ده دا، پييان ئارام و بيدهنگ له سهر زهوى داده نا، زهنگى زهنگوله ي مليان له هه واى شي دار دا به ئاهه نكي تايبه تى ده زرينگاوه - له پشت هه ور ئه ستي ره كان وهك گلينه ي چاوگه ليكي گه ش كه له نيو خويى ده له مه ي ره ش هاتبنه ده ر چاويان له سهر زهوى ده كرد - ئوخزنيك هه موو گياني داگرتم، ته نيا گولدان وهك قورسايى مه يتى مردوو سهر سينگمى ريك ده كوشى - داره تيك چرژاوه كان به لقه خوار و خيچه كان يانه وه وهك ئه وه ده چوون كه له تاريكايى دا له ترسى ئه مه كه نه كا بخزىن و بكه ونه زهوى، ده ستى يه كتريان گرتبوو. خانوو سه ير و

سه‌مه‌ره‌كان به شكله‌كاني دابري ههنده‌سي به په‌نجه‌ره‌گه‌لي بوش و ره‌ش له په‌نا جاده ريزيان به‌ستبوو، به‌لام ديواري نهم مالانه وهك كرمي گول نهمستيره شوقتيكي كز و ناخوشيان ليدهبووه، داره‌كان به ترسه‌وه ده‌سته ده‌سته، ريز به ريز، تيدده‌په‌رين و به دواي يهك دا ههلدهاتن به‌لام وا دهاتنه بهر چاو كه لاسكي لاولوه‌كان له پييان دهالان و دهكه‌وتن. بوني مردوو، بوني گوشتي رزيو ههموو گياني داكرتبووم دهتكوت بوني مردوو بو ههميشه چووبوه نيو گياني منه‌وه و من ههموو ته‌منم له تابووتتيكي ره‌ش دا خه‌وتووم و پيره‌پياويكي كوور كه روويم نه‌دهدیت مني به نيو مژ و سيپه‌ره تپه‌ره‌كان دا ده‌گيرا.

كاليسكه‌ي مه‌يتبه‌ر ويستا، من گوزهم هه‌لگرت و له كاليسكه دابه‌زيم. له بهر ده‌رگاي ماله‌كه‌م بووم، به په‌له وه‌ژور كه‌وتم. گوزه‌كه‌م له سه‌ر مي‌ز دانا چووم چه‌له‌نگه‌كه‌م، هه‌ر نه‌و چه‌له‌نگه‌ي كه جيات داخله‌ بوو و له خه‌لوه‌تي ژورره‌كه‌م دا شار‌دبوومه‌وه، هه‌لگرت و هاتمه‌وه بهر ده‌ركه كه له جيات مز چه‌له‌نگه‌كه‌م بدهم به پيره‌مي‌ردي كاليسكه‌چي، به‌لام نه‌و ون ببوو و ناسه‌وارتيك له نه‌و و كاليسكه‌كه‌ي نه‌مابوو - ديسان ناهومي‌د گه‌رامه‌وه ژورره‌كه‌م، چراكه‌م هه‌لكرد، گوزهم له نيو ده‌سره ده‌ره‌ينا، خوئي سه‌ريم به سه‌رده‌ستم سري‌توه، گوزه رووكيشيكي به‌نه‌وشي رووني قه‌ديمي هه‌بوو كه وهك ره‌نگي زه‌رگه‌ته‌ي وردكراوه‌ي لپهاتبوو و لايه‌كي به شكلي له‌وزي په‌راوي‌زيكي له لاولوي كه‌وي ره‌نگ هه‌بوو و له نيو نه‌و دا ...

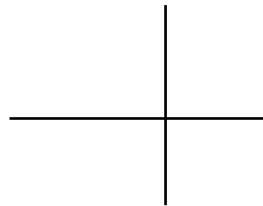
له نيو په‌راوي‌زي له‌وزي دا سيماي نه‌و... روخساري ژنيك كيشرا بووه كه چاوه‌كاني ره‌شي درشت، چاوگه‌ليكي له راده به‌دهر درشت، چاوگه‌ليكي لو‌مه‌كه‌ري هه‌بوو، وهك نه‌مه كه گوناگه‌ليكي نه‌به‌خسراوهم كردبي كه خو‌م نه‌مزانيبي. چاوگه‌ليكي جادويي كه هاوكات نيگه‌ران و واقورماو، هه‌ره‌شه‌كه‌ر و به‌لينيده‌ري هه‌بوو. نهم چاوانه به سام و راكي‌شهر بوون و شوقتيكي نانسايي مه‌ستينه‌ر له بني نه‌وان دا ده‌ده‌وشانه‌وه، كولمه‌كاني زهق، نيوچه‌واني پان، بروكاني باريك و سيپه‌نگي، ليوه‌كاني گوشتن و نيوه ناوه‌له و پرچيكي نالوزي هه‌بوو كه

لۆیهکی به لاجانگیهوه نووسا بوو.

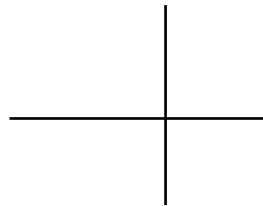
وینیهیک که دویشهو له رووی ئهو کیشابوومهوه له نیو چه لهنگه که دهرمهینا، له بهرانبهر یه کم نان، دهگه له نهققاشی گۆزه که تۆزقالیک جیاوازیان نه بوو، دهتکوت وینهی یه کترن - ههر دووکیان یه ک و ههر کاری یه ک نهققاشی به دبهختی سه ره لهمدان ساز بوو - لهوانه یه رووچی نهققاشی سه ره گۆزه که له کاتی کیشانهوه دا هاتبوه نیو لهشی منهوه و دهستی من به ویستی ئهو گه رابوو بی. نه دهکرا ئهوان لیک بکه یهوه ته نیا نهققاشی من له سه ره کاغه ز بوو، له حالیک دا نهققاشی سه ره گۆزه رووکیشتیکی روونی کۆنی هه بوو که رووکیکی به ره مز، رووکیکی غه ربیی نائاسایی به م وینه دابوو و پریشکی رووکیکی در له بن چاوی دهره وشاوه - نا، جیی باوه ر نه بوو، هه مان چاوه گه لی درشتی بی سه رنج، هه مان قیافه ی مه ند و له هه مان کات دا ئازاد - کهس ناتوانی بزانی چ هه ستیکم تیدا پیکهات. ده مه ویست له ده ست خۆم راکه م - ئایا وه ها ریکه وتیک ده گونجا؟ ته واوی چه ره سه ره یه کانی ژیانم هاتنه وه بهر چاو - ئایا ته نیا چاوه کانی که سیک له ژیانم دا بۆم بهس نه بوو! ئیستا دووکهس ههر به م چاوانه وه، چاوه گه لیک که هی ئهو بوون و چاویان له من ده کرد! نا، بی شک نه ده گونجا - چاویک که خۆی له وی نزیک کیو له کن داری سه ول، له په نا چۆمی ویشک ناشتراوه. له بن گو له کانی لاولوی که وی، له نیو خوینی خه ست، له نیو کرم و خه زۆک و گیاندارانیک که له ده وره ی جیژنیان گرتوه و ریشه ی گیایه کان به م زوانه ده چوونه نیو گلینه ی که شیره ی بمژن ئیستا به ژیانیکی پره یز و لیوریزه وه ده روانیته من!

من هه تا ئه م راده یه خۆم به دبهخت و تووک لیکراو شک نه ده برد، به لام له بهر ههستی جه نایه تیک که له من دا شاراوه بوو، هاوکات خۆشییه کی بی هو، خۆشییه کی غه ربیم تیدا به دی هات - چون تیگه یه شتم که که سیک هه او ده ردی کۆنم هه بوه - ئایا ئه م نهققاشه کۆنه، نهققاشیک که سه ره ئهو گۆزه ی سه دان لهوانه یه هه زاران سال له مه وه بهر نهققاشی کردبوو هه او ده ردی من نه بوو؟ ئایا ههر ئه م دونیایه ی منی تیپه ر نه کردوه؟ هه تا

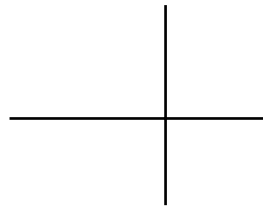

xxx

له دونيايهكى نوئى كه وهئاگا هاتبوومهوه شوين و چلونايهتى وئى به تهواوى بو من ئاشنا و نزيك بوو، به چهشنىك كه پتر له ژيان و شوينى پيشووى خووم دهگهلى نزيكايهتيم ههبوو - دهتكوت رهنگانهوهى ژيانى راستهقىينهى من بوو - دونيايهكى ديكه، بهلام ئهوهنده ليم نزيك و پهيوهندى به منهوه ههبوو كه پيموابوو گهراومهتهوه شوينى بنهپهتى خووم - له دونيايهكى كوون بهلام هاوكات نزيكتر و سروشتيتتر له داىك ببووم. هيشتا بووليل بوو. پيسوژىك له سهه تاقهى ژوورهكهه دايسا، نوينيش له سووچىكى ديوهكه راخراوو، بهلام من بهخه بهر بووم، ههستم دهكره كه لهشم داغه و پهله خوينهكان به عهبا و شالگهردنمهوه نووسا بوون، دهستهكانم خويناوى بوون. بهلام سههراوى ياو و سهههگيژه جوړىك دللكوته و نائاراميهكى تايبهت له من دا پيكهاتبوو كه به هيزتر له بيري سرينهوهى پهلهى خوين بوو، بههيزتر لهوه بوو كه داروغه بى و من دهردهست كا - ههروهتر له ميژ بوو كه چاوهرى بووم وهگير داروغه كهوم. بهلام تهمام گرتبوو كه بهر له دهردهست بوونم پياللاهيك شهراوى ژههراوى

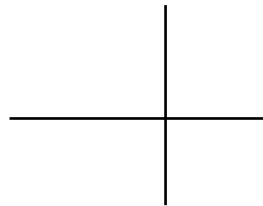
که له سەر رڤه بوو یه کپشوو بخۆمه وه - ئەمه پیداوایستی نووسین بوو که
بۆم ببوو به ئەرکیکی زۆریی، دهمه ویست ئەم دیوهی که له میژ بوو
ئەندەر وونی منی ئەشکه نجه ده کرد ده رکیشمه دهره وه، دهمه ویست دلپریی
خۆم بئینمه سەر کاغهز - له ئاکام دواى هه ندیک راما ن پیسوژکه م کیشا
پیش خۆم وئاوام دهست پیکرد: -

xxx

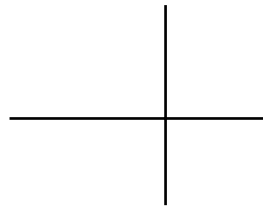
من ههمیشه پيمو ابو كه بیدهنگی باشتترین شته، پیمو ابو كه باشته مرؤف وهك شاهق له كن دهريا بال و پهړی پان بکاتهوه و تهنیا هه لئیشی - به لام ئیستا ئیتر به دست خوم نه بوو چونکه نه وهی كه نه دبا بوو، بوو - کی ده زانی، له وانیه هه نوو كه یا ساعه تیکی دیکه تا قمیک گه زمه ی مهست بو دهردهست كردنم بین - من چ پیمخوش نیه كه جهنده کی خوم رزگار بکه م، جگه له وه جی حاشاش نه ماوه؛ گرمان په له خوینه کانش بسرمه وه به لام بهر له وهی كه وه چنگ وان بکه وم پیاله یهك له و قاپه شه رابه، له شه رابی به میرات براوی خوم، كه له سهر رفه كه م داناوه دهخومه وه.

ئیستا دهمه وی سهراسه ری ژیانی خوم وهك هی شوو تری له دستم دا ریك كوشم و شیلهی نهو، نا، شه رابی نهو، دلپ دلپ وهك ناویکی پاك له گه رووی ویشکی سیبه ره كه م بکه م. به لام دهمه وی بهر له وهی كه برپوم نهو ئیشانه ی كه ورده ورده وهك خوره یا ناسور منیان له سووچی نه م دیوه خواردوه بینمه سهر كاغز - . چونکه به م جوړه باشته ده توانم بیر

و می‌شکم ری‌کوپیک بکه‌م - ئایا مه‌به‌ستم نووسینی وه‌سیه‌تنامه‌یه؟
 هه‌رگیز، چونکه نه مالم هه‌یه که دپو بیخوا و نه دینم هه‌یه که شه‌یتان
 بیبا، ئەمجار چ شتیکی سهر رووی زه‌وی ده‌توانی چووکتیرین بایه‌خی بۆ
 من هه‌بی. - ئەوه‌ی که ژیان بوو له کیسم داوه، هه‌شتم و ویستم که له
 کیسم بچی و دوا‌ی ئەوه‌که من رویشتم، به‌جه‌ه‌ننه‌م، که‌سیک ده‌یه‌وی
 کوته‌کاغه‌زه‌کانم بخوینیته‌وه، ده‌یه‌وی هه‌ر قه‌ت نه‌یخوینیته‌وه - من ته‌نیا
 له به‌ر پتووستی به‌ نووسین که نووکه بۆم گرینگ بوه ده‌نووسم - من
 پتووستمه، پتر له جارێ پتووستیم به‌وه هه‌یه که به‌ره‌کانی خۆم به
 بوونه‌وه‌ری خه‌یالی خۆم، به‌ سیبه‌ری خۆم بلکینم - ئەم سیبه‌ره شوومه‌ی
 که له به‌ر شو‌قی پیسۆز له سهر دیوار چه‌ماوته‌وه وه‌ک ئەوه‌یه که هه‌رچی
 ده‌ینووسم به‌ وردی ده‌یخوینیته‌وه و هه‌لیده‌لووشی - ئەم سیبه‌ره بی شک
 له من باشتر تیده‌گا! ته‌نیا ده‌گه‌ل سیبه‌ری خۆم باش ده‌توانم بدویم،
 ئەوه‌که به‌ زۆر من وه‌ قسه‌ دینی، ته‌نیا ئەو ده‌توانی من بناسی، ئەو بی
 شک تیده‌گا... ده‌مه‌وی شیله، نا، شه‌رابی تالی ژیا‌نی خۆم دلۆپ دلۆپ له
 گه‌رووی ویشکی سیبه‌ره‌که‌م بکه‌م و پتی بلیم: « ئەمه ژیا‌نی منه! »

هه‌ر که‌س دویننی منی دیوه، لاویکی تیشکاو و لاوازی دیتوه به‌لام
 ئیمرو پیره‌میردیکی کوور ده‌بینی که مووی سپی، چاوی گل و لیوی که‌تی
 هه‌یه. من ده‌ترسیم که له په‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌مه‌وه بپوانمه ده‌ری، له ئاوینه
 دا چاو له خۆم بکه‌م. چونکه له هه‌موو جیه‌که‌ک نسی دووپاتکراوه‌کانی
 خۆم ده‌بینم - به‌لام بۆ ئەوه‌ی که ژیا‌نی خۆم بۆ سیبه‌ری چه‌ماوی خۆم
 باس بکه‌م ده‌بی هه‌کایه‌تیک بگه‌رمه‌وه - ئاخ، چه‌نده هه‌کایه‌تگه‌لی
 سه‌رده‌می مندالی، له مه‌ر ئەوین، نزیکي ژن و پیاو، شایي و مه‌رگ دا
 هه‌ن و هه‌چکام راست نین - من له چیرۆک و قسه‌ی نه‌سته‌ق ماندوو بووم.
 من تیده‌کووشم که ئەم هه‌شوویه ریک بکوشم به‌لام له‌و دا بچووکتیرین
 شوینه‌واریک له راسته‌قینه‌ ده‌بی یا نا - ئەمه ئیتر نازانم - من نازانم له
 کویم و ئەم په‌له ئاسمانه‌ی بان سه‌رم، یا ئەم چه‌ند بسته‌ زه‌وییه‌ی که له
 سه‌ری دانیشتووم هی نه‌یشابوور یا به‌لخ یا به‌ناره‌سه - به‌ هه‌ر حال من

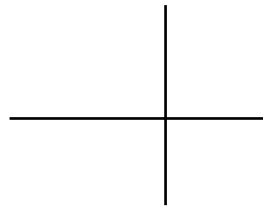
له هيچ شتيك دُنيا نيم.

من ئه وهندي شتي دژ به يهك و قسه ي جوراوجورم بيستوه و ئه وهنده سوّماي چاوم به سهر شتي جور به جور دا سواوه - ئم توپزه ناسك و سهخته ي كه روح له پشت ئه و دا شاردر اوته وه، ئيستا باوهر به هيچ شتيك ناكم - هر ئيستاكش شكم له قورسايي و راوهستاني شته كان، له راسته قينه ي روون و ئاشكرا ههيه. نازانم ئه گهر ئه نگوستم له جوني بهرديني قونچكي هه وشه كه مان بدهم و لئي بپرسم: ئايا له سهر جيئي خوت وهستاوي و پته وي؟ ئه گهر ولامي ئا بداته وه قسه كه ي باوهر بكم يا نا.

ئايا من بوونه وهريكي جياواز و تايبه تيم؟ نازانم - به لام ئيستا كه روانيمه ئاوينه خوم نه ناسيوه. نا، ئه و "من ي پيشوو مردوه، پواوه به لام چ بهرگر و له مپه ريك ده نيوان ئيمه دا نيه. ده بي حه كايه ته كه ي خوم بگيرمه وه به لام نازانم ده بي له كوپوه ده ست پيبكه م - سه راسه ري ژيان چيروك و حه كايه ته. ده بي هيشووي تري ريك بكوشم شيله ي ئه و كه وچك كه وچك له گه رووي ويشكي ئم سيبه ره پيره بكم.

له كوپوه ده ست پيبكه م؟ چوونكه هه موو ئم بيرانه ي كه ئيستا له كه لله م هه لده قولين هي ئم كاته ن، ساعه ت و ده قيقه و ريكه وتي نيه - رووداويكي دويني له وانه يه بو من كوئنتر و بي كه لكتر له رووداويكي هه زار سال له مه ويه ر بي.

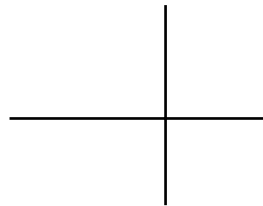
له وانه يه له بهر ئمه كه هه موو په يوه نديه كاني من ده گه ل دونياي زيندووكان پچراوه، يادگار هكاني رابوردوو له بهر چاوم ريز ده بن - رابوردوو، داهاتوو، ساعه ت، روژ، مانگ و سال بو من وهك يه كن. قوناغه كاني جوراوجوري مندالي و پيري بو من جگه له قسه ي پووج شتيكي ديكه نيه، ته نيا بو خه لكي ئاسايي، بو سپله كان - سپله كان پر به زار - له م وشه يه ده گه رام، بو سپله كان كه ژياني ئه وان جهنگه و كاتيكي دياريكراوي هه يه، وهك وهرزه كاني سال و له ناوچه يه كي خووش ئاو و هه واي ژيان هه لكه وتبي وايه. به لام ژياني من هه مووي يهك وهرز و يهك

رهوتی هه‌بوو وهک ئه‌وه‌که له ناوچه‌یه‌کی سارد و سر و له تاریکی هه‌رمان دا تێپه‌ر بووی، له حالیکه دا ده‌نیو گیانم دا هه‌میشه‌ گریک دایسی و من وهک شه‌م ده‌توینتیه‌وه.

له‌ نیوان چوار دیواریک که ژووری من پیکدینی و شووره‌یه‌کی له ده‌وری ژین و بی‌ری من کیشاوه، ژینانی من وهک شه‌م تک تک ده‌توینتیه‌وه، نا، هه‌له‌ ده‌که‌م - وهک کۆلکه‌داریکه‌ ته‌په‌ که له سووچیکه‌ ئاورگ که‌وتوه و به‌ ئاگری ئیزنگه‌کانی دیکه‌ جزاوه و بۆته‌ بزووت، به‌لام نه‌ سووتاووه و نه‌ ته‌پ و تازه‌ ماوه، ته‌نیا به‌ چپه‌دووکه‌لی ئه‌وانی دیکه‌ خنکاوه. دیوه‌که‌م وهک هه‌موو دیویک به‌ خشت و به‌رد له‌ سه‌ر وێرانه‌ی هه‌زاران مائی کۆن ساز کراوه، دیواری سپی کراوه و په‌راویزی هه‌یه - دروست وهک قه‌بره‌ - چووکت‌ترین حاله‌ت و کون و که‌لینی دیوه‌که‌م بۆ من به‌س بوو هه‌تا ساعه‌تگه‌لیکی درێژ بیرم به‌ خۆیه‌وه‌ خه‌ریک بکا، وهک جالجالۆکه‌ی سووچی دیوار. چونکه‌ له‌و کاته‌وه‌ که‌ له‌ جی دا که‌وتووم که‌متر به‌ کاره‌کانم راده‌گه‌ن - گولمیخیک که‌ له‌ سه‌ر دیوار داکوتراوه‌ جی له‌لۆی من و خیزانم بوو، که‌میک خوارتر له‌ گولمیخ له‌ گێچی دیوار کوتیک که‌وتوه و بۆنی شته‌کان و بوونه‌وه‌رانیکی لیوه‌ دئ که‌ پیشتر له‌م دیوه‌ بوون، وه‌ها که‌ هه‌تا ئیستا هێچ هه‌وا و بایه‌ک نه‌یتوانیوه‌ ئه‌م بۆنه‌ لاسار، ته‌وه‌زهل و خه‌ستانه‌ لیکه‌ بلاوکاته‌وه: بۆنی ئاره‌قه‌ی له‌ش، بۆنی نه‌خۆشیه‌ کۆنه‌کان، بۆ زار، بۆ پی، بۆنی توندی میز، رۆنی بۆیا، هه‌سیری رزیو، هیلکه‌ و رۆنی سووتاو، بۆنی رۆن و پیواز، بۆنی دیمکراوه، بۆ گه‌مار و بۆنی مارزای مندال، بۆنی دیوی کوریک که‌ تازه‌ شه‌یتان پی پیکه‌نیوه، ئه‌و هه‌لمانه‌ی که‌ له‌ کووچه‌وه‌ هاتوون و بۆنه‌ مردوه‌کان یا ئه‌و بۆنانه‌ی له‌ حاله‌ی گیانه‌للا دان، که‌ هیشتا هه‌مووی ئه‌وان زیندوون و نیشانی تایبه‌تی خۆیان راگرتوه. گه‌لیک بۆنی دیکه‌ش هه‌ن که‌ ره‌گه‌ز و سه‌رچاوه‌بان دیار نیه‌ به‌لام شوینی خۆیان هیشتۆته‌وه.

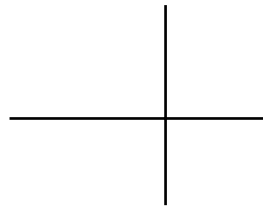
دیوه‌که‌ خه‌لوه‌تییه‌کی تاریک و دوو ده‌ربجیه‌ی به‌ره‌و ده‌ری، به‌ره‌و دونیای سپه‌له‌کان هه‌یه. یه‌کیک له‌وان روو به‌ هه‌ساری خۆمان ده‌کریتیه‌وه

و ئەوی دی بەرەو کووچەیه - و لەوێوە من پەيوەندیم بە شاری رەییەو
هەیه - شارێک که ناوی بووکی دونیایان لیناوه و هەزاران کووچە و کۆلان
و خانووی چەپۆک پێدادرەو و فێرگە و کاروانسەرایی هەیه - شارێک که بە
گەرەترین شاری دنیا دیتە ژمار، لە پشت دیوی من هەناسە
هەڵدەکێشی و دەژی. لێرە لە سووچی دیوکهەم کاتیک که چاوهکانم ویک
دەنیم سێبەرە ون و تیکەلەکانی شار: ئەوی که شوینی لە سەر من داناوه
بە کۆشکەکان، مزگەوتەکان و باغەکانی هەموو دینە بەر چاوم.

ئەم دوو دەریجە من بە دونیای دەرەو، بە دونیای سێلەکانەو
پەيوەند دەدن. بەلام لە دیوکهەم ئاوینەیهک بە دیوارەوێه که سیمای
خۆمی تیدا دەبینم و لە ژبانی تەنگەبەری من دا ئاوینە گرینگتر لە دونیای
سێلەکانە که چ پەيوەندیەکی بە منەو نیه.

لە تەواوی دیمەنی شار دوکانی گۆشتفرۆشییهکی چووکه لە بەر
دەریجەیی دیوکهەمە که رۆژی دوو مەران دەفرۆشی - هەر جارەیی که لە
دەریجەو چاوه دەری دەکەم کابرای گۆشتفرۆش دەبینم، هەموو رۆژی
بەیانێ زوو دوو بارگینی رهشی لاواز - ئەو بارگینانەیی که کۆخەیی ویشکی
قوول دەکەن و دەستە ویشک هەلگەراوهکانیان بە سم کۆتایی هاتوه،
دەلێی بە پێی یاسایهکی دێندانە دەستەکانیان بپوێنەو و لە رۆنی قالیان
ناون، لە دوو لایان که لاکێ مەر هەلواسراوه و دەیهیپنە بەر دوکان.
پیاوی گۆشتفرۆش دەستی چەوری بە رێنی خەنەلیدراوی دا دینێ، لە
پێشدا بە چاویکی کریارانە مەرەکان هەلدەسەنگینێ، پاشان دوو دانەیان
هەلدەبژیرێ، دووگەکەیان بە دەست دەسەنگینێ، دوايه دەیانبا و لە
چنگالی دوکانەکهی هەلیانداوهسی - بارگینەکان بە هانکەهانک وەرێ
دەکەون. ئەو دەم گۆشتفرۆش دەستی لاواندەو بە سەر ئەو که لاکه
خویناویانە، بە سەری برار، چاوی دەرپەرار و پیلووی خویناوی که لە
کهللەسەری بۆریانەو دەرپەرپو داینێ، دەستیان تیوهر دەدا، دوايه
کێریدیکی دەسک نیرۆیی هەلدەگرێ و که لاکهکانیان شارەزایانە کوت کوت
دەکا و بە بزەو گۆشتی نەرمە بە کریارەکان دەفرۆشی. تەواوی ئەم

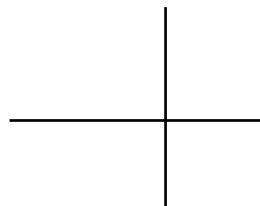

کارانه‌ی به چ که‌یفیکه‌وه ده‌کرد! من دل‌نیام جوړیک خوښی و که‌یفی ده‌کرد - ئەو سه‌گه زه‌رد و مل ئەستووره‌ی که گه‌ره‌که‌مانی پاوان کردبوو و هه‌میشه به ملی که‌چ و چاوی بی‌گوناه‌ی نیگای به‌ه‌سره‌تی له‌ ده‌ستی گوشت‌فروش ده‌کرد، ئەو سه‌گه‌ش هه‌موو ئەوانه‌ی ده‌زانی - ئەو سه‌گه‌ش ده‌یزانی که گوشت‌فروش که‌یفی به‌پیشه‌ی خو‌ی دی!

هه‌ندی‌ک دوورتر له ژیر تاقیک، پیره‌م‌یردی‌کی سه‌یر دانیش‌توه که‌ خو‌انچه‌یه‌ک له به‌رام‌به‌ری پان کراوه‌ته‌وه. له سه‌ر خو‌انه‌که‌ی داس‌خاله‌یه‌ک، دوو نال، چه‌ند جوړ مووروی ره‌نگین، کیردی‌ک، ته‌له‌ مشکی‌ک، گازی‌کی ژه‌نگاوی، که‌وچکی‌ک، شان‌ه‌یه‌کی ده‌نک شکاو، بی‌لچه‌یه‌ک و گوژه‌یه‌کی رووکی‌ش‌داری دانا‌بوو که ده‌سه‌ریه‌کی چل‌کنی پیدادابوو. ساعه‌ت‌گه‌ل، روژگه‌ل، مان‌گه‌لی‌ک من له پشت ده‌ری‌جه‌وه چاوم لی‌کردوه، هه‌میشه به‌شال‌گه‌ردنی‌کی چل‌کن، عه‌بای شووش‌ته‌ری، به‌روک‌ ئاوه‌له‌ که مووی سپی سینگ‌ی لی‌هات‌بوه‌ ده‌ر به‌پیلووی سووره‌له‌گه‌پراو که نه‌خو‌ش‌یی‌ه‌کی لاسار و بی‌حه‌یا ده‌ی‌خوارد و به‌ودمی‌ک که له‌باس‌کی به‌ست‌بوو، به‌یه‌ک جوړ دانیش‌توه. ته‌نیا شه‌وانی هه‌ینی به‌دانه زه‌رد و که‌وتوه‌کانی قورئانی ده‌خوینده‌وه - گو‌یا له‌م ری‌یه‌وه بزوی خو‌ی وه‌ ده‌ست ده‌خست، چون من هه‌چ‌کات نه‌مدیت که‌سی‌ک شتی‌کی لی‌بکری - وا ویده‌چی له‌و خه‌ونه ناخو‌شان‌ه‌ی که دیومن زو‌رت‌ر سیمای ئەو پیاوه‌ی تیدا بوه. له پشت ئەم سه‌ره خ‌ر و تاش‌راوه‌ی که می‌زه‌ری ئامال زه‌ردی لی‌هالاندوه، له پشت نیوچه‌وانی کور‌تی ئەو چ بیرتی‌کی لاسار و گه‌وجانه وه‌ک گیاب‌زار رواوه؟ گو‌یا خو‌انچه‌ی به‌ر پیره‌می‌رد و شر و شالانی سه‌ری ده‌گه‌ل ژیان‌ی ئەو په‌یوه‌ندی‌ه‌کی تایبه‌تی‌یان هه‌یه. چه‌ند جار ته‌مام گرت برۆم و قسه‌ی ده‌گه‌ل بکه‌م و یا شتی‌کی لی‌بکرم به‌لام نه‌مو‌یرا.

دایه‌نه‌که‌م پی‌یکوتم که ئەم پیاوه له‌جه‌وانی دا گوژه‌گه‌ر بوه و ته‌نیا هه‌ر ئەم گوژه‌ی بو‌ خو‌ی راگرتوه و ئیستا به‌ورده‌واله‌فروشی نانی خو‌ی په‌یدا ده‌کا.

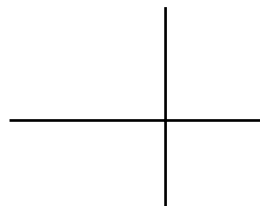
ئهمانه په‌یوه‌ندی من ده‌گه‌ل دونیای ده‌روه بوون، به‌لام له‌دونیای نیو

خۆ: تەنیا دایەنەكەم و ژنیکی سەلیتەم بۆ مابوونەوه. بەلام نەنە دایەنی ئەویشە، دایەنی هەردووكممانە - چونكە من و ژنەكەم نە تەنیا خزم و كەسی نزیکی یەك بووین، نەنەش هەر دوومانی پتەكەوه شیر داوه. هەر دایکی ئەو دایکی منیش بوە - چونكە من دایك و باوكم هەر نەدیوه و دایکی ئەو هەر ئەو ژنە بالابەرزەي كە پرچی بۆز بوو منی بە خێو كرد. دایکی ئەو بوو كە من وەك دایکی خۆم خۆشم دەویست و هەر لە بەر ئەم هۆگریه بوو كە كچەكەیم هینا.

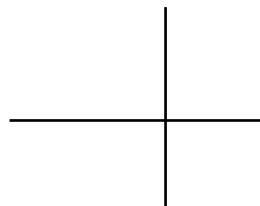
لە دایك و باوكم چەند جۆره كەكایەتم بیستوه، تەنیا یەكێك لەو چیرۆكانە كە نەنە بۆی گێرامهوه، لە لای خۆم پیموایه كە دەبی راست بی - نەنە پتیکۆتم كە: باوك و مامم دوو برای ئاوال دوانه بوون، هەردووکیان یەك جۆر، یەك شوبار و یەك خوویان هەبوو و تەنانەت دەنگیشیان وەك یەك بوە وەها كە لێك كێرندەوهیان كاریکی سانا نەبوە. جگە لەوه پەيوەندییهکی مەعنەوی و هەستیکی هاودەردیش دە نیتوانیان دا هەبوە، وەها كە ئەگەر یەكێك لەوان نەخۆش كەوتو هەوی دیش نەخۆش دەكەوت - بە قسەي خەلك وەك سیوێکی لەت كراو بوون - لە ئاكام - هەر دوو پیشەي تەجارەت هەلدەبژێرن و لە تەمەنی بیست سالیی دەچنە هیندوستان و جنسەكانی رەي وەك پارچەي جۆرەجۆری: مونیره، پارچەي گولدار، پارچەي پەمەیی، عەبا، شال، دەرزی، قاپ و قاچاغي گلێنە، گلەسەر و بەرگی قەلەمدان دەبەنە هیندوستان و دەیفروشن. باوكم لە شاری بەنارەس بوە و ماممی بۆ شارەكانی دیکەي هیندوستان بۆ كاروباری بازرگانی ناردوه - دواي ماوهیەك باوكم گیرۆدەي كیژۆلیکی بوگام داسی، سەماكەری مەعبەدی لینگەم دەبی. ئیشی ئەم كچە سەمای ئایینی لە بەرامبەر بوتی گەورەي لینگەم و خزمەتی بوتخانە بوە - كچێکی خوینگەرمی زەیتوونی بە مەمکی لیمۆیی، چاوی درشتی لار، برۆی سێپەنگی كە خالێکی سووری لە نیتوان داناوه.

ئێستا دەتوانم بیهینمە بەر زەینی خۆم كە بوگام داسی، یانی دایكم بە ساری هەوریشمی زیرچنی رەنگینی، بەرۆك ئاوهله، لەكچەي دیبا،

پرچی پری رهشی که وهک شهوی ئەزەلی تاریک و له پشت سهری خری کردبووه، پاوانه‌ی پی و بازنه‌ی دهستی، خه‌زیمیکی زیتر که له لووتی دابوه، چاوه درشته رهش و خومار و لاره‌کانی، ددانی سپی به کهشم و نه‌شمیکی ئارام و به ئاهه‌نگ، به هه‌وای سیتار و ته‌پل و ته‌مبور و سه‌نج و که‌رنا سه‌مای کردوه - ئاهه‌نگیکی نه‌رم و یه‌کده‌ست که پیاوه رووته‌له‌کانی می‌زهر له سه‌ر لییان داوه - ئاهه‌نگیکی پر مانا که هه‌موو رازه‌کانی جادووگه‌ری و خورافات و هه‌وا و هه‌وس و ئیشه‌کانی خه‌لکی هیند له‌و دا کورت و کو ببووه و به له‌نجه و لاری ریکوپیک و ئیشه‌ره‌ی هه‌وس بزویین - سه‌مای پیروزی - بوگام داسی وهک په‌لکی گول کراوته‌وه، له‌ره‌یه‌کی به شان و باسکه‌کانی داوه، داهاتوته‌وه و دیسان خوی خر کردوته‌وه، ئەم روتانه که مانای تاییه‌تیا هه‌بوه و به بی زمان قسه‌یان کردوه، توانیویانه چ شوینیکی له سه‌ر باوکم دابخه‌ن - به تاییه‌ت بۆنی توند و تیژی ئاره‌قه‌ی ئەو که تیکه‌ل به‌عه‌تری موگرا و رۆنی سه‌نده‌ل بوه، هه‌وه‌سی بوونی ئەم دیمه‌نه‌ی پتر کردوه - عه‌تریک که بۆنی شیله‌ی داره‌کانی دووره‌ده‌ستی هه‌یه و هه‌ستی دوور و خنکاو ده‌بزوینی - بۆنی مجری درمان، بۆنی ئەو درمانانه‌ی که له دیوی مندا‌لان رایده‌گرن و له هینده‌وه دئ - رۆنگه‌لی نه‌ناسیاوی ولاتیک که پر له داب و نه‌ریتی کۆنه له وانه‌یه بۆنی دیمکراوه‌ی منی دابی. هه‌مووی ئەوانه یادگاره‌کانی دوور و کوژراوی باوکمیان زیندوو کردوته‌وه - باوکم و هه‌ا گیرۆده‌ی بوگام داسی ده‌بی که ده‌چپته سه‌ر ئایینی کچی سه‌ماکه‌ر - ئایینی لینگه‌م، به‌لام دوا‌ی ماوه‌یه‌ک که کچ زگی پر ده‌بی له خزمه‌تی مه‌عبه‌د ده‌ری ده‌کن.

من تازه له دایک بیووم که مامم له سه‌فه‌ری خوی ده‌گه‌رپته‌وه بۆ به‌ناره‌س به‌لام ده‌لیی سه‌لیقه و ئەوینی ئەویش ده‌گه‌ل هی باوکم یه‌ک بوه، یه‌ک دل نا سه‌د دل گیرۆده‌ی دایکی من ده‌بی و له ئاکام ئەو فریو ده‌دا، چونکه ئەو ویکچوونه رواله‌تی و ده‌روونییه‌ی که ده‌گه‌ل باوکم هه‌یبوه ئەم کاره‌ی بۆ هاسان ده‌کا. هه‌ر که مه‌سه‌له‌که روو ده‌کرئ دایکم ده‌لی که

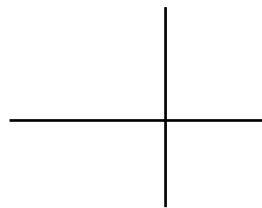
ههردووکیان به جی دپلی مهگه به مهرجیک که باوکم و مامم نازمایشی ماری کوبرا بدن و هه رکام لهوان زیندوو بمینتتهوه هی نهو دهبی.

نازمایشه که ناوا بوه که باوکم و مامم دهبوا له دیویکی تاریکی وهک رهشچال دهبال ماری کوبرا باوین و هه رکام لهوان که مار پتوهی بدا دیاره دهقیژینی و نهو دهه خاوهن مار دهراگی دیوه که دهکاتهوه و نهوی دیکه رزگار دهکا و بوگام داسی هی نهو دهبی.

به ره لهوهی که نهوان له رهشچال باوین باوکم له بوگام داسی داوا دهکا که جاریکی دی له بهر چاوی سهما بکا، سهمای پیروزی مهعبه بکا، نهویش به قسهی دهکا و به ناههنگی نهی ماراسا له بهر روونایکی مهشخه له به لهنجهی پر مانای ریکوییک و خزی، سهما دهکا و وهک ماری کوبرا خوئی بادهدا - دوایه باوک و مامم له دیوی تایبتهی لهبال ماری کوبرا داوین - له جیات قیژه و هاوار، نالهیهکی تیکه له دهگه له قاقایهکی کریت بهرز دهبیتهوه - هاواریکی شیتانه - دهراگا که دهکه نهوه مامم دپته دهه - به لام سیمای پیر و تیشکاو و تووکی سهری له بهر ترس و خووف، دهنگی خوشه و فیتووی ماری تووره که چاوی خر و در و ددانی به ژههری هه بوه و لهشی بریتی بوه له ملیکی دریز که گهیشتهوته به ره لهستیکی وهک که وچک و سهریکی چووک، له ترسان مامم به سهری سپی دپته دهری - به پی شهرت و مهرج بوگام داسی دهبیته هی مامم - شتیکی دلته زین، روون نیه که سیک که دواقی تاکی کردنهوه زیندوو ماوهتهوه باوکم یا مامم بوه.

چونکه له ناکامی نه تاکی کردنهوهیه دا میشکی تیکدهچی و ژیانی پیشووی خوئی به تهواوی له بیر دهکا و منداله که نانسیتتهوه، له بهر نه مه پییانوابوه که مامم بوه - نایا هه مووی نه مه ناهسانهیه په یوهندی به ژیانی منهوه نیه، یا دهنگدانهوهی نه مه که نینه کریتته و خوئی نه نازمایشه شوینی له سهه من دانهناوه و په یوهندی به منهوه نیه؟

لهوه به دوا من جگه له نانخوریکی زیده و بیگانهیهک شتیکی دیکه نه بووم - له ناکام مامم یا باوکم بو کاری بازرگانی خوئی دهگه له بوگام

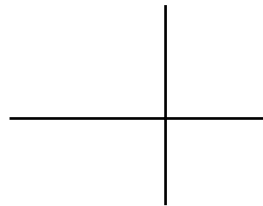
داسی دهگه پټه وه شاری رهی و من ده داته دست خوشکی که پووری منه.

دایه نم کوتی که کاتی مالوایی دایکم قاپیک شه رابی ئال که ژه هری ددانی کویرا، ماری هیندی تیدا ئاوتته کرابوو بۆ من ده داته دست پوورم. بوگام داسییه که چ شتیکی باشتر له مه ده توانی به یادگار بۆ منداله که به جی بیلی؟ شه رابی ئال، ئیکسیری مه رگ که ئاسووده بی همیشه بی ده به خشی - له وانه یه ئه ویش ژیانی خوی وه که هیشوو تری ریک کوشیوه و شه رابه که ی داوه به من - له هه مان ژار که باو کمی کوشت - ئیستا ده زانم چ دیارییه کی به نرخی داومی!

ئایا دایکم زیندوه؟ له وانه یه ئیستا که من خه ریکی نووسینم ئه و له مهیدانی شاریکی دووره دهستی هیند، له بهر شوکی مه شخه ل وه که مار خوی باده دا و سه مایه ده کا - وه که ئه وه ی که ماری کویرا پیوه ی دابی، و ژن و مندال و پیاوانی قوشمه و رووت له دهوری کۆ بوونه ته وه، له حالیک دا باوک یا مامم به سه ری سپی، کوور، له په نا مهیدان دانیشتوه و چاو له و ده کا و وه بیر ره شچال، دهنگی فیتوو و خوشه ی ماری تووره که وتوته وه که سه ری خوی هه ل دینی چاوه کانی ده بریسکینه وه، ملی وه که ئه سکوئ لیدی و خه تیک که وه که چاویلکه یه له پشت ملی به رهنگیکی ئامال بۆری رهش وه دیار ده که وی.

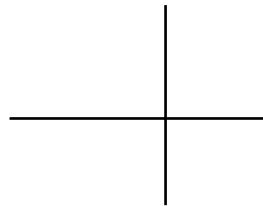
به هه ر حال، من ساوا یه کی شیر ه خۆره بووم که له باوه شی ئه م نه نه یه یان نام و نه نه ی کچی پوورم، هه ر ئه و ژنه سه لیته ی منیشی شیر داوه . من له ژیر دهستی پوورم، ئه و ژنه بالابه رزه ی که پرچی بۆزی له سه ر نیوچه وانی بوو، هه ر له و ماله ده گه ل کچه که ی، هه ر ئه و سه لیته یه که وه بووم.

- له و کاته وه خۆم ناسی، پوورم له جیات دایکم دانا و ئه وم خۆش ویست. ئه وهنده ئه وم خۆش ده ویست که کچه که ی، هه ر ئه م خوشکه شیریه ی خۆم دوا یه چونکه وه که وی ده چوو هینام. یانی ناچار بووم بهینم؛ ته نیا جاریک ئه م کچه خوی به دهسته وه دام،

هیچکات له بییری ناکهم، ئەویش له بان سه‌ری دایکی مردووی بوو - زۆر له شهو تیپه‌پییوو، من بۆ دواپین مالاوایی هەر که هه‌موو مال خه‌وتن به کراس و ده‌رپه‌پییوو هه‌ستام، چوومه ژووری مردوو - دیتم دوو شه‌می کافووری له بان سه‌ری دایسان. قورئانیکیش له سه‌ر زگی داندرا بوو بۆ ئەوهی که شه‌یتان نه‌چیتته نیو جه‌نده‌کیه‌وه - پارچه‌ی بان سه‌ریم که لادا پوورم به‌و قیافه‌ راکه‌شه‌ر و به‌ نمووده‌وه دیت. ده‌تکوت هه‌موو هۆگرییه‌کانی دونیای خاکی له سیمای ئەو دا فه‌وتا بوون. حاله‌تیک که ناچاری کردم سه‌ری بۆ دانوینم و هاوکات مه‌رگم پێ به‌ رووداویکی ئاسایی و سه‌رووشتی هاته به‌ر چاو - بزه‌یه‌کی ته‌وساوی له سه‌وچی لێوی دا ویشک ببوو. ویستم ده‌ستی ماچ که‌م و له ژووره‌که وه‌ده‌ر که‌وم، به‌لام که ئاوێرم داوه به‌ سه‌رسورماوییه‌وه دیتم هەر ئەو سه‌لته‌یه که ئیستا ژنی منه هاته ژوور و له ئاست دایکی مردووی، به‌ چ تاو و تینیک خۆی به‌ منه‌وه نا، منی بۆ لای خۆی کیشا و چ ماچگه‌لیکی ته‌ری کردم! من له شه‌رمان ده‌مه‌ویست بتویمه‌وه، به‌لام نه‌مه‌هزانی چ بکه‌م، مردوو به‌ ددانه قفل کراوه‌کانی وه‌ک ئەوه بوو که گالته‌مان پێبکا - وام هاته به‌ر چاو که بزه‌ی ئارامی مردوو گۆرا بوو - من به‌ ده‌ست خۆم نه‌بوو، له باوه‌شم کرد و راممووسی، به‌لام هەر له‌و ده‌مه دا په‌رده‌ی دیوی ته‌نیشتمان لا درا و می‌ردی پوورم، باوکی ئەو سه‌لته‌یه کوور و شالگه‌ردن له مل هاته ژووری. که‌نینیکی ویشک و کریت و به‌ بی‌زی هات که مچورکی به‌ له‌ش دا دینا، وه‌ها که شان و پیلی ده‌له‌رزاهه، به‌لام چاوی له ئیمه نه‌کرد. من له شه‌رمان ده‌مه‌ویست به‌ زه‌وی دا رۆچم و ئەگه‌ر توانیبام زلله‌یه‌کی توندم له رووی مردوو ددا که گالته‌جارانه چاوی لێده‌کردین. چ سه‌رشۆرییه‌ک! به‌ شیواوی له ژوور هاتمه‌ ده‌روه - له به‌ر ئەو سه‌لته‌یه - له‌وانه‌یه ئەو نه‌خشه‌ی پیکه‌پینابوو که من ناچار بم به‌ینم.

سه‌ره‌رای ئەمه که خوشک و برای شیریی بووین، له به‌ر ئەوه‌که ئابروویان نه‌چێ، ناچار بووم که بیکه‌مه ژنی خۆم. چونکه ئەم کچه بنی نه‌بوو، ئەمه‌شم نه‌هزانی - من هەر نه‌متوانی به‌مه‌ بزنام - ته‌نیا پتیا

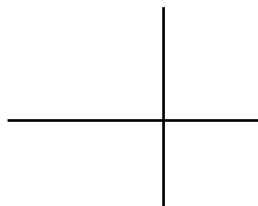

گه یاندبووم - هر شهوی زه ماوهند کاتیک له ژوور دا تهنیا ماینه وه من هر چی له بهری پارامه وه و داوام لیکرد، گوئی نه دایه و روت نه بووه. دهیکوت: « بی نویتم. » هر نهیهیشت بق لای بجم. چرای کووژانده وه و چوو له و لای دیوه که نوست. وهک میژووکه دهله رزی، دهتکوت ئه ویان له رهشچال له بال ئه ژدیهایهک هاویشته - کهس باوه ر ناکا یانی جیی باوه ر کردنیش نیه، ئه و نهیهیشت که من ماچیکی له کولمی بکه م. شهوی دووه همیشه هر چوومه وه سهر جیی شهوی یه که م و له سهر زهوی خه وتم و شه وهکانی دواپیش هر بهم جووره، نه مده وپرا - ماوهیه کی زور بوو که من له و لای ژوور له سهر زهوی ده خه وتم - کی باوه ر دهکا؟ دوومانگ، نا دوو مانگ و چوار روژ دوور له وی له سهر زهوی ده خه وتم و نه مده وپرا لئی نزیک بمه وه.

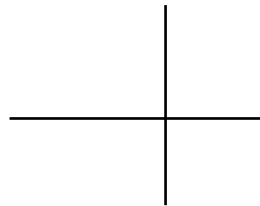
ئه و پیشتتر دهره پرمانا که ی ساز کردبوو، خوینی کوتری تیدابوو، نازانم. له وانهیه هر ئه و دهرهیه بوو که له شهوی یه که م ژوانی خویه وه رایگرتبوو بق ئه وهی که پتر گالتهم پیبکا - ئه ودهم هه موو پیروژبایان لیده کردم، چاویان له یه کتر داده گرت و له وانهیه له دلشیان دا کوتبایان «کابرا دویشه و قه لای گرتوه؟» و من به رووی مباره کی خوم نه دینا - پیم پیده که نین، به که ریتی من ده که نین. مه رجم ده گه ل خوم کرد که روژیک هه موو ئه وانه بنوسم.

دوای ئه مه که زانیم که له گای تاق و جووتی هه یه و له وانه بوو له بهر ئه وه که مه لا چهند وشه ی عه ره بی خویندبووه و ئه وی له ژیر دست من نابوو خویشی له من نه ده هات، له وانهیه دهیه ویست نازاد بی - له ناکام شه ویک ته مام گرت که به زور بجمه زگی - ته ما که م برده سهر. به لام دوای کیشه یه کی زور ئه و هه ستا و رویشت و من خوم به وه رازی کرد که ئه و شه وه له جی و بانه که ی دا که گه رمای له شی تیگه رابوو و بوئی ئه وی لیوه ده هات بخه وم و جینگل بده م. تهنیا خه ویکی خویش که کردم هر ئه و شه وه بوو - له و شه وه به دوا دیوه که ی له من جوئی کرده وه.

شه وانه کاتیک ده هاتمه وه مائی، ئه و هیشتا نه هاتبووه، نه مده زانی که

هاتۆتوه یا نا - هەر نه‌مه‌ده‌ویست که بزانی - چون من مه‌حکوم به تهنیایی، مه‌حکوم به مهرگ کرابووم. ویستم به هەر له‌وینک بوه ده‌گه‌ل که‌له‌گاکانی ئاشنا بم - ئەمه ئیدی که‌س باوهرم پیناکا - که ده‌مبیسست حه‌ز له که‌سێک ده‌کا، خۆم ده‌گرت، ده‌چووم به هه‌زار خه‌فه‌ت و سه‌رشۆری ده‌گه‌ل ئەو که‌سه ئاشنا ده‌بووم، کلکه‌سووته‌م له به‌ر ده‌کرد و نازیم ده‌کیشا و بۆم دیناوه، ئەویش چ که‌له‌گاکه‌لیک: ورگفرۆش، فه‌قی، جه‌رگفرۆش، سه‌رۆک دارۆغه، مفتی، چه‌رچی، فه‌یله‌سووف که ناو و نازناویان توفیری ده‌کرد، به‌لام هه‌موویان شاگردی سه‌روپنفرۆش بوون، هه‌موانی پێ له من باشتر بوو - به چ په‌ستی و سه‌رشۆرییه‌ک خۆم چووک و سووک ده‌کرد که‌س باوهر ناکا. ده‌ترسام ژنه‌که‌م له کیسم بچێ. ده‌مه‌ویست شیوه‌ی هه‌لسوکه‌وت، ئاکار و دل‌پینێ له که‌له‌گاکانی ژنه‌که‌م فێر بم به‌لام گه‌وادیکێ به‌ده‌خت بووم که هه‌موو گه‌وجه‌کان پێم پێده‌که‌نین - هەر به راستی چلۆن ده‌متوانی ئاکار و خووی سه‌پله‌کان فێر بم؟ ئێستاده‌زانم که ئەوانی خۆش ده‌ویست چونکه بی شه‌رم، گیل و بۆگه‌ن بوون. هەر ئەوینی ئەو تیکه‌لاوی پیسایی و مهرگ بوو - ئایا به راستی من ده‌مه‌ویست ده‌گه‌لی بخرۆم، ئایا سیمای رواله‌تی ئەو منی گیرۆده‌ی خۆی کردبوو یا بیزاریی ئەو له من، یا ئاکار و کرداری بوو یا هۆگریی و ئەوینیک که له مندالییه‌وه به دایکیم هه‌بوو یا هه‌مووی ئەوانه ده‌ستیان دابوو ده‌ست یه‌که؟ نا، نازانم. ته‌نیا شتیک ده‌زانم: ئەو ژنه، ئەو سه‌لیته‌یه، ئەو جادوویه، نازانم چ ژاریکی له رووحی من، له بوونی من کردبوو که نه ته‌نیا ئەوم ده‌ویست، به‌لکه‌م ته‌واوی زه‌رپه‌کانی له‌شم، زه‌رپه‌کانی له‌شی ئەوی ده‌ویست. هاواری ده‌کرد که ده‌یه‌وێ و ئاره‌زوویه‌کی زۆرم ده‌کرد که ده‌گه‌ل ئەو له دورگه‌یه‌کی ونبوو دا بم که مرۆقی تیدا نه‌بی، ئاره‌زووم وا بوو بووله‌رزیه‌ک یا تۆفانیک و یا برووسکیکی ئاسمانی هه‌موو ئەو سه‌پلانه‌ی که له پشت دیواری ژووره‌که‌م هه‌ناسه‌یان هه‌لده‌کیشا، تێده‌کوژشان و که‌یفیان ده‌کرد؛ هه‌موویانی ته‌قاندبا و ته‌نیا من و ئەو مابانه‌وه. - ئایا ئەوده‌میش هەر گیاندارێکی دیکه، ماریکی هینیدی، یا

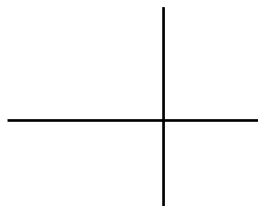

هزیاپه کی پی له من باشتر نه ده بوو، به ئاواته وه بووم که شه ویکي ده گهل
بم و پیکه وه له ئامیزی یه کدی دا مردباين - پیموايه که ئه مه ئاکامیکی
به رزی بوون و ژینی من ده بی.

ده تکوت ئه م سه لیتیه له ئازار دانی من سه رخوش ده بوو، وه کوو بلینی
ئه و درده ی که منی ده خوارد به س نه بوو - له ئاکام له کاروبار که وتم و
گرده نشین بووم - وه ک مردووی زیندوو. هیچکس به رازی نییمه ی
نه ده زانی، دایه نی پیرم که ببوو به هاو ده می مه رگی به ره به رهم، لومه ی
ده کردم - هر له بهر ئه و سه لیتیه له پشت سر، له ده ور به ری خوّم
ده بیسته وه که به سرته به یه کترین ده کوت: « ئه و ژنه به سته زمانه چلۆن
تاقه تی ئه م میرده شیته دینی؟ » حه ق به وان بوو، هه تا چ راده یه ک من
په ست ببووم که جیی باوه ر نه بوو.

روژ به روژ له که میم دا، خوّم که له ئاوینه دا چاو لیده کرد روومه تم
سوور و رهنگی گوشتی بهر دوکانی گوشتفرۆشی گرتبوو - له شم داغ و
چاوه کانم حاله تی خو مار و غه مباریان به خو وه گرتبوو - به و حاله ته
نوییه ی خوّم که یفم ده کرد و له چاوه کانم دا توژی مه رگم دیتبوو - دیتبووم
که ده بی برۆم.

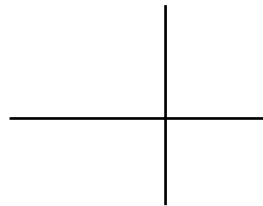
له ئاکام له دوا ی هه کیمیان نارد - هه کیمی سپله کان، هه کیمی
مالمان که به قسه ی خو ی نییمه ی گه وره کردبوو. به میزه ری ئامال زه رد و
سی بست ردینه وه وه ژوور که وت. ئه و پی شانه ی بوو که ده رمانی ئاو ده
گون گه رانی به با پیرم داوه، شیوه ران و نه باتی ده گه رووی من کرده و
فلووسی له نیوکی پوورم به سته وه. به لئ، هر هات له بان سه رم دانیشته و
نه بز ی گرتم، زمانی چاو لیکردم، ده ستووری دا شیر ی ما که ر و ئوی چو
بخو مه وه و روژی دوو جار بخووری کو ن دو ر و زه رنیخ بکه م - چه ند
نوسخه ی دوور و در یژی شی دا به دایه نه که م که بریتی بوو له دیمکرا وه و
رونی سه یر و سه مه ره ی وه ک: زو وفا، زه یتوون، روبی سو س، کافوور،
په رسیا وه ش، رو نی به یبوون، رو نی قاز، تووی که تان، تووی سنه وه به ر و
شته قو ری دیکه .

حالم خرابتر بوو؛ تهنيا دايه نه كه م، دايه ني ته و يش بوو، به روخساري چرچ و پرچی بۆزی له سووچی ژور، له بان سه ری من داده نیشته، ئاوی ساردی له نیوچه وانم دها و دیمکراوه ی بۆ دینام. باسی خوو و خده ی مندالی من و ئه و سه لیتته ی ده کرد. - بۆ وینه پییکوتم: ژنه که م له سه لانکه وه عاده تی بوه نینۆکی دهستی چه پی جووتوه، ئه وهنده ی جووتوه که بریندار بوه و جارجاره ش هه کایه تی بۆ ده گی پرامه وه - پیمو ابوو ئه م چیرۆکانه ته مه نی من به ره و دوا وه ده به نه وه و حاله تیکی مندالانه م تیدا پیکی دین. چونکه سه ر به یادگاره کانی ئه و سه رده مه بوون - وهختایه که زۆر چکۆله بووم له دیویک که من و ژنه که م له له لۆ دا له په نا یه ک خه و تبووین - له له لۆیه کی گه و ره ی دوو که سی دا. دروست له بیرمه ئه و چیرۆکانه ی ده گی پراوه. ئیستا هه ندیک له به شه کانی ئه م چیرۆکانه که پیستر باوه رم پینه ده کردن بۆم بوونه ته شتیکی سروشتی.

چونکه نه خووشی دونیایه کی تازه ی له من دا پیکه ینا، دونیایه کی نه ناسیاو، ون و پر له وینه گه ل و ره نگه ل و ویستگه لیک که له ساغی دا نا کرئ پیببگه ی و روودا وه کانی ئه م مه ته لانه م به که یف و خووشیه که وه که له کوتن نایه له خو م دا هه ست پیده کرد - هه ستم ده کرد که بوومه وه مندال و هه ر ئیستا که خه ریکی نووسینم، له م هه ستانه دا به شداریم هه یه، هه موو ئه و هه ستانه هی ئیستان و هی رابوردوو نین.

گۆیا هه لسه وکه وت، بیر، ئاوات و خووی پیشینیان که به و مه ته لانه وه گه یشتۆته پشت و به ره کانی دوا یی، یه کیک له پیدا ویستیه کانی ژیا نی من بوون. هه زاران سا له که هه ر ئه م قسانه یان کوتۆته وه. هه ر ئه م گانانه یان کردوه، هه ر ئه م گیر و گرفته ساکارانه یان هه بوه - ئایا سه راسه ری ژیا ن چیرۆکیکی دزیو، مه ته لیککی باوه رنه کراو و گه و جانه نیه؟ ئایا من ئه فسانه و چیرۆکی خو م نا نووسمه وه؟ چیرۆک ته نیا ریگایه کی ده رباز بوونه له ئاواته جوانه مه رگ و خنکا وه کان، ئاواتگه لیک که پی نه گه یشتوو ن. ئاواتگه لیک که هه ر مه ته لسه زیک به پی روو حیه ی ته نگه به ر و به میرات بردراوی خو ی پیکیه ینا وه.

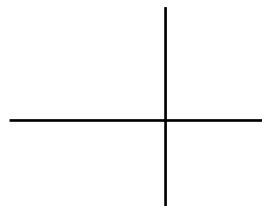

بریا توانیپام وهک سهردهمیگ که مندال و نهزان بووم نارام بخهوم -
خهویکی راحت و بی ترس - که وهخه بهر دههاتم روومهتم سوور وه
رهنگی گۆشتی بهر دوکانی گۆشتفرۆشی لیها تبوو - لهشم داغ بوو و
دهکۆخیم - چ کۆخه گه لیکی توندی پر مهترسی! ئەو کۆخانهی که روون
نهبوو له کام چالی ونبووی لهشم دههاتنه دهر، وهک کۆخه ی ئەو
بارگینانهی که بهیانی زوو که لاکی مهریان بو گۆشتفرۆش دینا .

دروست له بیرمه ههوا به تهواوی تاریک ببوو، چهند دهقیقهیهک له
حالی بیهۆشی دا بووم. بهر لهوهی خهوم لیبکهوئ دهگه ل خۆم قسم
دهکرد - لهودهمه دا ههستم دهکرد، دلنیا بووم که ببوومه وه مندال و له
لهلۆ دا خهوتبووم. ههستم کرد که کهسیک له نزیکه، دهمیگ بوو که
ههموو مال خهوتبوون. نزیک کازیوه بوو و نهخۆش دهزانن که لهم کاته دا
وهک ئەمهیه که ژیان له سهر سنووری دونیا هه لدهکی شری - دلّم توند
دهیکوتا، بهلام ترسیکم نهبوو، چاوهکانم کرابوونهوه، بهلام کهسیکم
نهدهدیت، چونکه تاریکی زۆر خهست و چر بوو- تاویک تیپه ری بیریکی
ناخۆشم کردهوه به خۆم کوت: « لهوانهیه ئەو بی! » ههر لهو کاته دا
ههستم کرد که دهستیکی فینک له سهر نیوچهوانی داغم داندرآ.

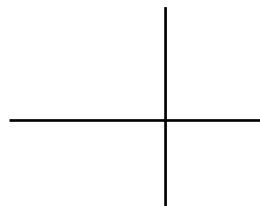
لهرزیمهوه؛ دوو سی که رهتم له خۆ پرسی: « ئایا ئەوه دهستی
عیزراییل نهبوه؟ » و ده خهو چوومهوه - بهیانی که ههستام دایه نهکهم
کوتی: کچهکهه (مه بهست ژنهکهه، ئەو سه لیتیه بوو) هاتبوه بان سهری
من و سهرمی له سهر کۆشی داناوه ، وهک مندال منی راژاندوه - گۆیا
ههستی پیراگه یشتن و ئهرکی دایکانه ی تیدا بزوتوه، بریا ههر ئەودهه
مردبام - لهوانهیه ئەو منداله ی که له زگی دابوه مردوه، ئاخۆ منداله که ی
بوه؟ من نه مده زانی.

لهم دیوه دا که ههر دهه بو من تهنگتر و تاریکتر له گۆری لیده هات،
هه میسه چاوله ری ژنه کهه بووم به لام قهت نه ده هات. ئایا له بهر ئەو نه بوو
که تووشی ئەم رۆژه هاتبووم؟ گالته نیه، سی سال، نا، دوو سال و چوار
مانگ بوو، به لام رۆژ و مانگ چن؟ بو من مانای نیه، بو کهسیک که له گۆر

دایه زهمان مانای خوئی ون دهکا - ئەم دیوه گوۆری ژیان و بیرهکانم بوو - هه‌موو هه‌لات هه‌لات، ده‌نگه‌کان و هه‌موو خووناندنی ژیانی خه‌لکی دی، ژیانی سپه‌له‌کان که هه‌موویان به له‌ش و رووح وهک یه‌ک ساز کراون، بو من سه‌یر و بی مانا ببوو - له‌و کاته‌وه له جی دا که‌وتووم، له دونه‌ییه‌کی غه‌ریب و سه‌مه‌ره دا وه ئاگا هاتبوومه‌وه که پێویستییه‌کم به دونه‌ی سپه‌له‌کان نه‌بوو. دونه‌ییه‌ک که ده‌ خوّم دابوو، دونه‌ییه‌کی پر له راز و ره‌مز و وهک ئەوه بوو که ناچار بووم سه‌ر به هه‌موو که‌لین و کولینێ داگرم. شه‌و کاتیک بوونی من له سه‌ر سنووری دوو دونه‌ی دا شه‌پۆلی ده‌داوه، هه‌ندیک به‌ر له ده‌قیقه‌یه‌ک که له خه‌ویکی قورس و بوّش دا وه‌مه‌له بکه‌وم خه‌ونم ده‌دیت - به چاو تروکاندنیکی من ژیانیکێ دیکه جگه له ژیانی خوّم تیپه‌ر ده‌کرد - له هه‌وایه‌کی دیکه دا هه‌ناسه‌م هه‌لده‌کیشا و دوور بووم. وهک ئەوه‌که ده‌مه‌ویست له خوّم هه‌لیم و چاره‌نووسم بگوّرم - چاوم که ویکده‌نا دونه‌ی راسته‌قینه‌ی خوّم خوئی پی نیشان ده‌دام - ئەم وینانه ژیانی تایبه‌تی خوئیان هه‌بوو به ئازادی ون و دیسان وه‌دیار ده‌که‌وتنه‌وه. گوّیا ویستی من له‌وان دا کارگه‌ر نه‌بوو. به‌لام ئەم مه‌به‌سته رونیش نیه، دیمه‌نیک که ده‌هاته به‌ر چاوم خه‌ویکی ئاسایی نه‌بوو، چونکه هه‌شتا خه‌وم لینه‌که‌وتبوو. من به بیده‌نگی و هه‌یمنی، ئەم وینانه‌م له یه‌ک جیا ده‌کردنه‌وه و ده‌که‌ل یه‌کم هه‌لده‌سه‌نگاندن. وا ده‌هاته به‌ر زه‌ینم که هه‌تا ئیستا خوّم نه‌ناسیوه و دونه‌ی ئەم جوّره‌ی که پیموابوو مانا و هه‌یزی خوئی له ده‌ست دابوو و له جیاتی تاریکی شه‌و ده‌سته‌لاتی به ده‌سته‌وه گرتبوو - چونکه فیریان نه‌کردبووم که چاو له شه‌و بکه‌م و شه‌وم خوّش بوئ.

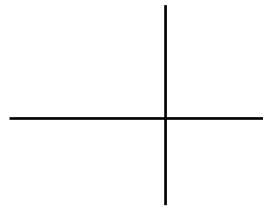
من نازانم له‌و کاته دا ئایا باسکم له ژیر فه‌رمانی من دا بوو یا نا - پیموابوو ئەگه‌ر ده‌ستم له ژیر فه‌رمانی خوئی نابا به هانه‌یه‌کی نادیار و نه‌ناسراو خوّه‌خۆ وه‌کار ده‌که‌وت، بی ئەوه‌ی که بتوانم له جوولانه‌وه‌ی ئەو دا ده‌وریکم هه‌بێ. ئەگه‌ر دایه‌نم ئاگاداری هه‌موو له‌شمی نه‌کردبا و بوّ خوّم هه‌وشم لێ نه‌با، ده‌یتوانی کارگه‌لی وا بکا که هه‌یچ چاوه‌روانی نه‌بووم - ئەم هه‌سته دره‌نگانیک له من دا په‌یدا ببوو که به زینه‌سه‌ری

دهرېژيم. نه تهنيا له شم، به لکه رووحيشم هميشه دهگه ل دلم دووبه رهکايه تي هه بوو و دهگه ل يهک نه دهسازان - هه ميشه جوړيک فهوتان و پوانتيکي غه ريبم دهگوزهراند - جاري وا بيرم له شتگه ليک دهکردهوه که بو خو شم نه مدهتواني باوهر بکه م. هه نديک جار ههستي به زه ييم تيدا پيکده هات. له حالتيک دا نه قلم لومه ي دهکردم. زور که رهت که دهگه ل که سيک قسه م دهکرد، يا که کارتيکم دهکرد، خو م له قسه و باسي جوړاوجور هه لده قوتاند، له حالتيک دا هو شم له جيگايه کي ديکه بوو، له بيرتيکي ديکه دا بووم و له دلم دا لومه ي خو م دهکرد - کوگايه کي له حالي رزان و پوان دا بووم. گويا هه ميشه ناوا بوه و ناوا ده ب تیکه لاويکي نارتيکويکي سهير...

شتيکي که سهخته ههستم دهکرد له هه موو نه و خه لکه ي که دمديت و له نيويان دا ده ژيام دوورم به لام ويچوونيکي ون و دوور و هاوکات نزيک، مني به وان ده به سته وه - هه ر نه و پيداويستيه هاوبه شانهي ژيان بوون که له سه رسورماني منيان که م دهکرده وه - ويچوونيک که پتر له هه موويان نازاري ده دام نه وه بوو که سپله کانيش وهک من له و سه ليته يه، له خيزانم خو شيان ده هات و نه ویش پتر مهيلي به وان هه بوو - شکم نيه که که مایه سييهک له ژياني يه کيک له نيمه دا هه بوه.

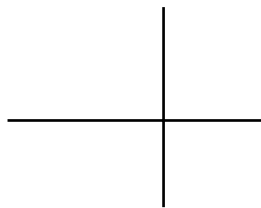
ناويم ناوه سه ليته، چونکه هيچ ناويکي ديکه ي وا چاک لي نايه ته وه - نامه وي بلیم: « خيزانم » چونکه بارودوخي ژن و مي ردايه تي ده نيوانمان دا نيه و دروم دهگه ل خو م دهکرد. - من هه ميشه هه ر له روژي يه که مه وه ناوم نا سه ليته - به لام نه م ناوه هيژيکي راکيشه ري تايبه تي هه بوو - نه گه ر نه وم هي نا له بهر نه مه بوو که له پيشدا نه و بو لام هات. نه ویش له بهر فر و فيلي بوو. نا، هيچ مني خو ش نه ده ويست - چلون دهکرا نه و که سيکي خو ش بوئ؟ ژنيکي حه که دار که پياويکي بو هه وهس، يه کي بو ژوان و يه کي بو نازاردان پيويست بوو - پيموانيه به م سييه ش رازي با. به لام مني بي شک بو نازاردان هه لبرژار دبوو و له راستيش دا، با شتر له وهش نه يدهتواني هه لبرژي ري - به لام من نه وم هي نا چونکه وهک دايکي

دهچوو - چونکه وچوونئىكى ون و دوورى دهگه ل خوّم هه بوو، ئىستا نه تهنيا ئوم خوّم دهويست به لکه م تهواوى زهره کانى له شم ئه ويان دهويست. به تايهت نيو گه لم، چون نامه وئ هه ستي راستى له ژير په ردهى خه يالى ئه وين و هوگريى و خودايى دا بشارمه وه - چونکه وشه شاراوه کانى ئه دهبى چيژى زارى من نين. پيمواوو که جوړيک ترووسکانه وه يا خه رمانه، وهک خه رمانه يه که له بان سه رى پيغه ميه ران ده يکيشنه وه له نيوگه لم دا شه پلان ددا و له وانه يه خه رمانه ي نه خوّم و دامواى من داواى خه رمانه ي نيوگه لى ئه وى ده کرد و به تهواوى هيژه وه بو لاي خو ي راده کيشا .

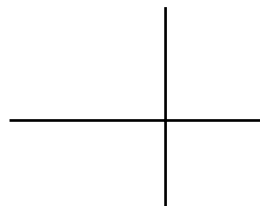
حالم که باشتر بوو، ته مام گرت برؤم خو ون که م، وهک سه گيکى گه رو ل که ده زانى دهبى بمرئ. وهک ئه مه لانه ي که کاتى مردنيان خو ده شارنه وه. - به يانى زوو هه ستام، دووکوليچم له سه ر رفه هه لگرت و وه ها که که س تينه گا له مالى هه لاتم، له چاره ربه شيبه که که تووشم ببوو رام کرد - بئ نامانچيکى ديارىکراو به نيو کو لانه کان دا، بيکار به نيو سپله کان دا که هه مووى ئه وان قيافه ي به ته ماحيان هه بوو و به دواى پاره و هه وه س دا هه لده اتن تيپه ريم - من پيوستيبه کم به ديتمى ئه وان نه بوو چونکه به کيک له وان نوينه رى ئه وانى ديک ش بوو: هه مووى ئه وان زاريک بوون که گلؤله يه که ريخؤله ي پيوه هه لواسرا بوو و ده گه پشته سيره تيان.

له پر هه ستم کرد گورجتر و سووگتر بووم. ماسولکه کانى پيم به توندى و گورج و گو لييه کى تايه تى که شکم نه دبرد وه رچى که وتبوون. هه ستم ده کرد که له هه موو به نده کانى ژيان رزگاريم بوه، شانم هه لته کاند، ئه مه خوويه کى تايه تى من بوو، هه ر له سه رده مى مندالى هه رکات له ژير بارى ئه رک و زحمه تيک رزگار ده بووم ئه م کاره م ده کرد. هه تاو هه لده کشا و دهيسووتاند. ريم ده کو لانه چؤله کان که وت، له سه ر ريم خانوو رهنگ بو ره کان به شکلى هه نده سى سه ير و سه مه ره: مه که عه ب، مه نشوور، قووج به ده ربيجه ي کورت و تاريخه کانيانه وه

دهديتران. ئەو دەربىجانەى بى دەر و بەر، بى خىو و کاتى وهبەر چاو دههاتن - دهتکوت هيجکات گياندارىک نهيتوانيوه له مالاڤه دا ژيابى. ههتاو وهک تىغىکى زيرين، لىوار سىبهرى ديوارى دهتاشى و ههليدهگرت. کۆلانهکان ده نيوان ديواره کۆنه سىپى کراوهکان دا دريژ دهبوونهوه. ههموو جى ئارام و کپ بوو وهک ئەمه که تهواوى بهشدارانى ياساى پيرۆزى هيمنايهتى ههواى داغ، ياساى بىدهنگيان له بهر چاو گرتبوو. واديار بوو له ههموو جيههک رازگهليک ههشار درابوون، وهها که سىيهکانم نهپاندهويڤرا ههناسهى ههليکيشن.

له پىر دىتم له دهروازه چوومه دەر - تىنى ههتاو به ههزاران زارى ههلمژيهوه، ئارهقهى لهشى منيان ههلهمشت. چىپيهکانى سارا له ژير ههتاوى تاوينەر دا وهک زهردهچيوهيان ليهاتبوو. ههتاو وهک چاوى به ياو، تيشكى سووتينهري خوڤى له بنهبانى ئاسمان پيشكهشى ديمهنى بىدهنگ و بىگيان دهکرد. بهلام خاک و گيايهکانى ئيره بوڤىکى تاييهتيان ههبوو، بوڤيان نهوهنده به هيز بوو که پىيان وهبىر ساتهکانى مندالى خوڤم که وتمهوه - نه تهنيا بزۆزى و وشهکانى نهودهميان وهبىر هينامهوه، بهلکهه بوماويههک ئەو سهردهمهه ههست پىکرد، دهتکوت دوپنى رووى دابوو. جوڤىک سهرهگيژهى خوڤم گرت، وهک ئەوهکه ديسان له دونيايهكى ونبوو دا له دايک بيوومهوه. ئەم ههسته تاييهتبههكى مهستينهري ههبوو و وهک کۆنهشهراى شيرين له رهگ و دهمارهکانم دا ههتا ناخى گيانم شوپنى دادهنا - له سارا درىکهکان، بهردهکان، کۆتهردهارهکان و پنچکه کورتهکانى جاترهم دهناسينهوه - بوڤى خوڤمانهى شيناوهردهکانم دهناسيهوه - وهبىر روژه دوورهدهستهکانى خوڤم که وتمهوه بهلام ههموو ئەم يادگارانه به چهشنىکى سىحراوى له من دوور بيوونهوه و ئەم يادگارانه به يهکهوه ژيانىکى سهربهخويان ههبوو. له حالىک دا من پتر له شاهيدىکى دوور و بىچاره نهبووم و ههستم دهکرد که ده نيوان من و ئەوان دا گىژاويکى قوول ساز بيوو. ههستم دهکرد که ئيمروڤ دلم بهتاله و پنچکهکان عهترى جادوويى نهودهميان بزر کردبوو، داره سهولهکان پتر له يهکتر

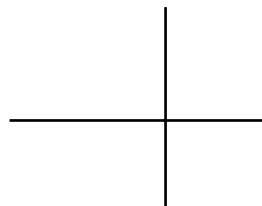
کشابوونهوه، تهپۆلکهکان ویشکتر بیوون - ئەو بوونهوه‌ره‌ی که ئەو دەم بووم ئیتر نه‌مابوو و ئەگەر هینابام و قسه‌م ده‌گه‌ڵ کردبا نه‌یده‌بیست و تیم نه‌ده‌گه‌یشت. سیمای که‌سیکی هه‌بوو که پێشتر له‌وه ناسیایوی بووم به‌لام له‌ من و هی من نه‌بوو.

دونیا له‌ به‌ر چاوم وه‌ک مائیکی به‌تال و به‌غه‌می لی‌هات و له‌ سینگم دا دله‌کورکه‌یه‌ک ده‌خولاه وه‌ک ئەوه‌که هه‌ر ئیستا ناچار بووم به‌ پێخواسی سه‌ر له‌ هه‌موو دیوه‌کانی ئەو ماله‌ بده‌م - به‌ ژووره‌کانی ده‌بال یه‌کی دا ده‌رویشتم، به‌لام کاتیک له‌ دوایین دیو ده‌گه‌یشتمه‌ به‌ر « ئەو سه‌لیته‌یه‌ »، ده‌رکه‌کانی پشت سه‌رم خۆبه‌خۆ داده‌خران و ته‌نیا سی‌به‌ری له‌رزۆکی ئەو دیوارانه‌ی که قونیچکیان نه‌مابوو وه‌ک که‌نیز و غولامی ره‌ش له‌ ده‌ورم چاوه‌دێریان ده‌کردم.

که‌ گه‌یشتمه‌ نزیک چۆمی سوورین له‌ پێشه‌وه‌م کێویکی رووته‌ن دیاری دا. بالای ویشک و پته‌وی کێو منی وه‌بیر دایه‌نم خسته‌وه‌، نازانم چ په‌یوه‌ندییه‌کیان به‌ یه‌که‌وه‌ هه‌بوو. به‌ په‌نا کێو دا تیپه‌پریم، گه‌یشتمه‌ گۆراییه‌کی چووک و بزۆین که‌ کێو ده‌وره‌ی گرتبوو. سه‌ر زه‌وی به‌ پنچکی لاولوی که‌وی داپۆشرا‌بوو و له‌ سه‌ر کێو قه‌لایه‌کی به‌رز که‌ به‌ خشتی قورس داندرا‌بوو ده‌دیترا.

له‌و ده‌مه‌ دا هه‌ستم به‌ ماندوویی کرد، چوومه‌ په‌نا چۆمی سوورین له‌ ژیر نسی‌ی داره‌ سه‌ولیکی پیر له‌ سه‌ر له‌کان دانیشتم. جێیه‌کی چۆل و هۆل بوو. وا ده‌هاته‌ به‌ر چاو که‌ هه‌تا ئیستا که‌س پێی دێره‌ نه‌ناوه‌. له‌ نه‌کاو وه‌خۆ هاتمه‌وه‌ دیتم له‌ پشت داره‌ سه‌وله‌کان کێژۆله‌یه‌ک هاته‌ ده‌ر و چوه‌ لای قه‌لا. جلیکی ره‌شی ده‌به‌ر دابوو که‌ به‌ تان وپۆیه‌کی زۆر ناسک و سووک گۆیا به‌ هه‌وریشم چندرا‌بوو. نینۆکی ده‌ستی چه‌پی ده‌جووت و به‌ ئازادی و بێ سه‌رنج دان ده‌خزا و ده‌رویشتم. ده‌تکوت که‌ من ئەوم دیوه‌ و ده‌یناسم به‌لام له‌و مه‌ودا دووره‌ و له‌ به‌ر تیشکی تاو نه‌متوانی بیبینم که‌ چلۆن له‌پر ون بوو.

له‌ سه‌ر جیی خۆم ویشک هه‌لاتبووم، بێ ئەوه‌ی که‌ بتوانم چووکترین

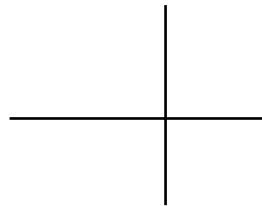

جوولہی بکہم بہ لَامِ ئہوجار بہ ہہردووک چاوی خومِ ئہوم دیت کہ بہ بہرامبہرم دا تپہری و ون بوو. ئایا ئہو بوونہوہریکی راستہقینہ یا خہیالیک بوو؟ ئایا خہونم دیتبوو یا لہ بیداری دا بوو، ہہرچی حہولم دہدا کہ وہبیرم بیتہوہ کہلکی نہبوو - ہہستم بہ برووسکیکی تاییہتی لہ سہر تیغہری پشتم کرد، وا ہاتہ بہر چاوم کہ لہو ساعہتہ دا ہہموو سیہرہکانی فہلای سہر کیو گیانیاں گرتبوو و ئہو کیژولہیہش یہکیک لہ دانیشتوانی پیشووی شاری کونی رہی بوہ.

دیمہنیک کہ لہ پیشم بوو لہ پر ئاشنا ہاتہ بہر چاوم. روژیکسی سیزدہبہدہرم بہ مندالی وہبیر ہاتہوہ کہ ہاتبوینہ ئیرہ، دایکی خیزانم و ئہو سہلئتہیہش بوون. ئیمہ ئہو روژہی چہندہ لہ پشت ئہم دارسہولانہ رہپی یہکمان نا و کایہمان کرد، دواہیہ تاقمیک مندالی دیکہ رگہلمان کہوتن کہ چاکم وہبیر نایہن. قہرہقہرینمان دہکرد. جاریک کہ من و ہدواہی ئہو سہلئتہیہ کہوتم نزیک ہہمان چومی سوورین بوو، پی خزی و لہ چوم کہوت. ئہویان دہرہیناواہ، بردیانہ پشت داریکی سہول و جلیان گوری منیش و ہدواہیان کہوتم، چارشییویان لہ بہر گرت. بہ لَامِ من بہ دزی لہ پشت دارہوہ تہواوی لہشیم دیت. ئہو بزہی دہہاتی و ئہنگوستی شادہی دہستی چہپی دہجووت. دواہیہ چارشییوشانیکی سپییاں پیدادا و جلہ رہشہ ہہوریشمیہکہی ئہو کہ بہ تان و پوی ناسک چندرابوو لہ بہر تاو ہہلیان خست.

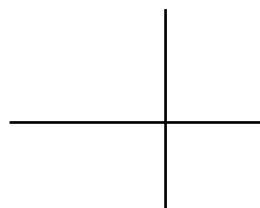
لہ ئاکام لہ ژیر دارہ سہولی پیر لہ سہر لہکان درپژ بووم. خورہی ئاو و ہک سرتہسرت و قسہی تیکہل پیکہل کہ لہ عالہمی خہو دا دہریدہبرن، دہہاتہ گویم. دہستہکانم بی ویستی خوم لہ لمی گہرم و شیدار نا، لمی گہرم و شیدارم لہ مستم دا ریک دہکوشی، و ہک گوشتی سفتی کیژیک بوو کہ لہ ئاو کہوتی و جلہکانیاں گوری بی.

نازانم چہندہ گوزہرا، کاتیک لہ سہر جیی خوم ہہستام بی ہیچ ویستیک و ہری کہوتم. ہہموو جی ئارام و بیدہنگ بوو. من دہرویشتم بہ لَامِ دہوروبہری خوم نہدہدیت. ہیزیک کہ بہ ویستی من نہبوو منی

ناچار به رویشتن دهکرد، هه‌موو هۆشم دابوه هه‌نگاوه‌کانی خۆم . من به‌پری دا نه‌ده‌رۆیشتم، به‌لام وهک ئه‌و کچه ره‌شپۆشه له سه‌ر پێیان ده‌خزیم و تیده‌په‌پیم - هه‌ر وه‌خۆ هاتمه‌وه دیتم له شار و له به‌ر مائی باوکی خیزانم، نازانم بۆ ریم ده‌ مائی باوکی خیزانم که‌وتبوو - برا چکۆله‌که‌ی خیزانم، له سه‌ر سه‌کۆ دانیشتبوو - ده‌گه‌ل خوشکه‌که‌ی وهک سیوێک بوون که له‌ت کرابین. چاوی لاری تورکه‌مه‌نی، کولمی زه‌ق، ره‌شتاله، لووتی هه‌وه‌سی، سیمای کز و پری هه‌بوو. هه‌روا که دانیشتبوو، ئه‌نگوستی شاده‌ی ده‌ستی چه‌پی له زار نابوو. من بێ ئه‌وه‌ی به‌ خۆم بێ چوومه پێش له گیرفانم کولیچه‌یه‌کم ده‌ره‌ینا و دامی و کوتم: « ئه‌وانه شاگیان بۆی ناردووی. » چونکه له جیات دایکی خۆی به‌ خیزانمی ده‌کوت شاگیان - ئه‌و به‌ چاوه‌ تورکه‌مه‌نییه‌کانی خۆی به‌ سه‌یری روانیه‌ کولیچه‌کان که به‌ شکه‌وه به‌ ده‌سته‌وه‌ی گرتبوو. من له سه‌ر سه‌کۆی مأل دانیشتم ئه‌وم له سه‌ر کۆشم دانا و به‌ خۆمه‌وه نا. له‌شی گه‌رم و به‌له‌کی وهک به‌له‌کی خیزانم بوو و هه‌مان ره‌وتی سه‌ری ئه‌وی هه‌بوو. لێوه‌کانی ئه‌و وهک لێوه‌کانی باوکی بوون. به‌لام ئه‌وه‌ی که له لای باوکی لێی بێزار بووم به‌ پێچه‌وانه له‌و دا بۆ من راکیشهر بوو - وهک ئه‌مه که لێوه‌ نیوه ئاوه‌له‌کانی ئه‌و تازه له رامووسانیکی گه‌رمی درێژخایه‌ن جوێ ببوونه‌وه - سه‌ر زاری نیوه ئاوه‌له‌یم ماچ کرد که وهک لێوه‌کانی خیزانم بوو - لێوه‌کانی تامی قونگه‌ هارۆیان ده‌دا، تال و مل بوو. له‌وانه‌یه لێوه‌کانی ئه‌و سه‌لێته‌ش هه‌ر ئه‌م تامه‌ی هه‌بوو.

له‌و ده‌مه‌ دا دیتم باوکی - ئه‌و پیره‌مه‌ی‌رده کورده‌ی که شالگه‌ردنی به‌ستبوو، له ده‌رگای مأل هاته‌ ده‌ر. بێ ئه‌وه‌ی چاوم لێبکا تیپه‌ری. بربر پیده‌که‌نی، که‌نینیکی به‌ خۆف بوو که مچورکی به‌ له‌ش دا دینا و شانی له به‌ر پیکه‌نین ده‌له‌رزاه. له شه‌رمان ده‌مه‌ویست بتویمه‌وه - نزیک تاوپه‌ری بوو، هه‌ستام وهک ئه‌وه‌که ده‌مه‌ویست له خۆم راکه‌م، له خۆوه به‌ره‌و مأل بوومه‌وه. هیچ که‌س و هیچ شتی‌کم نه‌ده‌دیت، پیمو‌ابوو که به‌ نیو شاریکی نه‌ناسراو دا ده‌رۆم. ماله‌ سه‌یر و سه‌مه‌ره‌کان به‌ شکه‌ هه‌نده‌سییه‌کانی،

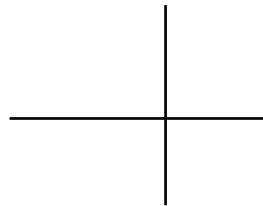

دابړ دابړ، به دهر بیجهی به تالی ره شه وه له دهورم بوون. وهک نه وه بوو که قهت گیانداریک ناتوانی تیبیان دا بژی به لام دیواره سپییه کانیان به کزی ددرهوشانه وه و نه مهی که سهیر بوو، شتیک که نه مده توانی باوهر بکه م له ناست هر کام لهو دیوارانه که راده وه ستام، له بهر تریفه ی مانگ سیبهرم گه وره و خهست ده که وته بان دیوار به لام بی سهر بوو - سیبه ره که م سهری نه بوو - بیستبووم که نه گهر سیبه ری که سیک سهری نه بی هتا سهری سال دهری.

په شوکا و وه مال که وتم و په نام برده ژوره که م - له وده مه دا خوین له که پوم هات و دوی نه وه که خوینکی زورم له بهر روی بی هوش که وتمه سهر جیگا که م، دایه نه که م خه ریک بوو پیمرا ده گه شت.

به ره له وهی که بخوم له ناوینه دا روانیمه روخسارم، دیتم سیمام تیشکاوه، سړیو و بی روح بوه. نه وه نده کال بیووه که خوم نه دهناسیوه - چوومه نیو جیگا که م و لطفه م به سهر خوم دا کیشا، وهرگه پامه وه، رووم له دیوار کرد. لاقه که نم کو کرده وه، چاوه کانم ویکنان و دریزه م به خه یاله کانی خوم دا. نه وه و دایانه ی که چاره نووسی تاریک، به غم، به ترس و پر له خووشی منیان پیکده هیئا - له و جیبه ی ژیان ده گه ل مه رگ ناویته ده بی و وینه گه لی وهرگه راو پیکدینی، ویسته کوژراوه کونه کان، ویسته ونبوو و خنکاوه کان دیسان زیندوو دهنه وه و هاواری تو له بهرز ده که نه وه - له و کاته دا له سروشت و دنیای رواله تی هله که ندرام و حازر بووم که له ره وتی نه زه لی دا ون بم و بفه وتیم - چهند جار له بهر خومه وه به ورته کوتم: « مه رگ، مه رگ... له کوپی؟ » نه مه سوکنایی دامی و چاوه کانم ویک هاتن.

چاوه کانم که ویکنران، دیتم له مهیدانی مه حه مده بووم. داریکی به رزیان چه قاندبوو و پیره میردی ورده و اله فروشی به رامبه ر ژوره که میان له سیداره دابوو - چهند داروغه ی مه ست له ژیر سیداره شه رابیان ده خواره وه - دایکی خیزانم سووره له گه راو، به سیمایه ک که له کاتی تووره یی خیزانم، که نیستا ده بیینم لیوی ده له رزی و چاوه کانی خړ و زهق

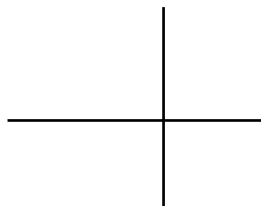
دهبنه وه. پيلي مني راده كيشا، به نيو خه لك دا دهبيردم و به ميرغزه ب كه جلي سووري ده بهر كردبوو نيشاني ده دام و دهيكوت: « ئه وهش له دار دهن! ... » من راجه نيم - وهك سۆبه دايسام، له شم شه لآلي ئاره قه بوو و تينيكي سووتينه ر له سهر رومهم بلتسه ي ده دا - بو ئه وه ي خو له دست ئه م مۆته يه رزگار كه م، هه ستام و ئاوم خوارده وه و هه نديكم به سهر و رووم دا كرد. دريژ بوومه وه، به لام خه وم لينه ده كه وته وه.

له تاريك و رووني وه تاغ دا رواني بوومه گۆزه ي سهر رفه. پيمو ابوو هه تا ئه وده مه ي كه گۆزه له سهر رفه يه خه وم لينا كه وي - جوړيك ترسي بي جيم تيدا به دي هاتبوو كه گۆزه ده كه وي، هه ستام كه جي گۆزه كه خو ش كه م به لام له بهر هانه يه كي نه ناسراو كه خو م نه مزاني به قه ست ده ستام وه گۆزه كه وت، گۆزه كه وت و شكا، له ئاكام پيلووكانم ويكنان، به لام به خه يالم داها ت كه دا يه نم هه ستا وه ته وه و چاو له من ده كا - له بن ليفه مسته كانم ئاماده كرد، به لام چ روودا ويكي ئه وتو رووي نه دا. له حاله تي بي هوشي جيره ي ده رگاي كوو چه م بيست، خشه ي پي دا يه نم بيست كه پيلا وه كاني له عه رز ده خشان د و چوو نان و په نيري كړي.

دوايه دهنگي دووره دهستي فروشياريك هات كه دهيكوت: « سه فراهه ره گاتوو؟ » نا، ژيان وهكوو پيشوو مه لوول دهستي پيكر دبووه. رووناكايي پتر ده بوو، چاوه كانم كه كرده وه په له شو قيك كه له ره نگدانه وه ي هه تاوي سهر ئاوي هه وز له ده ربيجه ي وه تاغه كه م كه وتبوو سهر ميچ، ده له راهه.

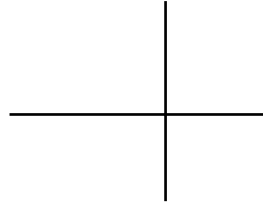
پيمو ابوو خه وني دوپشه و ئه وه نده دوور و سراوه بوو وهك ئه وه كه چه ند سال پيش كاتي ك مندا ل بووم ديتوو مه، دا يه نه كه م به رچايي مني هينا، وهك ئه وه بوو كه سيماي دا يه نه كه م كه وتوته سهر ئاوينه يه كي چرژاو، ئه وه نده لاواز و دريژ ها ته بهر چاوم، شكليكي زور سه ير و سه مه ره ي لي ده ر كه وتبوو. ده تكوت كه شتيكي قورس سيماي بو خواره وه كيشا بوو.

نه نه سه ره راي ئه وه كه ده يزاني دوو كه لي قه ننه بو من خراپه دي سان هه ر له ژووره كه م قه ننه ي ده كيشا. هه تا قه ننه ي نه كيشا با كه يفي ساز نه ده بوو. دا يه نه كه م ئه وه نده با سي نيو خو يان، با سي بووك و كوره كه ي بو

کردبووم، منیشی کردبوو به شهريکی که یفه هه وه سباره کانی خوئی -
چهند گه و جانیه، هه نديک جار له خوؤرا بیرم له کهس و کاری دایه نه کهم
ده کرده وه، به لام نازانم بو هه ر چه شنه ژيان و خوئی خه لکی دی دلی له
ژیللا دینام - له حالیک دا ده مزانی که ژيانی من ته واو بوه و به
شیوه یه کی پر له ژان نارام ده کووژاوه. چ په یوه نديیه کی به منه وه هه بوو
که سه رنج بده مه ژيانی گه و چه کان و سپله کان، که ساغ بوون، باشیان
ده خوارد، چاک ده خه وتن و باش گانیا ن ده کرد و هیچکات نه ختووله یه که
هه ستیان به ئیشه کانی من نه کردبوو و باله کانی مه رگ هه موو ساتیک له
سه ر و روویان نه خشا بوو؟

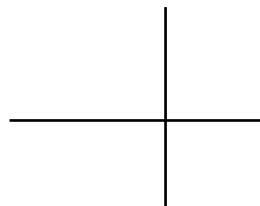
نه نه وهک مندا لان ده گه لم ده جوو لاه. ده یه ویست هه موو جییه کی من
ببینی. من هیشتا شه ریم له ژنه کهم ده کرد. وه ژوور که ده که وت سه ر
له گه نه کهم که به لغه مم تیکردبوو، داده پوئی - سه ر و ردینم داده هینا،
ناره قچه کهم ریکو پیک ده کرد. به لام له کن دایه نم چ شه ریم نه ده کرد -
بوچی نه ژنه که چ په یوه نديیه کی به منه وه نه بوو هینده خوئی له ژيانی
من هه لقوتان دبوو؟ وه بیرم دی هه ر له و ژووره زستانان له سه ر نه نبارا و
کورسیمان داده نا. من و دایه نه کهم و نه و سه لیتیه له ده وری کورسی
ده خه وتن. تاریک و روون که چاوم ده کرده وه نه قشی سه ر په رده ی گو لچن
که له به ر ده که هه لو اسرابوو له به رام به ر چاوم گیانی ده گرت. چ
په رده یه کی سه ر و ترسناک بوو؟ له سه ری پیره مه یردیکی کوور وهک
جوو که کانی هیندی میزه ر له سه ر، له ژیر داریکی سه ول دانیشتبوو و
سازیکی وهک سیتهاری به ده سته وه بوو و کچیکی جه وانی جوان وهک
بوگام داسی - سه ما که ری بو تخانه کانی هیند ده سته کانی لیک هالاندبوو
و واویده چوو که ناچار کراوه له به رام به ر نه م پیره مه یرده سه ما بکا -
پیمو ابوو که نه م پیره مه یرده شیان له ره شچال ده بال ماری کوبرا
هاویشتبوو که وای لیته اتبوو و سه ر و ریشی سپی ببوو. له و په رده
زیرچنانه ی هیندی بوو که له وانه یه باو کم یا مام له دوور ولاته وه
ناردبوو بیانه ته وه - که له وینه که زورتر خورد ده بوو مه وه ده ترسام.

دایه‌نه‌که‌م خه‌والوو هه‌لده‌ستاند، به زاری بۆگه‌نیو و پرچی زووری ره‌شی که له سه‌ر و رووی هه‌لده‌سووم منی به خۆوه دهنه - به‌یانی که چاوم کراوه ئه‌وم هه‌ر ئاوا هاته به‌ر چاو. ته‌نیا خه‌ته‌کانی رووی قوولتر و چرت‌ر ببوون. زۆر جار بۆ له بیر کردن، بۆ راکردن له خۆم، سه‌رده‌می مندالیم وه‌بیر خۆم دیناوه. بۆ ئه‌وه‌ی که هه‌ست به‌ حالی به‌ر له نه‌خۆشییم نه‌که‌م - هه‌ست بکه‌م که ساغم - هه‌شتا هه‌ستم ده‌کرد که مندالیم و بۆ مه‌رگم، بۆ فه‌وتانم، زاتیکی دووه‌م بوو که به‌زه‌یی پیم‌داده‌هات، به‌ حالی مندالیم که ده‌مرئ - له کاتی پر له سامی ژیا‌نی خۆم دا هه‌ر که سیمای ئارامی دایه‌نم ده‌دیت، سیمای بزراکاو، چاوه‌کانی ده‌ قوول‌وه‌چووی بی بزوت و لیل، په‌ره ناسکه‌کانی تفنک و نیوچه‌وانی ره‌قه‌له و پانی ئه‌وم که ده‌دیت، یادگار‌ه‌کانی ئه‌وده‌م وه‌ بیر ده‌هاته‌وه - ده‌تکوت شه‌پۆلگه‌لیکی نه‌ناسیاوی لێوه ده‌هات که منی ئارام ده‌کرده‌وه - خالیکی گۆشتنی له سه‌ر لا جانگی بوو که مووی لی هاتبوه‌ دهر - پێشتر که چاوم لێده‌کرد ئاوا لینی ورد نه‌ده‌بوومه‌وه.

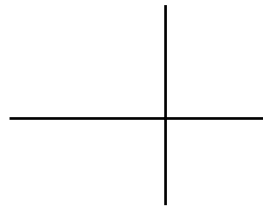
ئه‌گه‌رچی نه‌نه به‌ رواله‌ت گۆرا‌بوو به‌لام بی‌ری هه‌ر وه‌ک خۆی مابۆوه، ته‌نیا هۆگریه‌کی پتری به‌ ژیا‌ن نیشان دهنه و له مه‌رگ ده‌ترسا، وه‌ک ئه‌و می‌شانه‌ی که سه‌ره‌تای پاییز په‌نایان بۆ ژووره‌وه دینا. به‌لام ژیا‌نی من هه‌ر رۆژ و هه‌ر سات ده‌گۆردرا. وا ده‌هاته به‌ر زه‌ینم که مه‌ودای زه‌مان و گۆرانیک که له‌وانه بوو مرۆف له چه‌ندین سال به‌ سه‌ری دا بی، بۆ من تیپه‌پینی ئه‌م ره‌وته هه‌زار قات پتر و توندتر ببوو. له حالیکی دا لایه‌نی خۆشی ئه‌و به‌ پێچه‌وانه به‌ره‌و سفر داده‌کشا و له‌وانه‌بوو له سفریش تیپه‌ریبا - که‌سانیک هه‌ن که له بیست سالیه‌وه ده‌ست ده‌که‌ن به‌ گیا‌ن دان له حالیکی دا زۆریه‌ی خه‌لک ته‌نیا له کاتی مه‌رگیا‌ن دا زۆر ئارام و هیدی وه‌ک پیسۆزیک که رۆنی ته‌واو بووی ده‌کووژینه‌وه.

نیوه‌رۆ که دایه‌نم چیشتی هینا، له بن قاپی ئاشه‌که‌م دا، هاوارم کرد؛ به‌هه‌موو هی‌زه‌وه هاوارم کرد، ته‌واوی خه‌لکی نیو مال هاتن له به‌ر ژووره‌که‌م کۆ بوونه‌وه. ئه‌و سه‌لیته‌یه‌ش هات و زوو رۆی. چاوم له زگی

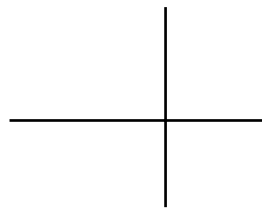
کرد، هاتبوه سهر. نا، هیشتا نه زابوو. چوون چه کیمیان هینا - له نیو دلم
دا که یفم ده کرد که لانی کهم ئەم گه و جانهم تووشی زهحه مهت کردوه.
چه کیم به سی بست ردینه وه هات و ده ستووری دا که من تریاک
بکیشم. چ دهرمانیکی به نرخ بۆ ژیانی پر له ژانی من بوو! کاتیک تریاکم
ده کیشا؛ بیره کانم مه زن، ناسک، به ئەفسوون ده بوون و ده فرین - له
شوینیکی دیکه جگه له دنیای ناسایی ده گه رام و پیاسه م ده کرد.
خه یاله کان و بیره کانم له بهندی قورسایی و سهنگی شته کانی زمینی
نازاد ده بوون و بۆ لای ناسمانیکی نارام و بیده نگ ده فرین - وه که ئەمه که
منیان له سهر بالی چه کچه کییه کی زیترین دانابی و له دنیای بۆش و
دروشان که تووشی هیچ له مپهر و بهرگریک نه ده بووم ده گه رام. ئەوهنده
ئەم ههسته قوول و که یف بزوین بوو که له مهرگیس که یفی پتربوو.
له سهر مهقه لی که ههستم، چوومه بهر دهر بیجه ی روو به
هه ساره که مان. دیتم دایه نه کهم له بهر هه تاو دانیشتبوو، سه وزی پاک
ده کرد. بیستم که به بوو که که ی کوت: « هه موومان بوورا وینه وه؛ بریا خودا
بیکووژی و راحه تی کا! » گۆیا چه کیم به وانی کوتبوو که من چاک
نایمه وه.

- به لام من هیچ پیم سهیر نه بوو. چهنده ئەو خه لکه گه و جن! ههر که
سه عاتیک دوايه دیمکراوه ی هینا، چاوه کانی له بهر گریانی زۆر سوور
بیوونه وه و هه لمسا بوون - به لام له ئاست من به زۆر بزهی هاتی - له
ئاست من دهوریان ده گتیرا، هه موو له ئاست من دهوریان ده گتیرا، ئەویش
چهنده ناشاره زایانه! پییانوا بوو من خوّم نازانم. به لام بۆچی ئەو ژنه منی
خۆش ده ویست؟ بۆچی خۆی به هاوبه شی ئیشه کانی من داده نا؟ رۆژیک
پاره یان دابوو یه و مه مکه چرچه ره شه کانی وه ک دۆلچه ده گووپم
ئاخنی بوون - بریا خۆرکه له مه مکه کانی دابا - ئیستا که مه مکه کانیم
ده دیت، بیزم هه لده ستا که ئەو ده م به تاسه وه شیریه ی ژیانی ئەوم ده مژی و
گه رمای له شمان ده چوه نیو یه که وه. ئەو دهستی له ته وای له شم وهرده دا
و له بهر ئەوهش بوو که ئیستاش به تیرادیوییه کی تایبه تی که له وانه یه

ژنیکی بی شوو ههیبی، دهگه‌ل من دهجوولآوه - وهک سه‌ردهمی مندالی سهیری منی دهکرد، چونکه سه‌ردهمایهک له سه‌ر چالیک رایداشتیبووم. کی دهزانی له وانیه منی رهخوی خستی - وهک دهسته خوشکیک که ژنان بۆ خویانی هه‌لده‌بژیرن. ئیستاش به چ وریایی و تیروانینیک هه‌لگیر وهرگیر و به قسه‌ی خوی « تهر و ویشکی » دهکردم! - ئه‌گهر ژنه‌که‌م، ئه‌و سه‌لیته‌یه به من راگه‌یشتبا، من قه‌ت نه‌نهم بۆ لای خۆم ری نه‌دهدا، چونکه لای خۆم وام داده‌نا که جه‌غزی بیر و هه‌ستی جوانی ژنه‌که‌م پتر له دایه‌نه‌که‌م بوو و یا ئه‌وه‌که تهنیا هه‌وه‌س ئه‌م شه‌رم و هه‌یایه‌ی له من دا پیکه‌ینابوو. له به‌ر ئه‌وه له لای دایه‌نه‌که‌م که‌متر شه‌رم ده‌کرد و تهنیا ئه‌و بوو که به من راده‌گه‌یشت. - له‌وانه‌یه دایه‌نم له سه‌ر ئه‌م برۆیه بوو که چاره‌نوس وابوه، ئه‌ستیره‌که‌ی ئه‌وه بوه. جگه له‌وه ئه‌و به نه‌خۆشی من هه‌لی بۆ ده‌ره‌خسا و هه‌موو ده‌ردی دلی نیو مال، خۆشی، شه‌ر و کیشه‌کان و رووحی ساویلکه و له بنه‌وه‌بیر و خوازهلۆکی بۆ من لیکده‌داوه و دلپرییه‌ک که له بووکه‌که‌ی هه‌یبوو و ده‌تکوت هه‌وییه‌تی و خۆشه‌ویستی و هه‌وه‌سی کوره‌که‌ی له‌و دزیبوو، به چ رقیکه‌وه ده‌یگیراوه! ده‌بی بووکه‌که‌ی جوان بی، من له ده‌ریجه‌ی روو به حه‌سار ئه‌وم دیتوه، چاوه‌ی قاوه‌یی، پرچی کال و که‌پۆیه‌کی چووکی باریکی هه‌یه.

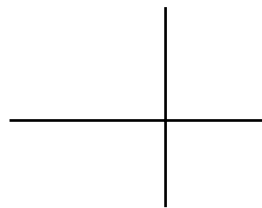
دایه‌نم هه‌ندیک جار باسی موعجزه‌ی پیغه‌مبه‌رانی بۆ ده‌کردم، به خه‌یالی خوی ده‌یه‌ویست به‌م جوژه دلخۆشیم داته‌وه. به‌لام من ئیره‌ییم به بیرری ته‌سک و گه‌وجی ئه‌و ده‌برد. وا هه‌بوو قسه‌ی بۆ دینامه‌وه، بۆ وینه چه‌ند روژ له‌مه‌وبه‌ر به منی کوت که کچه‌که‌م (یانی ئه‌و سه‌لیته‌یه) به سلامه‌تییه‌وه کراسی قیامه‌ت بۆ منداله‌که‌ی ده‌روئ، بۆ مندالی خوی. دوایه، وهک ئه‌وه‌ی که ئه‌ویش ده‌یزانی دلخۆشی ده‌دامه‌وه. جارچاره ده‌چی له ده‌رک و جیران ده‌وا و ده‌رمانم بۆ دینی، ده‌چیته لای جادووگه‌ر و فالگر، کتیب ده‌گریته‌وه و سه‌باره‌ت به من مشووریان لیده‌خوازئی. چوارشه‌نبه‌ی ئاخری سال چوووبوه شه‌مۆله و قاپتیکی هیناوه که پیوان، برینج و روئی بۆگه‌نیوی تیدابوو - کوتی سوالی ئه‌وانه‌م به نیه‌تی

سلامه‌تی تۆ کردوه و هه‌موو ئه‌و گه‌ند و گه‌لاشانه‌ی به‌ دزی ده‌رخواردی من ده‌دا. به‌ین به‌ینه‌ش دیمکراوه‌کانی چه‌کیمی ده‌ ورگم ده‌کرد، هه‌ر ئه‌و دیمکراوه‌ بی‌ تامانه‌ی که‌ بۆی نووسیبووم: زوفا، روبی سووس، کافوور، په‌ر سیاوه‌ش، به‌یبوون، روونی قاز، تۆوی که‌تان، تۆوی سنه‌وبه‌ر، نیشاسته‌، شیوه‌ران و هه‌زار جووره‌ سندان‌ی دیکه‌...

چه‌ند روژ له‌مه‌وبه‌ر کتیبکی‌ دوعای بۆ هینابوومه‌وه‌ که‌ بستیک تۆزی له‌ سه‌ر بوو. نه‌ ته‌نیا دوعا به‌لکه‌م هه‌یچ چه‌شنه‌ کتیب و نووسراوه‌ و بیر و باوه‌ری سه‌پله‌کان به‌ که‌لکی من نه‌ده‌هات. چ پئویستیکم به‌ درۆ و ده‌له‌سه‌ی ئه‌وان هه‌بوو، ئایا من خۆم ئاکامی زنجیره‌یه‌ک له‌ به‌ره‌کانی رابوردوو نه‌بووم و ئه‌زموونی به‌ میراتیبراویان ده‌ من دا نه‌مابوو؟ ئایا رابوردوو له‌ خودی من دا نه‌بوو؟ به‌لام هه‌یچکات نه‌ مزگه‌وت و نه‌ ده‌نگی بانگ و نه‌ ده‌سنوویژ و کخه‌ و تف روکردن و داها‌تته‌وه‌ و هه‌ستانه‌وه‌ له‌ به‌رامبه‌ر توانای مه‌زن و خاوه‌ن ده‌سته‌لاتی ته‌واو که‌ ده‌بی به‌ زمانی عه‌ره‌بی قسه‌ی ده‌گه‌ل بکردری‌ کاری تینه‌کردووم. ئه‌گه‌رچی پێشتر له‌مه‌، کاتیک که‌ سلامه‌ت بووم چه‌ند که‌رته‌ به‌ زۆر چوومه‌ مزگه‌وت و چه‌ولم ده‌دا که‌ دلم ده‌گه‌ل خه‌لکی دیکه‌ به‌که‌رنگ و به‌که‌دنگ بکه‌م، به‌لام چاوم له‌ سه‌ر کاشیه‌ شینه‌کان و نه‌قش و نیگاری دیواری مزگه‌وت ده‌گه‌را که‌ منی به‌ره‌و خه‌ونی خۆش ده‌برد و ده‌سته‌به‌جی ریی خۆ دزینه‌وه‌م ده‌دبته‌وه‌ - له‌ کاتی دوعا کردن دا چاوه‌کانی خۆم ده‌به‌ست و به‌ری ده‌ستم له‌ به‌ر چاوم راده‌گرت - له‌و شه‌وه‌ دا که‌ بۆ خۆم ساز ده‌کرد وه‌ک وشه‌گه‌لیک که‌ به‌بی بیر کردنه‌وه‌ له‌ خه‌و دا دوویاتی ده‌که‌نه‌وه‌، من دوعام ده‌خوینده‌وه‌. به‌لام ده‌برینی ئه‌م وشانه‌ له‌ قوولایی دله‌وه‌ نه‌بوو. چونکه‌ من پتر پیم خۆش بوو ده‌گه‌ل که‌سیکی دۆست یا ئاشنا قسه‌ بکه‌م هه‌تا ده‌گه‌ل خودا، ده‌گه‌ل توانای مه‌زن! چون خودا له‌ سه‌ری من زیاد بوو.

کاتیک که‌ له‌ سه‌ر نوینیکی گه‌رم و شیدار خه‌وتبووم ته‌واوی ئه‌م مه‌سه‌لانه‌ به‌ قه‌را سه‌ره‌ ده‌رزیه‌ک بایه‌خیان بۆ من نه‌بوو و له‌و کاته‌ دا نه‌مده‌ویست بزانه‌م به‌ راستی خودایه‌ک هه‌یه‌ یا ئه‌وه‌که‌ ته‌نیا وینه‌ی

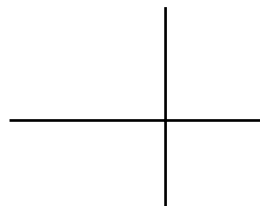
دهسته لاتدارانی سهر زهویه که بۆ پتهو کردنی دهسته لاتی خودایی خوځیان و رووتاندنه وهی ره عیه ته کانی خوځیان سازیان کردوه - ته نیا ده مه ویست بزائم شهو ده گه یه نمه سبهی یا نا - هه ستم ده کرد له ئاست مهرگ دا، مه زه هب و ئیمان و برؤا چهنده سست و مندالانه و تا رادهیه ک جوړه رابواردنیک بوو بۆ که سانی ساغ و خو شبهخت - له ئاست راسته قینهی به سامی مهرگ و ئه و حالته دلته زینهی که ده مگوزهراند، ئه وهی له سهر سزا و پاداشتی رووح و روژی هه ستانه وه به منیان سه لماندبوو فریوئیکی بی تام بوو و ئه و دوعایانهی که فیری منیان کردبوو، له به رامبه ر ترسی مهرگ دا چ کاریکیان پینه ده کرا .

نا، ترسی مهرگ به روکی منی به ر نه ددا - که سانیک که ژانیان نه چیشتوه له و قسانه ناگهن - ئه وهنده هه ست به ژیان له من دا زیاد ببوو که چوو کترین خو شیهی که قهره بووی ساعه تگه لیکه دیژی خنکان و په شوکاوایی ده کرده وه .

دهمدیت که ژان و رهنج هه یه به لام بی بهری له ههر مانایه ک بوو - من له نیو سپله کان دا ره گه زیکه ون و نه ناسراو بووم، وه ها که له بیریان کردبوو پیشتر له مه من به شیک له دنیای ئه وان بووم . شتیک که به سام بوو ئه وه بوو که هه ستم ده کرد نه زیندووی زیندووم و نه مردووی مردوو، ته نیا مردوویه کی به جووله بووم که نه په یوه ندیم به دنیای زیندوکانه وه هه بوو و نه له فه راموئشی و هه سانه وهی مهرگ که لکم وهرده گرت .

.....

سه ری شه وئ که له سهر مه قه لی تریاک هه ستام، له دهر بیجه وه روانیمه دهری، داریکی رهش و دهر گای دوکانی گوشت فرۆش که گاله درابوو، دیار بوو - سته ره تاریکه کان، تیکه ل یه ک ببوون . هه ستم ده کرد که هه موو شت پووج و کاتییه . ئاسمانی رهش و قیراوی وه ک کوئه ده واریکی شر بوو که به ئه سته ره گه لیکه بی ژمار دابئژدایئژ کرابی . له وده مه دا دهنگی بانگ بهرز بووه . بانگیکی ناوهخت بوو . گوئا ژنیک، له وانیه ئه و سه لیتیه خه ریکی زان بوو، وهختی هاتبوو . نووزهی سه گتیک

له نټوان بانگي به ياني دا دهبيسرا . بيرم كردهوه: « ټهگر راسته كه هر كهس ټهستټيرهيهكي له ټاسمان دا ههيه، ټهستټيرهه من دهبي دوور، تاريخ و بي مانا بي - لهوانهيه من هر ټهستټيرهم نهبووي! »
لهو ټانه دا دهنكي دهستهيهك گهزمهه مهست له كوچه بهرز بووه كه ټيدهپهپين و قسهه پيسيان به يهك دهكوت. دوايه ټيگرا دهستيان به گوراني كوتن كرد:

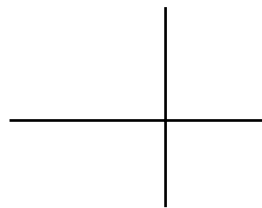
« وهره برټين و مهه بخوين،

شهرابي ملكي رهه بخوين،

ټيستنهخوين ټهه كهه بخوين؟ »

ههراسان خوټم كيټشاهه دواوه، گورانیهكهيان به چهشنټيكي تايهت له ههوا دا دهنكي دهداوه، ورده ورده دهنكيان دوور بووه و براوه. نا، ټهوان كاريان به من نهبوو، ټهوان نهپاندهزاني... ديسان بيدهنكي و تاريخي ههموو جيټي داگرتهوه - من پيسټزي ژوورهكهه ههټنهكرد، پيم خوټش بوو له تاريخي دا دانيشم - تاريخي، ټهوه ماده خهست و خزه كه دهپټيته ههموو جيټي و ټيو ههموو شټيكهوه. من خووم بيگرتبوو - له تاريخي دابوو كه بيره ونبووكانم، ترسه له بيركراوهكانم، بيره به سامي سهير كه نازانم له كام سووچي ميټشكم دا ههشار درابوون، ههموو سههلهنوټي دهبووژانهوه، وهريټي دهكهوتن و زارهخواركيان ليدهكردم - قونيچكي ژوور، پشت پهرده، پهنا دهركه، پر بوون لهو بيرانه و لهو تارمايي بيټي نمود و به ههرهشانهيان.

لهوټي له پهنا پهرده تارمايهكي به سام دانيشتبوو. جوولهه نهدهكرد، نه مات بوو و نه خوټشحال. هر جارهه كه دهگهراههوه دهپروانيه ټيو گلټنهه چاوم - سيماي بوټم ناسياو بوو، دهتكوت هر له مندالييهوه ټهوه سيمايهه ديتوه - روټيكي سيټزدهبهدهر بوو، له پهنا چوټي سوورټين دهگهټ مندالهكان قهرهقهريتمان دهكرد، ټهوه سيمايهه ديت كه دهگهټ سيمه ټاساييهكاني ديكه كه بهټنيكي كورتهټهه نالهبار و بيټي مهترسي ههبوو، ليټم پهيدا ببوو - سيماي هر وهك پياوه گوټشترؤشهكهه بهر دهربيجهه

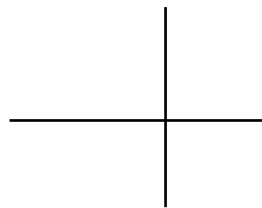

دیوهکه م بوو. پیموایه ئەم کەسه له ژيانی من دا دەستی هەبوه و ئەوم زۆر دیبوو - دەتکوت ئەم سێبەرە دەگەڵ من دوانه بوو و له جەغزی تەنگەبەری ژيانی من دا هەلکەوتبوو...

هەر که هەستام پیسۆزەکه هەلکەم تارماییه کەش خۆبەخۆ ون و بز بوو. چوومه پیش ئاوینە له خۆم خورد بوومهوه، وینەیهک که کهوتە سەری لام بێگانه بوو - سەیر و بە سام بوو. وینەیی من له خۆم بە هیزتر بیوو و من وهک وینەیی سەر ئاوینەم لیها تیبوو - پیموایوو نەمدەتوانی دەگەڵ وینەیی خۆم تەنیا له ژووریک دا بمینمەوه. دەترسام ئەگەر راکەم ئەو وه دوام بکەوئ، وهک دوو پشیلە که بۆ شەر تووشی یهک دەبن. بەلام دەستم هەلینا، بەر چاوم گرت هەتا له چالی دەستم دا شەوی هەرمان ساز کەم. زۆر جار حالەتی ترس، کەیف و مەستییهکی تایبەتی بۆ من هەبوو وهها که سەرم دەگێژەوه دەهات و ئەژنۆکانم سست دەبوون و دەمەویست برشیمەوه - له پەر دێتم له سەر پێیهکانم راوهستابووم - ئەوهم پێ سەیر بوو، موعجزه بوو - چلۆن من دەمتوانی له سەر پێیهکانم راوهستابم؟ پیموایوو ئەگەر یهکتیک له پێیهکانم جوولاندباوه هاوسەنگیم تیکدەچوو، جۆریک سەرگێژەم لی پەیدا بیوو - زهوی و بوونەوهرانی له رادەبەدەر لێم دوور بیوونەوه. وهها که به نەهینی ئاواتی بوولەرزە یا برووسکەیهکی ئاسمانیم دەخواست بۆ ئەوهی که بتوانم دیسان له دونیایهکی ئارام و روون دا له دایک بیمەوه.

کاتیک ویستم بچمەوه نیو جیگا کهم چەند کەرەت به ورته کوتم: «مەرگ... مەرگ...» لێوهکانم بەسرابوون، بەلام له دەنگی خۆم ترسام - هەر بویری جارنم نەما بوو، وهک ئەو میشانەم لیها تیبوو که سەرەتای پایز شالۆ بۆ ژوور دین، میشگەلیکی کەسیره و بێگیان که له وزهیی بالی خۆیان دەترسن. ماوهیهک بی جووله له سووچیکی دیوار مات دەبن، هەر که دەزانن زیندوون بهبی ترس خۆ به دەرک و دیوار دادەدەن و به مردوویی له دەورووبەری وهتاغ دەکەون.

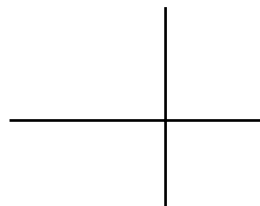
پیلووکانی چاوم که ویک دەهاتن، دونیایهکی سێراوه له بەرامبەرم

پهیدا ده‌بوو، دونیایه‌ک که هه‌مووی خۆم سازم کردبوو و ده‌گه‌ل بیر و روانگه‌م ده‌خوینده‌وه. به هه‌ر حال زۆر راسته‌قینه‌تر و سروشتیتر له دونیای بیداریم بوو. وه‌ک ئه‌وه‌که هیچ به‌رگر و به‌ندیک له به‌رامبه‌ر بیر و روانگه‌م دا نه‌بوو، کات و شوین مانایان نه‌ده‌ما - ئه‌م هه‌سته‌ی هه‌وه‌سی کوژراو که خه‌و سه‌رچاوه‌ی له‌وه‌وه بوو، سه‌رچاوه‌ی له نیازه‌کانی شاراوه‌ی منه‌وه بوو شکل و رووداوه‌کانی سه‌رسوره‌ینه‌ر به‌لام ئاسایی دینا به‌ر زهینی من و دوا‌ی ئه‌وه‌که له خه‌و هه‌لده‌ستام، له هه‌مان کات دا هیشتا له بوونی خۆم شکم هه‌بوو، له زه‌مان و شوینی خۆم بی‌خه‌به‌ر بووم - ده‌تکوت ئه‌و خه‌ونانه‌ی که ده‌مدیتن هه‌موویان بۆ خۆم سازم کردبوون و لی‌کدانه‌وه‌ی دروستی ئه‌وانم پیشتر ده‌زان‌ی.

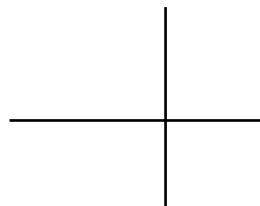
گه‌لیک له شه‌و تیپه‌ر بی‌وو که خه‌وم لی‌که‌وت. له نه‌کاو دیتم له کووچه‌کانی شاریکی نه‌ناسیاو که خانووی سه‌یر و سه‌مه‌ره‌ی به‌ شکله‌کانی هه‌نده‌سی، مه‌نشوور، مه‌خرووتی، موکه‌عه‌ب، که ده‌ربجی‌هی کورت و تاریکیان هه‌بوو و به‌ ده‌رک و دیواریان دا لا‌ولاو هه‌لچوو بوو، به‌ ئازادی ده‌گه‌رام و به‌ راحه‌تی پشووم ده‌دا. به‌لام خه‌لکی ئه‌و شاره‌ به‌ مه‌رگیکی نائاسایی مردبوون. هه‌موو له سه‌ر جیی خویان ویشک هه‌لاتبوون، دوو دلۆپ خوین له زاریانه‌وه هه‌تا سه‌ر جله‌کانیان هاتبوه‌ خوار. ده‌ستم له هه‌ر که‌س ده‌دا، سه‌ری هه‌لده‌که‌ندرا و ده‌که‌وت.

گه‌یشتمه‌ به‌ر دوکانی گۆشتفرۆشییه‌ک دیتم پیاویک وه‌ک پیره‌میردی ورده‌واله‌فرۆشی به‌ر ماله‌که‌مان شالگه‌ردنی به‌ستوه و کیردیکی به‌ ده‌سته‌وه بوو و به‌ چاوه‌ سووره‌ه‌لگه‌راوه‌کانی وه‌ک ئه‌وه‌که پیلووکانیان بریبی زه‌ق چاوی تیبری‌بووم، ویستم کیرده‌که‌ی له ده‌ست بستینم، سه‌ری هه‌لکه‌ندرا و که‌وته زه‌وی، من له ترسان هه‌لاتم، به‌ کووچه‌کان دا هه‌لده‌هاتم هه‌ر که‌سم ده‌دیت له سه‌ر جیی خۆی ویشک ببوو - ده‌ترسام ئاور ده‌مه‌وه، که گه‌یشتمه‌ به‌ر مالی باوکی خیزانم، ژن براکه‌م، برا چکۆله‌ی ئه‌و سه‌لته‌یه له سه‌ر سه‌کو دانیشتبوو، ده‌ستم له گیرفانم نا و دووکولیچه‌م ده‌ره‌ینا، ویستم بیده‌مه‌ ده‌ستی به‌لام هه‌ر ده‌ستم ویکه‌وت

سهری هه‌لکه‌ندرا که‌وته زه‌وی. من قیژاندم و وه خه‌به‌ر هاتم. هیشتا تاریک و روون بوو، دلم گیرا بوو، وامده‌زانی میچ قورساییم له سهر ده‌کا، دیواره‌کان زۆر ئه‌ستووور ببوون و سینگم ده‌یه‌ویست بته‌قی. سو‌مای چاوم نه‌ما‌بوو. ماوه‌یه‌ک به‌ ترسه‌وه له کاریته‌کان زه‌ق بوومه‌وه، ئه‌وانم ده‌بژارد و سه‌رله‌نوئ ده‌مبژاردنه‌وه. هه‌ر که چاوم ویکنا ته‌قه‌ی ده‌رکه هات، نه‌نه هاتبوو گه‌سک له ژوو‌ره‌که‌م بدا، به‌رچایی منی له وتا‌گی باله‌خانه دانابوو، من چوومه باله‌خانه له به‌ر په‌نجه‌ره‌ی شووشه‌به‌ند دانیستم، له سه‌ره‌وه پیره‌می‌ردی ورده‌واله‌فرۆشی به‌ر ژوو‌ره‌که‌م دیار نه‌بوو، ته‌نیا له لای چه‌پ، پیاوی گوشت‌فرۆشم ده‌دیت، به‌لام ئاکاری ئه‌و له ده‌ربجیه‌ی ژوو‌ره‌که‌مه‌وه به‌ سام، سه‌نگین و وریایانه بوو، له‌م سه‌ره‌وه په‌ست و بی‌چاره دیاری د‌دا، وه‌ک ئه‌وه‌که ئه‌و پیاوه ناب‌ی پیشه‌ی گوشت‌فرۆشی بووب‌ی و ئه‌دای ده‌ره‌یناوه - بارگینه ره‌ش و لاوازه‌کانیان که له هه‌ر لایانه‌وه دوو که‌لاکی مه‌ر هه‌لواسرابوو و ویشک و قوول ده‌کو‌خین، هینان. پیاوی گوشت‌فرۆش ده‌ستی چه‌وری به‌ سمیل دا‌هینا، کریارانه تی‌یان‌یروانی و دوو دانه له‌وانی به‌ زه‌حمه‌ت هه‌لگرت و به‌ چنگالی دوکانه‌که‌یه‌وه هه‌لواسی - ده‌ستی به‌ سه‌ر مه‌ره‌کان دا ده‌هینا، له‌وانه‌یه شه‌ویش که ده‌ست له به‌ده‌نی ژنه‌که‌ی د‌دا مه‌ره‌کانی وه‌بیر ده‌هاتنه‌وه و فکری وه‌ی ده‌کرده‌وه که ئه‌گه‌ر ژنه‌که‌ی کوشتباوه چه‌نده‌ی پاره وه‌گیر ده‌که‌وت.

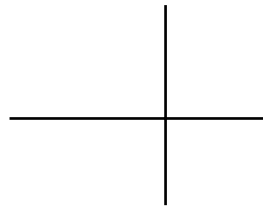
گه‌سک لیدان که ته‌واو بوو گه‌رامه‌وه دیوه‌که‌م. ته‌مایه‌کم گرت - ته‌مایه‌کی ترسناک، چووم له خه‌لوه‌تی ژوو‌ره‌که‌م کێردیکی ده‌سک نی‌روویی که هه‌مبوو له مجریم ده‌ره‌ینا، به‌ داوینی عه‌باکه‌م تیغه‌که‌یم خاوی‌ن کرده‌وه و له بن بالنجه‌که‌م نا - ئه‌و ته‌مایه‌م له زۆوه گرتبوو - به‌لام نازانم چم له‌و پیاوه گوشت‌فرۆشه‌ دا دیتبوو کاتیک رانی مه‌ری کوت کوت ده‌کرد، ده‌یکیشا، دوا‌یه به‌ شانازی‌وه تی‌یده‌روانی که منیش له خۆرا هه‌ستم کرد ده‌مه‌وی لاسای بکه‌مه‌وه. پێویستم بوو که ئه‌و که‌یفه بکه‌م - له ده‌ربجیه‌ی دیوه‌که‌مه‌وه ده‌ نی‌و هه‌وره‌کان دا کونیک‌ی شینی قوول دیار بوو، وام دانا

له تابووت دام - شهوانه ديوهكهم پي چووك دهيووه و ريكي دهكوشيم. نيا
له گور دا هر نهو هسته ناكهن؟ نيا كه سيك له هستي دواي مهرگ
خهبري ههيه؟

نهگه رچي خوین له لهش دا دهوستي و دواي شهو و روژيک ههنديک له
نهدامهكان دهست به رزان دهکن به لام ههتا ماوهيهک دواي مهرگ تووکی
سه ر و نينوک دینهوه - ناخو هست و بيريش دواي راوهستاني دل
دهفوتين و يا ههتا ماوهيهک له پاشماوهي خوینيک که له ههنديک رهگی
چووکي دان دريژه به ژيانتيکي شاراوه دهدهن؟ هستي مهرگ خوئی جيی
ترسه چ بگا بهوهي که هست بکن مردوون! پيرگه ليک ههن که به بزوه
دهمرن، وهک نهوهکه خهو بيانباتهوه يا وهک پيسوژيک که دهکوژيتهوه.
به لام لاويکی به خووه که لهپر دهمری و ههموو هيزی نههدامهكاني لهشي
ههتا ماوهيهک بهريههكاني و دژايهتي مهرگ دهکن چ هستيکي دهبي؟
زور جار بيرم له مهرگ و رزاني زهرههكاني لهشم کرديووه، وهها که
نهم بيره مني نهدهترساند - به پچهوانه ناواتي به راستيم بوو که تهرت و
تونا بم، له تهنيا شتيک که دهترسام نهوه بوو که زهرههكاني لهشم، بچيته
نيو زهرههكاني لهشي سپلهكانهوه. نهو بيرم له بهر گران بوو - ههنديک
جار پيمخوش بوو دواي مهرگ دهستيکي دريژ و به ههستم ههبا ههتا
توانيبام ههموو زهرههكاني لهشي خووم به وردی کو کردباوه و به دوو
دهستان پاراستبام تا زهرههكاني لهشي من که هي من نهچنه نيو لهشي
سپلهكانهوه.

ههنديک جار بيرم دهکردهوه نهوهي که من دهمديت، نهو كهسانهي که
خهريکي ناويلکه دانن نهوانيش دهيينن. دلکهوته و ترس و تاسه و ويستي
ژيان له من دا دامرکابوو، له فریدانی بير و بروايهک که ده ميشکم
ناخندرابوو هيمنايهتیهکی تايهتم هست پیدهکرد. تهنيا شتيک که دلی
دهدامهوه هيوای فهوتانی دواي مهرگ بوو - بيری دهست پیکردنهوهي ژيان
دهيترساندم و ماندووی دهکردم - من هيشتا خووم بهو دونيايهي که تتي
دا دهژيام نهگرتبوو، دونياي دی به چ کهلکم دي؟ ههستم دهکرد نهو

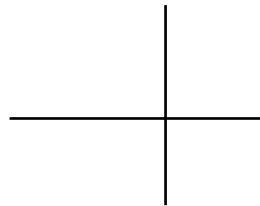
دونيایه بۆ من نه بوو، بۆ تاقمیک مرۆڤی بیحهیا، رووه له لالاو، سوالکەر، زانستفرۆشی چێودار و چاو و دل برسی بوو - بۆ که سانیک که به قهرا حالی دنیا ئافرابوون و له زۆردارانێ زهوی و ئاسمان وهک سهگی برسی بهر دوکانی گۆشتفرش بۆ کوته گۆشتیک کلکه سووتهیان دهکرد، سوایان دهکرد و کیسهیان دهکیشا - بیری دهست پیکردنهوهی ژیان منی دهترساند و ماندووی دهکردم - نا، من پێویستییهکم به دیتنی ئهوه ههموو دنیا به بێزه و ئهوه ههموو چرونیوچاوانه تاله نهبوو - مهگهر خودا هینده نه دی و بدی بوو که دونهکانی خۆی له کن من ههڵکیشی؟ به لام من ناتوانم به درۆ پێی ههلبێم و ئهگهر دهبا ژیانیکێ نویم ههبا، ئاواتم ئهوه بوو که بێر و ههستم سێر و کول بووبا . بێ زحمهت ههناسهم ههڵکیشا با و بێ ئهوهی ههستم به ماندوو بوون کردبا، توانیبام له ژیر سێبه رهکانی مهعهبه دیکێ لینگه م ژیانم تێپه ر کردبا - گه رابام وهها که خۆر له چاوی نهدابام. قسهی خه لک و دهنگی ژیان گوێی ئازار دهدام.

.....

هه رچی پتر دهچوومه نیو خۆمه وه، وهک ئهوه گیاندارانهی که زستانانه له کونیک دا خۆ دهشارنه وه، دهنگی خه لکم به گوێ ده بیست و دهنگی خۆم له گهرووم دا ده بیست - ته نیاییهک که له پشت سهرم خۆی ههشاردابوو وهک شهوه ئه زهلیهکان خهست و زهنگ بوو، شهوانیک که تاریکییهکی چهسپ، خهست و ئاهۆداری ههیه و چاوهروانن به سهر سهری شاره چۆلهکان دا که پێر له خهونی به ههوهس و قینن دابکهون - به لام من له ئاست ئهوه گهروویهی که بۆ خۆم بووم پتر له جۆریک سهلماندنی گشتی و شیتانه چی دیکه نهبووم - هیزیک که له کاتی جووت بوون بۆ زاوژی، دوو کهس له بهر وه لانانی ته نیایی به یه که وه دنوو سینێ له ئاکامی ئهوه لایه نه شیتانهیه، که له هه ر که سیک دا ههیه و هاوپی دهگه ل داخیکه، که به شینه پی به رهو ناخی مه رگ خۆ کل دهکاته وه...

ته نیا مه رگه که درۆ ناکا!

بوونی مه رگ هه موو خه یالیک ته رت و تونا دهکا . ئیمه مندالی مه رگین

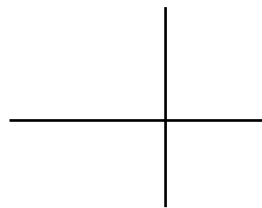

و مهرگه که ئیمه له دهلهسهکانی ژیان رزگار دهکا و له بنی ژیان دا
ئهوهکه بانگمان دهکا و بۆ لای خوئی دهمانکیشی - لهو تهمهنانه دا که
ئیمه هیشتا له زمانی خه‌لک ناگهین ئه‌گهر هه‌ندیک جار له کاتی کایه
کردن دا مات ده‌بین، بۆ ئه‌وه‌یه که دهنگی مهرگه ببیسین ... و له ته‌واوی
ماوه‌ی ژیان دا مهرگه که ئیشاره‌مان پیده‌کا - ئایا بۆ ههر که‌سیک رووی
نه‌داوه که له پر و بی هیچ هۆیه‌ک ده‌بیره‌وه بچی و ئه‌وه‌نده له بی‌ری دا
نوقم بی که له زهمان و مه‌کانی خوئی بی خه‌به‌ر بی و نه‌زانئ که بی‌ر له
چی ده‌کاته‌وه؟ ئه‌وده‌م دوا‌یه ده‌بی‌ی هه‌ول بدا بۆ ئه‌وه‌که ده‌گه‌ل بارودۆخ و
دونیا‌ی رواله‌تی خوئی دیسان ئاگا و ئاشنا بیته‌وه - ئه‌مه ده‌نگی مهرگه .

له‌م نوینه‌ نمداره دا که بۆنی ئاره‌قه‌ی گرتوه، کاتیک که پیلووکانی
چاوم قورس ده‌بوون و ده‌مه‌ویست خۆم ته‌سلیمی نه‌بوون و شه‌وی هه‌رمان
بکه‌م ، هه‌موو یادگاره و نه‌کان و ترسه له بی‌ر کراوه‌کانم ، له سه‌را
ده‌بووژانه‌وه: ترسی ئه‌وه‌که تووکه‌کانی بالینج ببنه تیغی خه‌نجهر،
دوگمه‌ی عه‌باکه‌م له راده به‌ده‌ر گه‌وره، به قه‌را به‌رداشی لی‌بی - ترس له‌وه
که کوته نانیک که ده‌که‌ویته زه‌وی وه‌ک شووشه بشکی - نیگه‌رانی له‌وه که
ئه‌گهر خه‌وم لی‌بکه‌وی پيسۆز بکه‌ویته سه‌ر زه‌وی و شار ئاگر بگرئ،
وازو‌زی له‌وه که پییه‌کانی سه‌گی به‌ر دوکانی گۆشت‌فروۆش وه‌ک سمی
ئه‌سپ ده‌نگ بداته‌وه، دل‌ه‌کوته له‌وه که پیره‌می‌ردی ورده‌واله‌فروۆش له به‌ر
خو‌انچه‌که‌ی پی‌بکه‌نی، ئه‌وه‌نده پی‌بکه‌نی که نه‌توانئ به‌ری ده‌نگی بگرئ،
ترس له‌وه که کرمی نیو‌حه‌وزی ماله‌که‌مان بیته‌ ماری هیندی، ترس
له‌وه که نوینه‌که‌م ببیته به‌ردی قه‌بر و به لا‌ولاوه له سه‌ر خوئی بگه‌رئ و من
داپۆشی و ددانه مه‌رینه‌کان لی‌ک قفل کرین، خو‌ف له‌وه که ده‌نگم
بگیرئ و هه‌رچی هاوار بکه‌م که‌س به فریام نه‌گا ...

من ئاره‌زووم ده‌کرد مندالی خۆم وه‌بیر بیته‌وه، به‌لام کاتیک که ده‌هات
و هه‌ستم پیده‌کرد وه‌ک ئه‌وده‌م سه‌خت و ناخۆش بوو!

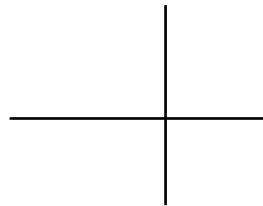
کو‌خه‌یه‌ک که وه‌ک کو‌خه‌ی بارگینه ره‌ش و لا‌وازه‌کانی به‌ر دوکانی
گۆشت‌فروۆش بوو، فری دانی به ناچارئ به‌لغهم و ترس له‌وه که نه‌کا په‌له

خوینى تیدابى - خوین - ئەم ئاوەکیبە شیلەوتین و سویره که له بنى لهشەوه دیتە دەر، که شیرەى ژيانە و ناچار دەبى بیهێنیهوه و هەرەشەى هەمیشەى مەرگ که هەموو بیرەکان بى هیواى گەرانەوه پیتشیل دەکا و تیدەپەرى بى ترس و خوڤ نەبوو.

ژيان بە خوینساردی و بیمیلی سیمای هەر کەس بە خوڤى دەنوینى، گۆیا هەر کەس چەند سیمای بوڤ خوڤى هەیه - هەندیک کەس تەنیا یەکیک لەو سیمایانە دەکار دەکا که ئاشکرایە چلکن دەبى و چین و چرووک هەلدەگرى، ئەم تاقمە بە ئابوورن - دەستەیهکی دیکە سیماکەیان بوڤ زاوژى هەلدەگرن و هەندیک دايم و دەرەم سیمایان دەگۆرن بەلام هەر کەمیک تەمەنیان چووە سەر تیدەگەن که ئەمە دواين سیمایان بوە و بەم زوانە کوڤ و خراب دەبى، ئەودەم سیمای راستەقینەى ئەوان لە پشت دواين سیمایان دیتە دەر.

نازانم دیوارەکانى ژوورەکەم چ شتیکی ژهراویان پیتبوو که بیرەکانى منیان دەرمانداو دەکرد - من دلنیا بووم که بەر لە من کەسیکی خوینگرتوو، کەسیکی شیتی پەتیارە لەم ژوورە دا بوە، نە تەنیا دیوارەکانى ژوورەکەم، بەلکەم دیمەنى دەرىش، پیاوی گۆشتفرۆش، پیرەمیردى وردەوالەفرۆش، دایەنەکەم، ئەو سەئیتەیه و هەموو ئەوانەى که دەمدیتن و هەرۆتر قاپى ئاشیک که ئاشى جوڤم تیدا دەخوارد و ئەو جلانەى که دەبەرم دابوون هەموو ئەوانە دەستیان دابوو دەست یەک بوڤ ئەوهى که ئەم بیرانە لە من دا ساز بکەن. - چەند شەو لەمەوبەر هەر لە شانشینى حەمام جلەکانم داکەندن بیرەکانم گۆردران. دەلاک که ئاوى بە سەرم دادەکرد وەک ئەوه بوو که بیرە رەشەکانم دەشۆرانەوه. لە حەمام سێبەرى خوڤم لە سەر دیوارى تەرى ئارەقاوى دیت، دیتم هەر ئەوهەندە ناسک و تەسک بووم که دە سال لەمەوپیش ئەودەم منداڵ بووم، دروست لە بیرمە سێبەرى لەشم هەر ئاوا دەکەوتە سەر دیوارى ئارەقاوى حەمام. لە لەشم خورد بوومەوه، ران، بەلەک و نیوگەلم حالەتیکی هەوهسبەرى هیوابراوى هەبوو. - سێبەرى ئەوانیش وەک دە سال پیتش بوو، وەک

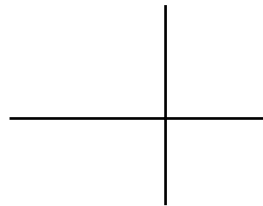
ئەودەم كە منداڭ بووم - ھەستەم كەرد كە ھەموو ژيانى من ۋەك سىبەرىكى سەرگەردان، سىبەرە لەرزۆكەكانى سەر دىۋارى ھەمام بى مانا و بى ئامانچ تىپەر بوە. بەلام خەلكى دىكە قورس، پتەو و مل ئەستور بوون. لەوانە سىبەرى ئەوان تۆختەر و گەرەتر دەكەوتە سەر دىۋارى ئارەقاۋى ھەمام و ھەتا ماۋەيەك شوپىيان ھەر دەماۋە لە كاتىك دا سىبەرى من دەستبەجى پاك دەبوۋە - لە دەرى كاتىك جەكەنم دەبەر كەدەۋە قىافە و بىرەكەنم دىسان گۆران. دەتكوت چوومە شوپىن و دونىايەكى نوئى، ۋەك ئەۋەكە لەو دونىايەكى كە لىنى بىزار بووم دىسان لە دايك ببوومەۋە، بە ھەر حال ژيانىكى دىكەم ۋە دەست خستبوو، چونكە پىم موعجزە بوو كە لە خەزنى ھەمام دا ۋەك كۆۋ خويىك نەتو بوومەۋە!

.....

ژيانى خۆم ھەر ئەۋەندە نائاسايى، ناديار و باۋەر نەكراۋ ھاتە بەر چاۋ كە نەقشى سەر قەلەمدانك كە پىنى خەرىكى نووسىنم - دەتكوت كەسىكى نەققاشى شىت، لەخۆۋە سەر بەرگى ئەم قەلەمدانەكى كىشەۋەتەۋە - زۆر جار كە چاۋ لەم نەخشە دەكەم ۋەك ئەۋەيە كە دەيناسمەۋە. لەوانە ھەر لە بەر ئەم نەخشەيە... لەوانە ئەم نەخشە ناچارم دەكا كە بنووسم - دارىكى سەۋل كىشەۋەتەۋە كە لە بنى پىرەمىردىكى كوور ۋەك جوۋكەكانى ھىندوستان ھەلترووشكاۋە، عەباي لە خۆۋە پىچاۋە و لە دەۋرى سەرى مېزەرى بەستەۋە بە سەرسورماۋى ئەنگوستى شادەۋى دەستى چەپى لە زار ناۋە. بەرامبەر ئەۋ كىژىك بە جلى رەشى درىژ بە رەۋتى نائاسايى، لەوانە يە بوگام داسىيەك بى، سەمايە دەكا. گولكى لاۋاۋىشى بە دەستەۋە گرتەۋە و لە نيوانيان دا جۆگە ئاۋىك ھەيە.

.....

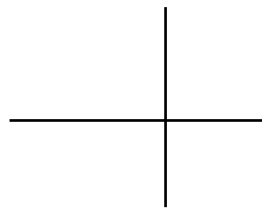
لە پاى تىراك ھەموو بىرە تارىكەكانم لە نىۋو دوۋكەلى ناسكى ئاسمانى دا بلاۋ كەدەۋە، لەو دەمە دا لەشم بىرى دەكەدەۋە، لەشم خەۋنى دەدەت، دەخزا و ۋەك ئەۋەكە لە قورسايى و پىسايى ھەۋا رزگار بوە و لە

دونیایه کی نامۆ دا که پر له رهنگ و وینهی نه ناسیایو بوو هه لده فری،
تریاک رووحی گیا، رووحی کهم بزووتی گیای له لهشی من کرد، من له
دونیای گیایی دا دهگه رام - ببوومه گیا؟ به لام هه ر وا که له پای مه قه لای و
سفره ی چه رم ویتینگم ده دا و عه بام له سه ر شان بوو نازانم بۆ وه بیه ر
پیره میتدی ورده و آله فرۆش که وتمه وه، ئه ویش هه ر ئاوا له به ر خوانچه که ی
ده چه ماوه و هه ر ئاواش هه لده ترووشکا . ئه و بیه ر ترسی ریخستم،
هه ستم عه بام فری دا، چوومه به ر ئاوینه، روومه تم سوور هه لگه رابوو و
رهنگی گۆشتی به ر دوکانی گۆشت فرۆشی هه بوو، ردینم ئالۆز به لام
حاله تیکی رووحانی و راکیشهری به خۆوه گرتبوو، چاوه نه خۆشه کانم
حاله تی ماندوویی، تۆراو و مندالانه یان هه بوو. وهک ئه وه که هه موو
شته کانی قورسی زه مینی و خه لکی له من دا توابوونه وه. خۆشم له
سیمای خۆم هات، جۆره که یفیکی هه وه سبارم به خۆم ده کرد؛ له به ر
ئاوینه به خۆم ده کوت « ژانی تۆ ئه وه نده قووله که له بنی چاوت دا گیری
کرده ... و ئه گه ر بگری یا فرمیسک به پشت چاوت دا دیته ده ر یا ئه وه که
هه ر نایته ده ر! ... »

دوايه دیسان کوتم « تۆ گه وجی، بۆ زووتر خۆت خلاس ناکه ی؟
چاوه ری چی ... هیشتا چ تیرابینییه کت ماوه؟ مه گه ر قاپی شه راب ده
خه لوه تی ژووره که ت دا نیه؟ ... قومیکی بخۆوه جا بزانه چۆن ده فری! ...
گه وج ... تۆ گه وجی ... ده گه ل هه وا قسان ده که م! »

ئه و بیرانه ی بۆم ساز ده بوون په یوه ندیان به یه که وه نه بوو، دهنگی خۆم
له ئه وکم دا ده بیست به لام له مانای وشه کان نه ده گه یشتیم. له سه رم دا
ئه و دهنگانه ده گه ل دهنگه کانی دیکه تیکه لآو ده بوون. وهک کاتیک که یام
هه بوو قامکه کانی ده ستم گه وره تر ده هاتنه به ر چاوم. پیلووکانی چاوم
قورساییان ده کرد. لپوه کانم ئه ستوور ببوون. هه ر که ئاورم داوه دیتم
دایه نه که م له نیو چوارچیوه ی ده رکه دا راوه ستاوه. من قاقا پیکه نیم،
سیمای دایه نه که م بی جووله بوو، چاوه که م سووماکانی له من بریبوو به لام
بی واق ورممان یا تووره یی و دامایی بوون - زۆر جار کاریکی گه وجانه

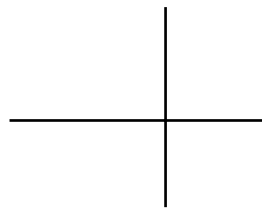
پیکه نین دینئی. به لآم پیکه نینه که هی من قوولتر له وه بوو. ئەو گه و جایه تییه گه وره یه دهگه ل ئەو هه موو شتانه ی دیکه که له دونیا دا پتیا ن نه زاندر او ه و تیکه یشتنیان زه حمه ته په یوه ندی هه بوو، ئەوه ی که له بنی تاریکی شه وان ه دا ون بو ه، ره وتیکی به رزتر له به شه ر، مه رگ بوو. دایه نم مه قه لئی هه لگرت و به ئارامی وه ده رکه وت، من ئاره قه ی نیوچه وانم سر پیوه. به ری ده ستم په له ی سپی تیکه وتیوو، پآلم وه دیوار دا. سه رم به دیوار وه نا ده تکتو ت حال م باشتر بوو. دوا یه نازانم ئەو گۆرانیه م له کوئی بیستبوو به ورته خویندمه وه:

« وه ره برۆین و مه ی بخۆین،

شه رابی ملکی ره ی بخۆین،

ئیس تا نه خوین ئە ی که ی بخۆین؟ »

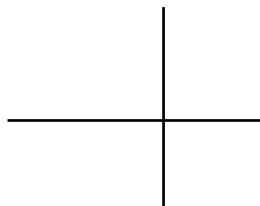
هه می شه به ر له ده ست پیکردنی قه یران به دل م دا ده هات و دل ه کو ته یه کی تاییه تیم تیدا پیکده هات - دل ه کو ته و حال ه تیکی غه مینه ر بوو، وه ک گریمان ه یه ک که له سه ر دل م کو بوو یته وه - وه ک هه وای به ر له تۆفان - ئەو ده م دونیای راستی له من دوور ده بووه و له دونیایه کی روون دا ده ژیا م که مه و دایه کی دوور و درێژی ده گه ل دونیای زه مینی هه بوو. له و ده مه دا له خو م ده ترسام، له هه موو که س ده ترسام، گو یا ئەو حال ه ته له به ر نه خو شی بوو. بو یه بیرم کز ببوو. له به ر ده ربیجه ی ژوو ره که م که پیره می ردی ورده و آل ه فروش و گوشت فرۆشم دیت ترسام، نازانم له ئاکار و قیافه یان دا چ شتیکی ترسینه ر هه بوو. دایه نم شتیکی ترسینه ری بو گێرامه وه. سویندی به پیر و پیغه مبه ر ده خوارد که دیتوو یه تی پیره می ردی ورده و آل ه فروش شه وان ه دیت ه بال ژنه که م و له پشت ده رکه بیستوو یه تی که سه لیت ه پیی کو توه: « شالگه ر دنه که ت لیکه وه! » هیچ به بیریشم دا نه ده هات - پی ری یا به سر پی ری بوو کاتیک ها وارم کرد و ژنه که م هات له که لین ژوو ره که مه وه دیتم، به چاوی خو م دیتم که جی ددانی پیس، زه رد و کرماوی پیره می ردیک که له نیوانی ئایه کانی عه ره بی ده هاتنه ده ر له سه ر روومه تی ژنه که م بوو - هه ر به راستی بو چی ئەو پیاه

لهوهتی من ژنم هیڼاوه له بهر مالکهکه مان پهیدا بوه؟ ئایا چله کپش بوو، چله کپشی ئه و سه لیتیه بوه؟ له بیرمه هر ئه و روژه چوومه بهر خوانچه ی پیره میرد، نرخه گۆزه کهم پرسه. له نیتوان شالگه رنده که ی له بن لپوی که تی، دوو ددانی کرماوی هاتنه دهر و پیکه نی، که نینیکه ویشک که مچورکی به له ش دادینا و کوتی: « له گۆتره دهیکری؟ ئه م گۆزه یه شایه نی نیه ها، کاکه بیبه خیری لیبینی! » من دستم ده گیرفانم نا دوو درهم و چوار په شیزم له سووچی خوانچه که ی دانا، دیسان پیکه نی، که نینیکه کریتی کرد وها که مچورکی به له ش دا دینا. من له شهرمان ده مویست بتویمه وه، به دسته کانم رووم داپوشی و هاتمه وه.

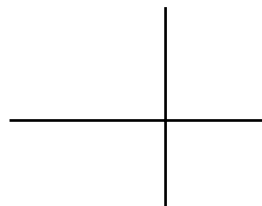
له ته وای خوانچه که ی بهر دسته ی بونی ژهنگی شته چلکنه کان ده هات که ژیان وه لای نابوون. له وانه یه ده یه ویست شتی وه لاروی ژیان به رووی خه لک داداته وه. به خه لک نیشان بدا - ئایا بۆ خووشی پیر و وه لارو نه بوو؟ شته کانی سهر خوانچه ی هه موو مرد بوون، پیس و له کارکه وتوو بوون. به لام چ ژیانیکه لاسار و چ شکل گه لیکه پر مانایان هه بوو! ئه و شته مردوانه وها شوینیان له سهر من داخست که خه لکی زیندوو نه یانده توانی له من دا ئه وهنده شوین دا بخن.

به لام نه نه خه بهر که ی پیدا بووم، به هه موو که سی کوتبوو... ده گه ل سوال که ریکه چه په ل! دایه نه که م کوتی جی و بانی ژنه که م ئه سپی هه لپناوه و خووشی چۆته هه مام - سپه ری ئه و له سهر دیواری ئاره قاوی هه مام چۆن بوه؟ له وانه یه سپه ریکه هه وه سبار که هیوای به خووی هه بوه. به لام به گشتی ئه و جار سه لیکه ی ژنه که م پی خراب نه بوو، چونکه پیره میردی ورده و اله فرۆش که سیکی ئاسایی لووس و بیتام وهک ئه و پیاوه گوندارانه ی که ژنی هه که دار و گه و ج بۆ لای خویمان راده کپش نه بوو - ئه م دهر دانه؛ ئه م توپخه به دبختانه ی که له سهر و رووی پیره میرد به ستبووی و چاره ره شیییه ک له دهر و به ری ئه و ده باری، له وانه یه بۆ خووشی نه یده زانی به لام ئه وی وهک نیوه خودایه ک نیشان ددا و به م

خوانچه پیسه‌ی که له پیشی بوو نوینەر و نوینگه‌ی خولقان بوو.
به‌لّی جیی دوو ددانی زهردی کرماوی که ئایه عه‌ره‌بیه‌کانیان له نیوان
دههاتنه‌ دهر له سه‌ر روومه‌تی ژنه‌که‌م دیتبووم. هه‌ر ئه‌و ژنه‌ی که منی بو
لای خۆی ری نه‌ده‌دا، که منی سووک ده‌کرد به‌لام سه‌ره‌رای ته‌واوی ئه‌وانه
خۆشم ده‌ویست، سه‌ره‌رای ئه‌وه‌که هه‌تا ئیستا نه‌یه‌شتبوو جارێک سه‌ر
لیوی ماچ بکه‌م! -

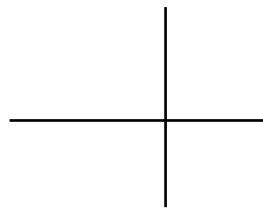
خۆره‌تاویکی زهرد بوو، ده‌نگی به‌ سوۆزی نه‌قاره به‌رز بووه. ده‌نگی
لالانه‌وه و پارانه‌وه‌یه‌ک که هه‌موو خورافاتای به‌ میراتبراو و ترس له
تاریکی ده‌بزات. حالّی قه‌یران، حالّیک که پیشتر به‌ دلم دا هاتبوو و
چاوه‌روانی بووم. تینیکی سووتینه‌ر سه‌رتاپیی داگرتم، خه‌ریک بوو
ده‌خنکام. چوووه سه‌ر جیگاکه‌م دریژ بووم و چاوه‌کانم به‌ست - له تاوی
یاو وه‌ک ئه‌وه بوو که هه‌موو شتیکی گه‌وره ببوون و په‌راویزیان لی ببووه.
میچ له جیات ئه‌وه‌که بیته‌ خوار چوو بوه سه‌ر، جله‌کانم ریکیان ده‌کوشیم.
له خۆرا هه‌ستام و له سه‌ر جیگاکه‌م دانیشتم، له به‌ره‌ خۆمه‌وه کوتم:
« پتر له‌وه ناگری... تاقت ناهینم... » له‌پر بیده‌نگ بووم. دوايه ده‌گه‌ل
خۆم تاق تاق و به‌رز به‌ له‌ونیکی گالته‌جار ده‌مکوت: « پتر له‌وه... » دوايه
پیوه‌م دهنّا: « من گه‌وجم! » من له‌ مانای ئه‌و وشانه‌ی که ده‌مکوتم
تینه‌ده‌گه‌یشتم، ته‌نیا به‌ له‌رینه‌وه‌ی ده‌نگی خۆم له‌ هه‌وا دا یاریم ده‌کرد.
له‌وانه‌یه له‌به‌ر چاره‌سه‌ر کردنی ته‌نیایی ده‌گه‌ل سینه‌ری خۆم قسه‌م ده‌کرد
- له‌وده‌مه دا شتیکی سه‌یرم دیت - دهرکه کراوه و سه‌لیته هات. دیاره
هه‌ندیکی جار وه‌ بیر من ده‌که‌وته‌وه - دیسان جیی شوکره - ئه‌ویش
ده‌یزانی من زیندوووم و زه‌جر ده‌کیشم و نه‌خته‌نه‌خته ده‌مرم - جیی شوکور
بوو - ته‌نیا ده‌مه‌ویست بزانه‌م که ئایا ده‌زانّی له‌ به‌ر خاتری ئه‌وه‌که من
ده‌مرم - ئه‌گه‌ر زانیبای ئه‌و ده‌م ئاسووده و خۆشبه‌خت ده‌مرم - ئه‌و ده‌م
من خۆشبه‌ختترین که‌سی سه‌ر زه‌وی بووم - ئه‌و سه‌لیته‌یه که هاته
ژووهرکه‌م بیره خراپه‌کانم هه‌لاتن. نازانه‌م چ تیشکیکی له‌ گیانی، له‌ ئاکاری
ده‌پژا که ئارامی کردم - ئه‌وجاره حالّی باشتر بوو، قه‌له‌و و ویچوو ببوو -

کراسیکی بۆری ده‌بەر کردبوو، برۆکانی هه‌لگرتبوو، خالی دانابوو، وه‌سمه‌ی له برۆ دابوو، سووراو سپیاوی کردبوو و کلی کیشابوو. به کورتی که هاته ژوره‌که‌ی من خۆی له تها‌ره‌ک دابوو. ده‌تکوت له ژیا‌نی خۆی رازیه‌یه و له‌خۆوه ئه‌نگوستی شاده‌ی ده‌ستی چه‌پی له زار نا. ئایا ئه‌وه هه‌مان ژنی ناسک، هه‌مان کچی ناسکی ئاسمانی بوو که جلی ره‌شی چینه‌داری ده‌بەر ده‌کرد و له په‌نا چۆمی سوورین قه‌ره‌قه‌ره‌یمنان ده‌کرد، هه‌ر ئه‌وه کچه‌ی که حاله‌تی ئازادی مندا‌لانه و کاتیی هه‌بوو و به‌له‌کی به هه‌وه‌سی له ژیر داویننی کراسه‌که‌ی دیار بوو؟ هه‌تا ئیستا که چاوم لیده‌کرد چاک تینه‌ده‌گه‌یشتم، له‌وده‌مه دا ده‌لێی په‌رده‌یه‌ک له به‌ر چاوم لادرا - نازانم بۆچی وه بیر مه‌ره‌کانی به‌ر دوکانی گۆشت‌فرۆشی که‌وته‌وه - ئه‌وه بۆ من وه‌ک په‌له گۆشتی‌کی نه‌رمه‌ی لیهاتبوو و چلۆنایه‌تی دل‌رفینی پێشووی به ته‌واوی له ده‌ست دابوو - ژنیکی وێچووی سه‌نگین و ره‌نگین ببوو که ده‌یه‌ویست بژی، ژنیکی ته‌واو عه‌یار! ژنی من! - به ترس و سامه‌وه دیتم که ژنه‌که‌م گه‌وره بوه و پێگه‌یشته‌وه، له حالیک دا که خۆم وه‌ک مندا‌ل مابوومه‌وه - راستیکه‌ی له رووی، له چاوه‌کانی شه‌رمم ده‌کرد. ژنی‌ک که بێجگه له من ریتی به هه‌موو که‌س دها و من به بیره‌وه‌ری خه‌یالی مندا‌لی ئه‌وه، دل‌خۆشی خۆم دهاوه. ئه‌وده‌مه‌ی که سیمایه‌کی ساویلکه‌ی مندا‌لانه، حاله‌تیکی ون و تپه‌ری هه‌بوو و هیشتا جی دانی پیره‌مێردی ورده‌واله‌فرۆشی کۆلانی له سه‌ر روومه‌ت نه‌ده‌دیترا - نا ئه‌م، ئه‌وه که‌سه نه‌بوو.

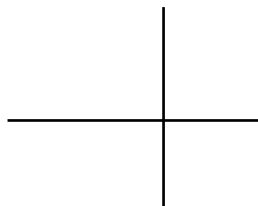
ئه‌وه به لاتاوه‌وه پرسى که : « حال‌ت چۆنه؟ » من ولامم داوه: « ئایا تو نازاد نی، ئایا هه‌ر چیت که پی خۆشه نایکه‌ی - چت به سلّامه‌تی من داوه؟ »

ئه‌وه ده‌رکه‌ی پێکدا‌دا و رویشت. هه‌ر نه‌گه‌راوه چاوم لیبکا - ده‌تکوت من شیوه‌ی قسه‌ کردن ده‌گه‌ل خه‌لکی دونیا، ده‌گه‌ل خه‌لکی زیندووم له بیر چووبۆوه - ئه‌وه، هه‌ر ئه‌وه ژنه‌ی که پیموابوو بێبه‌ریی له هه‌ر چه‌شنه هه‌ستیکه له‌وه کاره‌ی من دل‌ی ئیسا! چه‌ند جار ویستم هه‌ستم برۆم و به

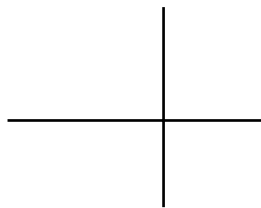
سه‌ر ده‌ست و پی‌ی دابکه‌وم، بگریم، داوای لی‌بووردنی لی‌بکه‌م - به‌لی
بگریم، چونکه پی‌موابوو نه‌گه‌ر توانی‌بام گریابام راحت ده‌بووم - چند
ده‌قیقه، چند ساعت، یا چند سده‌ تی‌په‌ری نازانم - وه‌ک شی‌تانم
لی‌هاتبوو و له‌ د‌ردی خو‌م که‌یفم ده‌کرد - که‌یفیکی نه‌وپه‌ری به‌شه‌ری،
که‌یفیک که‌ ته‌نیا من ده‌متوانی بی‌که‌م و خوداکانیش نه‌گه‌ر هه‌بان
نه‌یانده‌توانی هه‌تا نه‌و راده‌یه که‌یف بکه‌ن.. نه‌وده‌م په‌یم به‌ سه‌رتر بوونی
خو‌م برد، هه‌ستم به‌ به‌رتر بوون له‌ سپله‌کان، له‌ سروشت، له‌ خودایان
کرد. خوداگه‌لیک که‌ ساز کراوی هه‌وه‌سی به‌شه‌رن - ببومه خودایه‌ک، له
خوداش گه‌وره‌تر بووم، چونکه ره‌وتیکی هه‌رمان و بی‌ کو‌تاییم له‌ خو‌ دا
هه‌ست پی‌ده‌کرد...

... به‌لام دیسان نه‌و هاته‌وه - نه‌وه‌نده‌ش که‌ پی‌موابوو دل‌ره‌ق نه‌بوو،
هه‌ستم و داوینیم ما‌چ کرد و به‌ گریان و کو‌خین خو‌م خسته‌ به‌ پی‌ی.
رووم له‌ به‌له‌کی هه‌لده‌سوو و چند جار به‌ ناوی راسته‌قینه‌ی بانگم کرد.
وه‌ک نه‌وه‌ بوو که‌ ناوی راسته‌قینه‌ی ده‌نگ و زه‌نگی تایبه‌تی هه‌بوو. به‌لام
ده‌ دل‌م دا؛ ده‌ نی‌و دل‌م دا ده‌مکوت: «سه‌لیته... سه‌لیته!» ماسولکه‌کانی
پی‌ی که‌ تامی قونگه‌ هارویان د‌دا، تال و نه‌رم و تفت بوون، له‌ باوه‌شم
کردن. نه‌وه‌نده‌ گریام، گریام، نازانم چه‌نده‌ی کی‌شا هه‌ر وه‌خو‌ هاتمه‌وه
دیتم نه‌و رویشته‌وه. له‌وانه‌یه هه‌ر ساتیکی نه‌کی‌شا که‌ هه‌موو که‌یف و
لاوانده‌وه و نی‌شه‌کانی به‌شه‌رم له‌ خو‌ دا هه‌ست پیکرد و هه‌ر وه‌ک
نه‌وده‌م که‌ له‌ پای تریاک داده‌نیشتم، وه‌ک پیره‌میری ورده‌واله‌فرۆش که‌ له
پشت خوانچه‌که‌ی داده‌نیشی، له‌ به‌ر پی‌سو‌زیک که‌ دووکه‌لی ده‌کرد
مابوومه‌وه - له‌ سه‌ر جیم نه‌ده‌بزووتم، هه‌روا چاو‌م له‌ دووکه‌لی پی‌سو‌ز
بری‌بوو - دووده‌ وه‌ک به‌فری ره‌ش له‌ سه‌ر ده‌ست و رووم ده‌نیشتن. کاتیک
دایه‌نم قاپیکی ناشی جو‌ و ته‌ره‌پالوی فری‌ووجی بو‌ هی‌نام له‌ ترسان
هاواری کرد، کشاوه‌ دواوه و که‌شه‌فه‌که‌ی له‌ ده‌ست به‌ربووه. من
خوشحال بووم که‌ لانی که‌م بوومه‌ هو‌ی ترسانی نه‌و. دوايه‌ هه‌ستم سه‌ر
پلیته‌که‌م هه‌لپاچی و چوومه‌ به‌ر ناوینه‌. دووده‌کانم له‌ رووم هه‌لده‌سوو. چ

قیافه‌یه‌کی به‌خۆف! به قامکه‌کانم بن چاوم ده‌کیشا و به‌رم دهدا، زارم داده‌پچری، گوویم هه‌لده‌دا، بن ردینم هه‌لدینا و له دوو لاره بام دهدا، ئەدام دهر دینا. سیمای من توانایی بو چ قیافه‌گه‌لیکی پیکه‌نینی و ترسناکی هه‌بوو. ده‌تکوت هه‌موو شکه‌کان، هه‌موو شوپاری پیکه‌نینی، ترسناک و سه‌یر که له ده‌روونی من دا شاراره بوو به‌مجۆره هه‌مووم به ئاشکرای ده‌دیت - ئەو حاله‌تانه‌م له خۆ دا ده‌ناسی و هه‌ستم پیده‌کرد و هاوکات پیکه‌نینم پی ده‌هاتی. هه‌موو ئەو قیافانه له‌من دا و هی من بوون. سیمایه‌لیکی ترسینه‌ر و پیاوکوژانه و پیکه‌نینی که به ئیشاره‌یه‌کی چووک ده‌گۆردران. - شکلی پیره‌مێردی قورئانخوین، شکلی گۆشتفرۆش، شکلی ژنه‌که‌م، هه‌موو ئەوانه‌م له خۆ دا دیت. ده‌تکوت ره‌نگدانه‌وه‌ی ئەوان له من دا بوه - هه‌موو ئەو قه‌لافه‌تانه له من دا بوون به‌لام هه‌چکامیان هی من نه‌بوون. ئایا هه‌وین و حاله‌تی سیمای من له به‌ر هانه‌یه‌کی شاراره، له به‌ر وازواریه‌کان، گانه‌کان و ناهومی‌دیه‌کانی به میراتبراو ساز نه‌ببوون؟ و من که پارێزه‌ری ئەم باره میراتگرتوه بووم به هۆی هه‌ستیکی شیتانه و پیکه‌نینی، له خۆوه بیرم نه‌یده‌توانی که ئەم حاله‌تانه له سیمام دا راگرێ؟ له وانه‌یه ته‌نیا له کاتی مه‌رگ دا سیمام له به‌ندی ئەو بیره ره‌شانه رزگار بی و حاله‌تی ئاسایی که ده‌بی هه‌بیی به خۆی بگرێ.

به‌لام ئایا له دواين حاله‌تیش ئەو حاله‌تانه‌ی که هه‌میشه ویستی گالته‌جاری من له سه‌ر سیمام نه‌قشی کردبوو، شوینی خۆی سه‌ختتر و قولتر جی نه‌ده‌هیشت؟ به هه‌ر حال تیگه‌یشتم چ کارگه‌لیکم له ده‌ست دێ، په‌ییم به توانایی خۆم برد. له‌په‌ر له قاقام دا، چ قاقایه‌کی گر و کریت و به‌سام، وه‌ها که مچورکم پیدایه‌ت. چونکه ده‌نگی خۆم نه‌ده‌ناسیوه. وه‌ک ده‌نگی لاره‌کی، که‌نینیک که زۆرجار له ئەوکم دا کۆ ببۆوه - له بن گویم بیستبووم له گویم دا ده‌نگی داوه - له‌وده‌مه دا کۆخیم و کوته به‌لغه‌میکی خوینین، کویتیک له جه‌رگم که‌وته سه‌ر ئاوینه، به سه‌ری ئەنگوستم به ئاوینه‌م دا هینا، هه‌ر که گه‌رامه‌وه، دیتم نه‌نه ره‌نگ بزړکاو وه‌ک تریفه‌ی مانگ، پرچی ئالۆز و چاوی بی سۆمای ترساوی، قاپیک ئاشی جو هه‌ر

لهو ئاشه‌ی که بۆی هینابووم له سه‌ر دهستی بوو و به ماتی چاوی لیده‌کردم. من دهسته‌کانم به رووم گرت و چوومه پشت په‌رده‌ی خه‌لوه‌تی و خۆم شارده‌وه.

کاتیک که ویستم بخه‌وم، ئالقه‌یه‌کی ئاگرین دهوری سه‌ری ریک ده‌کوشیم. بۆنی توند و پڕ هه‌وه‌سی رۆنی سه‌نده‌ل که له پیسۆزم کردبوو بلاو بیۆوه. بۆنی ماسولکه‌کانی پپی ژنه‌که‌می دها و تامی قونگه‌ هارۆ به تالاییه‌کی که‌مه‌وه له زارم دا بوو. دهستم به له‌شم دا هینا و له می‌شکم دا ئەندامه‌کانی له‌شم: ران، به‌له‌ک، باسک و هه‌مووی ئەوانم ده‌گه‌ل له‌شی ژنه‌که‌م به‌روارد کرد. خه‌تی ران و سمت، گه‌رمای له‌شی ژنه‌که‌م دیسان هاتنه‌وه خه‌یالم. له خه‌یال زۆر به هیتتر بوو، چونکه له به‌ر پیداو‌یستییه‌ک بوو. هه‌ستم کرد ده‌هوی له‌شی ئەو له په‌نام بی. جووله‌یه‌ک، ته‌مایه‌ک بۆ به‌رگری له‌م ویسته هه‌وه‌سباره به‌س بوو. به‌لام ئەو ئالقه ئاگرینه‌ی دهوری سه‌رم ئەوه‌نده ته‌نگ و سووتینه‌ر بیوو که به ته‌واوی له ده‌ریایه‌کی نامۆ دا و ده‌گه‌ل تاپۆ ترسینه‌ره‌کان وه مه‌له که‌وتم.

هه‌وا هیشتا تاریک بوو که به‌ده‌نگی تاقمیک گه‌زمه‌ی مه‌ست وه‌خه‌به‌ر هاتم که به کۆلان دا تیده‌په‌رین، جوینی پیسیان پیکه‌دا و تیگرا ده‌یانکوت:

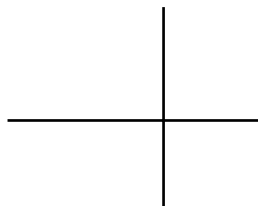
« وه‌ره برۆین و مه‌ی بخۆین،

شه‌رابی ملکی ره‌ی بخۆین،

ئێستا نه‌خۆین ئە‌ی که‌ی بخۆین؟ »

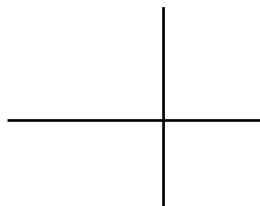
وه‌بیرم هاته‌وه، نا، له نه‌کاو پیم ئیله‌هام کرا که قاپیکم شه‌راب له خه‌لوه‌تی ژوره‌که‌م دا هه‌یه، شه‌رابیک که ژاری دانی کوبرای تیکه‌ل کراوه و به قومیکی ئەو هه‌موو مؤته‌ی ژیان ته‌رت و تونا ده‌بن... به‌لام ئەو سه‌لیته‌یه...؟ ئەم وشه‌یه پتر تامه‌زرۆی ئەوی ده‌کردم، ئەوی به تین و تاوتر پیده‌نواندم.

چ شتیک له‌وه باشتر به می‌شکم دا ده‌هات، پیاله‌یه‌ک له‌م شه‌رابه‌م ده‌دایه و خۆشم پیاله‌یه‌که‌م پیداده‌کرد ئەو‌ده‌م له نیو له‌رزیک دا پیکه‌وه

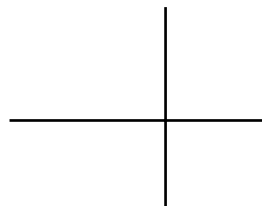

دهمرین! ئه‌وین چیه؟ بۆ هه‌موو سێله‌کان هه‌که‌داریی، به‌ره‌للابوونێکی کاتییه. ئه‌وینی سێله‌کان ده‌بی له‌ گۆزانیه جلف و هه‌که‌دارانه و جوینه پیسه‌کانیان، که له‌ عاله‌می مه‌ستی و وشیارای دا دوویاتی ده‌که‌نه‌وه بدۆزیه‌وه. وه‌ک: سه‌ر ده‌ قور نان و چه‌پۆک پێدادان - به‌لام ئه‌وینی من بۆ ئه‌و شتیکی دیکه‌ بوو - راست بو که له‌ کۆنه‌وه من ئه‌وم ده‌ناسی: چاوه‌ لاره‌ سه‌یه‌ره‌کانی، زاری ته‌نگی نیوه‌ئاوه‌له، ده‌نگی کپ و ئارامی ئه‌و هه‌موو ئه‌وانه‌ بۆ من پڕ له‌ بیره‌وه‌ری دوور و به‌ ژان بوو و من له‌ نیو هه‌مووی ئه‌وانه‌ دا له‌و شته‌ی ده‌گه‌رام که لێی بێبه‌ش بووم که شتیکی سه‌ر به‌ من بوو و له‌ منیان وه‌رگرتبوو.

ئایا بۆ هه‌میشه‌ منیان بێبه‌ش کردبوو؟ له‌ به‌ر ئه‌وه‌ بوو که هه‌ستیکی به‌ سامتر له‌ من دا سه‌ری هه‌لدا‌بوو. که‌یفی‌کی دیکه‌ که بۆ قه‌ره‌بوو کردنه‌وه‌ی ئه‌وینی جوانه‌مه‌رگی خۆم هه‌ستم پێده‌کرد - لیم بیوو به‌ وازان، نازانم بۆ وه‌بیر پیاوی گۆشتفرۆشی رووبه‌رووی ده‌ربجعی وه‌تاغه‌که‌م که‌وتبووم که قۆلی هه‌لده‌مائی، بیسمیلای ده‌کوت و گۆشته‌کانی ده‌بری. حاله‌ت و چۆنیه‌تی هه‌میشه‌ له‌ به‌ر چاوم بوو - له‌ ئاکام منیش ته‌مام گرت - ته‌مایه‌کی پڕ مه‌ترسی. له‌ سه‌ر جیگام هه‌ستم، قۆلم هه‌لمائی و کی‌ردیکی ده‌سک نی‌رویی که ده‌ بن بالینج نایوو هه‌لمگرت. خۆم کۆم کرده‌وه و عه‌بایه‌کی زه‌ردیشم به‌ سه‌ر شان دادا. دوايه سه‌ر و رووم به‌ شالگه‌ردن دا‌پچا - هه‌ستم کرد که هاوکات حاله‌تیکی تیکه‌لاو له‌ خووی گۆشتفرۆش و پیره‌مێردی ورده‌واله‌فرۆش له‌ من دا په‌یدا ببوو. دوايه له‌ سه‌ر په‌نجه‌ی پێیان بۆ لای دیوی ژنه‌که‌م رویشتم. دیوه‌که‌ی تاریک بوو، ده‌رکه‌م به‌ سه‌هرا کرده‌وه. ده‌تکوت خه‌ونی ده‌دیت، به‌ ده‌نگی به‌رز به‌ خۆی ده‌کوت: « شالگه‌ردنه‌که‌ت لیکه‌وه! » چوومه سه‌ر جیگا‌که‌ی. سه‌رم له‌ به‌ر هه‌ناسه‌ی گه‌رم و ئارامی ئه‌و راگرت. چ گه‌رمایه‌کی خۆش و بووژینه‌ری هه‌بوو! پیمو‌ابوو ئه‌گه‌ر له‌ به‌ر ئه‌م گه‌رمایه‌ ماوه‌یه‌که‌ هه‌ناسه‌م هه‌لکیشابا دیسان زیندوو ده‌بوومه‌وه. ئاه، چه‌ند له‌میژ بوو که من پیمو‌ابوو هه‌ناسه‌ی هه‌موو که‌س ده‌بی وه‌ک هی من داغ و سووتینه‌ر بی. سه‌رنج

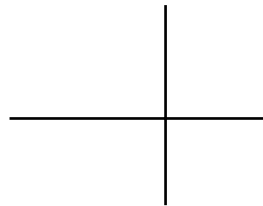
دایه بزانه له دیوهکه‌ی پیاوټکی دیکه‌ی لټیه . یانی له که‌له‌گاکانی ټو که‌سیکیان له‌وئ بوو یا نا . به‌لام ټو ته‌نیا بوو . تیگه‌یشتم که هرچی بویان ه‌لبه‌ستوه بوختان بوه . چووزانی هیشتا هر کچ نه‌ماوه؟ له ته‌واوی خه‌یاله پووجه‌کانم سه‌بارت به‌و شه‌رمه‌زار بووم . ټم هه‌سته ده‌قیقه‌یه‌کی پتر نه‌خایه‌ند ، چونکه له‌وده‌مه دا له پشت ده‌رکه پشمه و که‌نینیکی کپ و کرټم بیست که مچورکی به له‌ش دا دټنا - ټم ده‌نگه هه‌موو ره‌گه‌کانی له‌شی له به‌ر یه‌ک کټشامه‌وه ټه‌گه‌ر ټم پشمه و که‌نینه‌م نه‌بیستبا ، ټه‌گه‌ر سه‌بری نه‌هینابا ، هر ټو جوړه‌ی که ته‌مام گرتبوو هه‌موو گوشتی له‌شیم کوت کوت ده‌کرد ، ده‌مدا به گوشت‌فرۆشی به‌ر مالمان هه‌تا به خه‌لکی فرۆشتبا . بو خوم کوته گوشتیکی رانیم به ناوی نه‌زری ددا به پیره‌میردی قورئانخوین و سبه‌ینه‌که‌شی ده‌چووم و پټمه‌کوت: « ده‌زانی ټو گوشته‌ی که دوینی خوارت هی کی بوو؟ » ټه‌گه‌ر ټو پټنه‌که‌نیبا . ټم کاره‌م دبا به شه‌و کردبا که چاوم به چاوی سه‌لټه نه‌که‌وتبا . چون شه‌رمم له حاله‌تی چاوی ده‌کرد ، لو‌مه‌ی ده‌کردم - له ټاکام له کن جټگاکه‌ی ، کوته پارچه‌یه‌ک که وه به‌ر پټم هات ، هه‌لمگرت و به شی‌واوی هه‌لاتمه ده‌روه . کټرده‌که‌م هه‌لداشته سه‌ر بان - چونکه هه‌موو بیریکی ئینسانکوژانه ټم کټرده ده‌میشکی منی ناخنیبوو - ټم کټرده که له کټردی کابرای گوشت‌فرۆش ده‌چوو له خوم دوور کرده‌وه . که گه‌رامه‌وه دیوه‌که‌م له به‌ر پیسوز دټم که کراسی ټوم هه‌لگرتوه . کراسیکی چلکن که له سه‌ر گوشتی له‌شی ټو بوه ، کراسی نه‌رمی هیندی که بوئی له‌شی ټو ، بوئی عه‌تری موگرای ددا و له‌گه‌رمای له‌شی ټو ، له بوونی ټو له‌م کراسه دا مابوو . بوئم پیوه کرد ، له نیو لینگم نا و خه‌وتم - هیچ شه‌ویک وا راحت نه‌خه‌وتبووم . به‌یانی زوو به ده‌نگی هات و هاواری ژنه‌که‌م هه‌ستام که له به‌ر ونبوونی کراسه‌که‌ی هه‌للا‌ی ساز کردبوو و دوو پاتی ده‌کرده‌وه : « کراسیکی تازه ونوئ! » له حالیک دا سه‌ر ده‌سته‌که‌که‌ی درابوو . به‌لام ټه‌گه‌ر خوینیش رژابا من حازر نه‌بووم کراسه‌که‌ بده‌مه‌وه - ټایا من به‌شم به‌ کونه‌کراسیکی ژنه‌که‌مه‌وه نه‌بوو؟

نه نه كه شيرى ماكه ر و ههنگوين و نانى بو هينام، كيرديكى دهسك نيرويى له پهنا بهرچايى من له سهر كه شهف دانابوو و كوتى كه نه وهى له سهر خوانچهى پيره ميردى ورده واله فرۆش دا بينيوه و كړيوه تى. دوايه برؤى هه لكيشا و كوتى: « جارجاره بو بهر دهستان به كه لك دئ! » من كيرده كه م هه لگرت و چاوم ليكرد. هه ر كيرده كه م خوم بوو. دوايه نه نه وهك سكالآ به دلپشاوى كوتى: « ئادى كچه كه م (يانى ئه و سه لپته يه) به يانى زوو ده لئ تو دوينئ شه وئ كراسه كه م منت دزيوه! من كه نامه وئ لو مه تان بكه م. - به لام دوينئ ژنه كه ت په له م ديوه... ئيمه ده مانزاني كه مندال... بو خوي دهيكوت كه له هه مام زگى پر بوه، شه وئ چووم پشتى دامالم، ديتم كه سهر باسكى شين شين هه لگه ر ابوو به منى نيشان دا و كوتى: « ناوهخت چوومه ژيرخان و جندوكه هه لپانقورينجان دووم! » ديسان كوتى: « هيج ده تزانى زور له ميژ بوو كه خيزانت زگى پر ببوو؟ من پي كه نيم و كوتم: « له وانه يه شوبارى منداله كه، وهك پيره ميردى قورئانخوين بئ، له وانه يه له و گورابئ! » دوايه نه نه په شوكاو وه دركه وت. ده تكوت چاوه روانى ئه و ولامه نه بوو. من ده ست به جئ هه ستام. كيردى دهسك نيرويم به ده ستى له رزوك برده خه لوه تى ديوه كه م و ده نيو مجريم نا و دركه كه م داخست.

نا، قهت ناكري منداله كه له من گورابئ. بئ شك له پيره ميردى ورده واله فرۆش گوراه!

دواى نيوه رؤ، دركه م ديوه كه م كراه و برا چكوله كه م، برا چووكه م ئه و سه لپته يه له حالپك دا نينو كى ده جووت وه ژوور كه وت. هه ر كه س كه ئه وانى ده ديت ده ستبه جئ ده يزاني كه خوشك و بران. ئه وه نده وهك يه ك! زارى چووكى ته نگ، ليوى گوشتنى ته ر و به هه وه سى، پيلوو دا كه وتوو و خوماره كانى، چاوگه لى لار و واق و پرم او، كولمى زه ق، مووى بو رى ئالوز و سيمايه كى ره شتاله م هه بوو. - هه ر ته وا وهك ئه و سه لپته يه ده چوو و نه ختيك له رووحى شه يتانى ئه وى تيدا بوو. - له و سيمما تور كمه نيه بئ هه ست و بئ رووحانه م كه بو به ربه ره كانى ده گه ل ژيان ساز بوه،

قیافه‌یه‌ک که هەر کارێکی بۆ درێژە دان بە ژیاڤی پێ ره‌وایه. ده‌تکوت سروشت پێشتر پێشینی کردبوو، وه‌ک ئه‌وه‌که باب و باپیرانی ئه‌و زۆر له ژێر هه‌تاو و باران دا ژیاون و ده‌گه‌ڵ سروشت شه‌ریان کردوه و نه‌ ته‌نیا سه‌ر و سه‌یما و شکلێیان به‌ گۆرانکاریه‌وه بۆ وان به‌ میرات به‌ جێ هێشتبوو به‌ لکه‌م له‌ به‌رهنگاریی، له‌ هه‌وه‌س و به‌رچاوته‌نگی و برسایه‌تی خۆشیان به‌ وان به‌ خشیبوو. تامی زاریم ده‌زانی، وه‌ک قونگه‌ هارۆ مه‌یله‌وتال بوو.

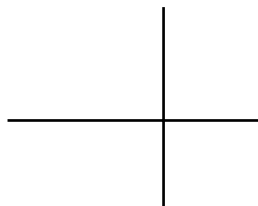
که هاته ژوور به‌ چاوی واقورماوی تورکمه‌نی روانیه‌ من و کوتی: «شاگیان ده‌لی هه‌کیم کوتویه‌تی تو ده‌مری، له‌ ده‌ستت زرگاریمان دێ. مه‌گه‌ر ئینسان چون ده‌مری؟»

من کوتم، «پێی بلی زۆر له‌ میژه‌ من مردووم.»
«- شاگیان کوتی: ئه‌گه‌ر منداله‌که‌م له‌ به‌ر نه‌چوو یا ته‌واوی ئه‌و ماله‌ ده‌بوو به‌ هی ئیمه‌.»

من به‌ خۆم نه‌بوو له‌ قاقای پێکه‌نیم دا، که‌نینه‌کی ویشه‌کی کریت که‌ مچورکی به‌ له‌ش دا دینا، وه‌ها که‌ ده‌نگی خۆم نه‌ده‌ناسیوه‌، مندال په‌شۆکاو له‌ ژوور ده‌رپه‌ری.

تازه‌ تیده‌گه‌یشتم که‌ پیاوی گۆشتفروش بۆچی به‌ که‌یفه‌وه‌ کێردی ده‌سک نێرۆیی به‌ رانی مه‌ره‌کان خاویڤن ده‌کرده‌وه‌. - که‌یفی برینی گۆشتی نه‌رمه‌ که‌ خوینی مردوو، خوینی ده‌له‌مه‌بووی وه‌ک لیته‌ی تیدا کۆ ببۆوه‌ و له‌ قورگی مه‌ره‌کان تک تک خویناو ده‌تکا سه‌ر زه‌وی - سه‌گی زه‌ردی به‌ر گۆشتفروشی و سه‌ری براوی گایه‌ک له‌ سه‌ر عه‌رزی دوکان که‌وتبوو و به‌ چاوی لیلی ده‌یراونی و هه‌روه‌ها سه‌ری هه‌موو مه‌ره‌کان، به‌و چاوانه‌ی که‌ توژی مه‌رگیان له‌ سه‌ر نیشته‌بوو، ئه‌وانیش دیتبوویان، ئه‌وانیش ده‌یانزانی!

له‌ ئاکام تیده‌گه‌م که‌ بوومه‌ نیوه‌خودایه‌ک، سه‌رت له‌ هه‌موو پێداویسته‌یه‌کانی چووک و سووکی خه‌لک بووم، ره‌وتی هه‌میشه‌یی و هه‌رمان بوونم له‌ خۆ دا هه‌ست پیده‌کرد - هه‌میشه‌یی چیه‌؟ بۆ من

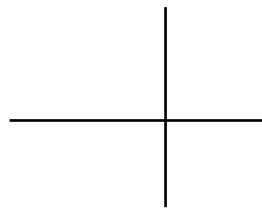

هه‌میشه‌یی بریتی له‌وه بوو که له په‌نا چۆمی سوورین ده‌گه‌ل ئه‌و سه‌لته‌یه قه‌ره‌قه‌رینی بکه‌م و ته‌نیا ساتیک چاوم بقوچینم و سه‌رم له داوینی ئه‌و دا بشارمه‌وه.

له پر پیمو‌ابوو که ده‌گه‌ل خۆم قسه‌م ده‌کرد، ئه‌ویش به له‌و‌نیکی غه‌ریب، ویستم ده‌گه‌ل خۆم قسه‌م بکه‌م به‌لام لیوه‌کانم ئه‌وه‌نده قورس بیوون که چووکت‌ترین جووله‌یان نه‌ده‌کرد. به‌لام بی ئه‌وه‌ی لیوه‌کانم بجوولته‌وه یا ده‌نگی خۆم گوئی لیبی هه‌ستم کرد که ده‌گه‌ل خۆم قسه‌م ده‌کرد.

له‌م دیوه دا که وه‌ک قه‌بر هر ده‌هات ته‌نگتر و تاریکتر ده‌بوو، شه‌و به‌ سیبه‌ره به‌ سامه‌کانیه‌وه منی گه‌مارۆ دا‌بوو. له‌ به‌ر پیسوژ که دووکه‌لی ده‌کرد به‌ که‌ول و عه‌بایه‌ک که له‌ خۆمه‌وه پێچا‌بوو و شالگه‌ردنیک که به‌ستبووم، سیبه‌ره‌که‌م به‌هه‌لکورماویی که‌وتیوه سه‌ر دیوار. سیبه‌ری من گه‌لێک تۆختر و ئاشکراتر له‌ له‌شی راسته‌قینه‌ی من که‌وتیوو سه‌ر دیوار، سیبه‌ره‌که‌م راسته‌قینه‌تر له‌ بوونی منی لیها‌ت‌بوو - گۆیا پیره‌م‌یردی ورده‌واله‌فرۆش، پیاوی گۆشت‌فرۆش، نه‌نه و ژنه سه‌لته‌که‌م هه‌موویان سیبه‌ری من بوون، ئه‌و سیبه‌رانه‌ی که من له‌ نیویان دا زیندانی بووم. له‌وده‌مه دا وه‌ک کوندیکم لیها‌ت‌بوو، به‌لام ناله‌کانی من له‌ ئه‌و‌کم دا گیریان خوارد بوو و وه‌ک په‌له‌ خوین ئه‌وانم تف ده‌کرد. له‌وانه‌یه کوندیش نه‌خۆشییه‌کی هه‌یه که وه‌ک من بیر ده‌کاته‌وه. سیبه‌رم له‌ سه‌ر دیوار دروست وه‌ک کوندی لیها‌ت‌بوو و به‌هه‌لکورماویی نوسراوه‌کانی منی به‌ وردی ده‌خوینده‌وه. بی شک ئه‌و باش تیده‌گه‌یشت، ته‌نیا ئه‌و ده‌یتوانی تیبگا. له‌ بنه‌وه که چاوم له‌ سیبه‌ری خۆم ده‌کرد ده‌ترسام.

شه‌ویکی تاریک و بیده‌نگ، وه‌ک شه‌ویک که سه‌راسه‌ری ژیا‌نی منی دا‌گرت‌بوو. به‌و تارماییه به‌ سامانه‌ی که له‌ ده‌رک و دیوار، له‌ پشت په‌رده، زمانیان لیده‌ره‌که‌یشام. هه‌ندیک جار دیوه‌که‌م ئه‌وه‌نده ته‌نگ ده‌بووه وه‌ک ئه‌وه‌که له‌ تابووت دا درێژ بووم، لا سه‌رم دیشا، ئه‌ندامه‌کانم بۆ چووکت‌ترین جووله‌ ملیان نه‌ده‌دا. قورساییه‌ک پالی به‌ سینگمه‌وه ده‌نا، وه‌ک قورساییه

ئەو كەلاكانەى لە سەر پشتى بارگىنە رەش و لاوازەكانى دادەنەين و دەيدەن بە گۆشتفرۆش.

مەرگ بە ورتە گۆرانى خۆى دەخویندەو. وەك كەسەىكى لال كە ناچارە ھەر وشەىەك دووپات كاتەو ەيا ھەر ئەو كە كەسەىك شەعرەكەى تەواو كرد ديسان سەرلەنوئى بيخوینتەو. گۆرانىەكەى وەك دەنگدانەو ەى نالەى مشار دەچوو نۆو گۆشتى لەشەو، ھاوارى دەكرد و لەپر كپ دەبوو. ھىشتا چاوەكانم قورس نەببوون كە تاقمەىك گەزمەى مەست بە پشت ديوەكەم دا تەدەپەرىن جوینى پيسان پەكەدا و تەگرا دەيانكوت:

« وەرە برۆين و مەى بخۆين،

شەرابى مەكى رەى بخۆين،

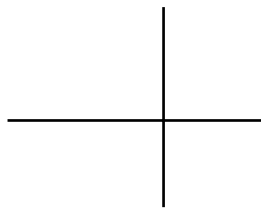
ئەستا نەخۆين ئەى كەى بخۆين؟ »

بە خۆم كوت: « لە حالەىك دا ھەر دەكەومە دەست دارۆغە! » لەپر ھەزىكى پتر لە رادەى بەشەرم لە خۆ دا ھەست پەكرد: نۆچەوانم فەىنك بۆو، ھەستام عەباىەكى زەردم بە شان دادا. شالگەردنم دوو سەى دەور لە سەرم ھالاند، كۆم بوومەو، چووم كەردىكى دەسك نەروىى كە دە مجرى دا شارەبوومەو دەرمەئنا و لە سەر پەنجەى پەيان بەرەو ديوى سەئتە چووم - كە گەىشتە بەر دەركەى ژوورەكەى لە تارىكەىكى خەست دا نوقم ببوو. گويم ھەلخست دەنگيم بىست كە دەيكوت:

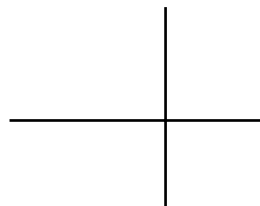
« ھاتى؟ شالگەردنەكەت بكەو! » دەنگى زەنگىكى خۆشى ھەبوو، وەك

دەنگى سەردەمى مندالى لىھاتبوو. وەك ورتەىەك بوو كە بى ئاگادارى لە خەو دا دەيكەن - من ئەو دەنگەم پەىشتەر لە خەو كى قورس دا بىستبوو - ئاخۆ خەونى دەدیت؟ دەنگى كپ و گر، وەك دەنگى ئەو كىژۆلەى لىھاتبوو كە لە پەنا چۆمى سوورىن دەگەل من قەرەقەرەىنى دەكرد. من ھەندەىك راوہستام ديسان بىستمەو كە دەيكوت: « وەرە ژوورى شالگەردنەكەت بكەو! »

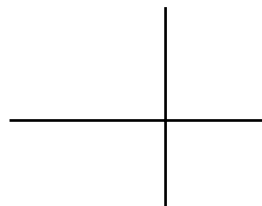
من ئارام لە تارىكى دا وەرژوور كەوتم، عەبا و شالگەردنەكەم دانان. رووت بوومەو بەلام نازانم بۆچى ھەر وا كە كەردى دەسك نەروىيم بە

دهسته وه بوو دهبالی خزام، گهرمای نوښته که ی وهک ئه وه بوو که گیاننکی تازه ی دامی. دوايه لهشی لووس، نمدار و خوښ تینی ئه وم به یادی ههمان کیژډله ی رهنګ بزړکاوی کز که چاوی درشت و بیګوناه ی تورکمه نی هه بوو و له په نا چۆمی سوورین پیکه وه قهره قهرتیمان ده کرد ده باو هس گرت. - نا، وهک گیانله به ریکی در و برسی شالوم بو برد و له قوولایی دلّم دا لئی بیزار بووم، وا دههاته بهر چاو که ههستی ئه وین و قین به یه که وه بوون. لهشی تریفه یی و فینکی ئه و، لهشی ژنه که م وهک ماری کوبرا که له دهوری نیچیری خوی دههالی لیک کراوه و منی ده نیو خوی گرت - عهتری سینگی مهستینه ر بوو، گوشتی باسکی که له گهردم هالاند گهرمایه کی خوښی هه بوو، لهو ساته دا ئاواتم دهخواست که ژیانم بپرته وه. چونکه لهو دهقیقه یه دا هه موو قین و رقیکی که لیم هه بوو نه ما و هه ولم ددها که بهری گریانی خوم بگرم - بی ئه وه ی بزائم وهک گیانادهمه پییه کانی له پشت پییه کانم قفل بوو و دهسته کانی به پشت ملمه وه نووسا - من تینی خوښی ئه و گوښته تهر و تازه یه م ههست پیکرد، ته واوی زهرپه کانی لهشی داغم ئه م تینه یان هه لّووشی. ههستم ده کرد که وهک نیچیر من بو لای خوی راده کیشی - ههستی ترس و که یف تیکه لّو ببوون، زاری تامی فونگه هاروی ددها و ملّ بوو. له نیو ئه م ریک کوشینه خوښه دا ئاره قه م دهرشت و خه نی ببووم. چونکه له شم، ته واوی زهرپه کانی گیانم بوون که فهرانیان به من ددها، سه رکه وتنی خو یان به دهنگی بهرز راده گه یاند - من مه حکووم و بیچاره لهو دهریا بیبینه دا له ئاست هه وا و هه وه سی شه پوله کان دا سه ری ته سلیمم دانواند بوو - پرچه کانی که بونی عه تی موگرای لیوه دههات، به روومه وه نووسا بوون و هاواری هه ژیان و شادی له قوولایی گیانمه وه دههاته دهر - له پر ههستم کرد که ئه و توند لیوی گهستم، وهها که دایدړاند. ئایا ئه نگوستی خوښی وهها دهجووت یا ئه وه که تیکه یشت من پیره میردی لیو که ت نیم؟ ویستم خوم رزگار که م. به لام نه مده توانی چووکترین جووله ی بکه م. هه رچی هه ولم دا که لکی نه بوو - گوشتی لهشی ئیمه یان به یه که وه لکاندبوو. -

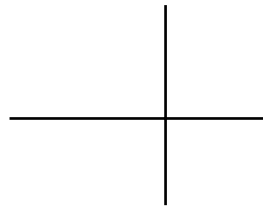

وامزانی شیت بوه. لهو گیره و کیشهیه دا له خووه دهستم وهشانده و
ههستم کرد ئه و کیردهی که ده دهستم دابوو وه جیهکی لهشی ئه و کهوت
- ئاوهکییهکی گهرم پزا سهر رووم، ئه و هاواری کرد و منی بهردا -
ئاوهکییهکی گهرم که مستی پر کردبووم ههروا رامگرت و کیردهکه م فری
دا. دهستم نازاد بوو و له لهشی ئه و م هلهدهسوو، تهواو سارد ببووه - ئه و
مرد بوو. لهدهمه دا وه کوخه که وتم به لام ئه و ه کوخه نه بوو، دهنگی
که نینیکی ویشک و کریت بوو که مچورکی به لهش دا دینا - په شوکاو
عباکه م به کوژ دادا و چوومه وه دیوی خوّم - له بهر شوکی پیسوژ مستم
کرده وه، دیتم چاوی ئه و له نیو دهستم دابوو و تهواوی لهشم شه لالی
خوین بوو. چوومه بهر ئاوینه، به لام له ترسان دهستم له بهر رووم گرتبوو
- دیتم وهک، نا، ههه ببوومه پیره میردی ورده و آله فرۆش. تووکه کانی سهر و
ردینم وهک موویه کانی سهر و رووی که سیک بوو که زیندوو له دیوکی بیته
دهر که ماری کوپرای تیدابوه - هه مووی سپی ببوو، لئوه کانم وهک لئوی
پیره میرد دادرابوو، چاوه کانم بی مژول، کوژیک مووی سپی له سینگم
دهر په ریبوون و رووکی تازه هاتبوه لهشی منه وه. ههه جوژیکی دیکانه
بیرم دهکرده وه، چه شنیکی دیکه ههستم دهکرد و نه مده توانی خوّم له
دهستی ئه و - له دهستی دیوکی که له من دا گیانی گرتبوو رزگار که م،
ههروا که دهستم له بهر رووم گرتبوو له خووه له قاقام دا، که نینیکی
توندتر له وهی پیشوو که گیانی وه له رزه خستم. که نینیکی قوول که دیار
نه بوو له کام چالی ونبووی لهشم دههاته دهر، که نینیکی بوش که ته نیا له
ئوکم دا دهگهرا و له بوشایی دههاته دهر - من ببوومه پیره میردی
ورده و آله فرۆش.

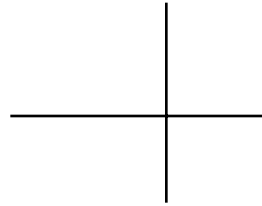
xxx

له بهر په شۆكاويي، وهك ئه وه بوو كه له خه ويكي قورس و گران وه
ئاگا هاتبیمه وه، چاوه كانم هه لگۆفی. له هه مان دیوی پیشووی خۆم
دابووم، تاریک و روون بوو و هالآو بهری شووشه کانی گرتیوو - قووقه ی
که له باب له دووره وه ده بیسرا - پۆلووکانی نیو مه قه لی بیوونه ژيله مۆ و
سارد بیوونه وه و به پشوویه ک به ند بوون. هه ستم کرد که بیره کانم وهك
پۆلووکانی ئاگر پووک بوون و بوونه ژيله مۆ و به پشوویه ک به ندن. یه که م
شتیک که لیی گه رام گولدانى راغه بوو که له قه برستان له پیره میردی
کالیسکه چیم وهرگرتیوو، به لام گولدان له روویه رووم نه بوو. چاوم لیکرد
دیتم له بهر ده رکه که سیک به سیبه ری چه ماوه وه، نا، ئه و که سه
پیره میردی کی کوور بوو که سه ر و رووی به شالگه ردن داپیچا بوو و
شتیکی وهك گۆزه ی له ده سره یه کی چلکن پیچا بۆوه و له بن هه نگلی
نابوو - که نینیکی ویشک و کریتی ده کرد که مچورکی به له ش دا دیتا.

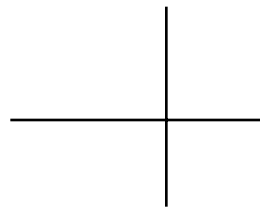

زینده به گور

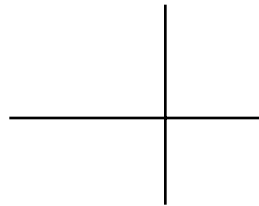
۹۷ - زینده به گور

۹۸ - زینده به گور

پشوووم سواره، فرمیسک له چاوهکانم دهپرژین، زارم تامیکی ناخووشی
ههیه، سهرم ده گیتزهوه دئ، دلم گیراوه، لهشم شهکته و کوتراو و شله،
بئ ویستی خووم له سهر تهخت کهوتووم. باسکهکانم دهرزی ئازن بوون.
تهختهکه م بؤنی ئارهقه و بؤنی یاوی لیدی، چاو له سهعاتیک دهکه م که له
سهر میزی چووکی پهنا تهختهکه م داندراره، سهعات دهی رۆژی
یهکشهنبهیه. سهیری میچی وهتاغهکه م دهکه م که چرا له نیوهراستی
ههلواسراوه، دهروانمه دهوروبهری ژوورهکه م، کاغهزی دیوار گول و
چرپییهکی سوور و تهختیکی ئالی ههیه. نیونیهوه دوو مهلی رهش که
بهرامبهری یهک له سهر چل هه لنیشتوون و یهکیک لهوان دندووکی لیک
کردۆتهوه ده لئی دهگه ل ئهوی دیکه قسه دهکا، ئه م نهخشه توورهم دهکا،
نازانم بۆچی بۆ هه ر لایهک وه ر دهسووریمهوه له بهر چاومه، سهر میزی
نیو ژوور پر له شووشه و فتیله و قوتوو دهرمانه. بؤنی ئه لکۆلی سووتاو و
بؤنی وهتاگی نهخۆش له ههوا دا بلاو بۆتهوه؛ دهمهوی ههستم و پهنجهره
بکه مهوه، به لام تهوه زه لیهکی قورس له سهر تهخت بزمارکوتی کردووم.

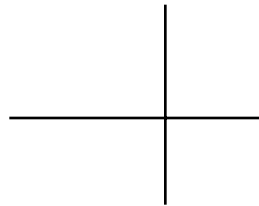
دهمهوئى سىگار بکيشم، به لام حهزم لئى نيه. ده دهقيقه تيناپهري رديتم
که زور ببوو تاشيم. هاتمهوه و له سهر تهختهکهم دريژ بوومهوه. له ناوينه
دا که چاوم له خوم کردبوو زور داتهپيو و لاوان ببووم؛ به زهحمت به ريگا
دا دهرويشتم، ژورهکه زور شپرزهيه. من تهنيام.

ههزار چهشنه بيري سهير ده ميشکم دا دخوليتتهوه و دهگهري.
ههموويان دهبنيم، به لام بو نووسيني بچووکترين ههست يا بچووکترين
خهيايکي تپهري، دهبي سهرانسهرى ژياني خوم بگيرمهوه و نهویش
ناگونجى. نه م بيرانه، نه م ههستانه ناکامى دهورههيهکي ژياني منه،
ناکامى شيوهى ژياني بيره به ميراتبراوهکانه، نهوهى که ديتوومه،
بيستوومه، خویندوومهتهوه، ههستم پيکردوه يا ههلمسهنگاندوه. تهواوى
نهوانه وجوودي خهيايلى و چهپهلى منيان پيکهپيناوه.

ده تهختهکهم دا جينگلان دهدهم، يادداشتهکانى بيرم ليکدهدهمهوه،
بيره پهريشان و شيتتهکان زهخت بو ميشکم دين، پشت سهرم ديشى،
برووسكى پيدايى، لاجانگهکانم داغ بوون، ده خوم دههاليم. ليفهکهم
دهکيشمه سهر خوم و بير دهکهمهوه - ماندوو بووم، چهند خوش دهبوو
توانيبام کاسهسهرى خوم کردباوه و ههموو نه م کوما بوره پيچاوپيچهى
کهللهم دههينابا و فريم دابا، فريم دابا بهر سهگ.

هيجکهس ناتوانى تيبگا، هيجکهس باوهري ناکا، کهسيک که هيوابراو
بوويي پيداهلين: برو سهرت بنهوه و بتويه! به لام کاتيک مهريگيش مروفي
ناوي، کاتيک که مهريگيش پشت له مروف دهکا، مهريگيک که نايه و نايهوي
بي...!

ههموو له مهرگ دهترسن و من له ژياني لاسارى خوم!
چهنده بهسامه کاتيک که مهرگ مروفي ناوي و پالى پيوهدهنى! تهنيا
يهک شت دللم دهدهتهوه، دوو ههوته لهمهوهبهر بوو، ده روژنامه دا
خويندومهوه که له نوتريش کهسيک سيزده جار به شيوهى جوراوجور
تهماي گرتوه خوئى بکووژي و تهواوى ريگاکانى بهتاقى کردوتهوه: خوئى له
دار داوه پهت پساوه، خوئى به چوم داداوه له ناو دهريانکيشاوهتهوه و ...

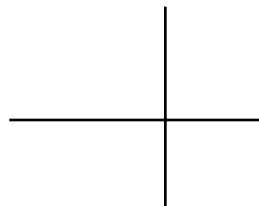

به لَام له ناکام دوايین جار که مائی چۆل ديوه به کيږدی ئاشپه زخانه
هه موو رهگ و دهماری خۆی بریوه و ئهمجارهی سێزده ههم دهمرئ!
ئهمه دلَم دهداته وه!

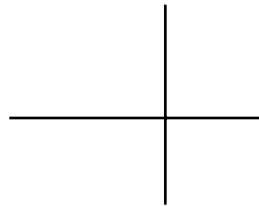
نا، کهس ته مای خۆکوژیی ناگرئ، خۆکوژیی دهگه ل هه نديک که سان
هه يه، ده زات و دهر وونی ئه وان دايه، ناتوانن لييرابکه ن. ئهمه چاره نووسه
که دهسته لاتي هه يه به لَام به و حاله شه وه ئه وه منم که چاره نووسی خۆم
سان کرده، ئیستا ئیدی ناتوانم لييرابکه م، ناتوانم له خۆم رابکه م.
ئادی، چی دهگه ل دهگرئ، چاره نووس به هیتتر له منه.

هه وه سی چهند سه ير له که لاهم دهدا؟ هه روا که دريژ ببووم، پيمخۆش
بوو مندالتيکی چووکه بام، هه ر ئه و **گولین باجییه** که هه کايه تي بۆ ده کوتم
و تفي زاری خۆی قووت دهدا، لييره له بان سه رم دانيشتبا، منيش هه ر
ئاوا ماندوو ده ته خته که م دا که وتبام، ئه و به داو و دلّه وه هه کايه تي بۆ
کوتبام و ئارام چاووم که وتبا سه ر يه ک، بيه ر ده که مه وه ده بينم هه نديک له
ساته کانی مندالتييم باش وه بيه ر ديته وه. ده لتي دوتنييه، ده بينم که له
منداله تييم هينده دوور نيم، نووکه سه رانسه ري ژيانی ره ش، چه په ل و
بيکه لکی خۆم ده بينم. ئايا ئه وده م به خته وه ر بووم؟ نا، چ هه له يه کی گه وره!
هه موو پييانوايه که مندال به خته وه ره. نا، باش له بيه رمه. ئه وده م به
هه ستر بووم، ئه وده ميش لاساکه ر و ئاگری بن کا بووم. له وانه يه به
رواله ت پيکه نييام و کايه م کردبا، به لَام ده دهر وونم دا چووکتريين لۆمه يان
چووکتريين پيشهاتي ناخۆش و بيکه لک، ماوه يه کی دوور ديريژ بيه ري منيان
داده گرت و خۆم، خۆم ده خوارده وه. هه ي به زياد نه بي ئه و خده يه ي من!
هه ق به وانه يه که ده لتيين به هه شت و دۆزه خ ده ئيو خودی که سه کان دايه،
هه نديک خۆش دینه سه ر دونيا و هه نديک ناخۆش.

چاو له کوته ميدادتيکی سوور ده که م که به ده ستمه وه يه و له ته خته که م
دا يادداشتی پیده نووسم؛ هه ر به م ميداده بوو که شويني چاو پيکه وتني
خۆمانم نووسی و دام به و کچه ي که تازه پيکه وه ناسياو ببووين. دوو سی
جار پيکه وه چووينه سینه ما. جاري ئاخه ر فيلمه که ده نگ و مووزيکی

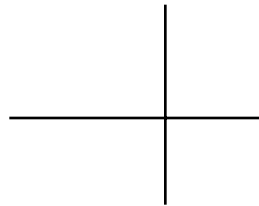

هه بوو. له به شیکي گۆرانیبیژی به ناویانگی شیکاگو گۆرانی دهکوت
Where is my Silvia? وهام پيخوش بوو که چاوه کانم ویکنا، گویم
دهدایه، گۆرانی به هیژ و دلرفینی ئه و هیشتا ده گویم دا دهرینگیته وه.
تالاری سینهمای دهله رانده وه، پیمو ابوو که ئه و نابیی قهت بمری.
نهمده توانی باوه ر بکه م که ئه م دنکه له وانیه ره ژیک بیده نگ بی. له
دنگی به سۆزی غه م دایگرتبووم و سه ره رای ئه وه ش که یفم ده کرد.
سازیان زیل و به م لیده دا، ئه و ناله که له ژیه کانی ویه لۆن به رز ده بووه،
له وه ده چوو که ئارشی ویه لۆنه که به سه ر ره گ و دهماره کانی من دادین
و تان و پوی له شمی ده کرده ساز، ده یله رزاندنم و بو دونیای خه یالاتی
ده بردم، له تاریکی دا ده ستم له مه مکه کانی ئه و کچه وهرده دا، چاوه کانی
خومار ده بوون. منیش جوړیکی سه یرم لیده هات. له بیرمه حاله تیکی
غه مین و خوش بوو که ناکری باسی بکه ی. لیوه ته ر و بره کانیم ماچ
ده کرد، کولمه کانی سوور ببوونه وه. یه کترمان ریکده کوشی، ده فیلمه که
نه گه یشتین. یارییم به ده سته کانی ده کرد، ئه ویش خوی به منه وه
نووساندبوو. نووکه ده لپی خه ونم دیتوه؛ له دوایین ره ژیکه وه که لیک جیا
بووینه وه هتا ئیستا نو ره ژه. قهراری دانا سبه ی ئه و ره ژه برۆم بیه یمنه
ئیره بو و هتاغه که م. ماله که ی له نریک گۆرستانی مه نپارناس بوو. هه ر ئه و
ره ژه چووم که ئه و ده گه ل خوم بینم. له وی له سووچی کۆلان له میترو
دابه زیم. کزه بایه کی سارد ده هات، هه ور و هه وا بوو. نازنم چ بوو که
په شیمان بوومه وه. نه له بهر ئه وه که ئه و ناحه ز بوو یان خوشم
نده وویست، به لام هیژیک به ری گرتم. نا، نهمده وویست ئیدی ئه و ببینم،
ده مه وویست هه موو دل به ندییه کانم به ژیان هه لچیرم، له خووه چوومه نیو
گۆرستان، پاسه وانی بهر ده رگا که خوی به شنیلکی سوورمه یی
دایچا بوو. بیده نگییه کی سه یر به سه ر وی دا زال بوو؛ من به شینه یی
هه نگاوم هه لدیناوه. زه ق سه یری کپله کان، ئه و سه لیبانه ی که له سه ر
گۆره کانیان چه قاندبوو، گولی پلاستیکی نیو گولدانه کان و ئه و گژوگیایه ی
که له لیوار یان سه ر گۆره کان بوون، ده کرد. ناوی هه ندیک له مردوه کانم

دهخویندهوه. ههسرهتم دهخوارد که بۆچی له جیات وان نیم. لای خۆم بیرم دهکردهوه: ئهوانه چهنده بهختهوهر بوون!... ئیرههیم بهو مردوانه دهبرد که لهشیان ده بن گل دا رزیبوو. قهت وهها ئیرههیهک ده من دا پیکنههاتبوو. پیموابوو که مهرگ بهختهوهری و نیعمهتیکه که به سانایی نایدن به کهس. دروست نازانم چهنده تیپهپی. به ماتی دهمروانی. کچهم به تهواوهتی له بیر چوووۆوه، ههستم به سههما نهدهکرد. دهتکوت مردوهکان نزیکترین له من ههتا زیندوهکان. باشتر ده زمانی وان دهگهیشتم؛ گهپامهوه، نا، ئیدی نهمدهویست ئهوه کچه ببینم، دهمهویست له ههموو شت و له ههموو کاریک خۆ بکیشمهوه، دهمهویست هیواپراو بم و بمرم. فکری چهند قۆر له مییشکم دهدا! لهوانهیه هاتهران پاته رانی دهکهه.

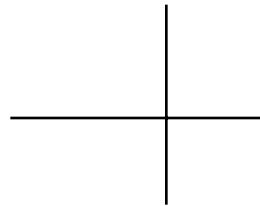
چهند رۆژ بوو فالم به پهپ دهگرتهوه. نازانم چۆن بوو که بپوام به پپ و پووچ پهیدا کردبوو، به راستی فالم دهگرتهوه، یانی کاریکی دیکهه نهبوو، کاریکی دیکهه نهدهتوانی کردبا، دهمهویست دهگهه داهاوووی خۆم قومار بکهه. نههت کرد که خۆم خلاس کهه، باش هات. رۆژیکه حیسابم کرد دیتم سی سعهات و نیوه بی نیوهر به پهپ فال دهگرتهوه. له پيشدا بۆرم لیدهدا، له دواپی له سهه میز پهپیک له روو و پینچ پهپی دیکهه به پشت له بن دهچنی، دواپی له پهناپی پهپیک له روو و چوار پهپم به پشت ده بنی دهنا؛ بهمجۆزه ههتا پهپی شهشه می که تهنا و به روو دههات. له دواپی وههام ریز دهکردن که خالیکی رهش و خالیکی سوور به دواپی یهک دا بکهونه سهه یهک، بهمجۆزه: شا، بیبی، سهه بارز، ده، نو،... ههه مالتیک که دهکراوه پهپهکه می بنیم روو دهکرد، ئهگهه پینچ خانه یان کههتر با رۆر باشتر دهبوو. له دواپی باقی پهپهکان که به دهستهوه بوون، سی سی له سهه یهکم دادهنا و ئهگهه پهپیکه شیواو هاتبا له سهه خانهکانم دادهنا، بهلام له شهش خانه نهدهبا پتر با، تهک خالهکانم به جوئی له سههوهوی خانهکان دادهنا وهها ئهگهه فالهکه باش هاتبا ههموو پهپهکانی خانهکانی خواری به ریکوپیکه له سهه هاورهنکهکانی خواری ریز دهبوون. ئهه فاله

به مندالی فتری بیووم و کاتم پی تیپه ر دهکرد!

حهوت ههشت رۆژ له مهوبه ر له قاوهخانه دانیشتیبووم، دوو کهس له بهرا بهرم تهخته نهردیان دهکرد. یهکیک لهوان که به روخساریکی سوور، سهری کهچه ل، سیگاریکی ده بن سمیالی داچوراوی نابوو و گهوجانه گوپی دابوویه ئاواله کهی، کوتی « قهت قهت وانهبوه که من له سه ر قوما ر بیه مهوه، له ده جار نو جاری ده دۆرینم. » من به سهیری چاوم لیده کردن، ده مهویست بلیم چی؟ نازانم. به هه ر حال دواپی وه کۆلانیان که وتم، به پی ویست ده رۆیشتم. چهند جار به میشکم داهات که چاوهکانم بقووچینم و برۆمه بهر ماشین ته گره کهی وه سهرم په ری؛ به لام مردنیکی سهخت بوو. دواپیش چلۆن ئاسووده ده بووم؟ به شکم دیسان زیندوو مابامه وه. ئەم بیریه که شیتم دهکا، له دواپی ههروا له چوار پیهکان و شوینه قه رهبالغهکان تیده په ریم. ده نیوان ئەم ئاپورهی که ده هاتوچۆ دابوون، دهنگی نالی ئەسپی داشقهکان، عهرا بهکان، دیدهی ماشینهکان، هات و ههرا و قاوهقاوه، تهک و تهنیا بووم. ده نیوان چهند میلیۆن مرۆف دا، ده تکوت ده لۆتکه یهکی شکاو دام و ده نیو ده ریا دا ون بووم. ههستم ده کرد که به ئابرووتکاوی منیان له کۆمه لگای مرۆقهکان ده ر کردوه. ده مدیت که بۆ زیان ساز نه کرا بووم، هۆ و به لگه م بۆ خۆم داده تاشی و ههنگای یه کسانم هه ل دیناوه، له پشت شووشه ی دوکانهکان که تابلۆی نهقاشییان دانا بوو ده وه ستام، ماوه یهک زهق چاوم تیده پری، هه سه ر هتم ده خوار د که بۆچی نه بوومه نهقاش، تهنیا کاریک که پمخۆش بوو و ههزم لیده کرد. له لای خۆم بیرم ده کرده وه ده مدیت، تهنیا ده نهقاشی دا ده متوانی دل دانه وه یهکی چووک بۆ خۆم بدۆز مه وه. نامه بهریکی پۆست به په نام دا تیپه ری و له پشت شووشه ی چاویلکه کهی خۆی ئادر یسی سه ر کاغه زیکی چا و لیده کرد، چ بیریکم به میشک داهات؟ نازانم گویا وه بیر پۆستی ئیران، وه بیر نامه بهری پۆستی ماله که مان که وتبوومه وه.

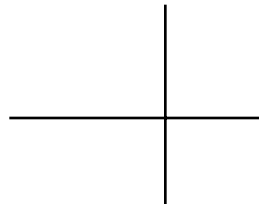
دویشه و بوو، چاوهکانم ریکده کوشی. خهوم لینه ده کهوت، بیرم پچر پچر، تابلۆی بزۆینه ر ده هاتنه بهر چاوم. خهون نه بوو چونکه هیشتا

خهوم لینه که وتبوو. مۆته بوو، نه خه و بوو نه بیداری به لام ئه وانم ده دیت، له شم سست، کوتراو، نه خووش و قورس، سه رم دیشا. ئه م مۆته ترسناکانه له بهر چاوم تیده په رین، له شم شه لالی ئاره قه بوو. ده مدیت: به سته کاغز له هه وا لیک بلاو ده بووه و په رپه ر ده هاته خوار - ده سته یه که سه رباز تیده په رین سیما یان دیار نه بوو. شه وی تاریک و به سام پر ببوو له تارمایی ترسناک و تووره، کاتیک که ده مه ویست چاوه کانم بقووچینم و خو ته سلیمی مه رگ بکه م ئه م وینه سه بیرانه وه دیار ده که وتن: جه غزی گرکان که به ده وری خوئی دا ده خولاه، مردوو که له سه ر ئاوی رووبار مه له وه ر بوو، چاوه گه لیک که له هه ر لاهه چاویان لیده کردم. ئیستا باشم وه بیر دیته وه بیچه شیت و تووره کان شالایان بو هینا بووم. پیره میردیک به روخساری خویناوییه وه له کوئه که یه که به سترابووه. چاوی له من ده کرد پیده که نی، ددانه کانی بریقه یان ده هات. شه مشه مه کویره یه که باله سارده کانی خوئی له سیمام ده کوتا. به سه ر په تیکی باریک دا ده رۆیشتم، ژیره که ی گیزاو بوو، ده خلیسکام، ده مه ویست بقژینم، ده ستیک ده که وته سه ر شانه کانم، ده ستیکی که سیره ئه وکی ریکده کوشیم، وام ده هاته به ر زهین که دلم ده وه سستا. ناله کان، ناله گه لیک شوم له بنی تاریکایی شه وه کانه وه ده هات، ئه و سیما یانه ی که سیبهری لایه کیان پاک ببووه. ئه وان خویه خو و دیار ده که وتن و ون ده بوون. له ئاست وان ده متوانی چ بکه م؟ له عهینی کات دا ئه وان زور نزیک و زور دوور بوون، ئه وانم ده خه ونم دا نه ده دیت چونکه هیشتا خه وم لینه که وتبوو.

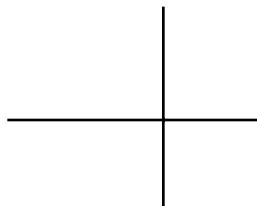
.....

نازانم به هه موویان راده بویرم، به خو م راده بویرم به لام بیریکه که خه ریکه شیتم بکا، ناتوانم به ری پیکه نینی خو م بگرم. هه ندیک جار پیکه نین به ری ئه وکم ده گری. ئاخه رکه ی که س نه یزانی نه خووشی من چیه، هه موو فریویان خواردا! هه وته یه که که خو م له نه خووشی داوه یا نه خووشیه کی سه یرم گرتوه - بته وی نه ته وی سیگارم هه لگرت و هه لمرکد، بو سیگار ده کیشم؟ بو خو شم نازانم. دوو ئه نگوستی چه پم که سیگاری

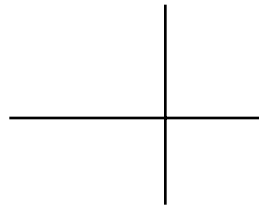
ده نځوان دايه، دهنيمه سهر لڼوم. دووکه له که ی فوو ده که مه ههوا، نه وهش
نه خو شيبه که!

نځستا که بيري لیده که مه وه له شم ده لرزي، گالته نيه، هه توويه که بوو
که خو م به شي وه ی جوړاوجوړ نه شکه نجه ددها، دهمه ويست نه خو ش بم.
چهند روژنيک بوو ههوا ساردي کردبوو، له پيش دا شيره ی ناوی ساردم
به سهر خو م دا کرده وه، په نجه ره ی همامم به ناوه له یی هي شته وه، نځستا
که وه بريم دپته وه مچورکم پيدادئ: پشووم سوار بوو، پشت و سينگم وه
ژان کهوت، به خو م کوت ئيدي تهواو. سبه ی سه تلوجه می ده گرم و
ده که وم، په رگرتري ده که م و له دوايش خو م خه لاس ده که م. سبه ی
به يانيبه که ی که هه ستام چووکتري هه ستي هه لامه تم له خو م دا نه ديت.
ديسان له جله کانم که م کرده وه، ههوا که تاريک بوو ده رگام له پشته وه
داخست، چرام کووژانده وه، په نجه ره ی ژوره که م کرده وه و له بهر کزه ی
سه رما دانيشتم. بايه کی سارده هات، زور پيس هه لده له رزام، ته قه ته قی
ددانه کانم که ويکده که وتن، ده بيبست. چاوم له ده روه ده کرد، نهو خه لکه ی
که له هاتوچو دابوون، سي به ره ره شه کانيان، نهو ماشينانه ی که
تیده په رين له سه روه ی نهومی شه شه می ناپارتمان که، چووک ببوونه وه.
له شی رووتم ته سلیمی سه رما کردبوو و خو م گرموله کردبووه، هه
نه وده م نهو بيرهم به ميشک داهات که شيت بووم، به خو م پیده که نيم، به
ژيان پیده که نيم، ده مزانی که له م ته ماشاخانه که وره یه ی دنيا هه ر
که سيک جوړنيک ده ور ده گيرئ هه تا ده می مه رگی دادئ، منيش له م ده ورهم
وه پيش که وتبووم چوونکه پيمو ابوو زووتر له شانق ده رم ده که ن. لڼوه کانم
وشک ببوون، سه رما له شی ده ته زاندم، ديسان که لکی نه بوو. خو م گرم
کرده وه، نارقه م ده کرد، له پر رووت ده بوومه وه، له سه ری شه وئ هه تا
به يانی له سه ر ته خت که وتم، ده لرزام هيچ خه وم لینه که وت. هه لامه تيکی
چووکم گرت به لام هه ر وه نه وزنيکم ددها نه خو شيبه که م تهواو ده بوو. ديتم
نه وهش فايدی نه کرد، سي روژ بوو که هيچم نه ده خوارد و شه وانه
په يته پيتا رووت ده بوومه وه له بهر په نجه ره دده نيشتم، خو م ماندوو ده کرد،

شه‌ویک هه‌تا به‌یانی به زگی برسی به کۆلانه‌کانی پاریس دا هه‌لاتم. ماندوو بووم، چووم له سه‌ر پله‌کانیکی سارد و شیدار له کۆلانیکی ته‌نگ دانیشتم. نیوه‌شه‌و تیتیه‌پیبوو. کریکاریکی مه‌ست به لا داده‌هات، به په‌نام دا تیتیه‌ری، له‌به‌ر رووناکی کز و ئه‌فسووناوی چرای گاز دوو که‌سی ژن و پیانوم دیت که پیکه‌وه قسه‌یان ده‌کرد و تیده‌په‌پین، له دوایی هه‌ستام و وه‌ری که‌وتم، له سه‌ر نیمکه‌تی شه‌قامه‌کان، بی ئه‌نوا چاره‌ره‌شه‌کان خه‌وتبوون. ئاخه‌که‌ی له‌به‌ر بیه‌یزی ده‌جی دا که‌وتم، به‌لام نه‌خۆش نه‌بووم. دۆسته‌کانم ده‌هاتنه سه‌ر دانم. له ئاست وان خۆم هه‌لده‌له‌رزاند، وه‌ها خۆم وه‌ک نه‌خۆشان لیده‌کرد که ئه‌وان دلایان پیمده‌سووتا. وایانده‌زانی که ئیدی سبه‌ی ده‌مرم، ده‌مکوت دلم ده‌گیری. کاتیک که له ژوور ده‌ر ده‌که‌وتن به ساویلکه‌بیان پیده‌که‌نیم. به خۆم ده‌کوت له‌وانه‌یه ده‌ دونه‌یا دا ته‌نیا کاریکم له ده‌ست ده‌هات: ده‌با بووبامه ده‌ورگیری ته‌ئاتر!... چلۆن ده‌وری نه‌خۆشم له ئاست دۆسته‌کانم که بۆ سه‌ر دانم ده‌هاتن، له ئاست دوکتور، ده‌گیرا! هه‌موو باوه‌ریان کردبوو که به راستی نه‌خۆشم. هه‌رچی پرسیبایان ده‌مکوت: دلم ده‌گیری. چونکه مه‌رگی کوتوپر ته‌نیا له دل گیرانه‌وه دئ ده‌نا سینگ ئیشه‌یه‌کی چووک له‌پر ناتکووژی.

ئه‌مه موعجزه‌یه‌ک بوو. کاتیک بیر ده‌که‌مه‌وه حالیکی سه‌یرم تیدا پیکدی. حه‌وت روژ بوو که خۆم ئه‌شکه‌نجه ده‌کرد، ئه‌گه‌ر به زۆری و تکای دۆستان داوای چام له خاوه‌نمال کردبا و خواردمامه‌وه، ده‌هاتمه‌وه سه‌ر خۆ. ترسناک بوو، نه‌خۆشیی به ته‌واوه‌تی بنه‌بر ده‌بوو. چه‌نده‌م پێخۆش بوو ئه‌و نانه‌ی که له په‌نا چایه‌که داندرا بوو بیخۆم به‌لام نه‌مده‌خوارد. هه‌موو شه‌ویک به خۆم ده‌کوت ئیدی که‌وتووم سبه‌ی ئیدی ناتوانم له جی هه‌ستمه‌وه، ده‌چووم ئه‌و کاشانه‌ی که تۆزی تریاکم تیکردبوون ده‌مه‌ینان. ده‌که‌شۆی میزه چووکه‌که‌ی په‌نا ته‌ختی خه‌وه‌که‌م ده‌نا هه‌تا کاتیک نه‌خۆشیی باش برستم لیبری و نه‌توانم له جی خۆم بیزووم ئه‌وان ده‌ربینم و بیانخۆم. به‌داخه‌وه نه‌خۆشیی نه‌ده‌هات و

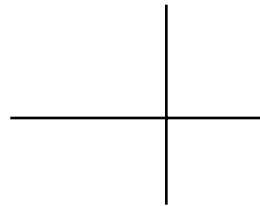

نەیدەویست بۆ. جارێک کە لەبەر چاوی یەکیک لە دۆستەکانم ناچار بووم کوته نانیکی چوووک دەگەڵ چا بخۆم هەستم کرد کە چاک بوومەوه، بە تەواوەتی چاک بوومەوه. لە خۆم ترسام، لە گیانسەختیی خۆم ترسام، بە سام بوو، جیی باوەر کردن نیه، ئەوانە کە دەنووسم هۆشم لە سەر خۆمە، پەرت و پەلای نائیم، باش لە بیرمە.

ئەوه چ هیزیکە دە من دا پیکهاتبوو؟ دیتم هیچکام لەم کارانە کەلکی نیه، دەبی بە راستی نەخۆش بکەوم. ئادی ژاری پیاو کوژ لەوی دە کیفهکەم دایه، ژاری یهکاویهک. وه بیرم دیتەوه ئەو رۆژه بارانییهی کە بە درۆ و دەلهسه و هەزار زەحمەت ئەوم بە ناوی عەکاسیک کریبوو، ناو و ئادرسی بە درۆم داوو؛ «سیانوور دۆ پتاسیۆم» کە لە کتیی پزشکی دا خویندبوومەوه و نیشانەکانیم دەناسی: چەق و چۆ، هەناسەسواریی، گیان دان لە خورینی دا، بیست گرهمی دەستبەجی یا دە دوو دەقیقه دا پیاو دەکووژی. بۆ ئەوهی کە بە هەوا خراپ نەبی لە جفجفهی شهگه لاتم پتچابۆوه و بە تووژیک میو دامپۆشیبوو و دە شووشهیهکی سەر بهستی بلووریم نابوو. ئەندازەکەهی سەد گرهم بوو و من وهک گهوهه ریکی گرانبایی پیمبوو. بەلام بەخته وه رانه شتیکی باشتەر لهوم وه گیر کهوت: تریاک قسچاغ، ئەویش له پاریس! تریاک که ماوهیهکی زۆر بوو به شوینییه وه بووم به هه لکهوت وه چنگم کهوت. خویندبوومه وه که مردن به تریاک زۆر خوشتەر و باشتەر له ژاری یهکهمه؛ ئیستا دهمه ویست خۆم به راستی نەخۆش بکەم و لە دوايي تریاکي بخۆم.

سیانووری دۆ پتاسیۆم کردەوه، لە قەرایی گرمۆله هیلکه یهکیه کهی به قهرا دوو گرهم تاشی، ده کاشه یهکی به تالم نا، به چه سپ لیواره کهیم چه سپ کرد و خواردم. نیو سه عاتییک تیپه ری، هیچ ههستیکم نه کرد، سهر کاشه که که ههندیکی ئاویتته ببوو سویر بوو. دیسان هه لمکرته وه. ئەمجاره به قهرا پینچ گرهم لی تاشی و کاشه کهم قووت دا، چووم ده تهخته کهم دا خه وتم، وه ها خه وتم که به شکم ئیدی هه لنه ستمه وه!

ئەم بیرە هەر پیاویکی ئاقل شیت دەکا، نا هیچ ههستیکم نه کرد، ژاری

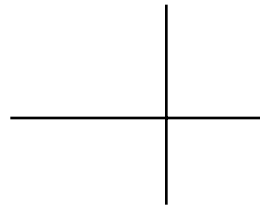

پیاوکوژ کاری تینه کردم! ئیستاش زیندووم، ژاریش لهوئی ده کیفه کهم دا کهوتوه، من ده نیو تهخته کهم دا پشووسوارم، به لام ئەمه له بهر کار تیکردنی ئەو دەرمانه نیه. من بوومه نهمر، ئەو نهمرهی که له ئەفسانه کان دا نووسیویانه. جیی باوهی کردن نیه به لام دهبی برۆم بیهووده ژیانم وه لا نراوه، بیخود، بیکه لک، دهبی هه رچی زووتر خۆم خالاس کهم و برۆم. ئەمجاره گالته نیه هه رچی بیر ده که مه وه هه یچ شتییک من به ژیان نابه ستیته وه، هه یچ شتییک و هه یچ که سیک ...

له بیرمه به سرپێری بوو وهک شیتان ده ژووره کهم دا دهخولامه وه، لیره وه بۆ وئ دهچووم. ئەو جلانهی که به دیواره وه هه لواسراون، کاسه ی رووشۆری، ئاوینه ی دەرگای شکاف، وینه یه که به دیواره وه یه، تهختی خه، میزی نیو ژوور، ئەو کتیبانه ی که له سه ری که وتوون، سه نده لیه کان، که وشیک که له بن شکاف دانراوه، چه مه دانه کانی سووچی ژوور، په ی تا په ی تا له بهر چاوم تیده په رین. به لام من ئەوانم نه ده دیت یا سه رنجم نه ده دانی، بیرم له چی ده کرده وه؟ نازانم - له خۆوه دهخولامه وه. له نه کاو وهخۆ هاتمه وه، ئەم ریگا رویشتنه وه حشیانه م له شوینییک دیتبوو و سه رنجی منی بۆ لای خۆی راکیشابوو. نازانم له کوئی، وه بیرم هاته وه، له باغی وه حشی بیئرلین، یه کهم جار بوو که گیاندارای درم ده دیت، ئەوانه ی که له قه فه سه کانی خۆیان دا به خه بهر بوون ئاوا به ری دا ده رویشتن دروست هه روا. ئەوه مه ییش منیش وهک ئەم گیاندارانه م لیها تبوو؛ له وانیه وهک ئەوانیش بیرم ده کرده وه، ده خۆم دا ههستم ده کرد که وهک ئەوانم، ئەو ریگا رویشتنه به بی ویستی خۆ، خولانه وه به ده وری خۆم دا، وه دیوار که ده که وتم ئاساییه که ههستم ده کرد به ره هه لسته و ده گه رامه وه، ئەو گیاندارانه ش هه ر ئەو کاره ی ده که ن...

نازانم چ ده نووسم. چرکه چرکی سه عات هه روا له بن گویم دهنگی دئی. ده مه وئ هه لیگرم و له په نجه ره وه بۆ ده ره وه تووری بدهم. ئەم دهنگه به سامه که تیپه رینی زه مان به چه کوچ له که لله م ده کوتی!

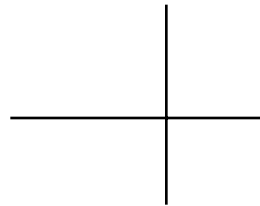
هه وته یه که بوو که خۆم ئاماده ی مه رگ ده کرد، هه رچی نووسراوه و

کاغز هه مبوو هه مووم فهوتاندن، جله پيسه کانم فری دان هه تا دواى من که شته کانم دهپشکن شتی چلکن نه بیننه وه. ژیرجلی نوئی که کریبووم ده بهرم کرد، هه تا وهختایه که که له تهخت دهرمده کیشن و دوکتور دئی و موغاینه م دهکا، شیک بم. شووشه ئۆدکۆلۆنیکم هه لگرت به تهخته که م داگرد هه تا بۆنخۆش بی. به لام له بهر ئه وه که هیچکام له کاره کانم وه که ئهوانی دیکه نه بوو ئه مجارهش د لئیا نه بووم. له گیانسه ختی خۆم دهترسام، دهتکوت ئه م شاز و پلهیه به سانایی نادهن به کهس، دهمزانی که وا به به لاش کهس نامری ...

وینهی کهس و کاری خۆم هیئا و چاوم لیکرد، هه رکام له وان وه که بۆچوونی خۆم هاتنه بهر چاوم. ئه وانم خۆش دهویستن و خۆش نه دهویستن، دهمه ویست بیانینم و نه دهویست. ئایا یادگارییه کانیا زۆر له بهر چاوم روون بوو، وینه کانم دراندن، نا هۆگرییه کم نه بوو، خۆم قه زاوت کرد دیتم پیاویکی دلآوا نه بووم؛ من رهق، تووره و بیزار ساز کراوم، له وانیه وهها نه بووم هه تا رادهیه کیش ژیان و رۆژگار منیان والیکرد؛ له مه رگیش هیچ نه دهترسام. به پچه وانه نه خۆشییه که، شیتایه تییه کی تاییه ت ده من دا پیکهاتبوو که بۆ لای میغناتیسی مه رگ ده کیشرام. ئه مهش شتیکی تازه نیه، نه قلیکم وه بیر هاته وه. هی پینج شهش سال له مه وه به ره: له تاران به یانییه کی زوو چووم له شه قامی شائاباد له عه تتاریی تریاکی بکرم، ئه سکناسی سی تمه نییم له پیش دانا، کوتم: دوو قران تریاک. ئه وه به ردینی خه ناوی و ئاره قچنیک که له سه ری بوو سلآواتی دهنارد، له بنه وه چاویکی لیکردم، دهتکوت پیاویکی رووناسه یا فکری منی خوینده وه کوتی: ورده مان نیه. دوو قرانم دهر هیئا دامی. کوتی: هه ر نایفرۆشین. هۆیه که م پرسى وه لامی داوه: ئیوه جحیل و نه زانن خودای نه که رده له پر له سه رتان بدا تریاک دهخۆن. منیش زۆرییم نه کرد.

نا کهس تهمای خۆکوژی ناگری، خۆکوژی دهگل هه ندیکان هه یه. ده زات و دهر وونیا دایه. ئادی چاره نووسی هه ر که سیک له سه ر نیوچاوانی

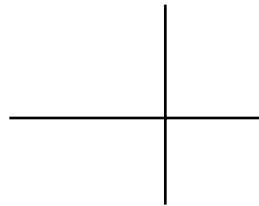

نووسراوه، خۆکوژییش دهگه‌ل هه‌ندیکان زاوه. من هه‌میشه گالته‌م به ژيان هاتوه، دونيا، خه‌لك هه‌موويانم له‌به‌ر چاو وهك له‌یستۆكێك، نه‌نگێك، شتێكی پووچ و بێ مانایه. ده‌مه‌ویست بخه‌وم و ئیدی هه‌لنه‌ستمه‌وه و خه‌ونیش نه‌بینم، به‌لام چونكه له‌ لای هه‌مووكه‌س خۆكوژیی کارێکی سه‌یر و سه‌مه‌ریه ده‌مه‌ویست خۆم زۆر پیس نه‌خۆش بکه‌م، مرده‌لوخه و بیهێز بچ و دواى ئه‌وه كه چاو و گوێی هه‌موویان پڕ بوو تریاکی بخۆم هه‌تا بڵێن: نه‌خۆش كه‌وت و مرد.

.....

ده‌ ته‌خته‌که‌م دا یادداشت ده‌نووسم. سێی نیوه‌رۆیه. دوو که‌س سه‌ریان دام، ئیستا رویشتن، ته‌نیا مامه‌وه. سه‌رم ده‌ گێژه‌وه دێ، له‌شم سووک و ئاسووده‌یه، گه‌ده‌م فنجانێك شیر و چای تێدايه، له‌شم شل، سست و گه‌رمایه‌کی ناخۆشی هه‌یه. سازێکی خۆشم له‌ سه‌فحه‌ی گرامافۆن بیستبوو. وه بیرم هاته‌وه. ده‌مه‌وی به‌ فیتوو لێده‌مه‌وه ناتوانم، بریا ئه‌و سه‌فحه‌یه‌م دووباره‌ بیستباوه. ئیستا نه‌ ژيانم پێخۆشه و نه‌ پێم ناخۆشه، ده‌ژیم به‌بێ ویست، به‌بێ مه‌یل، هێزێکی نادیار منی راگرتوه. له‌ زیندانی ژيان له‌ ژێر زنجیره‌ پۆلایینه‌کان به‌ستراومه‌وه. ئه‌گه‌ر مرده‌بام ده‌یانبردم له‌ مزگه‌وتی پاريس ده‌که‌وتمه‌ ده‌ست عه‌ره‌بێکی بێخێو، دیسان ده‌مردمه‌وه، له‌ شوپاریان بێزارم. به‌ هه‌ر حال بۆ من تۆفیرێکی نه‌ده‌کرد. دواى ئه‌وه كه من مرده‌بم ده‌ ئاوده‌ستیشم باوین فه‌رقی پێناکه‌م، ئاسووده‌ ده‌بووم. ته‌نیا ماله‌وه شینیان ده‌گێرا، وینه‌ی منیان دینا، پێیانه‌لده‌کوتم، له‌م کاره‌ چه‌په‌لانه‌ی که باوه. هه‌موو ئه‌وانه به‌ رای من گه‌وجانه و پووچه. له‌وانه‌یه چه‌ند که‌س به‌ زیاده‌وه تاريفیان ده‌کردم و چه‌ند که‌سیش ره‌دیان ده‌کرده‌وه، به‌لام له‌ ئاکام له‌ بیر ده‌کرام، من هه‌ر خۆخواز و نه‌چه‌سیم.

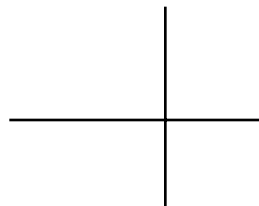
هه‌رچی بیر ده‌که‌مه‌وه، درێژه دان به‌م ژيانه‌ بێسووده. من بوومه‌ میکروبیکی کۆمه‌ل، بوونه‌وه‌ریکی زبانی خورو، سه‌رباری خه‌لك، هه‌ندیك جار شیتایه‌تییم ده‌پشکوێ، ده‌مه‌وی برۆمه‌ دوور، زۆر دوور، بۆ وینه‌ برۆمه‌ سیبیری، نیو ماله‌ ته‌خته‌یه‌کانی بن داری کاژ، ئاسمانی بۆر،

به فر، به فری قورس، بۆ نۆیو مووژیکه کان؛ برۆم ژبانی خۆم سه ره له نوێ دهست پێبکه مه وه. یا بۆ وینه برۆمه هیندوستان، بن هه تاوی گهش، لیره واره تیکچرژاوه کان، ده نۆیو خه لکی سهیر و سه مه ره، بچه شوینیک که کهس نه مناسی، کهس زمانم نه زانی، ده مه وئ هه موو شت ده خۆم دا ههست پێبکه م. به لام ده بینم بۆ ئه م کاره ساز نه کراوم، نا من ته وه زه ل و ته نه به لم. به هه له هاتوو مه سه ر دونیا، وه ک داری دوو سه ر گواوی لیره داماو و له وئ ده رکراو، دهست له هه موو نه خشه کانم هه لگرت، له ئه وین، له خۆشیی، له هه موو شت خۆم کیشاوه، ئیدی سه ر به به ره ی مرده کان ده ژمیردریم.

هه ندیک جار ده گه ل خۆم نه خشه ی گه وه ده کیشم، خۆ به شایه نی هه موو کار و هه موو شتیک داده نیم و به خۆم ده لیم: ئادی ته نیا ئه و که سانه ی که ده ستیان له گیان به رداوه و له هه موو شت هیوا برپاوه ده توانن کارگه لی گه وه بکا. دوا یه به خۆم ده لیم: که لکی چیه؟ چ سوو دیکی هه یه؟... شیتایه تی، هه موو شیتایه تییه! نا، برۆ خۆت بکووژه، با که لاکه کهت له م نۆیه بکه وئ، برۆ، تۆ بۆ ژبان ساز نه کراوی، که متر فه لسه فه ی ریکه، بوونی تۆ هیچ بایه خیکی نیه، تۆ بۆ هیچ کاریک نابی! به لام نازانم بۆ مه رگ نازی کرد؟ بۆ نه هات؟ بۆ نه متوانی وه شوین کاری خۆم که وم و ئاسوو ده بم؟ هه وتوو یه که که خۆم ئه شکه نجه ده کرد. ئه وه ش هه قده سه ته که م بوو! ژاریش کاری تینه کردم، جیی باوه ر کردن نیه، ناتوانم باوه ر بکه م. چیشتم نه خوارد، خۆم وه به ر سه رما دا، سه رکه م خوارده وه، هه موو شه ویک پیمو ابوو ئازاره باریکه م گرتوه، به یانی که هه لده ستام حال م له رۆژی پیش با شتر بوو. بۆ کئ ده توانم ئه مه بگی رمه وه؟ یا ویکیشم نه گرت، به لام خه ونیشم نه دیوه، چه ره سیشم نه کیشاوه. هه مووم زۆر باش له بیره. نا، جیی باوه ر کردن نیه.

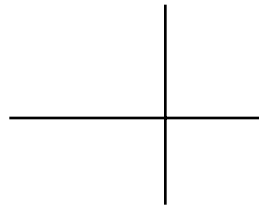
ئه وانه م که نووسی که میک سووک بووم، دلئ دامه وه، ده لئیی باریکی قورسیان له سه ر شانم هه لگرت. چه ند باش ده بوو ئه گه ر کرابا هه موو شت بنووسی، ئه گه ر توانی بام خه لک ده بیره کانی خۆم بگه یه نم، ده متوانی

بَلِّيم، نا ههستگه لیک ههن، شته هاپهک ههن که نا کرئ خه لکی لی حالی بکهی، نا کرئ بیللی، گالته به پیاو ده کهن. هه رکهس به پی بیرو و بوچوونی خوئی که سیک هه لدهسه نگینی. زمانی مرؤف وهک خودی ئه و که موکووری ههیه و بیدهسته لاته.

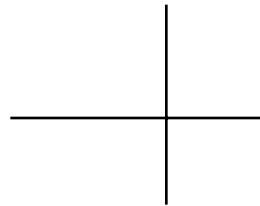
من نه مرم. ژار کاری تینه کردم، تریاکم خوارد فایدهی نه بوو. ئادی من بوومه نه مر. هیچ ژاریک کارم تینا کا. له ئاکام دیتم هه موو زهحه ته کانم به فیرو چوو. پیریشه وی بوو، ته مام گرت هه تا گهندی دهر نه هاتوه ئه و گالتهیه ته واو بکه م، چووم کاشه ی تریاکم له که شوئی میزه چو که که م دهر هینا. سی دانه بوو، به قه را لوولیکی تریاکی ئاسایی ده بوو. ئه وانم هه لگرت. سه عات هه وت بوو. داوای چام له خواروه کرد، هینایان. یه کسه ر خواردمه وه. هه تا سه عات هه شت کهس بو لام نه هات، دهر گام له پشته وه داخست، چوومه بهر وینه یه ک که به دیواره وه بوو، وه ستام. چاوم لیکرد. نازانم چ بیرگه لیک روویان تیکردم، به لام ئه و له بهر چاوم که سیک ی بیگانه بوو. به خوّم ده کوت: ئه م مرؤفه چ پیوه ندیه کی به منه وه هه یه؟ به لام ئه م سیمایه م ده ناسی. ئه وم زور دیبوو. دوایه گه رامه وه، هه سستی شیواوی، ترس یا نه خو شیم نه بوو. هه موو ئه و کارانه ی که کرد بووم، ئه و کارانه ی که ده مه ویست بیکه م و هه موو شت لام بیخود و پووج بوو. سه راسه ری ژیانم پی گالته بوو، چاویکم له دهوروبه ری ژوره که گپرا. هه موو شت له سه ر جیی خو یان بوون، چوومه بهر ئاوینه ی دهر گای شکاف، چاوم له سیمای سووره هه لگه راوی خوّم کرد، چاوه کانم نیوه قووچاو، زارم هه ندیک لیک کرده وه و سه رم وهک مردوو لار کرده وه. به خوّم کوت: سبه ی به یانی ئاوام لیدی، ده پیش دا هه رچی له دهرگا دده ن کهس وه لام ناداته وه، هه تا نیوه رۆ واده زانن که خه وتووم. له دواپی دهرگا له ریسمه ده به نه دهر، دینه ژوور و من به م حاله ده بین، هه موو ئه م بیرانه وهک به رق به بهر چاوم دا تپه رین.

لیوانی ئاوم هه لگرت، له سه ره خو به خوّم کوت که کاشه ی ئاسپرینه و کاشه ی یه که مم قووت دا و دووه می و سی هه می شم به په له به دوا ی دا

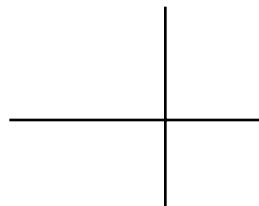
حاله دا دهمزانی که دهمه وی خۆم بکووژم، وه بیرم هاته وه که ئەم هه واله بۆ تاقمیک ناخۆشه، پیم سهیر بوو. هه موو ئەوانه له بهر چاوم مندا لانه، پووچ و پیکه نینی بوو. لای خۆم بیرم ده کرده وه که ئیستا ئاسووده م و به ئاسووده یی دهمرم، چ گرینگایه تییه کی هه یه که خه لک نارحهت ده بن یا نابن، ده گرین یا ناگرین؟ زۆرم پێخۆش بوو که ئەم کاره سه ر بگری و ده ترسام نه کا جووله یه ک بکه م یا بیریک بکه مه وه که به ری کار تیکردنی تریاک بگری. ته واوی ترسه که م له مه بوو که نه کا دوا ی ئەو هه موو زه حمه ته زیندوو بمینمه وه، ده ترسام که ئاویلکه دان سه خت بی و له ناھومی دیان هاوار یا داوا ی یارمه تی بکه م. به لام کوتم هه ر چه ند سه ختیش بی تریاک دا یده مرکی نی و چ هه ست پیناکه م. باش خه وم لیده که وی و ناتوانم له سه ر جی جووله ی بکه م یا شتیک بلیم، ده رگاش له پشته وه به ستر او ه! ...

ئادی، به ته واوی له بیرمه. ئەم بیرانه م لای په یدا بوو. چرکه ی یه کجۆره ی سه عاتم گو ی لیده بوو، ته په ی پی خه لک که له میوانخانه دا ها توچۆیان ده کرد، ده بیست. ده تگوت هه ستی بیستتم به هیزتر ببوو. هه ستم ده کرد که له شم ده په ری، زارم وشک ببوو، هه ندیک سه رم دیشا، ده حا لی خۆم دا بووم، چاوه کانم نیوه کراوه بوو. هه ناسه هه ندیک جار توند و هه ندیک جار سه بر ده بووه. له هه موو کونه کانی پیستتم ئەم گه رما خۆشه ده ده لا ده ره وه. ده تکوت منیش به دوا ی دا ده چمه ده ره وه. زۆرم پێخۆش بوو ته وژمه که ی پتر بی، له عاله میکی خۆش دا بووم. هه ر بیریکم ویستبا ده مکرد. ئەگه ر ده جوو لامه وه هه ستم ده کرد که ده بمه هوی نه چوونه ده ری ئەم گه رمایه. هه رچی راحه تتر خه وتبام باشتر بوو. ده ستی راستم له بن له شم ده رکیشا، جینگلم دا، له سه ر پشت دریژ بووم، هه ندیک ناخۆش بوو، دیسان وه ک پيشووم لی هاته وه و شوین داخستنی تریاک پتر ببوو، دهمزانی و دهمه ویست که باش هه ست به مردن بکه م، هه سته کانم توند و گه وره ببوون، پیم سهیر بوو که بۆ خه وم لینه که وتوه؟ ده تکوت که ته واوی وجودی من به چه شنیک خۆش و به

له زهت له له شم دهچوه دهر، دلم سهبر دهيكوتا، سهبر ههناسهم هه لدهكيشا، پيموايه سي سعات تپه ريبوو. لهم بهينه دا كه سيك له دهرگاي دا، زانيم دراوسيكه مه به لام وه لام نه داوه و نه مويست له جيي خوم جووله ي بكم، چاوه كانم هه لينا و ديسان ويكم ناوه، دهنكي کرانه وه ي دهرگاي نوم بيست، نه دهنكي شوش، فيتوي بو خوي ليدا، هه مووم بيست، هه ولم دها بيري خوش بكمه وه، بيم له پار دهكرده وه، نه روزه ي كه ده كه شتي دا بووم، سازي دهستييان ده ژهني، شه پولي دهريا، راژاني كه شتي، كچيكي جوان كه له به رابرم دانيشتيوو، نوقمي بيره كه ي خوم بووم، به دواي دا هه لده هام. ده تكوت بالم ليرواوه و له فهزا دا خولم ليده دا، سووك و چوست ببووم و هها كه ناتوانم دهر بيم. جياوازيكه نه وهنده يه كه نه تيشكه ي كه به ناسايي ده بين له نشه ي ترياك دا وهك نه وه يه كه هه نه تيشكه له پشت ناويزه كاني چلچرا يا مه نشووريكي بلووريه وه ببين كه به رهنكي جزا و جزا دابهش ده ي. لهم حالته دا خه ياله ساده و پوچه كان كه بو مروف په يدا ده ي. هه ناوا نه فسوونايي و زهق ده بيته وه، هه خه يالكي تپه ر و بيكه لك شپوه يه كي دلرفين و به شكو به خويه وه ده گري. نه گه ر ديمه نيك به ميشكي مروف دا تپه ري زور گه وه ده بيته وه، فهزا هه لده مسي، تپه ريني كات هه ست پيناكري.

لهم كاته دا زور قورس ببووم، هوشم له سه ره وه ي له شم شه پولي دهاوه. به لام هه ستم ده كرد كه خوم لينه كه وتوه. دواين هه ستيك كه له كه يف و نه شه ي ترياك وه بيمه نه مه بوو: كه پنيه كانم سارد و ته زي بوون، له شم بي بزوت، هه ستم ده كرد كه ده روم و دور دهمه وه. به لام كه شوين دا خسته كه ي ته واو بوو غم و په ژاره يه كي له راده به دهر دا يگرتم، هه ستم كرد كه هوشم ديته وه سه ر جيي خوي. زور سهخت و ناخوش بوو. سه رام بوو، پتر له نيو سعات زور توند هه لله رزام، ته هه ته قي ددانه كانم كه ويكده كه وتن، ده بيست. دوايه ياو هات، ياويكي به تين كه نارقه له له شم ده تكا، دلم ده گيرا، هه ناسهم سوار ببوو. يه كه م بيريك كه هاته

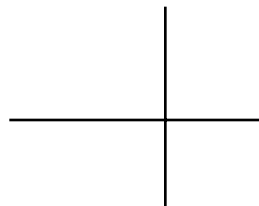
می‌شکمه‌وه ئه‌مه بوو که هرچی رستبووم هه‌لوه‌شاوه و ئه‌وه‌ی که ده‌با بووبا نه‌بوو، پتر سه‌یرم به گیانسه‌ختیی خۆم هاتبوو، زانیم که هه‌یزیکی تاریک و به‌دبه‌ختییه‌کی ناگوته‌نی ده‌گه‌ل من ده کیشه دایه.

به زه‌حمه‌ت نیوه‌ی له‌شم له ته‌خت هه‌لینا، دوگمه‌ی چرای به‌رقم با‌دا، هه‌لبوو. نازانم بۆ ده‌ستم بۆ لای ئاوینه‌یه‌کی بچووک که له سه‌ر می‌زی په‌نا ته‌خت بوو چوو، دیتم دهم و چاویم په‌نه‌میوه، رهنگم بۆر بیوو، فرمی‌سک له چاوه‌کانم ده‌هاتنه‌ خوار، دلم توند ده‌یکوتا، به خۆم کوت لانیکه‌م دلم خراب بوو! چرام کووژانده‌وه و خۆم خسته‌وه سه‌ر ته‌خت.

نا، دلم خراب نه‌بوو، ئیم‌رۆ باشته‌ره، نا، خوئی برش هه‌لناهی‌نی، دوکتور هاته سه‌رم، گوئی له دلم گرت، نه‌بزی گرتم، زمانی چاو لیکردم، ده‌ره‌جه (گه‌رماپیوی) دانا، له‌وه کاره ئاسایانه‌ی که هه‌موو دوکتوره‌کان هه‌ر گه‌یشتنی ده‌یکه‌ن و له هه‌موو جیی دونیا وه‌ک یه‌که. خوئی، میوه و گه‌نه‌گه‌نه‌ی دامی، هیچ تینه‌گه‌یشه‌ت چ ده‌ردیکم هه‌یه! که‌س ناتوانی په‌ی به‌ ده‌ردی من به‌ری! ئه‌م ده‌رمانانه‌ فشه‌ن، له‌وه‌ی له سه‌ر می‌ز حه‌وت هه‌شته جۆر ده‌رمانیان بۆ قه‌تار کردووم، من له‌به‌ر خۆم پیده‌که‌نم، چ نمایشخانه‌یه‌که!

چرکه‌چرکی سه‌عات هه‌روا له بن گویم ده‌نگ ده‌داته‌وه، دیدهی ماشین و هاره‌ی ماتۆر له ده‌روه‌ی دی. چاو له کاغه‌ز دیواری ده‌که‌م، گه‌لا باریکه‌کان ئه‌رخه‌وانییه‌کی تۆخن و هیشوو گولی سپییان پیوه‌یه، له سه‌ر چله‌که‌ی نیوه‌نیوه دوو مه‌لی ره‌ش له به‌راه‌ری یه‌ک هه‌لنیشتون، سه‌رم به‌تاله، دلم ده‌بووریته‌وه، له‌شم کوتراوه. ئه‌و رۆژنامانه‌ی که له سه‌ره‌وه‌ی شکاف فریم داوون به شیوه‌یه‌کی تایبه‌ت ماون، چاو که لیده‌که‌م له‌په‌ر وه‌ک ئه‌وه‌یه که هه‌موو ئه‌وانه له به‌ر چاویم غه‌ریبه‌ن، خۆم به چاوی خۆم بیگانه‌م، پیم سه‌یره که بۆچ زیندووم؟ بۆچ هه‌ناسه‌ی هه‌لده‌کیشم؟ بۆچ برسیم ده‌بیته‌وه؟ بۆچ ده‌خۆم؟ بۆچ به‌ری دا ده‌رۆم؟ بۆچ لیره‌م؟ ئه‌و خه‌لکه‌ی که ده‌یانینم کین و چیان له من ده‌وی؟...

ئێستا باش خۆم ده‌ناسم، هه‌ر ئه‌و جۆره‌ی که هه‌م بی‌که‌م و زیاده‌

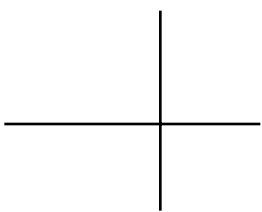

هیچ کاریک ناتوانم بکهم، له سهر تهخت شهکهت و ماندوو که وتووم،
سهعات به سهعات بیرهکانم دهگه پین، له هه مان جه غزی ناھومیدی دا
دهگه پین. تاقه تم به سهر چوه، وجوودی خوّم سهر سورماوی کردووم،
چهند تال و ترسناکه کاتیک که مرؤف وجوودی خوئی ههست پیدهکا! که
سهیری ئاوینه دهکهم به خوّم پیدهکه نم، روخسارم له روانگهی خوّمه وه
ئه وهنده نه ناسیاو، بیگانه و گالته چاره...

ئه م بیرهم چهند جار تیدا پیکهاتوه: بوومه نه مر، ئه وه نه مرهی که له
ئهفسانهکان دا نووسیویانه ههکایه تی منه. موعجزه بوو. ئیستا هه موو
چه شنه پروپووج و قسهی قوریک باوهر دهکهم، ئه م بیره سهیر و
سه مه رانه به بهر چاوم دا تیده په پرن. موعجزه بوو! ئیستا ده زانم خودا یا
ههر سندانیک کی دیکه، له زوّم و زوری بیبرانه وهی خوئی دوو دهسته
خولقاوی ئافراندوه: خو ش به خت و به دب خت. پشتیوانی له یه که مییه کان
دهکا و له ئازار و ئه شکه نه جهی دهستهی دووه م زیاد دهکا. ئیستا باوهر
دهکهم که هیزیک کی در و ره زیل، فریشته یه کی به دب ختی دهگه ل هه ندیک
که سان هه یه...

.....

ئاخره کهی ته نیا مامه وه، ئیستا دوکتور رویشت، کاغز و قه له م
هه لگرت، دمه وی بنووسم، نازانم چی؟ یا هیچم پی نیه یا ئه وهنده زوره
که ناتوانم بنووسم. ئه وهش بق خوئی به دب ختییه. نازانم، ناتوانم بگریم.
له وانیه ئه گهر گریابام هه ندیک سووک بووبام! ناتوانم. وهک شیتته کانم
لیهاتوه. له ئاوینه دا دیتم که تووکی سهرم چینی تیکه وتوه، چاوه کانم
ئاوه له و بیحاله تن، بیر دهکه مه وه که روخسارم نابی وها بووبی،
روخساری زور کهس دهگه ل بیرهکانیان جیاوازیان هه یه؛ ئه مه پتر توورهم
دهکا. ئه وهنده ده زانم که رقم له خوّم هه لدهستی، ده خوّم رقم له خوّم
هه لدهستی، به ری دا ده روم رقم له خوّم هه لدهستی، بیر دهکه مه وه رقم له
خوّم هه لدهستی - چ منجر! چ به سام! نا ئه مه هیزیک کی ئه وپه ری مرؤف
بوو. سندانیک بوو. ئیستا باوهر به مجوره شتانه دهکهم! ئیدی هیچ

شتیک کارم تیناکا، سیانورم خوارد کاری تینه کردم، تریاکم خوارد دیسان زیندووم! ئەگەر ئەژدیهاش پێوهم دا، ئەژدیهها دەمرئ؛ نا کەس باوەر ناکا. ئایا ئەم ژارانە خراپ بوون؟ ئایا بە رادە پێویست نەبوون؟ ئایا پتر لە رادە ئاسایی بوون؟ ئایا ئەندازە کەیم بە هەلە دە نیو کتیبەکانی پزشکی دا دیتبوو؟ ئایا دەستی من ژار دەکاتە نوشاروو؟ نازانم - ئەم بیرانە سەدجار لێم پەیدا بوون و بۆم تازە نین. وەبیرمە بیستوومە کاتیک لە دەوری دوویشک ئاگر بکەنەو بە خۆیەو دەدا - ئایا لە دەوری من ئالقهیهکی ئاگرین نیه؟

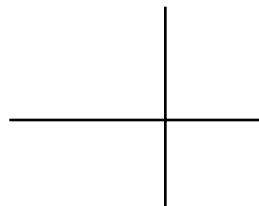
لە بەر پەنجەرە ی ژوورە کەم، لە سەر لێواری رهشی شیروانی کە ئاوی باران دە قولکە کە ی دا کۆ بوتهوه، دوو چۆله کە نیشتوون، یه کیک له وان دندووکی دە ئاو دەنی، سەری هەل دین، ئەوی دیکە لە پەنای ئەو هەلکورماوه و خۆی دەپشکنی. من جوولەم کرد، هەردووکیان جیواندیان و پیکهوه هەل فرین. هەوا هەورییه، هەندیک جار لە پشت پەلە هەورەکان، خۆرەتاوی رەنگ بزرکاو دیتە دەرەو، ئاپارتومانە بلندەکانی بەرابەر، هەموویان دوو کە لای، رهش و غەمێنەر لە ژێر زەختی ئەم هەوا قورس و بارانییه دا ماون. دەنگی دوور و خەفە ی شار دەبیسری.

ئەم پەرە بەدزاتانە کە فالم پیکرتنەو، ئەم پەرە درۆزانە کە منیان فریو دا، لەوی دە کە شو ی میژە کەم دان، لە هەموویان پیکه نینتر ئەمەیه کە هیشتاش فالیان پێدەگرمەو!

چ دەکرئ چارەنووس لە من بەهێزتره.

باش دەبوو کە مرۆف بەو تاقیکارییانە ی کە لە ژیان هەیه تی، توانیبای دیسان لە دایک بووباوه و ژیان ی خۆی سەرله نوئ بەرپێوه بەردباوه! بەلام کام ژیان؟ ئایا بە دەست منه؟ چ کەلکی هەیه؟ هیزیک ی کویر و ترسناک سواری سەری ئیمه بوون، کەسی وا هەن کە ئەستیره یه کی شووم چارەنووسی ئەوان بەرپێوه دەبا کە لە ژێر باری ئەو دا ورد دەبن و دەیانەوی کە ورد بن...

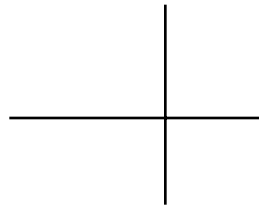
ئیدی نە ئارەزوویه کم هەیه و نە قین، ئەوهی کە مرۆفانە بوو لە کیسم

دا، هیشتم به فیرو بجی، له ژیان دا پیاو دهبی یا فریشته بی یا مروث یا حیوان، من نه بوومه هیچکام لهوان، ژیانم بو همیشه به فیرو چوو؛ من خوخواز و نهزان و کو له وار هاتبوومه سهر دونیا، ئیستا ئیدی ناکری بگه ریمه وه و ریگایه کی دیکه بگرمه بهر، ئیدی ناتوانم به شوین هم سیبه ره بیکه لکانه دا بروم، نامبازی ژیان بم، زوره بانى دهگه ل بگرم، ئیوه که پیتانویه به راستی دهژین کام به لگه و مهنتکی به هیزتان به دهسته وهیه؟ من ئیدی نامه وی نه به خشم و نه به خشریم، نه به چهپ دا بروم و نه به راست دا، دمه وی چاوه کانم به ره وه داها توو بقووچینم و رابوردوو له بیر بکه م.

نا، ناتوانم له چاره نووسی خوم رابکه م، هم بیره شیتانه، هم هستانه، هم خه یاله تیپه رانه ی که تیمدا پیکدین ئایا راسته قینه نین؟ به هر حال زور سروشتیتر و که متر دسکرد دینه به رچاو هه تا بیره کانی مهنتقی من. پیموایه نازادم به لام له ئاست چاره نووسی خوم ناتوانم چووکتیرین به ره ره کانییه ک بکه م، هه وساری من به دهست نه وه وهیه. نه وه که من بو نه ملا و نه ولا ده کیشی. ره زیلی، ره زیلی ژیان که ناتوانم له دهستی رابکه ن، ناتوانم هاوار بکه ن، ناتوانم خه بات بکه ن، ژیانى گه وچ. ئیستا ئیدی نه ده ژیم و نه ده خه دام، نه شتیکم پی خوشه و نه پی ناخوش. من دهگه ل مهرگ ناسیاو بووم و خووم پیگرتوه. تاقه دوستی منه یا ته نیا شتیکه که دلم ده داته وه. گورستانی مه نپارناسم وه بیر دیته وه، ئیدی هه سره تی مردوه کان ناخوم. منیش سهر به دونیای نه وان ده ژمیردیم. منیش دهگه ل وانم، زینده به گوریکم...

ماندوو بووم، چه ندهم قسه ی قور نووسی! به خوم ده لیم: برو شیت، کاغز و میداد فری ده، فری ده، هه تله نووسی به سه. خه فه به، بیدرینه، نه کا هم قسه قورانه وه دهست که سیک بکه وی، چلون قه زاوهم ده کا؟ به لام من شهرم له که س نیه، هیچم بو گرینگ نیه، به دونیا و نه وه ی تیدایه پیده که نم. هر چند قه زاو هتیا ن له باره ی من دا سه ختیش بی، نازانم که من خوم سه ختر قه زاو هت کرده، نه وان به من پیده که نن،

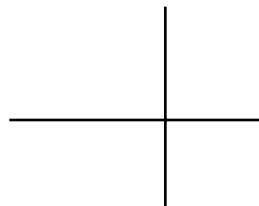

نازانن كه من پتر بهوان پیده كه نم. من له خۆم و له هه موو و له خوینه ری
ئهم قسه قۆرانه بیزارم.

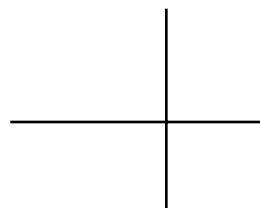
ئهم یادداشتانه ده گه ل به سته یه ک په ی، ده که شو ی میزی ئه و دابوو.
به لام خو ی له سه ر ته خت که وتبوو و هه ناسه هه لکیشانی له بیر چوو بووه.

پاریس یازده ی ره شه مه ی ۱۳۰۸

۱۲۱ - زینده به گۆر

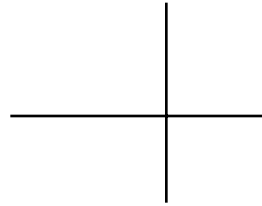

۱۲۲ - زینده به گور

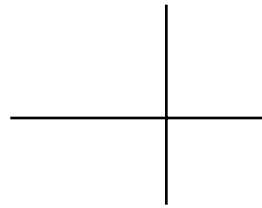

سى دلوپ خوين

۱۲۳ - سى دلوپ خوين

۱۲۴ - سى دۆپ خوین

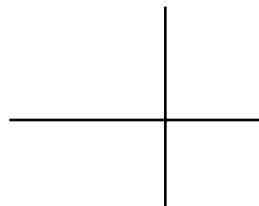

دوینی بوو که دیوهکه یان جوئی کردمه وه، ناخو هر نهو جوړه ی که
جیگر به لینی دابوو من نیدی به ته واوه تی چاره سهر کراوم و هه وتی
دیکه ده منیرنه وه مال؟ ئایا نه خو ش بووم؟ سالیکه، له ته واوی نه م ماوه یه
دا هرچی ده پارامه وه کاغه ز و قه له مم ده ویست، نه یانده دامی. هه میسه
پی موابوو هر ساتیک قه له م و کاغه زم بکه ویته دست چنده شت
ده نووسم... به لام دوینی بی نه وه ی داوام کردبی، کاغه ز و قه له میان بو
هینام. شتیک که نه وهنده به ئاواتیی هه وه بووم، شتیک که نه وهند
چاوه روانی بووم...! به لام که لکی چیه - له دوینی وه هرچی بیر ده که مه وه
شتیکم نیه که بینووسم. ده لپی که سیک دستم ده گری یا باسکم سر
ده بی. نیستا سهرنج ده ده می ده نیوان نهو خه ته تیکه ل پیکه لانه ی که له
سهر کاغه ز کیشاومه ته وه ته نیا شتیک که ده خویندریته وه نه مه یه: « سی
دلۆپ خوین. »

.....

ئاسمان شین، باغچه سهر سهوز و گوله کانی سهر ته پک پشکووتون،

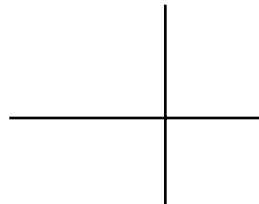
۱۲۵ - سی دلۆپ خوین

شهنه يه كى نهرم بۆنى گولەكان هەتاكوو ئېره دېنى. بەلام كەلكى چيه؟ من ئىدى كەيفم بە هيچ نايه، هەمووى ئوانه بۆ شاعيرهكان و مندالەكان و ئوانه ي كە هەتا كۆتايى ژيانيان مندال دەمىننەوه باشە - سالتىكە لېرەم، شەوانه هەتا بەيانى لەبەر دەنگى پشيله وەخەبەرم، ئەم نالە سامناكانە، ئەم حەنجەرە دارووشاوه وە گيانيان هېناوم، بەيانىش هېشتا چاومان هەلنەهېناوه ئەم دەرزى لامەزەبهيه...! چ روژگەل و سەعاتگەلېكى بە سام كە لېره تېپەرمان كرده، بە كراس و دەرىپىهكى زەرد روژەكانى هاوين لە ژېرخان لە دەورى يەك كۆ دەبىنەوه و زستانانەش لە دەم باغچە لە بەر هەتاو دادەنېشىن، سالتىكە كە دە نېو ئەم خەلكە سەير و سەمەرەيه دا دەژىم. هيچ هاوبەشېيەك دە نېوان ئىمە دا نيه، من عەرز هەتا ئاسمان دەگەل وان فەرەم هەيه - بەلام نالەكان، بېدەنگىيهكان، جنىوهكان، گريانەكان و پىكەنېنەكانى ئەم خەلكە هەمىشە خەونەكەم دەشېوئېن.

.....

هېشتا سەعاتىكى ماوه شېوهكەمان بخۆين، لەو خۆزراكانەى هەمىشەيهى: ئاش ماست، شىربرىنج، چلاو، نان و پەنير، ئەوئيش نەمر نەژى - حەسەن هەموو ئاواتى ئەمەيه كە قابىلەمەيهك ئەشكەنە بە چوار نانى سەنگەك بخوا، كاتىك ئەو ئازاد بكرى لەبرى قەلەم و كاغەز دەبى قابىلەمەيهك ئەشكەنەى بۆ بېنن. ئەوئيش يەك لە بەختەوهرەكانى ئېرهيه. بەو بەژنە كورته، پىكەنېنى گەوجانە، مى ئەستور، سەرى تاس و دەسته پر لە پىنەكانى بۆ قوركىشان خولقاوه، هەموو زەرپرەكانى لەشى شاهىدى دەدەن و نىگای گەوجانەشى جار دەكىشى كە بۆ قوركىشان خولقاوه. ئەگەر مەحمەدەلى لە سەر نەهار و شېورانەوہستابا حەسەن هەموومانى گەياندبوو كن خودا، بەلام خودى مەحمەدەلىش وەك خەلكى ئەم دونيايهيه، چونكە ئېره هەرچى پىتان خۆشە بىلېن، بەلام دونيايهكى دىكەيه، جياواز لە دونياى خەلكى ئاسايى. دوكتورىكمان هەيه بە قودرەتى ئەو خودايه هيچ تىناگا. ئەگەر من لە جيات وى بام شەوئىك ژارم دە چىشتى هەموان دەکرد و دەمدا بىخۆن، ئەوسا بەيانى لە نېو باغ

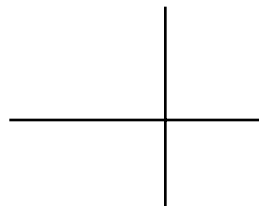

رادوه‌ه‌ستام و ده‌ستم له سه‌ر كه‌له‌كه‌م داد‌ه‌نا، ته‌ماشای مردوه‌كانم ده‌كرد كه ده‌يانبرد - له پيشدا كه منيان هينا ئيره ئەم وه‌سوه‌سه‌يه‌م هه‌بوو كه نه‌كا ده‌رمانداوم بكه‌ن، ده‌ستم له نه‌هار و شيو نه‌ده‌دا هه‌تا مه‌حه‌مه‌ده‌علي لئي ده‌چيشت و ئەو‌ده‌م ده‌مخوارد، شه‌وانه هه‌راسان له خه‌و راده‌په‌ريم، پيمو‌ابوو كه هاتوون بمكووژن. هه‌مووي ئەوانه چه‌نده دوور و سراوه‌ن...! هه‌ميشه هه‌ر ئەو كه‌سانه، هه‌ميشه هه‌ر ئەو چيشتانه، هه‌ر ئەو ژووره شينه كه هه‌تا نئوقه‌دي مؤره.

دوو مانگ له‌مه‌وبه‌ر بوو شيتت‌يكيان ده زينداني خواره‌وه‌ي حه‌وش هاويشت‌بوو، به هه‌لماتي شكاو زگي خو‌ي دريبوو، ريخۆله‌كاني ده‌ركيشابوو و ياري پيد‌ه‌كردن. ده‌لئين قه‌ساب بوه، عاده‌تي به زگ درين هه‌بوه. به‌لام ئەوي ديكه كه به نينو‌ك چاوي خو‌ي ته‌قاندبوو، ده‌ستيان له پشت‌ه‌وه به‌ستبووه، هاواري ده‌كرد و خو‌ين له چاوه‌كاني دا ويشك بيوون. من ده‌زانم هه‌موو ئەوانه ده بن سه‌ري چيگر دا‌يه:

« خه‌لكي ئيره هه‌ر هه‌موويان وا نين. زۆريك له‌وان ئەگه‌ر چاره‌سه‌ر بكرين و نازاديان بكه‌ن به‌ده‌بخت ده‌بن. بو وينه ئەم سوغراسولتانه كه له به‌شي ژنانه، دووسي جار ويستوو‌يه‌تي هه‌لبئ، گرتوو‌يانه‌ته‌وه. پيريژنه، به‌لام گيچي ديوار ده چر و چاوي هه‌له‌سووا و گو‌لي شه‌مدانيش ده‌كاته سووراو. خو‌ي پي كچي چاره‌ سه‌اله‌يه، ئەگه‌ر چاره‌سه‌ر بكرئ و چاو له ئاوينه بكا، دلي ده‌توقئ. له هه‌موان خرابتر ته‌قي خو‌مانه كه ده‌يه‌ويست دونيا هه‌له‌وه‌ژي‌ريئ و سه‌ره‌راي ئەوه كه له سه‌ر ئەم بر‌وايه‌يه كه ژن هوي چاره‌ره‌شي خه‌لكه و بو چاره‌سه‌ر كردني دونيا هه‌رچي ژنه ده‌بي بيكووژن، ئاشقي ئەم سوغراسولتانه بوه.

هه‌مووي ئەوانه ده بن سه‌ري چيگري خو‌مان دا‌يه. ئەو له شيتايه‌تي دا ده‌ستي ته‌واوي شيتت‌ه‌كاني له پشت‌ه‌وه را به‌ستۆته‌وه. هه‌ميشه به‌و لووته زل و چاوه چوو‌كانه‌ي وه‌ك وافوو‌رييه‌كان له بنه‌باني باغ له بن داري كاژ پياسه‌ي ده‌كا. هه‌نديك جار داد‌يته‌وه بن داره‌كه چاو ليد‌ه‌كا. هه‌ر كه‌س بيبيني ده‌لي چ پياويكي بي نازاري به‌سته‌زمان كه كه‌وتۆته ده‌ست

تاقمیک شیت. به لام من دهیناسم. من دهزانم لهوئی له ژیر دار سئی دلۆپ
خوین تکاوه ته سهر زهوی. قهفه سیک له بهر په نجه ره که هی هه لاسراوه،
قهفه سیک به تاله، چونکه پشيله قه ناریه که هی گرت، به لام نهو
قهفه سه که هی داناوه هه تا پشيله کان بو لای بین و نهوان بکووژی.

دوینی بوو ره پی پشيله یه کی پنوک پنوکی نا، هه که هه یوان به داره
کاژی بهر په نجه ره هه لرووسکا، به کیشکچی بهر ده رگای کوت که به
گولله لپی راکیشی. نه سئی دلۆپه خوینه هی پشيله یه، به لام نه گهر له
خوی پرسی ده لی هی بایه قوشه.

له هه موان سه یرتر ناوال و هاوساکه م عه بباسه، دوو هه وته نیه که
هیناویانه، ده گه لم زور جووت بوه، خوی پی پیغه مبه ر و شاعیره. ده لی
هه کاریک، به تایه ته پیغه مبه رایه تی، به بهخت و چاره نووسه. هه رکه س
نیوچاوانی بیکا نه گهر هیچیش تینه گا کاره که هی جیبه جی ده بی و نه گهر
عه لامه ی ده ه ریش بی و نیوچاوانه که هی نه یکا وهک وی لیده قه ومی.
عه بباس خوی پی تارژه نیکی لیها تووشه. ژپی له ته خته یه ک داوه و به
خه یالی خوی تاری ساز کردوه و شیعر تیکشی کوتوه که روژی هه شت
جار بوم ده خوینیته وه. گویا له بهر نه م شیعره هیناویانه ته ئیره، شیعر یا
گورانییه کی سه یری کوتوه:

مخابن که شه و هاته وه

جه هانم سیاپوش دیته وه

هه موو خه لک سه ره له نوئی خه وته وه

جگه من که رهنج و غه مم هه ره له رین

نه ماوه چ خویشی و مه زاج

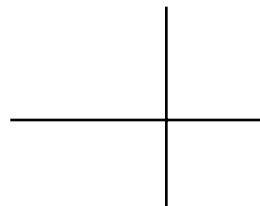
جگه مه رگ نیمه چاره و عیلاج

له وینده ره له ژیر داری کاج

سئی قه تره تکاوه له سهر خاک خوین

دوینی له باغ پیاسه مان ده کرد. عه بباس نهو شیعره ی خوینده وه. ژنیک

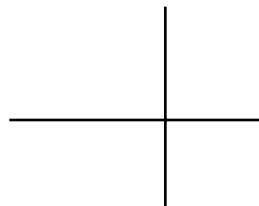
و پیاویک و کچی جیل هاتنه سه ردانی. هه تاکوو ئیستا پینج جاره که

هاتوون. من ئەوانم دىبوو و دەمناسىن. كچه جحيلكه چهپكه گولئىكى
هينابوو. ئەو كچه به من پئىدهكهنى، ديار بوو كه منى خووش دەويست،
هەر له بهر من هاتبوو. سىماى ئاولاويى عەبباس خو جوان نيه، به لام
ژنه كه كاتىك دهگه ل دوكتور قسهى ده كرد من دىتم كه عەبباس كچه
جحيلكهى كيشا لاره و ماچى كرد.

.....
ههتا ئىستا نه كهس هاتوته سهر دانم و نه گوليان بو هينانوم، سالىكه.
دواين جار سىاوهش بوو كه هاته سهر دانم، سىاوهش باشتري ناولى من
بوو. ئيمه پىكه وه دراوسى بووين، هه موو روژى پىكه وه دهچووينه فىرگه و
پىكه وهش دههاتينه وه و دهرسه كانمان پىكه وه دهوره دهكرده وه و له كاتى
پشوو دان تارم فىره سىاوهش ده كرد. روخساره كچه مامى سىاوهشيش
كه دهزگيرانى من بوو زور جار دههاته كوړه كه مان. سىاوهش دهيه ويست
خوشكى روخساره بىنى. به هه لكه وت مانگىك بهر له ماره كردنى،
سىاوهش نه خووش كه وت. من دوو سى جار چوومه سهر دانى به لام كوئيان
دوكتور قه دهغهى كردوه كه قسهى دهگه ل بكن. هه رچى پىم داگرت هه
ئەم ولامه يان دامه وه. منيش په لىم پئنه گرتن.

« باشم له بیره، سه روبه ندى ئيمته حانه كان بوو، ئىواره يه ك كه
گه رامه وه مال، كتيبه كانم دهگه ل جزوى فىرگه فرى دا سهر مئز. هه ر
ويستم جله كانم بگوړم دهنگى ته قينه وهى گولله هات. دهنگه كهى ئەوهنده
نزىك بوو كه ترساندمى. چونكه ماله كه مان له پشت خه ندهك بوو و
بيستبووم كه له لاي ئيمه دزى كراوه. ده مانچه نىرگانه كه م له كه شووى
مئزه كه م دهره ينا و هاتمه هه وش، گوئى قولاغ وه ستام. له دوايى له
پله كانى سهربان وه سهر كه وتم به لام چم نه دىت. كاتىك گه رامه وه له
سهره وه چاوم به ماله سىاوهش كه وت، دىتم سىاوهش به كراس و دهر پئوه
له هه وش وه ستاوه. من به سه رسورماويه وه كوتم « سىاوهش توئى؟ »
ئەو منى ناسيوه و كوتى « وه ره خواري كه سمان له مال نيه! »
« ته قهى گولله ت بىست؟ »

قامکی له سهر لیوی دانا و به سهر ئاماژهی کرد که وهره و من به ههشتاو چوومه خواری و له دهرگای ماله که هیانم دا . بۆ خۆی هات و دهرگای له سهر من کردهوه .

ههروا که سهری داخستبوو و زهق چاوی له زهوی بریبوو، پرسى « تو بۆچی نههاتیه سهردانم؟ »

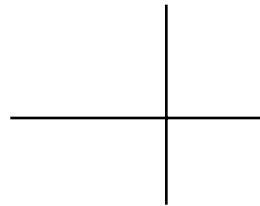
« من دوو سى جار هاتوومه سهردانته به لام کوتیان که دوکتور ئیزن نادا . »

« پێیانوايه که نهخۆشم، به لام ههلهی دهکهن . »

ديسان پرسيم « ئه و تهقهيهت گوی لیبوو؟ »

بى ئهوهی ولام بداتهوه دهستی گرتم و بردميه بن داری کاژ و شتیکی نیشان دام . من که له نزیکهوه چاوم لیکرد، سى دلۆپ خوینی تازه تکابوو سهر زهوی .

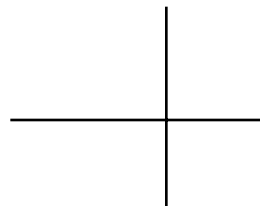
دوايه منى برده دیوهکهی خۆی، ههموو دهرگاکانی گری دا، له سهر سهندهلی دانیشتم، چرای هه لکرد و هاته سهر سهندهلی، بهرامبهری من له پهنا میزن دانیشتم . دیوهکهی ساده، شین و نیوقهدی مؤر بوو . له سهوچی ژوو تاریکی دانابوو . چهند بهرگ کتیب و جزووی فیترگهش له سهر میزن کهوتبوو . دوايه سیاهوش دهستی درپژ کرد و له که شوئی میزنهکهی نیرگانیکی دهرینا و نیشانی دام . لهو نیرگانه کۆنانه بوو که دهسکیان نیرۆیی بوو، ئهوی ده گیرفانی شالوارهکهی نا و کوتی « من پشيلهیهکی میم ههبوو، ناوی نازی بوو . لهوانهیه دیتبیت، لهو پشيله ئاساییه پنۆک پنۆکانه بوو، به دوو چاوی گهورهی وهک چاوی به کل کیشراو . له سهر پشتهی نهخش و خالی ریک بوون وهک ئهوهی که جهوههت به سهر کاغهزی ئاوه لچن دا رشتیبی و له دوايي دووقهت کردبیتهوه . رۆژانه که له فیترگه دهگه رامهوه نازی رایده کرده لام، میاومیایوی دهکرد، خۆی تیهه لده سووم، کاتیک داده نیشتم وه سهر سهر و گوپلاکم دهپهری، لمبۆزی له دم و چاوم دهخشاند، به زمانی زووری نیوچاوانی دهلیستمهوه و زۆری لیده کردم که ماچی بکه م . گویا پشيلهی

می زیره‌کتر و دل‌واتر و به‌هه‌ستتر له گورپه‌یه. نازی دوی من ده‌گه‌ل
ئاشپه‌ز نیوانی له هه‌موان خوشتتر بوو؛ چونکه خوارده‌مه‌نی لای ئه‌و
ده‌ست ده‌که‌وت. به‌لام له پرچ سپی مال که هه‌مه‌لی بوو و نوپژی ده‌کرد و
تووکی پشیله‌ی پی پیس بوو، خوئی دوور ده‌خسته‌وه. له‌وانه‌یه نازی لای
خوئی پییوابوه که مرۆقه‌کان زیره‌کتر له پشیله‌کانن و هه‌موو خوړاکه
خوښ و جیگا گهرم و نهرمه‌کانیان بۆ خوڤان داگیر کردوه و پشیله‌کان
ده‌بی ئه‌وه‌نده خو ریکخستن و ماستاوه‌که‌ریی بکه‌ن هه‌تا بتوانن تیی دا
به‌شدار بن.

« ته‌نیا کاتیک هه‌ستی سروشتی نازی سه‌ری هه‌لده‌دا و وه‌کول ده‌هات
که سه‌ره‌که‌له‌بابیکی خویناوی ده‌ست ده‌که‌وت و ئه‌وی ده‌کرده
گیانله‌به‌ریکی دپ. چاوه‌کانی زه‌قتر ده‌بوونه‌وه و ده‌بریسکانه‌وه.
جنجرووکی له کالان ده‌هاتنه‌ دهر و هه‌رکه‌س لپی نزیک بوویاوه به‌ مره‌مپ
هه‌ره‌شه‌ی لپده‌کرد. له دواپی وه‌ک ئه‌وه‌ی که خوئی هه‌لخه‌له‌تینی، ئه‌دای
ده‌ردینا. چونکه به‌ هه‌موو بیر و می‌شکی خوئی‌وه که‌لله‌ی که‌له‌بابی به
گیانداریکی زیندوو دادنا، ده‌ستی وه‌ بن ده‌دا، گه‌ش ده‌بووه، خوئی
ده‌شارده‌وه، ده‌چوه پاریزه‌وه، دیسان شال‌لوی دینا و ته‌واوی کارامه‌یی و
لیه‌اتوویی ره‌گه‌زی خوئی به‌ هه‌لبه‌ز دابه‌ز و شه‌ر و پاشه‌کشه‌ی په‌یتا‌په‌یتا
ده‌رده‌خست. دواپه‌ که له‌ نمایش ماندوو ده‌بوو، تامه‌زرویانه‌ که‌لله‌ی
خویناوی ده‌خوارد و چه‌ند ده‌قیقه‌یه‌ک له‌ پاشماوه‌که‌ی ده‌گه‌را و هه‌تا په‌ک
دوو سه‌عات شارستانیه‌تی ده‌سکردی خوئی له‌ بیر ده‌کرد، نه‌ده‌هاته‌ لای
که‌س، نه‌ نازی ده‌کرد و نه‌ ماستاوه‌که‌ریی.

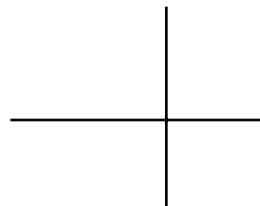
« هه‌ر ئه‌و ده‌مه‌ش که نازی دۆستایه‌تی خوئی ده‌نواند، وه‌حشی و ده‌ نیو
خوئی دابوو و رازه‌کانی ژیانی خوئی ده‌رنه‌ده‌بری، ماله‌ ئیمه‌ی به‌ ماله‌
خوئی دادنا و ئه‌گه‌ر پشیله‌یه‌کی غه‌ریبه‌ ریی ده‌ مالم‌ان که‌وتبا به‌ تایبه‌ت
ئه‌گه‌ر می با‌ ماوه‌یه‌کی زۆر پفه‌ و مره‌ و ناله‌کانی ده‌بیسرا.
« ده‌نگیک که نازی بۆ خواردن ده‌ریده‌بری ده‌گه‌ل ده‌نگی ئاسایی که
خوئی لووس ده‌کرد، جیاوازی هه‌بوو. زیقه‌یه‌ک که له‌ برسان ده‌یکرد

دهگه‌ل ئه‌و هاوارانه‌ی که له شه‌ر دا ده‌بکرد و مرنه‌میاوی کاتی مه‌ستی
هه‌موو دهگه‌ل یه‌ک تۆفیریان هه‌بوو و ئاهه‌نگه‌که‌ی ده‌گۆرا: یه‌که‌مینیان
هاوارێکی گورچووهر، دووه‌می هاوارێکی پر له کول و قین، سیه‌می
نالیه‌کی به‌ ژان، که له به‌رابه‌ر پیداوایستی سروشتی ده‌ریده‌بری هه‌تا بۆ
لای جووته‌که‌ی خۆی بچێ. به‌لام نیگا‌کانی نازێ له هه‌موو شت پر مانا‌تر
بوو و هه‌ندی‌ک جار هه‌سته‌کانی مرۆفانه‌ بوون، وه‌ها که پیاو ده‌سته‌بجێ
له خۆی ده‌برسی: له بن ئه‌م که‌لله تووکنه، له پشت ئه‌م چاوه‌ که‌سکه‌ پر
رازه، چ بیرگه‌ل و هه‌ستگه‌لیک شه‌پۆلان ده‌ده‌ن!

« پاره‌که به‌هار بوو که ئه‌م رووداوه به‌ سامه‌ قه‌وما. ده‌زانی له‌م وه‌رزه
دا هه‌موو گیانداره‌کان مه‌ست ده‌بن و وه‌خۆ ده‌که‌ون، ده‌لێی بای به‌هاری
شیتایه‌تییه‌ک ده‌پژینیته‌ نیو هه‌موو گیانداره‌کان. نازێ ئیمه‌ش بۆ
یه‌که‌مین جار هه‌وای ئه‌وینداری له‌ که‌لله‌ی دا و به‌ له‌رزیه‌ک که هه‌موو
له‌شی ده‌له‌رزانه‌وه، ناله‌ی غه‌مینی به‌رز ده‌کرده‌وه. گورپه‌ نیره‌کان
نالیه‌کانیان ده‌بیست و له ده‌وریه‌ر پیشوازینان لیده‌کرد. دوا‌ی شه‌ر و
کیشه‌ نازێ یه‌کیک له‌وان که له هه‌موان به‌تاقه‌تتر و ده‌نگ گرت‌ر بوو، بۆ
هاوسه‌ری هه‌لیبژارد. له جووت گرتنی گیانداره‌کان دا بۆنی تایبه‌تی
ئه‌وان زۆر گرینگه، له‌به‌ر ئه‌وه‌یه که گورپه‌کانی لووس و خاوینی نیو مال
له لای مییه‌کان هینده‌ قه‌دریان نیه. به‌ پیچه‌وانه‌ گورپه‌کانی سه‌ر لیواری
دیواره‌کان، گورپه‌ دز و لاواز و به‌ره‌للا و برسیه‌کان، که له‌شیان بۆنی
سه‌ره‌کی ره‌گه‌زی خۆیانان لیدێ، زۆرت‌ر مییه‌کان بۆ لای خۆیان
را‌ده‌کیشن. رۆژه‌کان به‌ تایبه‌ت ته‌واوی شه‌وه‌کان نازێ و جووته‌که‌ی
ئه‌وینی خۆیان به‌ ده‌نگی به‌رز بانگ ده‌که‌ن. له‌شی نه‌رم و ناسکی نازێ
خۆی لیک ده‌کیشه‌وه له‌ حالیک دا له‌شی ئه‌وی دیکه‌ وه‌ک که‌وان ده‌چه‌ماوه
و ناله‌ی شادیان به‌رز ده‌کرده‌وه و هه‌تا سپیده‌ی به‌یان ئه‌م کاره‌ درێژه‌ی
هه‌بوو. ئه‌وده‌م نازێ به‌ تووکی ئالۆز، شه‌که‌ت و ماندوو به‌لام به‌خته‌وه‌ر
ده‌هاته‌وه ژوو‌رئ.

« شه‌وانه له‌به‌ر ژوانی نازێ خه‌وم لینه‌ده‌که‌وت، ئاخ‌ره‌که‌ی ده‌ره‌ه‌لبووم.

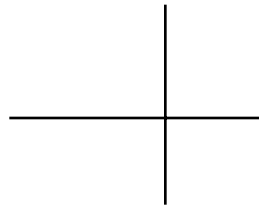

رۆژیک له بهر ئهم په نجه ره به کارم ده کرد . ئاشقه و ماشقه م دیتن که له باغچه به کهشم و نهشم ده پویشن . من بهو نیرگانه ی که دیتت، له سی ههنگاوییه وه سیله م تیگرتن . نیرگان تهقی و گولله که وه جووتی نازی کهوت . گویا که مهربی شکا ، باز دیک ی بلندی دا ، بی ئه وه ی دهنگیکی لیوه بی یا ناله یه ک بکا له دالان رایکرد و له بهر هییره ی دیواری باغ کهوت و توپی .

« دلۆپی خوین له ته وای شوین ریگا که ی تکابوو . نازی ماویه کی لیگه را هتا شوین پییه که ی دیته وه ، بونی به خوینه که یه وه کرد و یه کراست چوه سهر که لاکه که ی . دوو شهو و دوو رۆژ له سهر که لاکه که ی کیشکی دا . هه ندیک جار دهستی لیده دا ، ده تکوت پیی ده لی » ههسته ، سه ره به هاره ، بۆ له جهنگه ی ژوان دا خه وتووی ، بۆ ناجوو لییه وه ؟ ههسته ، ههسته ! » چونکه نازی له مردن نه ده گه یشت و نه یه زانی که جووته که ی توپیوه .

« سبه یینی ئه وی رۆژی نازی ده گه ل که لاک ی جووته که ی ون بوون . هه ر کوئی گه رام و له هه ر که سم پرس ی که لکی نه بوو . ئاخۆ نازی له من تۆرا ، ئاخۆ توپی ، ئاخۆ وه شوین ژوانی خو ی کهوت ، ئه دی که لاکه که ی ئه وی دیکه چی لیها ت ؟

« شه ویک دهنگی مر نه میاوی هه ر ئه و گورپه نیرم بیست ، هه تا به یانی هاواری کرد ، شه وی دوا یه ش ههروه تر ، به لام به یانیان دهنگی ده پرا . شه وی سیهه م دیسان نیرگانم ده ست داوه و به م داره کاژیه ی بهر په نجه ره که مه وه نا ، چونکه زیته ی چاوه کانی له تاریکی دا دیار بوو . ناله یه کی دریزی کرد و بیده نگ بوو . سبه ی له بن داری کاژ سی دلۆپ خوین تکابوو . له و شه وه وه هه تاکوو ئیستا هه موو شه وی دی و هه ر به و دهنگه وه ده نالیینی . ئه وانی دیکه خه ویان قورسه نابیسن . هه رچی پییان ده لیم پیم پیده که نن . به لام من ده زانم ، دلنیام که ئه مه دهنگی ئه و گورپه یه یه که من توپاندوومه . له و شه وه وه هه تاکوو ئیستا خه له چاوم

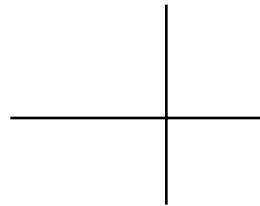
مخابن که شه و هاته وه
جه هانم سیاپوش دیته وه
هه موو خه لک سه ره له نوئی خه و ته وه

جگه من که رهنج و غهمم هه ره له رین

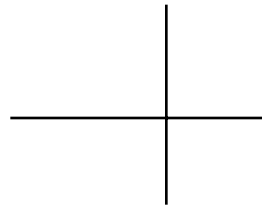
نه ماوه چ خووشی و مه زاج
جگه مه رگ نیمه چاره و عیلاج
له وینده ره له بن داری کاج

سی قه تره تکاوه له سه ره خاک خوین

که گه یشته ئیره دایکی روخساره شیواو وه دهر که وت، روخساره
بروکانی هه لکیشا و کوتی « ئه مه شیته » دوایه دهستی سیاوهشی گرت و
هه ردوکیان قاقا پیکه نین و وه دهر که وتن و دهرگیان له سه ره داخستم.
که گه یشته نه هوش له بن فانوس من ئه وانم له پشت شووشه ی
په نجه ره وه دیت که په کتریان ده باوهش گرت و په کتریان ماچ کرد.

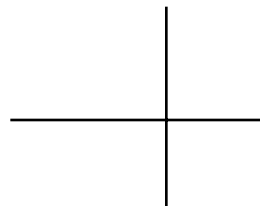

۱۳۶ - سی دلوپ خوین

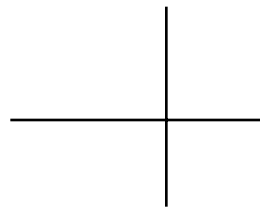

ژنیک که می‌رده‌ک‌ه‌ی ون کرد

۱۳۷ - ژنیک که می‌رده‌ک‌ه‌ی ون کرد

۱۳۸ - ژنیک که می‌ده‌ک‌ی ون کرد

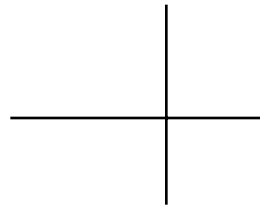
« بۆ لای ژنان دهچی؟ قه مچی له بیر مه که!»
وه های گوت زهردهشت. ف. نیچه

به یانی زوو له ئیزگه ی **قوله که**، ئازانیکی کورته له ی سوورفل، ژنیک که مندالیکی به باوه شه وه بوو، نیشانی شو فیری ماشینیکی دا و گوتی:
- ئه و ژنه ویستوو یه تی بچیته مازنده ران هاتۆته ئیره، بیگه یه نه شار خیرت ده گاتی.

ژن بی سی و دوو سواری ماشین بوو، سووچی چارشییوی رهشی به ددانی گرتبوو، مندالیکی دوو ساله ی به باوه شه وه بوو و بوخچه یه کی سپی به دهسته که ی دیکه یه وه بوو. چوو له سه ر سنده لی چه رمیی دانیشته و منداله که ی که قژی کال و قیافه یه کی مالاریایی هه بوو له سه ر کۆشی دانا، سی نیزامی و دوو ژن که له ماشینه که دا بوون بیواز چاویان له و کرد، به لام شو فیر هه ر نه گه راوه چاویشی لی بکا. ئازان هاته نزیک شووشه ی ماشین و به ژنه که ی کوت:

- ده چیه مازنده ران چ بکه ی؟
- میرده که م ببینمه وه.
- مه گه ر میرده که ت ون بوه؟
- مانگیکه بی خه رجیی جیی هیشته ووم رویشته وه.
- چوو زانی که له ویتیه؟

۱۳۹ - ژنیک که میرده که ی ون کرد

- غولام - ی ئاوالی پییکوتم.

- ئەگەر پیاووەکەت هێندە بە غەیرەت بێ لەویش هەڵدێ، ئیستا چەندت پوول پێیه؟

- دوو تمەن و دوو قران.

- ناوت چیە؟

- زێرن

- خەلکی کوێی؟

- خەلکی ئەلویزی شەهریارم.

- لە جیات ئەووە کە بچی مێردەکەت ببینیەووە برۆ شەهریار، ئیستا جەنگەیی ترییه - برۆ لای خزم و کەس و کارت و تریی بخۆ. لەخۆرا دەچیە مازندەران، لەوێ گۆرغەریب دەبی، ئەویش بەو زەینە باشەیی کە تۆ هەتە! - دەبی برۆم.

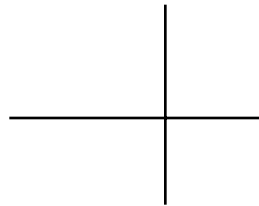
زێرن ئەو رستەیی دوایی بە دڵنیاییەکی تەواووە کۆت، دەتکۆت تەماکەیی تەواو و بێ پاشگەز بوونەووە بوو، و نیگای بێ شۆقی لەبەر خۆی بربووو بێ ئەووەی کە شتیک ببینی یا سەرنج بداتە کەسێک. وا دەهاتە بەرچاو کە بێ ویست و بێ فکر قسەیی دەکرد و هۆشی لە شوینیکی دیکە بوو. پاشان دیسان ئازان رووی لە شۆفیر کرد و کوتی:

- کاکای شۆفیر، ئەو ژنە لە کن دەروازەیی دەوڵەت دابەزینە و رێگاشی پێ نیشان بدە.

زێرن دەتکۆت لە پشتیوانی ئازان ورەیی هاتە بەری کوتی:

- من غەریبم، رێگام پێ نیشان بدەن خیرتان دەگاتی.

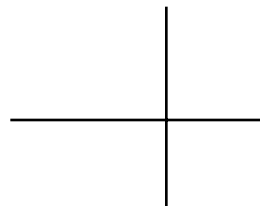
ماشین وەرێ کەوت، زێرن بێ بزوت دیسان نیگای بێ شۆقی وەک سەگیکی تێهەلداو لەبەر خۆی بری. چاوەکانی دریشت، رەش، برۆکانی قەیتانی و باریک، کەپۆی چووک، لیووەکانی گۆشتن و گووپەکانی تیقوپا و بوون. پێستی رووی گەش، رەشتالە و پتەو بوو. لە تەواووەتی رێ دا دەجووڵاوە بێ ئەووەی سەرنج بداتە کەسێک یا شتیک. مندالەکەیی بێدەنگ و غەمین و فیدار، وەنەوزی دەدا و هەناریکی رێک کوشراوی بە دەستەووە

بوو. نزيك دهروازهي دهولته شوڤير ماشينهكهي راگرت و ئهو ريگايهي كه راست دهچوو بو دهروازهي شميران پي نيشان دا. زيږنيس دابهزي و دهستهجي ريگاي دريژ و ههتاويي به مندالتيك به باوهشهوه و بوخچهيهك به دهستهوه، گرته بهر.

له بهر دهروازهي شميران زيږن چوو نيو كارهژيكهوه و دواي نيو سهعات چنه ليدان و مهحتلي، خاوهن كارهژ رازي بوو كه به ماشينيكي باريي ئهو بگهيه نيته **ئاسياسهر** سهر ريي **ساري** و شهش قرانيسي بابتهي كرى ليوهرگرت. زيږنيان بو ماشينيكي گهوره ريږوني كرد كه خهلك له دهوره كيپ دانيشتوبون و بار و بنهيان له نيوهراست هه لچنيبوو. ئهوان پاليان به يهكترهوه نا و جيگايهكيان بو كردهوه كه به زهحمت جيي خوڤي كردهوه.

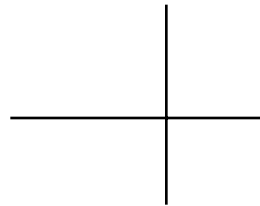
ئاويان ده ماشين كرد، ديدهي ليدا، له پاش خوڤي بوڤي بيږنيزين و روڤي سووتاو و دووكهلي خسته ههواوه و به جادهي گهرم و توژاويي دا وهريكهوت. سهرهتا ديمهني دهوږبهه يهكچهشن بوو، له دوايي تهپكهكان، كيو و دارهكاني دوورهدهست و پيچ و خههكاني ريگا، ديمهنيان دهگوري. بهلام زيږن به ههمان شيوهي ژاكاوي چاوي له بهر خوڤي دهكرد. له چهند جي ماشين راگرت و چاويان له بهرگهي مسافرهكان كرد. نزيك نيوهږو له **شهلهنبه** چهرخي ماشين خراب بوو و تاقيميك كه مسافرهكان دابهزين. بهلام زيږن له سهر جيي خوڤي جوولهي نهكرد، چوونكه دهترسا ئهگهر ههستي جيگاكي له كيس بچي. بوخچهكهي كردهوه، نان و پهنيږي لي دهرهينا، كوته ناڤيكي فهتيري به پهنيروهه دا به كورهكهي و بو خوڤي چهند بابولهي خوارد. مندالهكهي وهك چولهكهيكي ترياكهي بيدهنگ بوو، دايم وهنوزي دها و وا دههاته بهرچاو كه تاقتي قسه كردن و تهناهت گريانيسي نهبوو. له ئاكام ماشين ديسان وهريكهوتهوه و گهليك تيپهږي، له **جابون** و **فيرووزكووه** تيپهږي و ديمهني جواني ليږهوار ديارى دا. بهلام زيږن تهواوي ئهم ئالوگورهي به نيگاي بي شوڤ و بيواز رواني و خوڤييهكي نهيني، خوڤييهكي مرموزي تيدا پيکهاتبوو، دلي توند

دهيکوتا، ئازادانه هه ناسه‌ی هه‌لده‌کيشا چونکه له ئامانجه‌که‌ی نزیک ده‌بووه و سبه‌ی ده‌یتوانی **به‌بووی** می‌ردی ببینیته‌وه، ئاخۆ ماله‌که‌ی چۆنه، که‌س و کاری چ قیافه‌یه‌کیان هه‌یه و ده‌گه‌ل ئه‌و چۆن ده‌جوولیتنه‌وه؟ دوا‌ی مانگی‌ک دووری ئاخۆ چۆن ده‌گه‌ل به‌بوو ده‌جوولیتنه‌وه و چ ده‌لی؟ به‌لام بۆ خۆشی ده‌یزانی که له ئاست به‌بوو نه‌یده‌توانی یه‌ک وشه‌ش ده‌برێ، زمانی سڤ ده‌بوو و هه‌موو هی‌ز و توانای لیده‌بڤا، ده‌تکوت ده به‌بوو دا هی‌زیک‌ی تاییه‌ت هه‌بوو که هه‌موو بېر، ویست و هی‌زی ئه‌وی له وزه ده‌خست و ئه‌و به ته‌واوه‌تی ده‌چوه ژێر ده‌سته‌لاتی ئه‌وه‌وه. زی‌رن ده‌یزانی که به پێچه‌وانه به‌بوو هه‌ره‌شه‌ی لیده‌کا و له دوا‌یی به قه‌مچی، هه‌ر ئه‌و قه‌مچییه‌ی که له ولاغه‌کانی راده‌کیشا، له گیانی راده‌کیشی. به‌لام زی‌رن هه‌ر بۆ ئه‌وه ده‌چوو، ئاره‌زووی ئه‌و قه‌مچییه‌ی ده‌کرد و له‌وانه‌یه هه‌ر له‌به‌ر ئه‌وه ده‌چوو که قه‌مچی ده‌ست به‌بووی وی‌که‌وی. هه‌وا‌ی شیدار، لې‌ره‌وار، دیمه‌نی دل‌رفینی ده‌وروبه‌ری، ئه‌و خه‌لکانه‌ی که له دووره‌وه کاریان ده‌کرد، پیاوی‌ک که به عه‌با‌ی که‌رباسی شین له سه‌ر جاده وه‌ستا‌بوو، تری‌ی ده‌خوارد، مائی لادییه‌کان که به به‌ری دا تیده‌په‌رین، گشت ئه‌وانه زی‌رنیان وه‌بیر منداله‌تی خۆی ده‌خسته‌وه.

xxx

دوو سال ده‌بوو که زی‌رن ببوو به ژنی به‌بوو. یه‌که‌م جار که زی‌رن به‌بووی دیت رۆژیک‌ی تری‌ی هه‌لگرتنه‌وه بوو. زی‌رن ده‌گه‌ل **می‌ری کچی** دراوسێیان و **موچوول خانم** و خوشکه‌کانی **خورشید و بێمانی خانم** کاریان ئه‌وه بوو که هه‌موو رۆژی تی‌گرا له رهن تری‌یان لیده‌کرده‌وه و هی‌شوو دره‌وشاوه‌کانیان ده سیپ یا سندووقی چییی دهن، له دوا‌یی سیپه‌کانیان ده‌برد له کن رووباری **سیاناو** له ژێر کۆنه دارچناری‌ک که په‌رۆیان بۆ دوعا لیده‌به‌ست و له‌وی دایکی ده‌گه‌ل **گه‌وه‌ر، دایکی هه‌باس، خوشقه‌دم، سولتان، گولداد و خودایار** سندووقه‌کانیان دها به ریدین سیپی **په‌رهنده‌ک ماندگارعه‌لی**. له‌م رۆژه دا سیپ هه‌لگریکی تازه‌کار

هاتبوو که سیپه‌کانی له بار دهدا و به‌بووی مازنده‌رانی بوو که گۆزانی ده‌کوت و کچه‌کانی فێر ده‌کرد و ببوو هۆی سه‌رگه‌رمی هه‌موویان و تیگرا گۆزانیان ده‌کوت:

« کیژی له‌بار ئه‌های له‌له

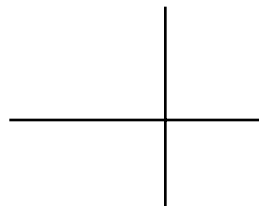
بچینه شار، ئه‌های له‌له

یه‌کمان له‌مال، یه‌کمان له‌کار

بی بچینه شار ئه‌های له‌له

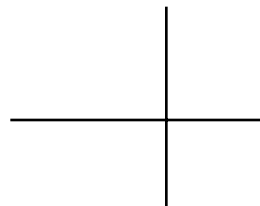
بی بچین که تۆم ده‌وی! »

به‌بوو شیوه‌ی راویژه‌که‌ی بۆ راست ده‌کردنه‌وه، کچه‌کان قاقا پێده‌که‌نین و هه‌تا ئیواره‌ی ئه‌ورۆژه ئه‌و کاره درێژه‌ی هه‌بوو. به‌لام ئه‌وه‌ی که پتر سه‌رنجی کچه‌کانی بۆ لای به‌بوو راکیشا گۆزانییه‌که‌ی ئه‌و نه‌بوو، به‌لکه‌م بۆ خۆی و بویرییه‌که‌ی بوو که دلی ئه‌وان به‌ تاییه‌ت زیڕنی داگیر کردبوو. هه‌ر که زیڕن چاوی به‌ ئه‌ندامی به‌خۆوه، ملی ئه‌ستور، لیوی سوور، قژی سوور، باسکه سپییه‌کان که مووی له‌ سه‌ر روابوو و به‌ تاییه‌ت ده‌ستوبردیک که له‌ راگۆیزتنی سپیه قورسه‌کان هه‌یبوو، خۆی دۆراند. سه‌ره‌رای ئه‌مه مه‌یلێک که به‌بوو پتینواند به‌و نیگا به‌ تینانه‌ی که ده‌ نیوانیان دا پیکهات به‌س بوو هه‌تا زیڕن که پتر له‌ چارده سالی نه‌بوو، گیرۆده‌ی خۆی بکا. زیڕن دلی ده‌یکورکاند، ره‌نگی دینا و ده‌برد، چونکه له‌م رۆژه دا په‌ی به‌ شتیکی نوێ برد و هه‌ستی کرد که هه‌تا ئه‌و‌ده‌م ئه‌وه‌ی تیدا نه‌بوه. چونکه هه‌تا ئیستا ئه‌و هیچی له‌ پیاو نه‌ده‌زانی، دایکی هه‌میشه تێیه‌له‌دابوو و چاوترسینی کردبوو و خوشکه‌کانی که له‌وه گه‌وره‌تر بوون رقه‌به‌ره‌یان ده‌گه‌ل ده‌کرد و رازی خۆیان لێده‌شارده‌وه. هه‌رچه‌ند زیڕن زۆر جار پیاوی به‌ بیر داده‌هات به‌لام نه‌یده‌وێرا له‌ که‌س بپرسی و ده‌یزانی که ئه‌مه بیریکی خراپه و ده‌بی خۆی لێ دوور بخاته‌وه. ته‌نیا هه‌ندیک جار **میڕی** کچی دراوسێیان و **خانمۆل** و **بلوورخانم** ده‌گه‌ل ئه‌و سه‌باره‌ت به‌ رازه‌کانی پیاو دوابوون و زیڕنیان وه‌ خوتخوته خستبوو

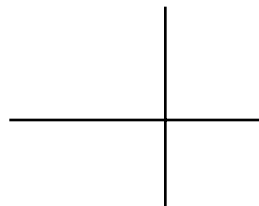
وهها که تا رادهیهک چاو و گوپی کرایووه. تهنانهت میړی باسی نیوانی نهپنی خوئی دهگه ل شیرزاد کوری ماندگارعلی کردبوو. به لام تهواوی نهو بیرانهی که زیرن له نهوین و ههوهس له زهینی خوئی دا پیکههینابوو، نیگای بهبوو گوړانی به سهر داهینا، پی سست بوو و ههستیکی تیدا پیکهات که نهیده توانی دریبیړی، ههر نهوهندهی دهزانی که تهواوی زهرپهکانی لهشی، بهبوویان دهویست و لهمه به دوا نیازی بهو بوو و ژبانی بی بهبوو مهحال و نهگونجاو بوو. به لام به هه لکهوت نهوړوژه زیرن قهباپهکی سووری تازه که ههیبوو دهبری کرد و که لاغهیهکی جوان که پووری له مهشههد بوی هینابوو ده سهری هالاندبوو و ههوت لوقه زپی له پشتهوه هاتبوو دهر، وهها که جگه له نهندامی ریکی و کهشم و نهشم و جوانیی روخساری، جلهکesh جوانتری کردبوو، دهتکوت ههر له بهر نهمه بوو که ده نیوان سهدان کیژ و لهم قهرهبالغییه دا بهبوو ناوری دهداوه و به دزی چاوی لیده کرد و بزهی دههاتی و به زیرهکی و وردکولی و ههستی که لهوانهیه کیژلهیهک ههیبی شکیک بو زیرن نهماوه که بهبوو خوئی دهوی و پیوهندییهکی تاییهتی ده نیوانیان دا ساز بوو. ناخو کاتی وا دهبی چ بکن؟ وهها به ههشتاو خوین ده لهشی دا دهگهرا که ههستی دهکرد سهر کولمهکانی گهرم داهاتوون وهک وهی گریان گرتبی. وهها سوور هه لگه رابوو که شاربانوو کچی کشورسوالتان تیگهیشته. نایا زیرن دهیتوانی نه هیوايه بدا به خوئی که بیته ژنی بهبوو، له حالیک دا که دوو خوشکی له خوئی گه ورهتر ههیه که هیشتا میردیان نه کردوه و جگه له وهش نهو لای دایکی له ههر دووی نهوان چاره رهشتره؟ چونکه بهر لهوهی بیته سهر دونیا باوکی مرد و دایکی دایم و دهرههم سهرکونهی لیده دا که تو سهری باوکت خواردوه و نهوی پی پیووهدم رهش بوو. به لام له راستی دا چونکه دایکی دوی زان نوبهتی گرت و دوو مانگ له جی دا کهوت له بهر نهوه ناخوئی دهویست.

لای نیوارهی نهو روژه که هه موو کریکارهکان دهستیان له کار هه لگرت و به نیوان میوهکان دا که وهک گوریسی قاوهپی له سهر تهپکو لهکان لیک

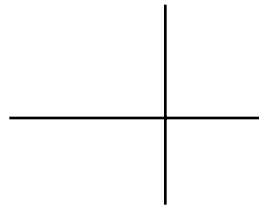

هالابوون، تیپه‌رین و بو لای رووباری سیائو چوون و تریکانیان وهک
هه‌موو روژئی ته‌حویلی ردین سپی دتییه‌که‌یان ماندگار عه‌لی دا، زیپن و
دایکی و میړی ده‌گه‌ل گاران که له رییه تووشی بوون بو لای قه‌لای کاکلی
خویان که بورج و باروویه‌کی به‌رزی هه‌بوو، وه‌ری که‌وتن. له ری دا زیپن
باسی گیرۆده‌یی خوی به به‌بوو کرد و میړی دلای داوه و به‌لینی دا که هه‌ر
یارمه‌تییه‌ک له ده‌ستی بی کوتایی ناکا.

چ شه‌ویکی سه‌خت به سهر زیپن دا تیپه‌ری! مانگه‌شه‌و بوو، خه‌وی
لینه‌ده‌که‌وت، هه‌ستا که ئاو بخواته‌وه. له داویی چوو هه‌یوانی مال‌که‌پیان.
نا، هه‌ر پی خۆش نه‌بوو بخه‌وئ. شووبایه‌کی فینک ده‌شنی، سینگی
ئاوه‌له بوو به‌لام هه‌ستی به سه‌رما نه‌ده‌کرد. ده‌نگی پرخه‌ی دایکی که
وهک نه‌ژدیها له ژووری خه‌وتبوو، ده‌بیست. هه‌ر کاتیک هه‌ستابا، ئه‌وی
بانگ ده‌کرد، به‌لام چ قه‌یدی؟ چونکه له ته‌واوی گیانی خوی دا هه‌ستی به
شوژش و سه‌ربژیویی ده‌کرد. له سه‌ر په‌نجه‌ی پییان چوه دهم حه‌وز، له
ژیر داربناو وه‌ستا. له‌م کاته دا ده‌تکوت که دره‌خت، زه‌وی، ئاسمان،
ئه‌ستیره‌کان و تریفه هه‌موویان به زمانیکی تابه‌تی ده‌دوین. حاله‌تیکی
غه‌مینه‌ر و خۆش بوو که هه‌تا ئیستا نه‌چیژتبوو، ئه‌و زور باش ده‌ زمانی
دره‌خته‌کان، ئاوه‌کان، شووبا و ته‌نانه‌ت دیواره به‌رزه‌کانی مال و ئه‌و
قه‌لایه‌ی که تیدا زیندانی بوو و هه‌روه‌تر زمانی کیته‌له ماستیک که له
پیشوری حه‌وزه‌که دابوو، ده‌گه‌یشت و له خوی دا هه‌ستی پیده‌کرد.
ئه‌ستیره‌کان وهک دلۆپی ئاوانگ که له هه‌وا دا پرژابن، کز و ترسه‌نۆک به
شوقیکی له‌رزۆک ده‌دره‌وشانه‌وه. هه‌مووی ئه‌وان و هه‌ر شتیکی ئاسایی و
ببیرخ له‌به‌ر چاوی ئه‌و سه‌یر، نائاسایی و پر له راز بوو که مانایه‌کی
دوور و نه‌ناسراوی هه‌بوو و قه‌ت به می‌شکی ئه‌و دا نه‌ده‌هات. بی ویستی
خوی ده‌ستی به سه‌ر سینگ و مه‌مه‌که‌کانی داهینا و هه‌تا سه‌ر
باسکه‌کانی برد، شووبا بسکه‌کانی په‌ریشان کردبوو. له ئاکام له دهم
حه‌وز دانیشت و کولی گریان به‌ر ئه‌وکی گرت و له قولپی گریانی دا و
فرمیسه‌که گه‌رمه‌کانی به سه‌ر کولمه‌کانی دا هاتنه‌ خوار. ئه‌م له‌شه‌ نه‌رم

و ئەم نېوقەدە تەنگە بۆ دە ھەمیز وەراندنی بەبوو ساز بیوو. مەمکە چووکەکانی، باسکەکانی و ھەموو لەشی چاتر بوو بچنە ژێر بارستی گلەو و لە بن خاک بېزین ھەتا ئەو ھەمکە لە مائە دایکی بە جنیو و بەدبەختی دارزی و مەمکەکانی داچۆرن و ژیانى بیسوود و بى ئاکام و بى خوشەویستی بە فیرۆ بچى. دەیەویست خو دە خوڵ بگەوزینى، کراسەکەى دادر دادر بکا ھەتا لە دەست ئەم کوڵە، ئەم بەدبەختیە کە ئەوکی گرتبوو، رزگاریى بى. ھۆرھۆر گریا، لەم کاتە دا تەواوی چارەڕەشیى و ژیانى ھاتە بەر چاوی، ئەو جنیوانەى کە بیستبووی، ئەو لیدانانەى کە ویکەوتبوو - ھەر ئەو دەم کە مندالیکی چووکە بوو دایکی چەپۆکیکی بە سەرى دادەدا و کوتە نانیکى دەدا دەستی و لە پشت دەرگای مائەکەیانى دادەنیشاندا و ئەو دەگەڵ مندالە کەچەڵ و چاوگەکان کایەى دەکرد. قەت روویەکی خوڤ یا چووکترین خوڤەویستی لە دایکی نەدیتبوو. ھەموو ئەم بەدبەختیانە دە ھیندە گەرەتر و بەسامتر دەھاتنە بەر چاوی. دیسان باش بوو مێرى و دایکی ھەندیک جار دەیانلاواندەو و ھەر کاتیک دایکی لیدەدا، پەنای بۆ مائە وان دەبرد. زېرن فرمیسکەکانى بە سەردەستی سېرپو و ھەستی کرد کە ھەندیک سووک بوو. دلەکوته و سەربزىوی دامرکا و ھەستی بە سوکنایى کرد - جوړیک سوکنایى بېھۆ بوو کە سەرتاپای لەپر داگرت. چاوەکانى قووچاند، ھەواى نەرمى ھەلمژى، بەلام سیمای بەبوو لەبەر چاوی نەدەبزوت، باسکە بە ھیزەکانى ئەو کە سیپە بارى دە دوازە مەنى وەک پەرى کا ھەلدینا و لە سەر و لاغى دادەنا، تووگە زیک و سوورەکانى، ملی ئەستوورى سوور، برۆ پان و پیک لکاوەکانى، ریشى پر و چرى، ئیستا دەیزانى کە دونیایەکی دیکە جگە لەو دونیایەى کە ئەو دە زەینى دابوو، ھەیه. ئاخەرەکەى لوچچیکى ئاو بە دەم و چاوی داگرد و گەراو و لە سەر جیکەکەى پال کەوت، بەلام خەوی لینەکەوت، لە سەر نوین جینگلی دا و دە دلای دا نیەتى کرد ئەگەر بە کاو و مرادی خوێ بگا و ببیتە ژنى بەبوو، ھەر ئەو جوړەى کە خوێ لە زیندانى مالى باوکیى رزگار دەبى کوتریکى بکرى و بەرەلای

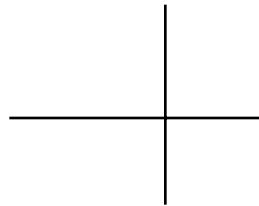
بکا و شهوی ههینیش شه‌میکی له ئیمامزاده بیبی سه‌کینه هه‌لبکا، چونکه ئه‌ستیره کچی نایب عه‌ولای میراویش هه‌ر ئه‌و نه‌زهری کردبوو و میردی کرد.

به‌یانی رۆژی دواپی، زێرن به‌چاوه‌ سوور هه‌لگه‌راوه‌ بیخه‌وه‌کانی، هه‌ستا و چوه‌ ترئ رینه‌وه‌ی. له‌ سه‌ر ری له‌ په‌نا روبراری سیانئو له‌ ژیر داری چناری مراد ئه‌و جیگایه‌ی که‌ به‌بوو تریکانی له‌ بار دابوو، وه‌ستا. هه‌ندیک گه‌لامیوی پیشیلکراو و ته‌رسی ولاغ و توئکلی توو کوله‌که‌ شوینه‌واری دوینی له‌ سه‌ر زه‌وی که‌وتبوون. زێرن له‌ لیواری په‌خه‌ی داویکی ده‌رکیشا و نیه‌تی له‌ داری چنار کرد و گریی لیدا، به‌لام هه‌ر گه‌راوه‌ میریی تووش هات و کوتی:

- بوچی ئه‌ورۆ چاوه‌ریی من نه‌بووی؟ لیره‌ چ ده‌که‌ی؟

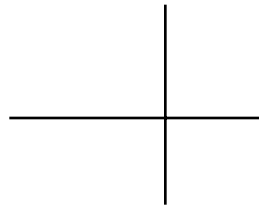
- هیچ، من پیموایوو هه‌شتا هه‌ر خه‌وتوو، نه‌مه‌ده‌ویست هه‌لتستینم، ئه‌ورۆ به‌یانی زۆر زوو وه‌ده‌ر که‌وتم. به‌لام میری قسه‌که‌ی بری و کوتی:
- من ده‌زائم له‌به‌ر به‌بوویه!

زێرن بو میری ده‌ردی دلی کرد و له‌ بیخه‌وی خوی و ئه‌و نه‌زهری که‌ کردبووی هه‌مووی بو گه‌راوه‌. پیکه‌وه‌ راویژیان کرد و میری دیسان دلی داوه‌ و به‌لینی دا که‌ له‌م باره‌وه‌ ده‌گه‌ل دایکی قسه‌ بکا. چونکه‌ دایکی میری ته‌نیا که‌سیک بوو که‌ زێرنی خوش ده‌ویست. به‌یانی زێرن هه‌رچی چاوه‌روان بوو به‌بووی نه‌دیت، به‌لام میری خه‌به‌ره‌که‌ی هه‌تا که‌ به‌بوو له‌ ده‌شت کار ده‌کا. نیوه‌رۆ که‌ بو نه‌هار گه‌رانه‌وه‌ مال، زێرن چوه‌ وه‌تاگی پینجده‌ریی و ده‌رگاکانی داخست و له‌ به‌ر ئاوینه‌یه‌کی دمپه‌راو که‌ ده‌ مجریه‌که‌ی خوی دا هه‌یبوو، پرچه‌کانی به‌ ریکی شانه‌ کرد و جوان له‌ حاله‌ت و جووله‌کانی سیمای خوی خورد بووه‌ هه‌تا ئیواری که‌ به‌بوو ببینی چلۆن پیکه‌نی و چ شیوه‌یه‌ک له‌ خوی نیشان بدا که‌ به‌ دلی خوی بی. له‌ ئاکام بزه‌یه‌کی سووکی په‌سند کرد، چونکه‌ ئه‌گه‌ر پیکه‌نیبا دانه‌کانی که‌ ریک نه‌بوون ده‌رده‌که‌وتن، هه‌روه‌تر لویه‌کی پرچی هه‌تا سه‌ر

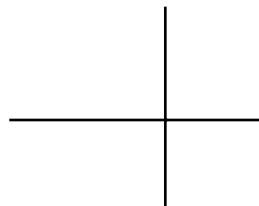

نیوچه‌وانی و له‌به‌ر رازی بوون له خۆی بزه‌یه‌کی هاتی. چونکه خۆی پێ جوان و شیایوی خۆش ویستن دیت. برژانگه درێژه‌کان، بزه‌ی دل‌رفین، سیمای منداڵانه‌ی ساده و خه‌تیک که ده‌که‌وته سووچی لیوه‌کانی، لیک ده‌هاتنه‌وه. سوورایی توخی سه‌ر کولمی پێستی ره‌ش ئه‌سمه‌ری سیمای باشتر ده‌رده‌خست و سوورایی ته‌ر و گه‌شی لیوه‌کانی که له ره‌نگی ترپێ سوور بوو و زاری گه‌رمی ئه‌و و به تایبه‌ت چاوه‌کانی، ئه‌و نیگا گیرایه‌ی که دایکی می‌رێ هه‌میشه پێیده‌کوت: « چاوه‌کانت سه‌گیان هه‌یه » هه‌موو ئه‌وانه ئه‌وی له زۆریک کیژی لاوی دیکه سازتر ده‌کرد.

کاتیک نیوه‌رۆ زێرن ده‌گه‌ڵ می‌رێ گه‌رانه‌وه ترپێ رینه‌وه ده‌ نیو دلای دا خۆش‌حال بوو، چونکه ته‌مای گرتبوو که به هه‌ر له‌و نیک بی خۆی به به‌بوو نیشان بدا. سه‌ر سوورماویی زێرن پتر بوو چونکه به‌بووی له‌و دیت و ته‌وایی نیوه‌رۆ وێرای کار به گه‌مه و گۆرانی کوتن تیپه‌ری. به پێچه‌وانه‌ی رۆژه‌کانی پێش که زێرن ژاکاو و داماو بوو، ئیمه‌رۆ شاد و خۆش هیشوو تریکانی لێده‌کرده‌وه و فالێ پێده‌گرته‌وه. به‌مجۆره که بۆ لیک ترپێ لێده‌کرده‌وه و ده‌یخوارد و بۆ لیک ده‌دا به می‌رێ و لای خۆی نیه‌تی کرد ئه‌گه‌ر بۆ لای ئاخو وه‌به‌ر وی که‌وێ به مرادی ده‌گا، یانی ده‌بیته ژنی به‌بوو. لای ئیسواری که گه‌رانه‌وه بن داری چنار به‌بوو و زێرن دیسان چهند جاریان چاو تیکه‌ری. به‌بوو پێپیکه‌نی و زێرنیش ولامی پیکه‌نینه‌که‌ی داوه، هه‌ر ئه‌و جۆره‌ی که له ئاوینه‌ دا په‌سندی کردبوو به ته‌رده‌ستییه‌کی تایبه‌تی سه‌ری خۆی راوه‌شاند و لۆیه‌ک له پرچی که‌وته سه‌ر نیوچه‌وانی. هه‌تا چوار رۆژان به‌مجۆره تیپه‌ری و رۆژ ده‌گه‌ڵ رۆژ و ره و نازایی پتر ده‌بوو و که‌م که‌مه پێوه‌ندییه‌کی تایبه‌ت ده‌ نیوان ئه‌و و به‌بوو دا پیکه‌ات. هه‌تا ئه‌وه که رۆژی چواره‌م می‌رێ مزگیانی بۆ زێرن هینا که دایکی کاره‌کانی جیبه‌جی کردوه. زێرن له خۆشیان سه‌ر لیوه‌کانی می‌رپێ ماچ کرد، چلۆن کاره‌که‌ی جیبه‌جی کردبوو؟ ده‌گه‌ڵ کێ قسه‌ی کردبوو؟ زێرن هه‌یج پێویست نه‌بوو که تیبگا، هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ی ده‌زانی که هه‌ندیک پیرزێن پتر له ژیان ده‌گه‌ن و بۆ ساز دانی زماوه‌ند و نیو بژیی کردن ته‌رده‌ستن و

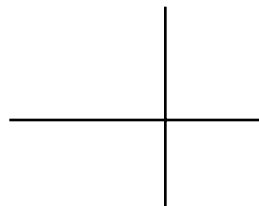

ریځای وا دهزانن که قهت به میښکی هیچ لایک ناگا . نیستا دهیتوانی
 ئەم هیوایه بدا به خوئی که به ئاواتی گهیشتهوه، به لام ئەوهی که چهتوون
 بوو رازی بوونی دایکی خوئی بوو که هر ئەم قسهی پیگهیشباوه
 دهره‌لدهبوو و دتهقیهوه و لهو تووک و جنیوه ته‌رانهی که له سهر زاری
 بوو، پیدهدا . چونکه رۆژی سی عه‌بباسی حه‌قدهستی زپرنی لهو
 وهرده‌گرت . له ئاکام دواي زۆری و پئی داگرتنی دایکی میړی، دایکی
 رازی بوو و دواي دمه‌قاله‌یه‌کی زۆر ده‌ستیک جلی سووری بو هه‌لگرت،
 به لام هر کوتیکی که ده‌بری نزا و نزوولهی ده‌کرد و ده‌یکوت: « یاره‌بی له
 سهر تاتی مردووشۆرخانه بکه‌وی، شه‌پله‌ت لیدا، شاییت لی بپته شین،
 ره‌بی جه‌رگت خرابی، حه‌سره‌ت له سهر دل‌ت بمینیتته‌وه، جوانه‌مه‌رگ بی
 به‌و میړده له‌نده‌هۆره‌ی که دیتووته‌وه! » به لام گوئی زپرن له‌م تووکانه پر
 بیوو و ئیدی کاری تینه‌ده‌کرد . مه‌نجه‌لیکی مس و سه‌ماوه‌ریکی زهردی
 چوکی بابه‌تی گیاز دایه . رۆژیک لای ئیواره دایکی میړی بانگه‌وازیکی
 ته‌واوی له خه‌لکی دئ کرد و ژنه لادییه‌کان وه‌ک بووکه سه‌ماکه‌ره‌کان
 چارشپو به سهر یا که‌لاغه‌یان ده مل هالاندبوو، هه‌موو بو زه‌ماوه‌ندی
 زپرن کو بوونه‌وه . به لام خوشکه‌کانی ئەو خورشید و بیمانی خانم نه‌هاتنه
 ئەم ئاهه‌نگه . مه‌لای دئ **سه‌ید مه‌عسوومیان** هینا و زپرنی له به‌بوو ماره
 کرد . له دوايی بو چاوه‌زار چوه سهر مینبه‌ر و هه‌ندیکی ره‌وزه خوینده‌وه .
 دایکی ده‌ستووری دا ره‌وزه‌ی زه‌ماوه‌ندی قاسم بللی و هه‌موویان گریان .
 کاتیک ره‌وزه ته‌واو بوو ماندگار عه‌لی و کوره‌که‌ی شیرزاد بوونه ئاوال
 زاوای زاوا . بن پیلی ئەویان گرت و هینایانه نیو کۆر و ئەو له سهر
 سه‌نده‌لییه‌ک که شالیان پیدا‌دابوو، دانیشته . ئەو‌ده‌م شیرزاد ده‌ستی کرد
 به پاره کو کردنه‌وه، له پیشدا چوو به‌ر باوکی و به بزوه کوتی: « با
 باوکم جه‌ریمه بکه‌م » . میړی که که‌شه‌فی ده‌گیپرا هات و که‌شه‌فه‌که‌ی
 له‌به‌ر ماندگار عه‌لی راگرت و ئەو دوو تمه‌نی ده‌ره‌ینا و ده که‌شه‌فی
 هاویشته . ده‌سته‌به‌جی ته‌پل‌ژه‌نیک که له سووچیک دانیشته‌بوو له ته‌پلی
 کوتا و کوتی: « دوو تمه‌نت دا مالت ئاوا » و به‌مجۆره نزیک سی تمه‌نیان

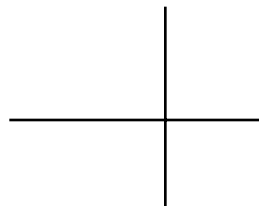

بۆ زېړن کۆ کردهوه و ئاههنگه که به خوښی بهرپوه چوو.

سبهی بهیانی زېړن له خوشکهکان و دایکی مالوایی کرد به لام دایکی لهبری ئهوه که به رووی خوښهوه بهرپی بکا، ههتا دم دهرگای مائی وهک بهرازیکی بریندار به رووی ئاولوی که دهتکوت تویکله شووتییبه و مریشک دندووی لیداوه، به دواى دا هات و تووکی لیکرد. دواى زېړن چوه ماله میړی و له دایکی و له خوئی مالوایی کرد. رووی میړی ماچ کرد و پیپراسپارد که شهوی ههینی شه میک له ئاغا بیبی سهکینه ههلبکا و کوتریکیش بهرهللا بکا. ئهوهدم زېړن باروبنه، سهماوهر و مهنجهالی مسی هه لگرت و چوه مهیدان، بن داری چناری مراد، ئه و شوینهی که بهبوو چاوهرپی بوو. سواری ولاغ بوو و بهبووش سواری ولاغیکی دیکه بوو و پیکهوه بهرهو تاران وهری کهوتن. شه و روژیک بهرپوه بوون. زېړن له خوښیان دهیهویست بفری، به دهنگی بهرز قسهی دهکرد. تریفه ئهنگوت و بهبوو چهند جار دهستی بههیزی ده ملی ئه و ئالاند و ماچی تهری له لیوهکانی کرد. تامی زاری سویر بوو وهک تامی فرمیسکی چاو بوو. بهبوو ناوی زېړنی به فالیکی باش دانا چونکه ناوی دپیهکهی له مازندهران زېړن ئاوا یا زېړن کلاو بوو و ئه و یکچوونهی به قسمهت دانا. هه ر گهیشته تاران، ماوهی دوو مانگ له دیویکی چووک که له گه رکی **سه رچشمه** گرتبوویان، به خوښی رایانبارد. بهبوو روژانه دهچوو سه رکار، زېړن گهسکی لیده دا، پینهی دهکرد، به کارهکانی مائی رادهگهیشته و شهوانهشیان به کهیف و نههنگ رادهبارد، وهها که زېړن منداله تی خوئی، خوشکهکان و دایکی و تهنانهت میړی به تهواوتهی له بیر کرد. به لام له عننهت له ئوالی خراپ. سه ری مانگی سیهه م ئه خلاقى بهبوو گوړا - هه موو شهوی له قاوهخانهی **رهزاسمیل** دهگهل غولام وافووری دهکیشا، خه رجیی نهده دا به ژنه کهی و شتیکی که سهیر بوو له جیات ئهوه که تریاک ئه و سر و داته پیو بکا، به پیچه وانه وهک خوتخوته یا نه خوښی هه ر دهگهیشته وه مائی زېړنی وه بهر قه مچی ده دا و باش ئهوی دهکوتا. له پیشدا په لپی پیدهگرت ئه ویش له سه ر شتی ورده، بۆ وینه

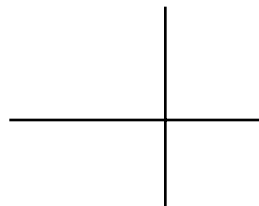

دهیکوت: بۆ سووچی چارشپوهکهت سووتاوه، یا سهماوهرهکهت درهنگ پیوهناوه، یا دوینی شهوی شۆرباکهت زۆر سویر کردبوو، ئەوسا چاوه دره بی حالتهکی دهخولاووه و قه مچی رهشی چهرم که سه رهکهکی دوو گرپی لیدرابوو، هەر ئەو قه مچییهی که له ولآغانی دهدا، له سه ره سهری هه لده سووراند و له باسک و ران و نیوقه دی زپرنی راده کیشا. زپرنیش چارشپوی له خۆی دهه لاند و ئاخ و ناله ی ده کرد، وهها که دراوسیکان دههاتنه بهر ژووره که بیان و جنیویان به به بوو دهدا و تووکیان لیده کرد و نه سیحه تیان ده کرد. له دوایی به بوو پیتلاقه یه کی له زپرن راده کیشا و قه مچی فری ددهاوه سه ره تا قچه. به لام ناله نال و گریان بیبرانه وه و به قه سستی زپرن چند سه عاتیک دریزه ی هه بوو. ئەو دهم به بوو له بهر که یف ده چوو سووچی ژوور و هه لده ترووشکا، پشتی وه سندووق دهدا و سه بیله ی تیده کرد. شالواره شینه کورته که ی له سه ره چۆکی ده چوو خواره وه و ماسولکه ی رانی هه لدمسا. به له کی پته و و به هیزی که به قه را بستیک به له ک پیچی لیه سته بوو، ده گه ل رانی سپی که دهرده که وت ئەوی شیت و شهیدا ده کرد، دوایه به بوو دهیکوت: « ژنه تیوه ئەوشۆ چمان هه یه؟ » زپرنیش به ناز و غه مزه هه لده سته ده چوو دیزه که ی دینا و ده بادیه ی مسی ده کرد. نانیان ده بادیه ده کوشی و به پیواز ده یانخوارد و ده ستیان به ئاسته ری جله که بیان ده سپروه. ته نیا کاتیک که زپرن چرای داده کیشا و ده یانه ویست ده نوینی سوور دا که گولی رهش و سه وزی له سه ره بوو، بخه ون، به بوو سه ره چاوی فرمی سکاوی سویری زپرنی ماچ ده کرد و پیکه وه ئاشت ده بوونه وه. ئەم کاره هه موو شه وی دوویات ده بووه. زپرن سه ره رای ئەمه که له ژیر قه مچی ده خۆی دهه لالا و ئاخ و ناله ی ده کرد به لام له راستی دا که یفی ده کرد. له ئاست به بوو دا خۆی پی چووک و بیده سته لات هه ست پیده کرد و هه رچی زۆرتر قه مچی ویده که وت هۆگری ئەو به به بوو پتر ده بوو. ده یه ویست ده سته پته و و به هیزه که ی ماچ بکا، ئەو کۆلمه سوورانه، باسکی قه وی، ملی ئەستوور، له شی تووکن، لیوه زه لام و گوشتنه کانی، ددانه سپی و قایمه کانی، به تایبهت

بۆنى لەشى ئەو، بۆنى بەبوو كە بۆنى سەرانگۆيلكى ليدەهات و
هەلسوورانی توورە و تۆسنى ئەو لە كاتى تيهەلانی لە هەموو شت پتر
خۆش دەويست. ئایا دەكرا مێردىك لەو باشترى دەست كەوئ؟ سەرى نۆ
مانگە زيرن كورپىكى بوو، بەلام مندال كە هاتە سەر دونيا داغى دوو خەتى
سوورى لە سەر كەمەر بوو، وەك شوينى قەمچى و زيرن پيىوابوو كە ئەم
خەتانه هى قەمچيه كە كە بەبوو پيى ليداوو و گەيشتۆتە مندال. بەلام
كورپەكەى هەميشە عەليل و نەخۆش بوو، زيرن ناوى **ماندەعەلى** لە سەر
كورپەكەى دانا و ئەم ناوہى لە ناوى ماندگار عەلى ردين سې پەرنەدەك
پيى ئيلھام كرا كە لە سەر مندالەكەى دانا هەتا بمينى و گەورە بى.

دواى ماوہيەك كاسبى بەبوو كەساد بوو. يەكئىك لە ولاغەكانى تۆپى و
ئەوى ديكەشى فرۆشت و پارەكەشى خەرجى ترياك و نوشتە و چارەى
نۆبەكەى كرا، دوايەش نارپىكوپىك دەچوہ كار. هەتا ئەوہكە سالى دوايى
پينج تەنى خەرجى دا بە زيرن و كوتى بۆ بيست رۆزان دەچمە كار و
دەگەرئيمەوہ. بيست رۆژەكەى بوو بە مانگىك و لە مانگىكيش چەند رۆژ
تتپەرى. هەرچەند زيرن عەدەتى بە دەست پيوہ گرتن هەبوو و لە زارى
خۆى و مندالەكەى دەگيراوو و كارى دەكرد و دەيتوانى سالىكى ديكە دوو
سالى ديكەش چاوہرى بى بە شەرتىك دانيا بى كە بەبوو مېردىيەتى و
دەگەرئيمەوہ. چونكە زيرن پيىوابوو هەر ژنىك بەبوو بينى لە ئاستى دا
تاقەت ناھينى و خۆى دەدۆرئينى و لەوانەيە زۆر زوو دەم هەراشەكان
مېردەكەى لە چنگ دەركيشن. لەبەر ئەوہ بۆ دييتنەوہى وەخۆ كەوت. لە
هەر كوئ و هەر كەس سوراغى بەبووى گرت كەس خەبەرى لى نەبوو.
هەتا ئەوہ كە شەويك چوو قاوہخانەى رەزاسمىل، دەركاى كە كردوہ
بۆنى دوو كەلى ترياك هاتە دەرى و گشت سىما زەردەكان، چاوہ
دەرىپەريوہكان، بيچمە سەير و سەمەرەكان كە بە ئازادىيەكى تەواو بىرە
داماوہكانى خۆيان لە عالەمى نەشە و لاھووت دا پەروەردە دەكرد. زيرن
غولامى ناسيوہ، بانگى كرد و هەوالى مېردەكەى لىپرسى. غولام كوتى:
- بەبووى دەلئى؟ چوو ئەو جىيەى كە سالىكى ديكە دەگەل بەفر بىتەوہ

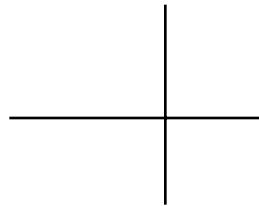
خوار. تۆی به جی هیتشت، ژنی هیناوه، چۆتهوه دئییهکهی زیناوا. به منی
کوتوه که سوراغی نهدهم به کهس.

- زێرن ئاوا؟

- ئادی زیناوا.

زێرن بۆنی کرد که بهبوو کلاوی له سههر ناوه و له دهستی ههلاتوه
چۆتهوه دئییهکهی. چونکه زۆر جار بۆی گێرابطۆوه که بنه ماله کهی له دئی
زێرن ئاوا له سههر ریی ساری - یه و لهوئ دوو برا و کوته زهوی و مشتیک
ئاو و گیایان ههیه. بهبوو له بهر تهوه زهلییه که که ههیبوو هه میسه هیوا و
ئاواتی خۆی پیکوتبوو که بچۆ لهوئ کار نهکا. بخوا و بخواوه تهوه و به
قهولی خۆی: خیاریک بخوا و پئی به دیوارهوه بنۆ و بخهوئ. زێرن به لئینی
پیده دا که لهوئ کاری بۆ بکا. به لام بهبوو سههر سههره کیی و لامی ده داوه.
ئه مه بوو که زێرن گورج ته مای گرت که برواته مازندهران و بهبوو
بدۆزیتتهوه. ئاخۆ مانگیک بهس نهبوو؟ ئایا دهیتوانی دیسانیش چاوه پروان
بمینیتهوه؟ تا قهتی دووری بهبووی نه دههینا. هه ناسه ی که رمی ئه، تینی
لهشی، تووکی زوور و بۆنی سههرانگۆیلکی و ئیستاکه له جیایی و دووری
ئه و دا هه مو ئه م ئایبه تمه نییانه به شیوه یه کی پر له راز و دلرفین ده هاته
بهر چاوی زێرن و بيشک ئه و نهیده توانی بی بهبوو بژی. هه رچی ده بی با
بی، ئه وی ده ویست، به ده ست خۆی نه بوو. دوو سال بوو که خوو ی
پیکرتبوو و مانگیک بوو، مانگیکیش پتر که خه به ری له میرده که ی نه بوو.

زێرن به ئاواته وه بوو که دیسان بهبوو ببینیته وه هه تا به و قه مچییه ی
که له ولاغه کانی راده کیشا ئه و وه بهر قه مچییان بدا و دیسان یا ته نیا بۆ
جاریکی دیکه هه ر ئه و جۆره ی که قه پی لیداده گرت و ریکی ده کوشی، ده
باوه شی بگری. شوینی داغ و شینی قه مچی که له سههر باسکی بوو، سههر
ئه و داغانه ی ماچ ده کرد و سیمای تیه ه لده سوو و هه موو ئه و بیره وه ریا نه ی
رابوردوو به چه شنیک ی ئه فسووناوی ده هاتنه بهر چاوی. ده یه ویست
سهه رتا پای به بوو ماچ بکا، بۆنی پیوه بکا، دهستی به سههر دا بیئی. کاریک

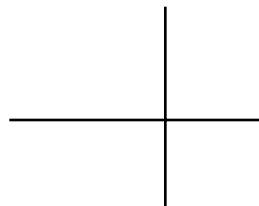
که قهت نهیو پیرابوو بیکا، ئیستا پهی به قهدر و نرخه دهرده! ئهوه که بهبوو به دهسته زوورهکانی ئهوی به سینگی خوځیهوه ریکدهکوشی، حالهتیکه خوځشی تیدا پیکدههینا که ناکرئ دهریبری. برؤ پر و پیک لکاوهکانی، برژانگه زوورهکان و ردینی لهو زوورتری سووری خهناوی، که وهک چلی گهسک له سیمای دهرپه پیبوو، که پوئی گهوره، کولمه سوورهکان، بهرخه به بهی ژیر چه نهی، لیه سوورهکان، کاتیک که له واشه کی دهخوارد شیویلکهکانی وهک بهرداش دهخزانه سهر یهک و ددانه سپی و قایمهکانی له سهر دادهگرت، چاوه گهوره و بی حالهته که دهگه شاهه، لاجانگهکانی دهجوولاه. ئه م شوباره ئه گهر مندال له تاریکی دا دیتبای زندهقی دهچوو و پیی وا دهبوو غولیکه بی شاخ و بی کلکه له بهر چاوی زپرن جوانترین سهر بوو. به پیچهوانه که وه بیر ماله وه دهکهوته وه له رزه دهکوت. ئه و جنیوانه ی که پیدرابوو، چه پوک، تووک، هیچ پیی خوځش نه بوو دیسان بگه پیتته وه ئه و زیللهت و چاره رهشییه. ئایا بهبوو فریشته ی رزگاریی ئه و نه بوو؟ به لام ته نیا که سیک که خوځشی دهویست میترئ کچی دراوستیان بوو که پیی ناخوځش نه بوو بیبینی، به لام نهیده ویست قهت بگه پیتته وه مائی، ئه و روخساره پیرانه، ئه و نه خلاقانه ی که خرابتر بیوون، هیچ پیی خوځش نه بوو ئه وان بیبینی و مهرگی سه د بهر اهر پیی باشتر بوو له وهی که دیسان بگه پیتته وه ئه لوین. وه بیبری هاته وه که رۆژی زهماونده که ی کشور سولتان دایره ی لیده دا و دهیکوت:

« ماله باوان نان و ههنجیر

ماله میران کوّت و زنجیر

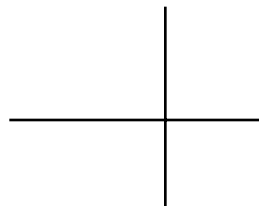
ئیشه لّلا مه باره کی بی »

زپرن کوّت و زنجیری ماله میردی له نان و ههنجیری ماله باوکی پیی باشتر بوو و حازر بوو له سووچی کولان سوالکه ریبی بکا و نه چیتته وه وی، نا، هیشتاش تووکهکانی دایکی، رۆژی زهماونده کی که دهستووری دا رهوزه ی زهماونده کی قاسم بلین و هورهور گریا له بیبری نه کردوه. ئه و

دهسته لاوازه خالّ کو تراوانه‌ی که خه‌ریکی تیکوه‌ردانی ئاورگی مائی
دهبوو، ده‌تکوت ده‌گه‌ل هیزیکی نه‌ناسراو قسه ده‌کا و داوای یارمه‌تی
لیده‌کرد. تووکی له‌و ده‌کرد و ده‌یکوت: « ئه‌و ئاورگه گهرمه بتگرئ، ره‌بی
جهرگت خرابی. شاییت لی‌بیتته شین ... » دیسان له‌وئ بکه و نه‌که‌ی گوئ
لی‌بی، بۆ چه‌پ بچی هه‌زار جوړه جنیو، بۆ راست هه‌زار جوړه بوختان.
ئه‌وده‌م تیر و تانه‌ی لیدا و بلئ: « مه‌گه‌ر پی‌م نه‌کوتی که ئه‌مه پارووی
زاری تو‌نیه؟ تو‌ لیاقه‌تت نیه، به‌بوو بۆ تو‌ نابیتته می‌رد. » و هه‌ر ئه‌و جنیوه
ته‌رانه‌ی پیتیدا! زیرن له‌م فکره‌ مچورکی پیتیدا هات، نا، ئه‌و هه‌ر زیله‌تیکتی
پی‌باشتره له‌وه‌ی که بگه‌ریتته‌وه ماله‌ دایکی.

له‌به‌ر ئه‌وه که زیرن نه‌یده‌ویست ئه‌م بیره بخاته نیو می‌شکی که ئیدی
به‌بوو نابینیتته‌وه، ته‌نیا به‌بوو بوو که ده‌یتوانی نیگای بی شوقی رووناک
بکاته‌وه و له‌شی ژاکاوی ببووزینیتته‌وه، به‌هه‌ر نرخیکی که بوایه
ده‌یه‌ویست ئه‌و بدوژیتته‌وه. دامنا ئه‌گه‌ر ژنی دیکه‌شی هینابی یا ئه‌وی
نه‌وئ، به‌لام ئه‌وه‌نده که له‌نزیک ئه‌و بی بۆ وی به‌س بوو. ئه‌گه‌ر له‌سه‌ر
رپی به‌بوو سوال‌کهریشی کردبا لانی که‌م روژئ جاریک ئه‌وی ده‌دیت.
ئه‌گه‌ر تییه‌له‌دا، ده‌ری کردبا، سووکاپه‌تی پی‌کردبا دیسان له‌وه‌باشتر
بوو که بگه‌ریتته‌وه مائی. نه‌یده‌توانی، خو‌به‌ زۆری نیه، سروشتی ئه‌و
وه‌ها داپشترابوو. منداله‌که‌شی مانده‌عه‌لی بوونه‌وه‌ریک بوو که هیچ
چاوه‌روانی نه‌ده‌کرد و خو‌شه‌ویستییه‌کی سه‌بارته‌ به‌هه‌ست پینه‌ده‌کرد.
هه‌ر ئه‌وجوړه‌ی که دایکی خو‌ی هو‌گرییه‌کی به‌و نه‌بوو. به‌لام چه‌لی
پی‌ویستی به‌بوونی ئه‌و هه‌بوو. چونکه بیستبووی که مندال بزما‌ری نیو
مقه‌سته و ئیستا به‌و چه‌که‌ی که به‌ده‌ستی‌وه بوو هیوادار بوو. به‌شکه‌م
بتوانی ئه‌م پی‌وه‌ندییه‌هه‌لپچراوه‌ به‌و منداله‌وه‌ لیک به‌هستیته‌وه، چیشتی
باشی ده‌رخوارد ددا، می‌وه‌ی بۆ ده‌کری هه‌تا عاده‌تی پی‌بگرئ و
هو‌گرییه‌کی که‌م که پی‌ی هه‌بوو له‌به‌ر ئه‌مه بوو که مووی سه‌ری وه‌ک مووی
سه‌ری به‌بوو بوو و له‌به‌ر ئه‌وه که مندال نه‌گری و گپوو نه‌گرئ،
گرم‌وله‌یه‌کی چووکی تریاک ده‌دایه و مندال به‌چاوه‌خوماره‌کانی دایم

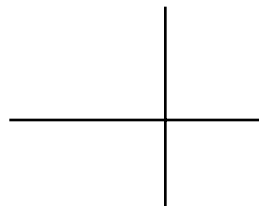
وهنهوزی دهدا. زیتړن دلنیا بوو که به پرسه پرس به بوو ددوژیتته وه و دل و مهیل و ههستی پټیان دهکوت که به مه بهستی دهگا، ئەم مهیل و به دل داهاتنه سروشتیه که هیچکات فریوی نه دابوو.

ئورژدهی که ته مای گرت وه دواي میړده که ی که وئ، شه میکی نه زر کرده سه قاخانه ی نزیک مال که بیان هه تا به بوو بدوژیتته وه، دواي سه ماوهر و مه نجه لی مس که ته و اوی گیاز ه که ی بوو به سی تمهن و چوار قرانی فروشت. دوازه قران قهرزه که ی داوه به دوکانداره کانی گه رکه، دوو تمهن و دوو قرانیشی بو خه رچی سه فهر هه لگرت. هه رچی ورده واله هه بیوو ده مجریه کی کونه ی کرد و بو بارمته ی قهرزه که ی له کن خاونه مالی به ئامانه ت دانا. له دواي له بوخچه یه ک دا دوو کراس و ده ستیک جلی بو مانده عه لی ده گه ل هه ندیک نان و په نیر و دوو کوته له واشه ک له و له واشه که کانه ی که به بوو ئه وهنده باش دهیخوارد، دانا و دواي سی روژ هاتوچو جه وازی بو مازنده ران وهر گرت. سبه که ی فینکای به بیان وهری که وت، به لام له بهر ئاگا له خو نه بوون له جیات ئه وه که بو مازنده ران ماشین بگری، به هه له چوه شمیران و ئازان له وئ به ماشینیکی دیکه گه ران دیه وه و دیسان له دم دهر وازه ی شمیران بو مازنده ران ماشینی گرت.

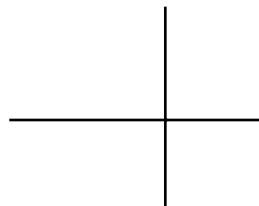
xxx

له **شاهی** ماشین وهستا، ولات که م که م تاریک ده بوو. خانووبه ره تازه سازه کان، هاتوچوی خه لکی رهش ئه سمهر، خه لکیک که قه بای شین، گیوه و پاتولی شینیان ده بهر کردبوو، راست وهک به بوو ده چوون. دوو مسافر له وئ دابه زین و هه ندیک جیگا کراوه. دیسان ماشین وهری که وته وه. هه وا شیدار، گیراو و تاریک ببوو. زیتړن ههستی به سوکنای و خوشییه کی رازداری ده خو ی دا ده کرد، وهک خوشی که سیک که بی پاره، بی هیوا و بی داهاتوو له شاریکی غه ریب پیی به دواي خو ی دا ده کیشی.

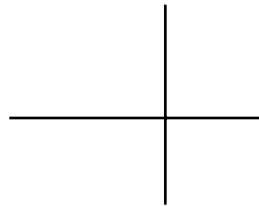
۱۵۶ - ژنیک که میړده که ی ون کرد

لهشی شهکەت، لیوی تینوو بوو و کهمیگ ههستی به برسایهتی دهکرد. بهلام جوڵه و ترهه یه کجوری ماشین، ههوا ی تاریک، ئەو خهڵکهی که له دورهی دهخولانهوه، دهنگی ههناسهی یه کجوری کورهکهی به تایهت ماندوویهتی ناچاری کرد که وهنهوز بدا. کاتیک وه ناگا هاتهوه له شاری ساری بوو. پریسکهکهی ههنگرت، منداڵهی ده باوهش کرد و له ماشین دابهزی. تاریکی و بیدهنگی شاری داگرتبوو دهتکوت مالهکان، درهختهکان و شیناوهرد به دووکهڵ یان به قورمی رهش و نهرم و کاتیی ساز کرابوون. دهنگی نالهی مهلیک له دوورهوه نیونهنیوه بیدهنگی دهبری، نالهیهکی گلهداری دوورهدهست بوو. چراکان له دوورهوه دهروووسکانهوه، له ههوانی بالهخانهیهک کچیک به چارشییوی سپی وهستا بوو. بهلام زینن ههچ چاوی له دورویهری خوئی نهدهکرد و دهنگیکی دیکه جگه له دهنگی بهبووی نهدهبیست و شتیکی دیکه جگه له سیمای بهبووی له بهر چاو نهبوو. له دم بهقالی دوو کهس دانیشتبوون لهوان سورای زینن ئاوی گرت. یه کیک لهوان کوتی که له سه ریی سارییه. قاپه ئاویک لهوئی بوو ههلیگرت و خواردیهوه. بی شوین و بی ویست ههندیک دور رویشت چونکه ههچ کوئی و ههچکهسی نهدهناسی. بهلام سه رهرای ههموو ئهوانه چونکه دلنیا بوو که نزیکتر له بهبوویه دلکوتهکهی نهما بوو و ئیره ی پی خۆمانه و میوانگر دههاته بهر چاو. له ئاکام له سووچی چارشییوهکهی قرانیکی دهرهینا و، نانی تازهی دهکهڵ سهوزی و شیرهی کری و چوه بهر دهرگای مالتیک له بن چراکهی دانیشت، پریسکهی بهستراوی کردهوه، شیوهکهی خوارد و بهشی کورهکهشی دا. دوایه ههستا چوو ژیر تا قاتیک بوئی خهوت. بهیانی زوو که ههستا، چوه مهیدانی شار و دوا ی سهعاتیک چه نه لیدان ولاغیکی به چوار قران و ده شایی بریوه ههتا ئەو بگهیهنیتته زینن ئاوا. سوار بوو. ههوا ههرویکی لاساری دلپیر بوو و هه ره شهیهکی شاراو ه و بیدهنگی دهکرد، وهها که دلی دهگیرا. میشووله به نیوچهوانی کورهکهیهوه دابوو و بای کردبوو. ماوهیهکی زۆر له سه ر ولاغ ههلبه زیوه، به نیوان شیناوهرد دا به ژیر ههتاو و باران، به نیو زه لکاو دا تیپه پری.

دیمه‌نی دهوروبه‌ر له راده‌به‌ده‌ر جوان، کټوه‌کانی شین، ده‌شتی سه‌رسه‌وز، هه‌وره‌ سپی و بۆزه‌کان وه‌ک بن زگی مراوی بوون و په‌یتا‌په‌یتا ده‌گۆران. که‌گه‌یشتنه ئاسیاسه‌ر دیسان باران دایداوه، ریتنه‌یه‌کی توند بوو. چارشییوی سه‌ری ته‌ر بوو، په‌نایان برده‌ بن دره‌ختیک، بۆنی نیشاسته و بۆ هه‌رنه‌هوت و بۆدپنی گرتبوو. دیسان وه‌رچئ که‌وته‌وه. زپرن مانده‌ه‌لی به‌ خۆیه‌وه نابوو و زه‌ق به‌ر پیی و لاغی چاو لیده‌کرد. دلئ ده‌یکوتا و هه‌مووی هه‌ر بی‌ری له‌ یه‌که‌مین چاوپیکه‌وتنیک ده‌کرده‌وه که‌ ده‌گه‌ل به‌بوو ده‌یی. هه‌تا ئه‌وه‌که‌ نزیک نیوه‌رچئ گه‌یشتنه زپرن ئاوا. کاتیک زپرن له‌ مه‌یدانیک دابه‌زی و ویستی له‌ سووچی چارشییوه‌که‌ی پاره‌ی ده‌ربینی، چاوی لیکرد دیتی سووچی چارشییوه‌که‌ی کراوته‌وه و پاره‌ی تیدا نیه. ئایا که‌سیک دزیبووی؟ نا، که‌س نه‌یده‌توانی پوول له‌ سووچی چارشییوه‌که‌ی بدزی و ئه‌و نه‌زانئ. ئایا له‌ بی‌ری کردبوو و یا له‌ به‌ر گیتی و هۆش له‌ سه‌ر خۆ نه‌مانی ئه‌و بوو؟ هه‌موو ئه‌وانه بۆیان هه‌بوو به‌لام چه‌لی ده‌ردیکی ده‌رمان نه‌ده‌کرد. دوا‌ی هات و هه‌رای که‌ردار که‌ راویژی تورکی هه‌بوو پریسه‌که‌ی ده‌ستی وه‌رگرت و سواری و لاغ‌ه‌که‌ی بوو و هه‌چه‌ی کرد و رویشت. به‌لام دیسان چ قه‌یدی هه‌بوو. ئایا زپرن به‌ مه‌به‌ستی نه‌گه‌یشتبوو، ئایا له‌ نزیکی به‌بوو و له‌ دټیه‌که‌ی وی نه‌بوو؟ ئیستا ده‌روا و ماله‌ به‌بووی ده‌دۆزیته‌وه، باسی سه‌فه‌ری خۆی بۆ ده‌گپریته‌وه و کاره‌که‌ی یه‌کسه‌ره ده‌بی. هه‌زاران تمه‌ن له‌ پوولانه‌ فیدای تاله‌ موویه‌کی به‌بوو! دهوروبه‌ری خۆی چاو لیکرد، ئه‌م دئ چووکه‌ دیمه‌نیکي چه‌پۆک پیدادراو و نزمی هه‌بوو و له‌ ئاخری دۆلک هه‌لکه‌وتبوو. دهوروبه‌ره‌که‌ی به‌ مووچه و مه‌زرا گیرابوو و وا ده‌هاته به‌رچاو که‌ دئ و خه‌لکه‌که‌ی هه‌موو ده‌ خه‌و دان. سه‌گیکي ران له‌ دووره‌وه ده‌وه‌ری و ده‌نگی پیاویک ده‌هات که‌ ده‌یکوت: « به‌بوو... به‌بوو هۆی ... » له‌م ناوه‌ دلئ زپرن داخو‌ریا، به‌لام دیتی که‌ پیاویک که‌ بۆ لای ده‌نگ ده‌چئ به‌بووی ئه‌و نیه. له‌ بن دیوار دوو قاز وه‌نه‌وزیان ده‌دا و مریشکیک زۆر به‌ وردی به‌ پییه‌کانی خاکی ده‌داوه و بلاوی ده‌کرده‌وه و چینه‌ی ده‌کرد. له‌ سه‌ر زبانه‌کان

سه تلئیکی شکاو و کوته پارچهیهکی کهسکی دراو و توئیکلی هارۆ کهوتبوو. کهمئیک دوورتر دوو مریشک هه لکور مابوون و هه کام پئیهکیان ده ژیر بالیان نابوو. جریوه جریوئیکی سهبر که له گهرووی چۆله که تازه پیگه یشتووکان دههاته دههههه حاله تئیکی خوئمانه و تهه و تازهیی دابوو به وئ. له مهیدان سه مندالی لادییی به زاری ئاوهله چاویان دهو بریبوو. پیره میردیک له پهنا دوکانی عهتتارییی له سهه کاریتهکان دانیشتبوو و پۆلیک مراوی کیویی به قارهقار وهک خهتئیکی زنجیر به ئاسمان دا دهفرین. ژیرن چوه لای پیره میرد و کوتی:

- ماله بابا فه روخ له کوئیه؟

ئهو به دهستی مائیکی هه ندیک بهرز که له دوورهوه دیار بوو نیشان دا و کوتی:

- هۆو ماله چاو لئیکه، هه یوانئیکی ههیه، ئهوییه.

ژیرن منداله کهی ده باوهش کرد و به دونیایهک هیواوه بۆ لای ئهو ماله رویشت. ههه گهیشته بهر ماله که له دههراگی دا و ژنیکی گهراوهی گهرو هاته بهر دههراگی:

- کارت به کییه؟

- بهبووم دهوئ.

- چ کارت پئیهتی؟

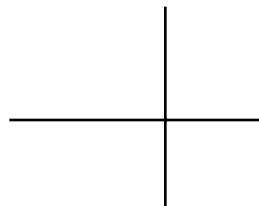
- من ژنی بهبووم له تارانوه هاتووم، ئهوهش ماندگارعهلی کورپهتی.

- باشه، باشه، بهبوو ئهو ژنهیی بههراوه، ئهوی تهلاق داوه، لهخۆتهوه قسان دهکهی.

له دوایی رووی ده ههسار کرد و هاواری کرد:

- بهبوو هۆی ... بهبوو هۆی ...

قه لافهتی دانه تاشراوی بهبوو به کراسی سینگ ئاوه لهوه، پشت چاوی

هه‌لمساو و خه‌والوو له بهر ده‌رگا په‌یدای بوو که چنگیک تووک له ملی ده‌رپه‌ریبوو و ژنیکي زه‌ردله‌ی لاوازیش به‌ چاوی دریشت هاته‌ په‌نای و خوی به‌ به‌بووووه‌ نا. داغی شه‌لاق له‌ سه‌ر باسک و نیوچه‌وانی ده‌دیترا، ده‌له‌رزی و باسکی به‌بووی گرتبوو ده‌تکوت ده‌ترسا می‌رده‌که‌ی له‌ چنگی ده‌رکیشن. هه‌ر که‌ زی‌رن به‌بووی دیت هاواری کرد:

- به‌بوو گیان، به‌بوو... من هاتم.

به‌لام به‌بوو راست چاوی تیبری و کوتی:

- برۆ، برۆ من توو ناسم.

پی‌ریژنه‌که‌ خوی ده‌ نیوانیان کوتا و کوتی:

- چت له‌ گیانی کوره‌که‌ی من ده‌وی؟ ژنه‌تیوه‌ بی‌حه‌یایه‌ شه‌رم ناکه‌ی،

ئه‌و منداله‌ی توو بیژوویه‌ و ئیستا ده‌ته‌وی به‌ سه‌ر کوره‌که‌ی منی دابری؟

به‌بوو کوتی:

- هۆشت له‌ خۆت نیه‌ به‌ هه‌له‌ هاتووی.

زی‌رن وا‌قی وړ ما‌بوو. به‌لام ئه‌م وه‌خۆ نه‌گرتنه‌ی به‌بووی پی‌ش‌بینی

نه‌کردبوو. له‌م کرده‌وه‌ی ئه‌وان هه‌ستی بی‌زاری تیدا پتکه‌ینا که‌ هه‌موو

چاکه‌کانی به‌بووی له‌ بیر کرد و ده‌نگیکي گالته‌جا‌رانه‌وه‌ کوتی:

- که‌وا‌یه‌ منداله‌که‌ت بگره‌ و گه‌وره‌ی که‌، من هیچ خه‌رجییم نیه‌.

دایکی به‌بوو کوتی:

- ئه‌و منداله‌ بیژوویه‌، ئه‌من چووزانم له‌ کوئی را هی‌ناوته‌.

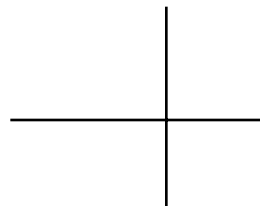
زی‌رن تی‌گه‌یشت که‌ مه‌یدانی پی‌ چۆل کراوه‌، چاوی له‌ سیمای به‌بوو

بری به‌لام رو‌خساری ئه‌و تووره‌ و چاوه‌کانی وه‌ها در بوو که‌ قه‌ت وای

نه‌دیتبوو، حاله‌تیک بوو که‌ نیشانی ده‌دا که‌ ژیانیکي به‌ ئیرووی هه‌یه‌ و

بوته‌ ئه‌رباب و به‌ ئاواتی خوی گه‌یشتوه‌. نایه‌وی له‌ خوی تیک دا و له‌ به‌

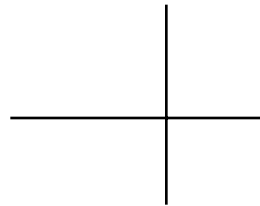
سووک چاو لی‌کردنی دیار بوو که‌ نایه‌وی ئه‌و بی‌ینی. زی‌رن تی‌گه‌یشت که‌

پئی داگرتنی زۆر که لکی نیه و به سه سه ره ته وه چاوی له جی شوینی
قه مچی سه ره له شی ژنی جحیل کرد که خۆی به به بووه نابوو له دوا بی
له پر به بی مهیل گه راوه. له حالیک دا که کاس ناغا دایکی به بووه وهک
دایکی خۆی دهستی لاوازی راده وه شانده و به زمانیک که تینه ده گه یشت
جنیوی پیده دا و تووکی لیده کرد. زیترن به ههنگاوی شل نارام به ره و
مهیدان گه راوه. به لام له ری دا بیریکی به میشکی داها، راوه ستا و
مندال کهه ی که وه نه وزی ده دا له بهر ده رگای مایکی دانا و پتی کوت:

- رۆله گیان لیره دانیشه، من دیمه وه.

مندال نارام و گوپراهیل وهک بووکی لۆکه بی له وی دانیشه. به لام زیترن
به ته ما نه بووه که بگه ریتته وه و ته نانه ت مندال کهه ی ماچیش نه کرد. چونکه
ئه و مندال له به که لک نه ده هات، ته نیا سه رباریک و ناخوژیکی زیده بووه و
ئیستا له کوژل خۆی کرده وه، هه ره ئه و جوهری که به بووه ئه وی وه لا نابوو و
دایکی خۆی ئه وی ده ر کرد بووه، هه ره ئه و جوهری که خو شه ویستی دایکانه له
دایکی فیتر بووه، نا، ئه و پیوستیه کی به مندال کهه ی نه بووه، دهستی به
ته وا وه تی به تال بووه، بی یه که شای پیو، بی مندال، بی بار و بنه،
هه ناسه یه کی راحه تی هه لکی شا. ئیستا ئه و نازاد بووه و چاره ی خۆی
ده زانی. که گه یشته مهیدان چاوی له ده ور به ری خۆی کرد. پیره میترد
هیشتا له سه ره کار یته کانی بهر دوکانی عه تتاری دانیشه ت بووه، وه نه وزی
ده دا. ده تکوت ته وا وی ژیا نی له سه ره ئه و کار یته نه تپه ره کرده وه هه ره
له وی پیر بووه. ئه و سی مندال لادییه نریک دوکان خه ریکی خو ده خو ل
وه ردان بوون. هه موو به بی سه رنج دان خه ریکی کاری خو یان و کات تپه ره
کردن بوون و که له بابیکی لاری گه وره که ئه و نه ی دیت بووه به ده نگیکی
دوو ره گه ده ی خو یند. که سه نه گه راوه چاویک له و بکا. ده تکوت ژیا نی هه یچ
گرین گایه تیه که ناداته پشه هاته کانی ژیا نی ئه و. ناخو چی به سه ره دی؟
بی هۆ و بی هه یچ خه تیه که ده یه ویست هه لبی لانی که م له ده ست مندال کهه ی
را بکا. ئیستا گشت باری ئه رکه کان له سه ره شانی هه لگیرا بووه. هه وا
که رم، شیدار و خه فه بووه و هالا ویکی که رما وهک هووی زاری که سی

یاودار له ههوا دا بلاو ببۆوه. بئى ئامانج، بئى نه قشسه زيرن به ههنگاوى خيرا به بهر مالهكان و كوولانهكان دا تپه پرى. ههر كه گهيشته مووچه و شيناوهردهكان شارپتیهكى كه له بهرابهرى بوو گرتیه بهر. به لام ههر له كاته دا پياوئيكى گهنج كه قه مچى به دهست، به هیز، سوور و سپى له سههر ولاغ بوو و ولاغيكيش له پيشهوهى غارى دهدا و زهنگولهكانى ملیان زهنگه زهنگيان دههات. ههر كه نزيك بووه زيرن پييكوت:

- كاكه خيتر دهگاتى.

پياو ولاغهكهى راگرت و كهتى:

- چت دهوئى؟

- من غهريبه م، كه سم نيه، منيش سوار كه.

به دهستى ولاغهكهى نيشان دا. پياو ولاغهكهى راگرت. دابهزى و زيرنى سوار كرد. خووشى بازى دايه سههه ولاغهكهى ديكه، به لام ههر نهگه پراوه كه چاو له روخسارى بكا. دوايى قه مچى له سههه سههه ههلسوو پراوند و له كه فهلى ولاغى راكيشا. به پهنا جوپهكان دا كه تپده پهرين لاوهكه دهستى دايه و لاسكى جوپهكى ليكردوه و ده زارى نا و به فيتوو ئاههنگيكى تايبهتى كه به گوپى زيرن ئاشنا بوو، لييدا. ئهوه ههر ئهوه ئاههنگه بوو كه به بوو له كاتى تری هه لگرتنه وه دهيكوت، ههر ئهوه روژهى كه له رهن تووشى بوو:

« كيژى له بار ئه هاى له له

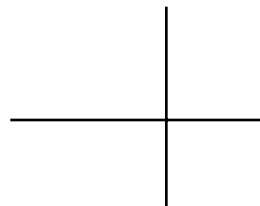
بچينه شار، ئه هاى له له

يه كمان له مال، يه كمان له كار

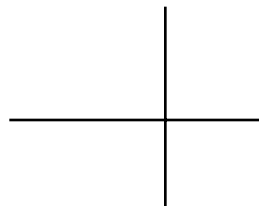
بئى بچينه شار ئه هاى له له

بئى بچين كه تو م دهوئى! »

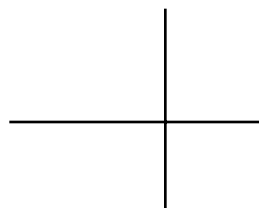
زيرن تهواوى ژيان، جوانيى، تووكى دايكى، دوايه ئهوه مانگه شهوهى كه

دهگه‌ل به‌بووی هاته تاران، تووکی دایکی به‌بووی به بهر چاو دا تیپه‌ری.
سه‌ره‌رای ئه‌وه که تینوو و برسی بوو، به‌لام ده دلی دا خوشحال بوو.
نه‌یده‌زانی که بو سوار بوه و بو کوئی ده‌چی، به‌لام سه‌ره‌رای ته‌واوی
ئه‌مانه ده دلی خوئی دا بییری کرده‌وه: « به‌شکه‌م ئه‌م لاوه‌ش عاده‌تی به
قه‌مچی لیدان هه‌بی و له‌شی بوئی و لاغ و سه‌رانگوئیلکی لی‌بی! »

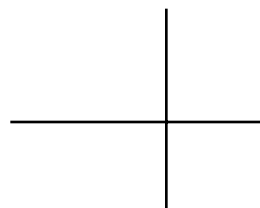

۱۶۴ - ژنیک که می‌ده‌ک‌ه‌ی ون کرد

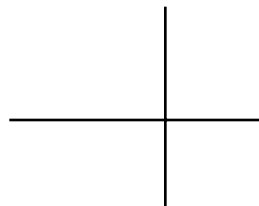

بووکی پشت پهرده

۱۶۵ - بووکی پشت پهرده

۱۶۶ - بووکی پشت پهرده

هاوینه پشوو دهستی پیکردبوو. له دالانی فیرگه‌ی **لوهافر** خویندکارانی شه‌وانه‌روژیی چه‌مه‌دان به دهست، به فیتوو لیدان و شادیی کردن له فیرگه ده‌چوونه دهر. تهنیا می‌رداد کلاوه‌که‌ی به دهسته‌وه گرتبوو وهک تاجرک که پاپوره‌که‌ی نوqm بووبی مات و غمبار له سهر چه‌مه‌دانه‌که‌ی وه‌ستابوو. جیگری فیرگه به سهری که‌چهل و زگی زلیبه‌وه لیی هاته پیش و کوتی:

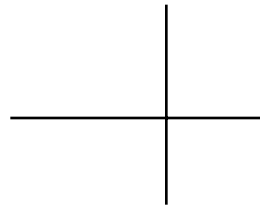
- ئیوه‌ش ده‌پوون؟

می‌رداد سوور هه‌لگه‌را و سهری داخست، جیگر دیسان کوتی:

- ئیمه زور به داخه‌وه‌ین که سالیکیتر ئیوه له فیرگه‌ی ئیمه نابن. به راستی له باری ئاکار و کردار ئیوه وینه‌یه‌ک بو خویندکارانی ئیمه بوون، به‌لام له من ئه‌و په‌نده بیسه، که‌متر شهرم بکه‌ن، هه‌ندیک روتان هه‌بی، بو لاویکی وهک تو شووره‌یه‌یه. له زیان دا ده‌بی روت هه‌بی!

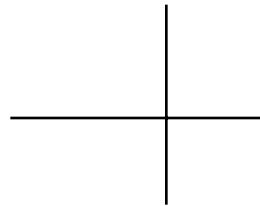
می‌رداد له جیات ولام کوتی:

- منیش به داخه‌وه‌م که فیرگه‌ی ئیوه جی ده‌هیل‌م!

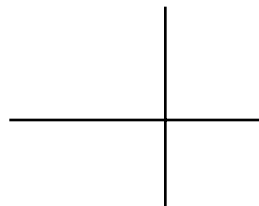
جیگر پیکه‌نی، دهستی له سهر شانی کوتا، مالاوایی کرد، دهستی ریک کوشی و دوور بۆوه. خزمه‌تکاری فیرگه چه‌مه‌دانی می‌ردادی هه‌لگرت و هه‌تا ئاخری شه‌قامی **ئاناتۆل فرانسوی** برد و له تاکسی نا. می‌ردادیش ده‌ستخۆشانه‌ی دایه و مالاواییان لیک خواست.

نۆ مانگ بوو که می‌رداد له فیرگه‌ی **لوهافر** خه‌ریکی به هیز کردنی زمانی فه‌رانسه‌یی بوو. رۆژیک که له پاریس له ئاواله‌کانی جیا بۆوه وهک مه‌ریک که به زۆر له ران جیای بکه‌نه‌وه، ده‌سته‌مۆ و ته‌یار بۆ لای **لوهافر**یان نارد. ئاکار و کرداری ئه‌و له فیرگه له لایه‌ن سه‌رۆک و جیگر ریزی لیده‌ندرا. گوئیست، داماو و بیده‌نگ، له کار و دهرس دا به زیپک و زاکوون و به پیی یاسای فیرگه ده‌جوولآوه. به‌لام هه‌میشه داماو و غه‌مین بوو. جگه له به‌رپوه بردنی دهرس و هه‌ول دان چی دیکه‌ی نه‌ده‌زانی. ده‌تکوت هاتۆته سهر دنیا بۆ دهرس خویندن و بیرری له چوارچیوه‌ی دهرس و کتیه‌کانی فیرگه پتر نه‌ده‌رپۆیشته. قه‌لافه‌تی ئه‌و ئاسایی، رهنگ زهره‌، بالابه‌رز، کز، چاوی خری بی‌حاله‌ت، مژۆلی ره‌ش، که‌پۆی چووک و ردینیکی کۆسه‌یی هه‌بوو که سی رۆژ جاریک ده‌یتاشی. ژیانی ریکوپیک و چاپیی فیرگه، خۆراکی چاپیی، دهرسی چاپیی، خوی چاپیی و هه‌ستانی چاپیی رووحيان چاپیی باره‌ینابوو. ته‌نیا هه‌ندیک جار می‌رداد له نیوان دیواره به‌رز و دووکه‌لاویه‌کانی فیرگه و خویندکارانیک که بیرری ده‌گه‌لیان یه‌کی نه‌ده‌گرته‌وه، زمانیک که باشی تینه‌ده‌گه‌پشته، خوو و خده‌یه‌ک که ئاشنایه‌تی ده‌گه‌ل نه‌بوو، خوارده‌مه‌نی جوۆری دیکه، هه‌ستی به‌ته‌نیاپی و بیه‌شیی ده‌کرد، وهک هه‌ستیک که به‌ندییه‌ک بیکا. رۆژانی یه‌کشه‌مه‌به‌ش که چه‌ند سه‌عات ئیزنی وه‌رده‌گرت ده‌چوه گه‌ران چونکه خۆشی له شانۆ و سینه‌ما نه‌ده‌هات. له پارکی به‌ر شارهداری ماوه‌یه‌کی دوورودریژ له سهر نیمکه‌ت داده‌نیشته. ده‌پروانییه ئه‌و کیژ و خه‌لکه‌ی که هاتوچۆیان ده‌کرد، ئه‌و ژنانه‌ی که شتیان ده‌چنی و چاوی له چۆله‌که و کۆتر ده‌کرد که به‌ئازادیی ده‌خولانه‌وه. جارجاره‌ش به‌لاسانی خه‌لک کوته‌نانیکی ده‌گه‌ل خۆی ده‌برد، وردی ده‌کرد و بۆ چۆله‌که‌کانی داویشته و یا ئه‌وه‌که ده‌چوه

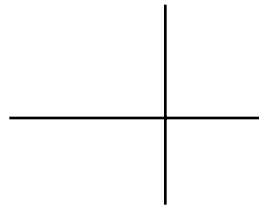
قەراغ دەريا لە سەر تەپۆلكەيەك كە دەپروانیە فانوسە دەریایەكان،
دادەنیشت، چاوی لە شەپۆلی ئاو و دوورنوای شار دەکرد - چونكە
بیستبووی **لامارتینیش** لە پەنا دەریاچەیی **بورژە** ھەر وای کردووە. ئەگەر
ھەوا ناخۆش با لە كافەيەك دەرسەكانی خۆی لە بەر دەکرد و لە بەر ئەو
كە گۆشتتال بوو، ئاوال و ھاودەمی نەبوو و ئیرانیی دیکەشی نەدەناسی
كە ھاتوچۆی بكا.

مێرداد لەو كۆرە چاوی و گۆی بەستراوانە بوو كە لە ئیران لە نیو
بنەمالەكەیی دا ببوو بە مەتەل و ئیستاش ئەگەر ناوی ژنی بیستبا ھەتا
بناگووچكەیی سوور ھەلەگەرا. خویندكارانی فەرانسەیی گالتهیان
پێدەکرد و كاتیک باسی ژن، سەما، رابواردن، وەرزش و ئەوینداریی
خۆیان دەکرد، مێرداد ھەمیشە بۆ ریز لێنان قسەكانی ئەوانی دەسەلماند
بۆ ئەوێ كە بتوانی لە رووداوەكانی ژبانی خۆی قسەيەك لە بەسەرھاتی
ئەویندارانەیی ئەوان زیاد بكا. چونكە ئەو ناسك و نازدار، ترسەنۆك،
غەمبار و داماو بار ھاتبوو، ھەتا ئیستا دەگەل ژنی نامەحرەم قسەیی
نەكردبوو و دایك و باوكی ھەتا توانیبووین مێشكیان لە پەند و قسەیی
ھەزار ساڵ لەمەوبەر ئاخیبوو. دوايەش بۆ ئەوێ كۆرەكەیان بە ریی
خراپە دا نەروا، **درەخشەندە** ئامۆزایان كۆرەبوو دەزگیرانە و
شیرنیشیان خواردبوو و ئەمەیان بە دوايەن پلەیی لەخۆبوردوویی و بە
منەتێكی گەورە لە سەر كۆرەكەیان دادەنا و بە قەولی خۆیان كۆرەكی
پاریزەر و چاوی دڵ پاك و كۆتەلێكی ئەخلاقیان پەرۆردە كردبوو كە بە
كەلكی دوو ھەزار ساڵ بەر لە ئیستا دەھات. مێرداد بیست و چوار ساڵی
بوو بەلام ھیشتا بە قەرا مندالێكی چارە سالەیی ھەندەرانە روو،
ئەزموون، تەریبەت، زیرەكیی و بویری لە ژبان دا نەبوو. ھەمیشە غەمبار
و داماو بوو وەك ئەو كە چاوەروان بوو رەزەخوینێك وەسەر مەنبەر
كەوێ و ئەو بگری. تەنیا بیریووری ئەویندارانەیی ئەو ھی ئەو رۆژەیی بوو
كە لە تاران وەدەردەكەوت و **درەخشەندە** بە چاوی پر لە گریانەوہ بۆ بەرێ
كردنی ئەو ھاتبوو. بەلام مێرداد وشەيەكی بۆ دلدانەوہی نەدیتەوہ. یانی

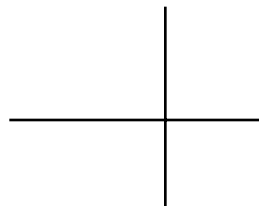
شهرم نهیهیشت - هر چهند ئه و دهگه‌ل کچه‌مامه‌که‌ی له مایک دا گه‌وره بیوون و به مندالی دهگه‌ل یه‌ک کایه‌یان کردبوو، هه‌تا ئه و دم که که‌شتی **کراسیه‌ن** له به‌نده‌ری **په‌مله‌وی** جوئ بۆوه، ئاوی ده‌ریای بری و به‌ستی‌نی سه‌وز و شیداری ئیران، ئارام له پشت مژ و تاریکی دا ون بوو هیشتا به یادی دره‌خشه‌نده بوو، چهند مانگی ئه‌وه‌ئیش له هه‌نده‌ران جارچاره ئه‌وی وه بیر ده‌هاته‌وه به‌لام ورده‌ورده دره‌خشه‌نده‌ی له بیر کرد.

له ماوه‌ی خویندنی دا می‌رداد چهند ته‌عتیلی هه‌بوو، به‌لام ته‌واوی ئه و پشوودانه له فی‌رگه‌ ماوه و خه‌ریکی خویندنی ده‌رسه‌کانی بوو و هه‌میشه به‌ئینی به‌خۆی ده‌دا که سی مانگی هاوینه‌پشوو تو‌له‌ی بکاته‌وه. ئیستا که به ره‌زایه‌تییه‌کی دوورو درێژ له فی‌رگه‌ هاته‌ ده‌ری و له شه‌قامی **ئاناتول فرانس** دوا‌یین نیگای له تارمایی دووکه‌لاوی فی‌رگه‌ کرد و له لای خۆی مالاوایی لی‌کرد، به‌کسه‌ره‌ چوه پانسیۆنیک که پی‌شتر دی‌بووی. دیوکی گرت و هه‌ر ئه‌وشه‌وه له به‌ر ئه‌وه که هینده‌ی به‌سه‌ره‌اتی ئه‌ویندارانه و که‌یفه‌کانی هاوکلاسیه‌کانی له **گراند تافیرن**، کازینۆ، **دانسینگ رۆیال** و شوینه‌کانی دیکه بیستبوو، هه‌ر ئه‌و شه‌وه‌هه‌وتسه‌د فرانک پاشه‌که‌وتی خۆی ده‌گه‌ل هه‌زار و هه‌شت سه‌د فرانک مانگانه‌ی له کیفی باغه‌لی نا و ته‌مای گرت بۆ یه‌که‌م جار بچیته‌ کازینۆ. سه‌ری شه‌و ردینی تاشی، شیوی کرد و به‌ر له‌وه‌ی بچیته‌ کازینۆ، چونکه هیشتا زوو بوو بۆ پیاسه‌ بۆ لای کۆلانی پاریس چوو که کۆلانی پر له‌هه‌شیمه‌ت و قه‌ره‌بالغی **لوهافر** بوو و ده‌گه‌یشه‌ به‌نده‌ر. می‌رداد به‌ شینه‌یی ده‌رۆیشت و بۆ خۆ خافلان‌دن ده‌یروانیه‌ ده‌رووبه‌ری، سه‌رنجی ده‌دا پشت شووشه‌ی دوکانه‌کان - ئه‌و پاره‌ی پی‌بوو، ئازاد بوو، سی مانگ وه‌ختی هه‌بوو و ئه‌م شه‌ویش ده‌یه‌ویست له‌و ئازادییه‌ی خۆی که‌لک وه‌گرێ و بچیته‌ کازینۆ. ئه‌و بی‌نا جوانه‌ی که ئه‌وه‌نده به‌ لای دا تی‌په‌ری‌بوو به‌لام هی‌چکات نه‌یویرابوو بچیته‌ ژوره‌که‌ی، ئیستا ئه‌مشه‌و ده‌چیته‌ وی و له‌وانه‌یه، کی ده‌زانی چهند کیژیش گیرۆده‌ی چاو و برۆی ره‌شی ئه‌و بن! هه‌روا که به پیاسه‌ ده‌رۆیشت، له پشت شووشه‌ی دووکانیکی گه‌وره‌ راوستا و چاوی

لینکرد. چاوی به پهیکه‌ره‌ی ژنیک، به پرچی کال که سهری لار کردبووه و بزهی دههاتی کهوت. برژانگی دریژ، چاوی درشت، ملی سپی بوو و دهستیکی له که‌مه‌ر دابوو. جلی که‌سکی ئه‌و له ژیر شووقی که‌وی رهنگی لامپ ئه‌و پهیکه‌ره‌ی به له‌ونتیکی غه‌ریب پی نواند. وه‌ها که بی ویستی خوئی راوه‌ستا، ویشک هه‌لات و مات و حه‌یران چوه نیو به‌حریه‌وه. ئه‌مه پهیکه‌ره نه‌بوو، ژنیک، نا باشت‌تر له ژنیک، فریشت‌ه‌یه‌ک بوو که پی پی‌ده‌که‌نی. ئه‌و چاوه شینانه، بزهی نه‌جیبی دل‌به‌رانه، بزیه‌ک که به می‌شکیشی دا نه‌ده‌هات، ئه‌ندامی شووش و باریک و ریکوپینک، هه‌مووی ئه‌وانه پتر له راده‌ی چاوه‌روانیی ئه‌و له وینه و سه‌رچاوه‌ی ئه‌وین و بیر و جوانی بوو. هه‌روه‌تر ئه‌م کچه قسه‌ی ده‌گه‌ل نه‌ده‌کرد، ناچار نه‌بوو به درۆ و ده‌له‌سه ئه‌وین و هۆگریی خوئی بۆ دربریی، ناچار نه‌بوو وه دوا‌ی که‌وئی، دل‌پسی لی‌بکا، هه‌میشه بیده‌نگ، هه‌میشه به شیوه‌یه‌کی جوان، ئه‌وپه‌ری بیر و ئاواتی وی نیشان دهدا. نه خۆراکی ده‌ویست و نه پۆشاک، نه بیانوی ده‌گرت و نه نه‌خۆش ده‌که‌وت و نه خه‌رجی هه‌بوو. هه‌میشه رازی، هه‌میشه دم به بز، به‌لام له هه‌مووی ئه‌وانه گرینگ‌تر ئه‌مه بوو که قسه‌ی نه‌ده‌کرد، رای خوئی درنه‌ده‌بری و ترسی نه‌بوو که ئه‌خلاقیان یه‌ک نه‌گریته‌وه. سیمایه‌ک که قه‌ت چینی تینه‌ده‌که‌وت، نه‌ده‌گۆردرا، زگی پر نه‌ده‌بوو، تیکنه‌ده‌چوو. ئه‌وجار ساردیش بوو. هه‌موو ئه‌و بیرانه به می‌شکی دا تپه‌رین. ئاخۆ ده‌بتوانی، ئایا له‌وانه بوو وه‌چنگی خا، بۆنی پتوه بکا، بیلایسته‌وه، عه‌تریک که پی‌خۆش بوو لی‌بیدا و ئیتر له‌م ژنه شه‌رمیشی نه‌ده‌کرد. چونکه هیچکات لی له هه‌للا نه‌ده‌دا و له ئاستی شه‌رم و حه‌یاشی نه‌ده‌بوو و ئه‌و هه‌میشه هه‌ر می‌ردادی پاریزه‌ر و چاو و دل پاک ده‌ماوه. به‌لام ئه‌م پهیکه‌ره له کوئی دابنی؟

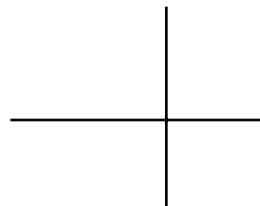
نا، هیچکام له‌و ژنانه‌ی که هه‌تا ئیستا دیتبونی نه‌ده‌گه‌یشتنه‌وه سه‌ر ئه‌م پهیکه‌ره‌یه. بل‌پی گه‌یشتبانه‌وه؟ بز و حاله‌تی چاوی به چه‌شنیکی غه‌ریب ئه‌م پهیکه‌ره‌یه‌ی به روو‌حیکی نا‌ئاسایی له به‌ر چاوی ئه‌و گیاندار کردبوو. هه‌موو خه‌ته‌کان، رهنه‌گه‌کان و ریکیه‌ک که ئه‌و بۆ جوانی

دهيتوانی دايینی ئەم پهیکه‌ره به باشتريڼ شیوه بۆی پیکدینا و شتیکی که بپوو به هۆی سه‌رسورمانی ئەوه بوو که سیمای ئەو به گشتی ویچوونیکي له هه‌ندیک حاله‌ته‌کانی تایبه‌تی سیمای دره‌خشه‌نده‌ی هه‌بوو، ته‌نیا چاوه‌کانی ئەو ره‌ش بوو و هی په‌یکه‌ره کال، به‌لام دره‌خشه‌نده هه‌میشه ژاکاو و غه‌مبار بوو، له حالیکه‌دا بزه‌ی ئەم په‌یکه‌ره‌یه شادیهینه‌ر بوو و هه‌زار چه‌شنه هه‌ستی له می‌رداد دا پیکدینا.

کوته‌مقه‌بایه‌ک که له ژیر پیتی په‌یکه‌ره‌یان دانابوو، له سه‌ری نووسرابوو ۳۵۰ فرانک. یانی له‌وانه بوو ئەم په‌یکه‌ره‌یه‌ی به سی سهد و په‌نجا فرانک بده‌نی؟ ئەو حازر بوو هه‌رچی هه‌یه‌تی بیدا، جله‌کانیشی بدا به خاوه‌ن دوکان و ئەم په‌یکه‌ره‌یه هی ئەو بی، ماوه‌یه‌ک زه‌ق تییروانی، له پر ئەو بی‌ره‌ی به می‌شکی داها‌ت که له‌وانه‌یه گالته‌ی پیکه‌ن. به‌لام نه‌یتوانی دلی له‌و ته‌ماشایه بکاته‌وه، به ده‌ست خۆی نه‌بوو، به ته‌واوی له چوون بۆ کازینۆ چاوپۆشی کردبوو و پیتیابوو که بی ئەم په‌یکه‌ره‌یه ژيانی بی که‌لک ده‌بی و ته‌نیا ئەم په‌یکه‌ره‌یه ئاکامی ژيانی ئەو پیکدینا. ئەگه‌ر ئەم په‌یکه‌ره‌یه هی ئەو با، ئەگه‌ر توانیبای چاوی لی‌بکا! له نه‌کاو دیتی که له پشت شووشه‌ ته‌نیا جلی ژنانه‌ داندراوه و راوه‌ستانی ئەو له‌وی زۆر به‌جی نه‌بوو و له لای خۆی پیتیابوو هه‌موو خه‌لک سه‌رنجی ده‌ده‌نی، به‌لام نه‌یده‌وی‌را که بجیته دوکانه‌که و سه‌وداکه بپیته‌وه. ئەگه‌ر لوا‌با که‌سیک به نه‌هینی هاتبا و ئەو په‌یکه‌ره‌یه‌ی پیتروشتبا و پاره‌که‌ی لیستاندا هه‌تا ناچار نه‌با له به‌ر چاوی خه‌لک ئەم کاره‌ی کردبا، ئەوه‌دم ده‌سته‌کانی ئەو که‌سه‌ی ماچ ده‌کرد و هه‌تا زیندوو با خۆی به منه‌تباری ئەو ده‌زانی. له پشت شووشه‌ خورد بووه، له دوکان دا دوو ژن پیکه‌وه قسه‌یان ده‌کرد و یه‌کیک له‌وان به ده‌ست ئەوی نیشان ده‌دا. ته‌واوی رووی وه‌ک چه‌وه‌نده‌ر سوور هه‌لگه‌را، سه‌ر دوکانی چاوی لی‌کرد دیتی نووسراوه: « دوکانی

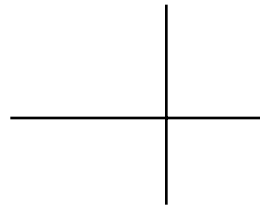
سیگران ژماره ۱۰۲ » به سه‌برا کشاوه و چه‌ند هه‌نگاو دوور که‌وته‌وه. له خۆوه وه‌ری که‌وت، دلی ده‌یکوتا، به‌ر خۆی چاک نه‌ده‌دیت. په‌یکه‌ره به بزه‌ی سی‌حراوی له به‌ر چاوی لانه‌ده‌چوو و ده‌ترسا نه‌کا که‌سیک ده‌ست

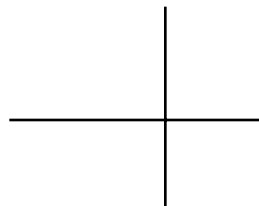
ره‌بیش‌خا و بیکری. پئی‌سه‌یر‌بوو‌بوچی‌خه‌لکی‌دیکه‌ئه‌وه‌نده‌بیخه‌یال
چاو‌له‌م‌په‌یکه‌ره‌یه‌ده‌کهن. له‌وانه‌یه‌له‌به‌ر‌ئه‌مه‌بوه‌که‌ئه‌و‌فریو‌بدن،
چونکه‌بو‌خوی‌ده‌یزانی‌که‌ئه‌مه‌مه‌یلکی‌ئاسایی‌نیه!

وه‌بیری‌که‌وته‌وه‌که‌سه‌راسه‌ری‌ژیانی‌ئه‌و‌له‌سیبهر‌و‌تاریکایی‌دا
گوزهرابوو، دره‌خشه‌نده‌ی‌ده‌سگیرانی‌خوش‌نه‌ده‌ویست. ته‌نیا‌له‌ناچاری،
له‌شهرمی‌دایکی‌هؤگری‌خوی‌پی‌نیشان‌ده‌دا. ده‌گه‌ل‌ژنه‌کانی
هه‌نده‌رانیش‌ده‌یزانی‌که‌به‌سانایی‌ناتوانی‌په‌یوه‌ندی‌بگری، چونکه‌له
سه‌ما، قسه، میوانی، هه‌لات‌هه‌لاتین، جلی‌شیک‌ده‌به‌ر‌کردن،
کلکه‌سووته‌و‌هه‌موو‌ئه‌و‌کارانه‌ی‌که‌بو‌ئه‌مه‌پیویستی‌پی‌هه‌بوو‌لی
هه‌لده‌هات، جگه‌له‌وه‌شهرم‌نهی‌ده‌هیشته‌و‌ئه‌و‌توانایی‌هشی‌له‌خوی‌دا
نه‌ده‌دیت. به‌لام‌ئه‌م‌په‌یکه‌ره‌یه‌وه‌ک‌چرایه‌ک‌بوو‌که‌سه‌راسه‌ری‌ژیانی
ئه‌وی‌رووناک‌ده‌کرد. وه‌ک‌ئه‌و‌چرایه‌ی‌نزیک‌ده‌ریا‌که‌ئه‌وه‌نده‌له‌په‌نای
دانیشتیوو‌و‌شه‌وانه‌شوقیکی‌که‌وانی‌ده‌خسته‌سه‌ر‌ئاوی‌ده‌ریا. ئایا‌ئه‌و
هینده‌ساویلکه‌بوو، ئایا‌نه‌یده‌زانی‌که‌ئه‌م‌مه‌یله‌دژی‌مه‌یلی‌گشتییه‌و
گالته‌ی‌پیده‌کهن؟ ئایا‌نه‌یده‌زانی‌که‌ئه‌م‌په‌یکه‌ره‌یه‌له‌هه‌ندیک‌مقه‌وا‌و
چینی‌و‌رهنگ‌و‌مووی‌ده‌سکرد‌ساز‌بوه‌وه‌ک‌بوو‌کۆله‌یه‌ک‌که‌ده‌یده‌نه
ده‌ست‌مندا. نه‌ده‌توانی‌قسان‌بکا، نه‌له‌شی‌گهرمه‌و‌نه‌سیمای
ده‌گوردری؟ به‌لام‌ه‌هر‌ئه‌م‌تایه‌تیانه‌بوون‌که‌میردادیان‌گیروده‌ی‌ئه‌م
په‌یکه‌ره‌یه‌کردبوو. ئه‌و‌له‌که‌سیکی‌زیندوو‌که‌قسه‌بکا، که‌له‌شی‌گهرم
بی، که‌هاوری‌یا‌دژی‌مه‌یلی‌بجوولیته‌وه، که‌ئیره‌یی‌بزوینی، ده‌ترسا‌و
خوی‌لیه‌ه‌بوو. نا، ئه‌م‌په‌یکه‌ره‌یه‌ی‌بو‌ژیانی‌پیویست‌بوو‌و‌نه‌یده‌توانی
له‌مه‌به‌دوا‌بی‌ئه‌و‌کار‌بکا‌و‌دریژه‌به‌ژیانی‌بدا. ئاخو‌ده‌کرا‌هه‌مووی
ئه‌وانه‌به‌سه‌و‌په‌نجا‌فرانک‌وه‌چنگ‌خا؟

میرداد‌به‌نیو‌خه‌لکی‌به‌په‌له‌که‌له‌هاتوچو‌دا‌بوون‌به‌بیریکی‌ئالوز
تیده‌په‌ری، بی‌ئه‌وه‌که‌که‌سیک‌ببینی‌یا‌سه‌رنجی‌بداته‌شتیک، وه‌ک
که‌سیکی‌مقه‌وا‌یی، وه‌ک‌په‌یکه‌ره‌بیرووح‌و‌بیویست‌ده‌رؤیشت، وه‌ک
که‌سیک‌که‌شه‌یتان‌رووحی‌داگیر‌کردبی. هه‌روا‌که‌ده‌رؤیشت‌ژنیکی

دیت که چارشپوشانیکی کهسکی به شان دادابوو و سوراوسپیاویکی
خهستی کردبوو، بی هیچ مهبهستیک و له خۆرا وه دواى ژنه كهوت. ئەو
به پهنا کلیسا دا له كووچهی سین ژاک بای داوه که كووچهیهکی باریک و
به سام بوو به خانووبه‌ره‌ی دووکه‌لاوی و تاریکه‌وه. ئەو ژنه چوه نیو
مالیکه‌وه که له په‌نج‌ره‌ی ئاوه‌له‌ی ئاهه‌نگی سه‌مای فیکس ترووت که له
گرامافۆنه‌وه بلاو ده‌بووه ده‌بیسرا، که تاو نا تاویک به گۆرانی به سۆزی
ئینگلیسی هه‌ر ئەم هه‌وايه‌یان دوو پات ده‌کرده‌وه. ئەو ماوه‌یه‌کی راوه‌ستا
هه‌تا سه‌فحه‌که ته‌واو بوو به‌لام هیچ نه‌یتوانی په‌ی به چلۆنایه‌تی ئەم
سازه به‌ری. ئەو ژنه کى بوو و بۆ چوه وئ؟ بۆ وه‌دواى که‌وتبوو؟ دیسان
وه‌ری که‌وته‌وه. چرا سووره‌کانی مه‌یخانه چووکه‌کان، پیاوه
قاچاغچیه‌کان، سیمای سه‌یر و سه‌مه‌ره، قاوه‌خانه چووکه‌کان و جیی
شک که به قه‌ده‌ر حالى ئەو که‌سانه ساز کرابوون، یه‌ک به دواى یه‌ک دا
له به‌ر چاوى تیپه‌ر ده‌بوون. له پێش به‌نده‌ر شنه‌یه‌کی شیدار و فینک
ده‌هات که تیکه‌ل به بۆنی چه‌وری، بۆنی قه‌تران و روڤ ماسی بوو. چرا
ره‌نگاوره‌نگه‌کان، له سه‌ر دارتيله ئاسنینه‌کان چاویان داده‌گرت. له نیو
هات و هاواری که‌شتیه‌کانی چووک و گه‌وره، لوټکه و گه‌می باسپێردار،
ده‌سته‌یه‌ک کارگه‌ر، دز و ده‌مه‌ه‌راش هه‌مه چه‌شنه وینه‌یه‌ک له ره‌گه‌زی
حه‌زه‌تی ئاده‌م ده‌دیترا، له‌و دزه به ده‌ستویردانه‌ی که هیلکه‌یان له قه‌ل
ده‌دزی، می‌رداد له‌خۆرا دوگمه‌کانی کوټه‌که‌ی داخست و سینگی دا
پیشه‌وه. دوايه خیرا بۆ لای شه‌قامی ئاتازۆنی چوو که ئاویه‌ندیکی
سمیتیان له به‌ر ساز کردبوو. که‌شتیه‌کی گه‌وره له قه‌راغ ده‌ریا له‌نگه‌ری
گرتبوو و چراکانی ئەو لایه‌ی له دووره‌وه هه‌لکرا‌بوون. له‌و که‌شتیانه‌ی که
وه‌ک دونیا بچووکه‌کان، وه‌ک شاری گه‌رۆل، ئاوی ده‌ریایان ده‌بیری و
ده‌گه‌ل خۆیان کوومه‌لێک خه‌لکی به نه‌ریت و قیافه و زمانی سه‌یره‌وه له
ولاتانی دووره‌وه ده‌هینا به‌نده‌ر و دوايه ئەوان ورده‌ورده تیکه‌لاو ده‌بوون و
ده‌توانه‌وه. ئەو خه‌لکه سه‌یره، ئەو ژیانه سه‌مه‌رانه‌ی یه‌ک به یه‌ک به به‌ر
چاوی دا ده‌گوزه‌راند، له سووراوسپیاوی ژنه‌کان خورد بووه. ئایا ئەوانه

بوون که پیاویان شیّت و شهیدای خوځیان کردبوو؟ ئایا هر کام له وانه پهیکه رهیه کی زوړ په ستر له پهیکه رهیه پشت شووشه ی دوکان نه بوون؟ سه راسه ری ژیانی پی دهسکرد، خه یالی و بیخو هاته بهر چاو. وهک ئه مه بوو که له م ساته دا ئه و له ئاوه کییه کی خه ست و چه سپ دا په لی ده کوتا و نهیده توانی لی رزگار بی. هه موو شتی پی فشه بوو، هه روتر ئه و کیژ و کوره ی که دست له گه ردنی په کتر له بهر ئاوبه نده که دانیشتبوون، پی فشه بوو. ئه و دهر سانه ی که خویندبوونی، ئه و تارما یه دوو که لاوییه ی فیرگه، هه موو ئه وانه ی پی دهسکرد، خو کرد و کایه بوون. بو میداد ته نیا یه ک راسته قینه هه بوو و ئه ویش پهیکه رهیه پشت شووشه ی دوکان بوو. له پر گه راوه، به هه نگاوی ریکوپیک به نیو خه لک دا تپه پری و هر که گه یشته بهر دوکانی سیگران راوه ستا. دیسان چاویکی له پهیکه ره کرد، له سه ر جیی خو ی بوو. ده تکوت بو یه که م جار له ژیانی دا ته مای گرت. وه ژوو دوکان که وت. کیژکی جوان به جلی رهش و پتشیبه ندی سپی بزه یه کی دهسکردی کرد، هاته پیش و کوتی:

- چ ئه مریکتان هه بوو ئاغا؟

میداد به دستی پشت شووشه ی نیشان دا و کوتی:

- ئه م پهیکه رهیه .

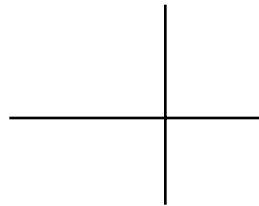
- ئه م جله که سکه ت دهوئ؟ ئیمه رهنگی دیکه شمان هه یه . ئیزن بدن. دوو ده قیقه راوستن، فه رموون هه ر ئیستا کارگه ره که مان ده به ری ده کا بیبینن. له وانه یه بو ده سگیرانه که تان بوئ. هه ر ئه و رهنکه که سکه تان ویستبوو.

- ببوورن، پهیکه ره که م دهویست.

- پهیکه ره! چوون پهیکه ره، تیتانناگه م.

میداد تیگه یشت که پرسیاریکی بیجی کرده به لام وه رووی خو ی نه هیئا، ده سته جی وهک پی ئیلها م کرابی کوتی:

- به لی پهیکه ره که هه ر ئه م جو ره ی که هه یه به جله کانیه وه، چونکه من هه نده رانییم و دوکانی خه یاتیم هه یه، ئه م پهیکه ره یه م هه ر ئاوا که هه یه

دەمەوئ.

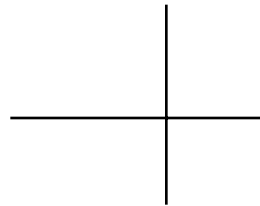
- ئاھ! ئەو چەتوونە، دەبئ لە خاوەن دوکان بېرسەم، (رووی لە ژنیک کرد و کوتی): **هۆی سوزان، مەسیق لیتۆن بانگ** کە.
مێرداد چو لە پەیکەرە. **مەسیق لیتۆن** بە رەتە بۆز، کورتەلە، قەلەو، جلی رەش و زنجیری سەعاتی زێر دوا و تووێژ دەگەڵ کیزی فرۆشیار هاتە لای مێرداد و کوتی:

- ئاغا پەیکەرە کە تان وێستبوو؟ چونکە هاوکارین بۆ ئێو هەر وا بە جەکانیەو بە دوو هەزار و دووسەد فرانک دەتەمە بە داشکاندنێ نو سەد فرانک. چونکە ئەم پەیکەرە بە بۆ خۆمان بە دوو هەزار و حەوتسەد و پەنجا فرانک تەواو بوە. جەکانیشی بایی سێسەد و پەنجا فرانکە. ئەمە جوانترین پەیکەرە کە لە چینی خالیس ساز کراوە. پیرۆزبایتان لێدەکەم، دیارە کە ئێو ش شارەزان. ئەمە کاری هونەرماندە بە ناوبانگ **دۆکرۆیە**. چونکە ئێمە دەمانەوێست پەیکەرە نوێ بکەین ئەمە بە بە زەرەری خۆمان ئەم پەیکەرە دەفرۆشین، بەلام بزانی کە ئەمە هەلکەوتە، چونکە ئێمە شەمەکی دوکان بە کرایار نافرۆشین و هەر وەها رادەگەییەنم کە دەتوانین بۆتان لە سندوقێک دا بپێچینەو.

مێرداد سوور هەلگەرابوو و نەیدەزانی لە ئاست نوتقی دوور و درێژ و گەرمی خاوەن دوکان چ بلی. لە جیات ولام دەستی لە باغەلی نا و کیفەکە ی دەرھینا، دوو دانە هەزار فرانکی و یەک پینسەد فرانکی لە دەست خاوەن دوکان نا و سێسەد فرانکی وەرگرتەو. ئایا بە سێسەد فرانک دەیتوانی مانگیک بژی؟ چ گرینگایەتیەکی هەبوو چونکە بە ئاواتی بەرزی خۆی کەشتبوو!

.....

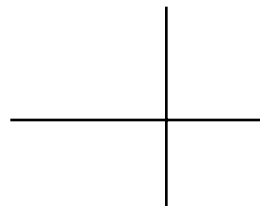
پینج سال دوا ئەم پێش هاتە مێرداد بە سێ چەمەدان کە یەکیک لەوان زۆر گەورە و وەک تابووت وا بوو گەراوە تاران. بەلام شتێک کە هەموو بنەمالە پێیان سەیر بوو مێرداد زۆر سارد دەگەڵ دەسگیرانی جوولاو و تەنانەت دیاریشی بۆ نەهێنا بوو. روژی سێهەم کە تێپەری

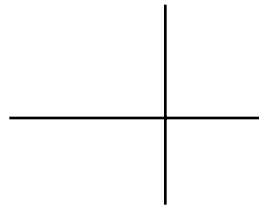
دایکی بانگی کرد و لؤمه‌ی کرد، به تایبتهت وهبیری هیناوه که له ماوه‌ی ئهم شه‌ش ساله دا درخشه‌نده به هیوای ئهو دانیشتوه و چهند داواکهری جواب کردوون و ئهو ناچاره که درخشه‌نده بینئ. به لام می‌رداد زور له سهره‌خؤ گوئی دایه و دایکی دننیا کرد و کوتی که من بروام گوړاوه و تهمام گرتوه که قهت ژن نه‌هینم. دایکی نارحتهت بوو و دیتی که کورپه‌که‌ی ههمان می‌ردادی شهرمیونی گوئی له مستی پیشوو نیه. هؤی ئهم گوړانی ئه‌خلاقه‌ی له بهر هاتوچؤی کافران و سست بوونی بیروپرای ئهو دانا. به لام دواپه‌ش ههرچی له ئه‌خلاق، کردار و ئاکاری ورد بووه شتیکی که دژی بیروپرای ئهو نیشان بدا نه‌دیت و نه‌یزانی که ئاخریه‌که‌ی ئهو له چ ری‌باز و خه‌تیک دایه. ئهو ههمان می‌ردادی ترسه‌نؤک و دواکه‌وتووی کؤن بوو، تهنیا بیروپرای گوړابوو و ئه‌گر چی چهند کهس ئاگایان له ئاکاری بوو به لام له کهین و بهینی ئه‌ویندارانه شتیکیان نه‌دیت.

به لام بؤ شتیکی که مائی شکیان پهری سهر می‌رداد ئهمه بوو که له دیوی تایبتهتی خؤی دا له پشت دهرگا په‌یکه‌ره‌ی ژنیکی داناوو که جلی که‌سکی ده‌بهر دابوو، ده‌ستیکی له که‌مه‌ر دابوو و ده‌ستی دیکه‌ی داکه‌وتبوو و بزهی ده‌هات، په‌رده‌یه‌کی گولدؤزیشی له پیش هه‌لاوه‌سرابوو و شه‌وانه ئه‌و‌دهم که می‌رداد ده‌گه‌راوه مال دهرکه‌کانی داده‌خست، سه‌فحه‌ی گرامی داده‌نا، شه‌رابی ده‌خوارده‌وه و په‌رده‌ی بهر په‌یکه‌ره‌ی لاده‌دا، دواپه سه‌عاتگه‌لیکی دوور و دریژ له سهر کورسی له بهرام‌بهر په‌یکه‌ره داده‌نیشتهت و ده‌چوو نیو به‌حری جوانی وییه‌وه. هه‌ندیک جار که شه‌راب ده‌یگرت هه‌لده‌ستا، ده‌چوه پیش و ده‌ستی به سهر پرچ و سینگی دادینا. ته‌واوی ژیانئ ئه‌ویندارانه‌ی ئهو به‌وه‌نده ده‌بیراوه و ئهم په‌یکه‌ره‌یه بؤ ئهو سه‌رچاوه‌ی ئه‌وین، هه‌وه‌س و ئاوات بوو.

دوای ماوه‌یه‌ک بنه‌ماله‌که‌ی و به تایبتهت درخشه‌نده له‌م بابه‌ته‌وه شک هه‌لیگرتبوون که رازیک له‌م په‌یکه‌ره دایه. درخشه‌نده به لاتاو ناوی ئهم په‌یکه‌ره‌ی نابوو بووکی پشت په‌رده. دایکی می‌رداد بؤ تاقی کردنه‌وه چهند

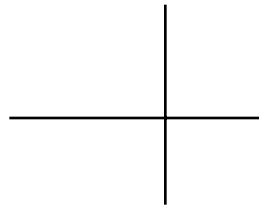
جار په لپې پېگرتبوو که ئەم په يکه رهيه بفرۆشیته وه يا جله کاني به ديارى
بدا به دره خشه نده. به لام ميترداد هه ميشه داواکه ي رهد ده کرده وه. له
لايه کي دیکه وه دره خشه نده بۆ ئەوه که دلی ميترداد و مچنگ خا، سه ليقه و
مهيلي ئەوي له م په يکه رهيه وهرگرت. مووی سهري وهک په يکه ره که لوول
کرد، جلی که سکی وهک هی بهر په يکه ره که ی دروو، ته نانه ت مۆدی
که وشه که شي له رووی په يکه ره که هه لگرته وه و ئەو رۆژانه ی که ميترداد
وه در ده که وت، کاری دره خشه نده ئەمه بوو که ده چوه ديوی ميترداد، له
بهر ئاويته لاسای په يکه رهي ده کرده وه. ده ستیکی له که مه ر ددا، وهک
په يکه ره ملی لار ده کرده وه و پیده که نی، به تايبه ت حاله تي چاوه کاني،
حاله تي دل به ريی که هاوکات چاوی له ئينسان ده کرد و وهک ئەمه بوو
ته ماشای بۆشايی دهکا، هه ر ده يه ويست لاسای رووحي په يکه ره بکاته وه.
ويچوونيکی که می که ده گه ل په يکه ره که هه بوو ئەم کاره ی هه تا راده يه ک
بۆ هاسان ده کرده وه. دره خشه نده سه عاتگه ليکی زۆر هه موو ئازای له شي
ده گه ل په يکه ره که هه لده سه نگاند و حه ولی ددا که خو ی به شکل و
حالته تي ئەو ده ربيني و ئەوه دم که ميترداد ده هاته وه مآلی، به شي وه ی
جوړا و جوړ و زي ره کی تايبه تي خو ی پی نيشان ددا. له پيشدا
ره نجبه خه سار ده بوو و ميترداد سه رنجی نه ده دايه. ئەم مه سه له بوو به
هۆی ئەمه که بۆ ئەو کاره پتري هان بدا و به م جوړه ورده ورده که وته بهر
دلی ميترداد و شه ري ده روونی و کيشه ی نيو دلی تيدا به دی هات. ميترداد
بيري ده کرده وه ده ست له کامه يان هه لگرت؟ له چاوه پروانی و پی داگريی
کچه مامی هه ستی ريز و قيني تيدا پیکه اتبوو. له لايه که وه ئەم په يکه ره
سارده رهنگ په ريوه به جلی کال بۆوه که به تلان و فه وتانی لاوی و ئەوين
و نوينه ري به ده ختی بوو و پينج سال بوو که به م قه لافه ته خه يالی و
بيچاره يه ی هه ست و مه يله کانی خو ی هه لخه له تاندبوو، له لايه کي دیکه وه
کچه مامی که زه جری کيشابوو و سه بري کردبوو، خو ی به مه يل و
سه ليقه ی ئەو رازاندبووه، ده يتوانی له کامه يان چاوپوشی بکا؟ به لام
هه ستی کرد که به م ساناييه ش ناتوانی له م په يکه ره که سه رچاوه ی

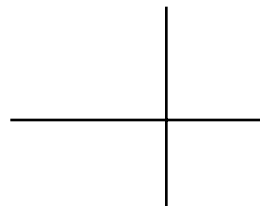
ئەوينى ئەو بوو خۆ لا دا . ئايا ئەو ژيانىكى تايىبەتى، شوۋىنىك و جىگەيەكى جىيائى لە دلى ئەو دا نەبوو؟ چەندە فرىوى دابوو، چەندە بە بىرى رابواردبوو، ھەستى بە خۆشى كىردبوو و لە مېشىكى دا ئەو پەيكەرە نەبوو كە بە كۆگايەك گل و مووى دەسكرد دروست كرا بوو، بەلكەم كەسىكى زىندوو بوو كە لە خەلكى زىندوو بۆ ئەو راستەقىنەتر بوو. ئايا دەيتوانى فرېى داتە كەلاوھ يا بىداتە كەسىكى دىكە. لە پشت شووشەى دوكانى دابنى و نىگاي ھەر بىگانەيەك راز و سىرپى جوانى ئەو پېشكىنى و بە چاوان بىلاوئىننەوھ و يا بېشكىنن، ئەو لىوانەى كە ئەوھندە ماچى كىردبوو، ئەو ملەى كە ئەوھندە دەستى پىداھىنابوو؟ قەت. دەبى لىبىگۆرئى و بىكووژئى ھەر ئەو جۆرەى كە كەسىكى زىندوو دەكوژن، بە دەستى خۆى بىكووژئى. لە بەر ئەمە مېرداد دەمانچەيەكى چووكەى كرى. بەلام ھەر كات كە دەيەويست كارەكەى تەواو كا دوودل دەبوو.

شەويك كە مېرداد مەست و پەست، درەنگتر لە جاران ھاتەوھ ژوورەكەى، چىراى ھەلكرد. وەك دابى جارانى خۆى پەردەى لادا، شووشەى شەرابى لە شكاف دەرھىنا، گرامەكەى قورمىش كرد و سەفحەيەكى دانا و دوو شەربە شەرابى لە سەر يەك پىداكرد. دوايە چوھ سەر كورسى بەرامبەرى پەيكەرە دانىشت و چاوى تىپىرى.

دەمىك بوو كە مېرداد چاوى لە سىماى پەيكەرە دەكرد بەلام ئەوى نەدەدەت، چونكە خۆبەخۆ لە مېشىكى دا جىگر دەبوو. ئەو كارەى تەنيا لە بەر عادتە دەكرد چونكە چەند سال بوو كە كارى ھەر ئەوھ بوو. دواى ئەوھ كە ماوھيەك چاوى لىكرد، ئارام ھەستا و چوھ نىك پەيكەرە، دەستى بە سەر پرچى داھىنا و دوايە دەستى برده پۇمل و سەر سىنگى بەلام لە پر وەك ئەوھ كە دەستى لە سەر ئاسنى داغ دانابى، دەستى كىشاوھ و پىشتاپىشت گەراوھ. ئايا راست بوو، يانى دەكرا، ئەو گەرما بە تىنەى كە ھەستى پىكردبوو. نا جىى شك نەبوو. ئاخۆ خەونى نەدەدەت، يا مۆتە نەيگرتبوو؟ لە بەر مەستى نەبوو؟ بە سەر دەستى چاوى پاك كىردەوھ و خۆى خستە سەر كورسى ھەتا مېشىكى رىكوپىك بكا تەوھ. لەپر

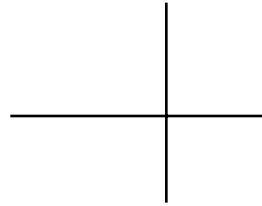

له و کاته دا دیتی پهیکه ره که به ههنگاوی ورد که دستیکي له که مەر دابوو
و پیده که نی و لئی نزدیک ده بووه. میرداد وهک شیتان ههستا که هه لئی
به لام له و کاته دا بیریک به میشکی داهات و بی ویستی خوی دهستی ده
گیرفانی شالواره که نی نا و ده مانچه ی دهر کیشا و سی گولله ی به دوا ی
یهک دا له پهیکه ره راکیشا. له پر ناله یهک هات و پهیکه ره که و ته زهوی.
میرداد هه راسان داهاته وه و سه ری بهرز کرده وه. به لام ئه مه پهیکه ره
نه بوو دره خشه نده بوو که ده خوین دا ده گه وزا!

سهگى گهړوڼ

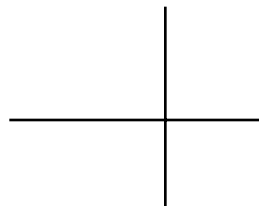
۱۸۱ - سهگى گهړوڼ

۱۸۲ - سه‌گی گه‌پۆن

چەند نانەواخانە، قەسابیی، عەتتاریی، دوو قاوہخانە و سەلمانییەک کە
ہەموویان بۆ بژیو و بەرپۆہ چوونی پێداویستیەکانی زۆر سەرہتایی ژیان
بوون، مەیدانی وەرامینیان پیکھینابوو. مەیدان و مرۆڤەکان لە ژێر
ہەتاوی بە تین، نیوہ سووتاو، نیوہ ھەلقراو، ئاواتەخوازی یەکەم شنە
زەردەپەر و سێبەری شەو بوون. مرۆڤەکان، دوکانەکان، دارەکان و
گیاندارەکان، لە کار و جموجۆڵ کەوتبوون. ھەوایەکی گەرم لە بان
سەریان قورسای دەکرد و تۆز و خۆلێکی نەرم لە بەر ئاسمانی شین
شەپۆلی دەداوہ کە لە بەر ھاتوچۆی ماشینەکان ھەر دەھات و خەستەر
دەبوو.

لە لایەکی مەیدان پیرەچناریکی لیبوو کە ھلۆل ببوو، بەلام بە
لاسارییەوہ لڤە خواری و خێچەکانی خۆی بلۆ کردبووہ و لە ژێر سێبەری
گەلا تۆزاویەکان سەکوێیەکی پانی گەورەیان ساز کردبوو، کە دوو کور
لەوی بە گۆرانی شیربرینج و تۆوی کوولەکەیان دەفرۆشت. قوراویکی
خەست بە نیو قاناوی پێش قاوہخانە دا بە زەحمەت خۆی دەکێشا و
تێدەپەری.

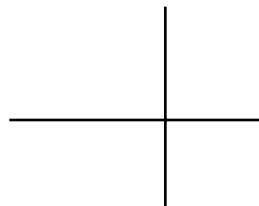
تهنیا بینایهک که جیی سرنج بوو بورجی به ناویانگی وهرامین بوو که نیوهی دیواری خری قه‌لش تیکه‌وتووی به سه‌ری قووچییه‌وه به دیاره‌وه بوو. ئەو چۆله‌کانه‌ش که ده نیو که‌لین و درزی خشته هه‌لوهریوه‌کانی دا هیلانه‌یان چی کردبوو له تاوی گهرما بیده‌نگ بوون و ونه‌وزیان دهدا - تهنیا نووزهی سه‌گیک نیونیوه بیده‌نگی ده‌شکاند.

ئه‌مه سه‌گیکی سکا‌تله‌ندی بوو که لمبۆزی بۆز و پییه‌کانی خالی ره‌شیان له سه‌ر بوو، وه‌ک ئەوه که به نیو قور و چلپاو دا هه‌لاتیی و شلپه‌شلپی تیدا کردیی. گوئییه‌کانی پان، کلکی قیت، تووکه‌کانی لوول و چلکن بوون و دوو چاوی وریای مرۆفانه له سیمای تووکناویی دا زیتیه‌یان ده‌هات. له بن چاوه‌کانی ئەو دا روو‌حییکی مرۆفانه دهدیترا، له شه‌وه‌زنه‌نگیک که ژیانی ئەوی داگرتبوو شتیکی بیین له چاوه‌کانی دا شه‌پۆلی دهداوه و په‌یامییکی پیبوو که نه‌ده‌کرا تییبگی، به‌لام له پشت زیتیه‌ی چاوه‌کانی په‌نگی خواردبووه. ئەوه نه‌روونکی و نه‌ره‌نگ بوو، شتیکی سه‌یری دیکه بوو وه‌ک ئەو شته‌ی که له چاوه‌کانی ئاسکیکی بریندار دا ده‌بیندری. نه‌ته‌نیا وچوونیک ده‌نیوان چاوه‌کانی ئەو و مرۆف دا هه‌بوو به‌لکه جوړیک په‌کسانیی و به‌راه‌یری دهدیترا. - دوو چاوی مۆری پر له دهرد و ژان و چاوه‌روانیی که تهنیا له سیمای سه‌گیکی گه‌رۆل دا له‌وانه‌یه‌هه‌بیندری. به‌لام وا دیاریی دهدا که کهس نیگای به‌ژان و پر له تکای نابینی و په‌ی پینابا! له‌به‌ر نانه‌واخانه شاگرده‌که‌ی لییده‌دا، له‌به‌ر گوشتفرۆشی شاگرده‌که‌ی به‌ردی پیداده‌دا، ئەگه‌ر په‌نای بردبا به‌ر نسیی ماشین، شه‌پی قورسی که‌وشی بزمارداری شو‌فیر پیشوازیی لییده‌کرد و کاتیک هه‌موو له ئازار دانی ماندوو ده‌بوون، کورپی شیربرینجفرۆش که‌یفیکی تایبه‌تی به‌ئشه‌که‌نجه‌ی ده‌هات. له ئاست هه‌ر نووزیه‌یک خرکه‌به‌ردیک وه‌ پشتی ده‌که‌وت و ده‌نگی قاقای مندال به‌دوای نووزهی ئەو دا به‌رز ده‌بووه و ده‌یکوت: « هه‌ی له خپوت به‌م! » ده‌تکوت ئەوانی دیکه‌ش ده‌گه‌لی هاوده‌ست بوون و له‌بنه‌وه‌برانه هانیان دهدا، له قاقای پیکه‌نینیان دهدا. هه‌موو له‌به‌ر ره‌زای خودا تییانه‌لده‌دا و پتیان

زۆر ئاسايى بوو سه گيكي گلاو كه مه زهه ب تووكى ليكردوه و هفتا
گياني ههيه، بو خير بيچرتين.

له ئاكام كورى شيربرينجفروش نهونده بهرينگى گرت ههتا حيوان
ناچار به رهو كولانتيك كه دهگهيشته بورج راي كرد، ياني به زگى برسى
به زهمهت خوئى كيشا و له ئاوهرؤيهك دا خوئى شاردهوه. سهري له سهر
ههردووك دهستهكاني دانا، زماني دهركيشا. له حالي نيوهخه و
بهخهبري ته مهشاي مووچهيهكي سهوزى دهكرد كه له بهرامبهري
ههلكهوتبوو و كه رويشكهه دهكرد. لهشى ماندوو بوو و عهسهبهكاني
ديشان، له ههواي شيداري ئاوهرؤ حهسانهويهكي تايبهتي سهرتاپاي
داگرت. بوئي جوراوجوري سهوزهي نيوهگيان، لينگه كه وشيكي كوئي
نمدار، بوئي شته مردوو و زيندوهكان له كهپوئي دا، گهليك بيرهوهري
تيكهل و دووري تيدا زيندوو كردهوه. هه ر جارهي كه له مووچه خورد
دهبووژانهوه، بهلام نه مجاره نه ههسته نهونده به هيز بوو دهتكوت
دهنگيك له بن گوئي بو ههلبهزهلبهز هاني دها. ههستي به حهزيكي زور
دهكرد كه له مووچهيه را بكا و بازديني بكا.

نه ههستي به ميراتبراوي نهو بوو، چونكه هه موو باب و باپيرهكاني
نهو له سكاتلهند ده نيو ميگر دا به نازادبي بار هاتبوون. بهلام لهشى
هينده كوتراو بوو كه ئيزني چووكترين جوولهي پينهدهدا. ههستيكي به
ژان تيكهل به بيهييزي و بيدهسته لاتي تيدا پيكهاتبوو، كوومه ليك
ههستي له بيركراو و ون هارووژا بوون. بهر له ئيستا نهو پابهندي و
پيداويستبي جوراوجوري ههبوو. به نهركي خوئى دادنا كه به بانگي
خيوهكهه خوئى بگهيه نيئي، كهسي بيگانه يا سهكي نه ناسياو له ماله
خيوهكهه بتاريني، دهگهل مندالي خيوهكهه گه مه ي بكا، دهگهل كهسي
ناسياو چون بجوولتتهوه، دهگهل غهريبه چ بكا، به كاتي خوئى بخوا، له
كاتي خوئى دا چاوهرواني لاواندنهوه بي. بهلام ئيستا تهواوي نهو
پابهنديانهي له كوئل ببوونهوه.

هه‌موو زیکر و هۆشی ببوو ئەمه که به ترس و له‌رز له سه‌ر زبیل، کوته خۆراکێک بدۆزیته‌وه و ته‌واوی روژ تێیه‌ه‌ل‌ده‌ن و بنووزینى - ئەمه ببوو به تاکه ئامرازى به‌رگريى ئەو - پيشتر ئەو به وره، بيباک، خاوين و به دهماغ بوو، به‌لام ئیستا ترسه‌نۆک و خویری ببوو. هه‌ر ده‌نگیک که هاتبا یان شتیک له‌ نزیکى ئەو جوولاباوه، له‌رزى تێده‌که‌وت. ته‌نانه‌ت له‌ ده‌نگى خۆشى زهنده‌قى ده‌چوو - ئەو هه‌ر خوی به‌ پيسایى و زبیل گرتبوو. - له‌شى خورووی تیکه‌وتبوو، تا‌قه‌تى نه‌بوو کێچه‌کانى بدۆزى یا خۆى بلیستته‌وه. ئەو هه‌ستى ده‌کرد که بۆته به‌شیک له‌ که‌لاوه و شتیک له‌ دا مردوه، کووژاوه‌ته‌وه.

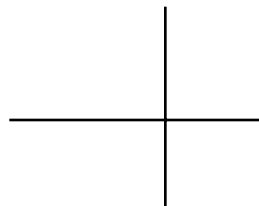
له‌ کاتیکه‌وه ریی ده‌م جه‌ه‌هننه‌مخانه‌یه‌ که‌وتوه، دوو زستان ده‌بى که ژه‌میکى تیری نه‌خواردوه، خه‌ویکی راحه‌تى نه‌کردوه، مه‌یل و هه‌سته‌کانى دامرکابوون، که‌سیک ده‌ستى لاوانده‌وه‌ی به‌ سه‌ر دانه‌هیناوه، که‌س چاوی ده‌ چاوی نه‌بپیوه. هه‌ر چه‌ند خه‌لکه‌که‌ی ئیره به‌ رواله‌ت وه‌ک خاوه‌نه‌که‌ی ده‌چوون، به‌لام وا ده‌هاته به‌رچاوه‌ که هه‌سته‌کان و ئاکار و کردارى خپوه‌که‌ی ده‌گه‌ل ئەوانه‌ عه‌رز و ئاسمان جیاوازی هه‌بوه. ده‌تکوت ئەو که‌سانه‌ی که پيشتر تیکه‌لاویان بوو له‌ دونیای ئەو نزیکتر بوون، باشت‌تر له‌ ده‌رد و هه‌سته‌کانى ئەو ده‌گه‌يشتن و پتر لایه‌نگریان لێده‌کرد. ده‌ نیو ئەو بۆنانه‌ی که بۆی ده‌هات، بۆنیک که پتر له‌ هه‌موان گێژى ده‌کرد، بۆنى شیربرینجى به‌ر کوره‌که‌ بوو - ئەم ئاوه‌کی سپییه‌ که زۆر له‌ شیرى دایکى ده‌چوو و بیره‌وه‌رى منداڵه‌تى له‌ مێشکى دا زیندوو ده‌کرده‌وه - له‌پر داهیتزا، واهاته به‌ر زه‌ینى کاتیک که توله‌ بوو له‌ گوانى دایکى ئەم ئاوه‌کی گه‌رم و خه‌سته‌ی ده‌مژى و زمانى نه‌رم و پته‌وى دایکى له‌شى ده‌لیسته‌وه و خاوینى ده‌کرده‌وه. ئەو بۆنه‌ تونده‌ی که ده‌ باوه‌شى دایکى له‌ په‌نا براکه‌ی هه‌لیده‌مژى - بۆنى توند و قورسى دایکى و شیره‌که‌ی ده‌ که‌پۆی دا بووژانه‌وه.

هه‌رکه شیرمه‌ست ده‌بوو، له‌شى گه‌رم و راحه‌ت ده‌بوو و گه‌رمایه‌ک به‌ ره‌گ و ده‌ماره‌کانى دا ده‌گه‌را، سه‌رى قورسى له‌ گوانى دایکى جوئ

دهبۆوه و خهویکی قورسی به سه‌ر داده‌هات و له‌ره‌یه‌کی که‌یفدار له سه‌ر له‌شی هه‌ست پیده‌کرد. - چ خۆشیه‌که له‌مه زیاتر، ده‌سته‌کانی به گوانی دایکییه‌وه دهن، بیژهمه‌ت و کویره‌وه‌ریی شیر ده‌هاته دهر. له‌شی کولکنی براهی، ده‌نگی دایکی هه‌موو ئه‌مانه پر بوون له که‌یف و لاواندنه‌وه. کۆخته‌ی چپوینی پیتشووی خۆی وه‌بیر هاته‌وه، ئه‌م گه‌مه‌یانه‌ی که له سه‌ر چیمه‌ن ده‌گه‌ل براهی ده‌یکرد.

قه‌پی به گوئی پانه‌کانی ئه‌و داده‌گرت، ده‌که‌وتنه زه‌وی، هه‌لده‌ستانه‌وه، رایان ده‌کرد و له دوا‌یی هاوگه‌مه‌یه‌کی دیکه‌ی دینه‌وه که کوری خپوه‌که‌ی بوو. له بنه‌بانی باغ به دوا‌ی دا رای ده‌کرد، ده‌وه‌ری، به که‌لپی جله‌که‌ی ده‌گرت. به تایبه‌ت ده‌ست به سه‌ر داهینانی خپوه‌که‌ی و ئه‌و قه‌ندانه‌ی که له ده‌ستی ئه‌و خوارده‌بووی، قه‌ت له بییری نا‌کا، به لām کوری خپوه‌که‌ی پتر خۆش ده‌ویست، چونکه هاوگه‌مه‌ی بوو و قه‌ت لیینه‌ده‌دا. له دوا‌یی له‌پر دایک و براهی ون بوون، ته‌نیا خپوه‌که‌ی و کوره‌که‌ی ئه‌و و ژنه‌که‌ی ده‌گه‌ل نۆکه‌ریکی پیر مابوونه‌وه. چه‌نده باش بوئی ئه‌وانی لیک ده‌کرده‌وه و ده‌نگی پپی له دووره‌وه دهناسینه‌وه. کاتی شپو و نه‌هار به ده‌وری میژ دا ده‌خولاره و بوئی به خۆراکه‌کانه‌وه ده‌کرد و هه‌ندیک جار ژنی خپوه‌که‌ی سه‌ره‌رای دژایه‌تی می‌رده‌که‌ی پاروویه‌کی خۆشه‌ویستانه‌ی بو ساز ده‌کرد. دوا‌یه نۆکه‌ری پیر ده‌هات، بانگی ده‌کرد: « پات... پات... » و خۆراکه‌که‌ی ده‌ده‌فریکی تایبه‌تی که له کن کۆخته چپوویه‌که‌ی بوو، ده‌کرد.

مه‌ست بوونی پات بوو به هۆی به‌ده‌بختی وی، چونکه خپوه‌که‌ی نه‌یده‌هیشت که پات له مال ده‌رکه‌وئی و وه‌شوین دیله‌به‌بایان بکه‌وئی. به هه‌لکه‌وت روژیکی پاییزی خپوه‌که‌ی ده‌گه‌ل دوو که‌سی دیکه که پات ئه‌وانی دهناسی و زۆرجار هاتبوونه مالله‌که‌یان، سواری ماشین بوون و پاتیشیان بانگ کرد و له په‌نا خۆیان دایاننیشان. پات چه‌ند جار ده‌گه‌ل خپوه‌که‌ی به ماشین سه‌فه‌ری کردبوو، به لām له‌م رۆژه دا ئه‌و مه‌ست بوو و حال و هه‌وایه‌کی تایبه‌تی هه‌بوو. دوا‌ی چه‌ند سه‌عات ری برین له‌م

مهیدانه دابه‌زین. خپوه‌که‌ی ده‌گه‌ل‌ئو دووکه‌سه به‌م کولانه‌ی په‌نا بورج دا رویشتن به‌لام به‌ه‌لکه‌وت بوئی دپله‌سه‌گیک، بوئیکی تایبه‌تی هاوره‌گه‌زه‌که‌ی که پات لپیده‌گه‌را، له‌پرئوئی شیت کرد، بوئی به‌ه‌موو شوئیکیه‌وه کرد و له‌ئاکام به‌ئاوه‌پرویه‌ک دا وه‌نیو باغیک که‌وت.

لای نیواره دیسان گوئی له‌دهنگی خپوه‌که‌ی بوو که ده‌یکوت: « پات... پات!... ». ئایا به‌راستی دهنگی ئو بوو یا زایه‌له‌ی دهنگی ئو بوو که ده‌گوئیچکه‌ی دا زرینگابووه؟

هه‌رچه‌ند دهنگی خاوه‌نه‌که‌ی شوئیکی غه‌ریبی له‌سه‌ر داده‌خست، چونکه گشت به‌لینی و به‌رپرسیایه‌تییه‌کی که به‌ئهرکی خوئی داده‌نا، وه‌بیری ده‌خسته‌وه، به‌لام هیژیکی به‌هیژتر له‌هیژی دونیایی ئوئی ناچار ده‌کرد که ده‌گه‌ل دپله‌سه‌گ بی. وه‌ها که هه‌ستی کرد گوئیچکه‌ی له‌ناست ده‌نگه‌کانی دیکه‌کپ و قورس بوه. هه‌ستگه‌لیکی تازه‌ی تیدا پیکه‌اتبوو و بوئی دپله‌سه‌گ ئوه‌نده توند و به‌هیژ بوو که سه‌ره‌گه‌ژهی گرتبوو.

ته‌واوی ماسولکه‌کان، ته‌واوی له‌ش و هوئی له‌ژیر فه‌رمانی ئو چوو‌بوونه‌ده‌ر وه‌ها که هوئی له‌سه‌ر خوئی نه‌مابوو. - به‌لام هینده‌ی نه‌خایاند که به‌دار و په‌یاغ گه‌یشتنه‌سه‌ری و به‌ئاوه‌پرو دا ده‌ریان کرد.

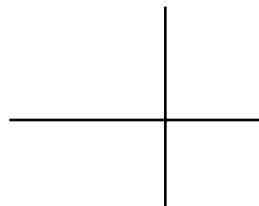
پات گه‌ژ و ماندوو، به‌لام سووک و راحت، هه‌ر که هاته‌وه‌خو، وه‌شوین خپوه‌که‌ی که‌وت. له‌چهند پشت کولان بوئیکی کزی لیمابووه. هه‌مووی پشکنی و له‌مه‌ودای دیاریکراو نیشانه‌ی دانا، هه‌تا ویرانه‌ی ده‌ره‌وه‌ی ئاوه‌دانی چوو، دیسان گه‌راوه، چونکه پات به‌وه‌گه‌یشتبوو که خاوه‌نه‌که‌ی گه‌راوه‌ته‌وه مه‌یدان، به‌لام له‌وئی بوئی کزی ئو ده‌نیو بوئه‌کانی دیکه‌دا ون‌ده‌بوو. ئاخو خپوه‌که‌ی رویشتبوو و ئوئی جی هیشتبوو؟ هه‌ستی به‌دله‌کوته و ترسیکی خویش کرد. چلون پات ده‌یتوانی بی خپوه‌که‌ی، بی‌خوداکیه‌ی بژی. چونکه خپوه‌که‌ی بووی وه‌ک خودا بوو، به‌لام سه‌ره‌رای ئه‌مه‌دلیا بوو که خپوه‌که‌ی به‌شوینی دا دی. هه‌راسان به‌چهند جاده‌دا ده‌ستی به‌هه‌لاتن کرد. زه‌حمه‌ته‌که‌ی بیفایده‌بوو.

له‌ئاکام شه‌و، ماندوو و شه‌که‌ت گه‌راوه مه‌یدان، هیچ شوینه‌واریک له‌

خپوهکه‌ی نه‌مابوو. چ‌ه‌ند خولی دیکه‌ی له‌ ناوه‌دانی دا لیدا. له‌ ناکام چوه‌ دم‌ ناوه‌رږیه‌ک‌ که‌ دپله‌سه‌گه‌که‌ی لی‌بوو، به‌لام‌ به‌ردیان‌ وه‌به‌ر ری‌گای‌ ناوه‌که‌ دابوو. پات‌ به‌ دلگه‌رمییه‌کی‌ سه‌یر به‌ ده‌سته‌کانی‌ زه‌وی‌ هه‌لکول‌ی‌ به‌شکه‌م‌ بتوانی‌ بچیته‌ نیو‌ باغ‌، به‌لام‌ نه‌گونجا‌. دوا‌ی‌ ئه‌مه‌ که‌ هیوا‌ی‌ برا‌، هه‌ر له‌وی‌ خه‌ریکی‌ ویژینگ‌ دان‌ بوو.

نیوه‌شه‌و‌ پات‌ به‌ ده‌نگی‌ ناله‌ی‌ خو‌ی‌ را‌چه‌نی‌. هه‌راسان‌ هه‌ستا‌، له‌ چ‌ه‌ند‌ کولان‌ خولاوه‌، بو‌نی‌ به‌ دیواره‌کانه‌وه‌ کرد‌ و‌ ماوه‌یه‌ک‌ ناواره‌ و‌ سه‌رگه‌ردان‌ به‌ کولانه‌کان‌ دا‌ گه‌را‌. له‌ ناکام‌ هه‌ستی‌ به‌ برسایه‌تییه‌کی‌ زور‌ کرد‌. که‌ گه‌راوه‌ مه‌یدان‌ بو‌نی‌ خوارده‌م‌نی‌ جو‌راوجو‌ری‌ بو‌ هات‌: بو‌نی‌ گو‌شتی‌ شه‌ومه‌نه‌، بو‌نی‌ نانی‌ تازه‌ و‌ ماست‌، هه‌موو‌ ئه‌و‌ بو‌نانه‌ تیکه‌ل‌ یه‌ک‌ بیوون‌. به‌لام‌ هاوکات‌ هه‌ستی‌ ده‌کرد‌ که‌ تاوانباره‌ و‌ پپی‌ ده‌ ملکی‌ که‌سیکی‌ دیکه‌ ناوه‌. ده‌بی‌ له‌و‌ خه‌لکه‌ که‌ وه‌ک‌ خپوه‌که‌ی‌ ده‌چن‌ سوال‌ بکا‌ و‌ ئه‌گه‌ر‌ غه‌نیمکی‌ دیکه‌ی‌ لی‌ په‌یدا‌ نه‌بی‌ و‌ راوی‌ نه‌نی‌ ورده‌ورده‌ هه‌قی‌ ملکایه‌تی‌ ئی‌ره‌ وه‌ چنگ‌ بخا‌ و‌ له‌وانه‌یه‌ یه‌ک‌یک‌ له‌و‌ بوونه‌وه‌رانه‌ی‌ که‌ خو‌راک‌ به‌ ده‌ست‌ ئه‌وانه‌وه‌ بوو، ناگاداری‌ لی‌بکا‌.

به‌ په‌نامه‌کی‌ و‌ ترس‌ و‌ له‌رزوه‌ چوه‌ به‌ر‌ نانه‌وا‌خانه‌یه‌ک‌ که‌ تازه‌ کرابووه‌ و‌ بو‌نی‌ توندی‌ هه‌وی‌ری‌ پیژراو‌ له‌ هه‌وا‌ بلاو‌ ببووه‌. که‌سیک‌ که‌ نانی‌ له‌ ژیر‌ هه‌نگلی‌ نابوو، کوتی‌ «‌ کوت‌ کوت‌... کوت‌!‌ »‌ ده‌نگی‌ وی‌ چ‌هنده‌ پی‌ سه‌یر‌ بوو!‌ و‌ کوته‌ نانکی‌ گه‌رمی‌ بو‌ هاویشت‌. پات‌ دوا‌ی‌ ماوه‌یه‌ک‌ تیرامان‌، نانه‌که‌ی‌ خوارد‌ و‌ کلکه‌سووته‌ی‌ بو‌ کرد‌. ئه‌و‌ که‌سه‌، نانه‌که‌ی‌ له‌ سه‌ر‌ سه‌کو‌ی‌ نانه‌وا‌خانه‌ دانا‌، به‌ په‌نامه‌کی‌ و‌ به‌ ترسه‌وه‌ ده‌ستیکی‌ به‌ سه‌ری‌ پات‌ داهینا‌. دوا‌یه‌ به‌ هه‌ر‌ دووک‌ ده‌ستان‌ قه‌لاده‌ی‌ ملی‌ کرده‌وه‌. چ‌ه‌ند‌ راحت‌ بوو!‌ ده‌تکوت‌ ته‌واوی‌ به‌رپرسایه‌تی‌، به‌ند‌ و‌ ئه‌رکه‌کانیان‌ له‌ ملی‌ پات‌ دارنی‌. به‌لام‌ کاتیک‌ دیسان‌ کلکه‌سووته‌ی‌ کرده‌وه‌ و‌ له‌ خاوه‌ن‌ دوکان‌ نزیک‌ بووه‌، شه‌پیک‌ی‌ توندی‌ وه‌ که‌له‌که‌ که‌وت‌ و‌ به‌ قرووسکاندن‌ دوور‌ بووه‌. خاوه‌ن‌ دوکان‌ چوه‌ سه‌ر‌ جو‌گه‌ و‌ ده‌ستی‌ جوان‌ شوشته‌وه‌. هیتش‌تاش‌ قه‌لاده‌که‌ی‌ که‌ له‌به‌ر‌ دوکان‌ هه‌لواسرابوو، ده‌یناسیه‌وه‌.

له وړوژهوه پات جگه له شهپ، خړکه بهرد و په ياغ شتيکي دیکه ی له م
خه لکه پینه پرا. ده تکوت هه موویان دوژمنی خوینی نه و بوون و که یفیان
به نازار دانی دهات!

پات ههستی دهکرد چوته نیو دونیایه کی تازه که نه نهوی به هی
خوی داده نا و نه کهس په ی به ههست و دونیای نه و دبرد. چند روژی
یه که می زور سهخت لیگوزه را، به لام له دوایی ورده ورده خووی پیگرت.
ههروهتر له سه ریچی کولان شوینیکی دیتیوه که زبل و زالیان لی به تال
دهکرد و ده نیو زییل دا کوتی چیژداری دهست ده کهوت وهک ئیسک،
چهوری، پیست، سه ره ماسی و گه لیک خوارده مهنی دیکه که نه و
نیده توانی بیاننا سیت هوه. له دواییش باقی روژه که ی له بهر دوکانی
گوشت فروش و نانه واخانه تیپه ر دهکرد. چاوی له دهستی گوشت فروش
بریوو، به لام پتر له کوتی چیژدار لیدانی ویده کهوت و ده گه ل ژیانی تازه ی
خوی سازابوو. له ژیانی رابوردووی کومه لیک شتی نائاشکرا و سراوه و
ههندیک بونی بو مابوه و هه ر کاتیک زور ناخوشی لیگوزه رابا، له م
به هه شته ونبووه ی خوی دا ئوخژن و دهر وویه کی دهر باز بوونی ده دیت هوه و
بی نه ووه ی خوی بیوه ی بیره وهری نه وده م دهاته بهر چاوی.

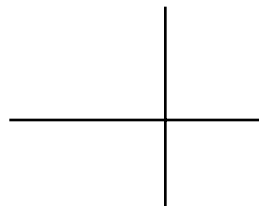
به لام شتیکی که له هه موان پتر نازاری دها، پیداویستی نه و به
لاواندنه وه بوو. نه و وهک مندالیک بوو که هه ر چه پوکیان پیدا دابی و
جنیویان پیدا بی، به لام ههسته لاوازه کانی هیشتا دانه مرکابوون. به
تایبهت له م ژیانه نوییه ی پر له دورد و زهجر دا پتر له جاران پیویستی به
لاوانه وه هه بوو. چاوه کانی نه م لاواندنه وه یان سوال دهکرد و حازر بوو
گیانی خوی بهخت بکا نه گه ر که سیک بیلاویته وه و دهستی به سه ر
دابینی. نه و پیویستی به مه هه بوو که خوشه ویستی خوی بو که سیک
دهر بری و فیدا کاری بو بکا، ههستی په رستن و نه م گداریی خوی به
که سیک نیشان بدا به لام واده هاته بهر چاو که کهس پیویستی به
دهر برینی ههسته کانی نه و نیه؛ کهس پشتیوانی لینه دهکرد و چاوی له هه ر
چاویک دهر بری جگه له قین و رق شتیکی دیکه ی بو دهر نه ده کهوت و هه ر

ههنگاوێك بۆ راکێشانی سه‌رنجی خه‌لك وهك ئەمه بوو كه رق و توورهبی
ئەوانی پتر هه‌لده‌ستاند .

له‌و حاڵه‌ دا پات ده‌ ئاوهرۆ دا وێژینگی ده‌دا، چه‌ند جار ناڵه‌ی كرد و
وه‌ئاگا هاته‌وه‌، ده‌تكوت مۆته‌ گرتووویه‌تی. له‌م كاته‌ دا هه‌ستی به‌
برسیایه‌تییه‌کی زۆر كرد، بۆنی كه‌باب ده‌هات. برسیایه‌تییه‌کی بی ئامان
ته‌واوی ده‌روونی ئەشكه‌نجه‌ ده‌كرد و هه‌ها كه‌ بیهێزیی و ده‌رده‌كانی دیکه‌ی
له‌ بیر كرد. به‌ زه‌حمه‌ت هه‌ستا و به‌ په‌نامه‌کی به‌ره‌و مه‌یدان رویشت.

.....

له‌م كاته‌ دا یه‌كێك له‌م ماشینه‌نه‌ به‌ تره‌تر و ته‌پ و تووزه‌وه‌، هاته‌ نیو
مه‌یدانی وه‌رامین. پیاویك له‌ ماشین دابه‌زی. به‌ره‌و پات چوو و ده‌ستیکی
به‌ سه‌ری داھینا. ئەم پیاوه‌ خێوه‌كه‌ی نه‌بوو، پات فریوی نه‌خواردبوو،
چونكه‌ بۆنی خێوه‌كه‌ی خۆی باش ده‌ناسییه‌وه‌. به‌لام چلۆن كه‌سیك په‌یدا
بوه‌ كه‌ ده‌ستی به‌ سه‌ر داڤینی؟ پات كلکی له‌قاندوه‌وه‌ و به‌ دووڤلییه‌وه‌
چاوی له‌و كاپرایه‌ بری - ئایا فریوی نه‌خواردبوو؟ به‌لام ئیدی قه‌لاده‌ی به‌
مله‌وه‌ نه‌مابوو كه‌ له‌به‌ر ئەو ده‌ستی به‌ سه‌ر داڤین. پیاوه‌كه‌ گه‌راوه‌ و
دیسان ده‌ستیکی به‌ سه‌ری داھینا. پات وه‌داوی كه‌وت و سه‌رسورماوی
پتر بوو چونكه‌ پیاوه‌كه‌ چوه‌ ژووریکه‌وه‌ كه‌ ئەو زۆر باشی ده‌ناسی و بۆنی
چیشتی لیده‌هاته‌ ده‌ر. له‌ سه‌ر نیمكه‌ت له‌ په‌نا دیوار دانیشت. نانی
گه‌رم، ماست، هیلکه‌ و خۆراکی دیکه‌یان بۆ هینا. پیاوه‌كه‌ نانی ده‌ ماست
هه‌لده‌كیشا و ده‌یه‌اویشته‌ به‌ری. پات له‌ پێشدا به‌په‌له‌ له‌ دوايي
له‌سه‌رمخۆ ئەو نانانه‌ی ده‌خوارد و چاوه‌ مۆر و گه‌ش و بیده‌ره‌تانه‌كانی
خۆی وه‌ك سپاس له‌ كاپرا بریبوو و كلکی ده‌له‌قاند. ئایا به‌خه‌به‌ر بوو یا
خه‌ونی ده‌دیت؟ پات ژه‌مه‌نانیکی خوارد بی ئەوه‌ی كه‌ ئەم خواردنه‌ به‌
تیه‌له‌دان كۆتایی بی. ئاخۆ له‌وانه‌یه‌ خێویکی تازه‌ی ده‌ست كه‌وتبی؟
سه‌ره‌رای گه‌رما پیاوه‌كه‌ هه‌ستا. چوه‌ هه‌مان كۆلانی بورج، له‌وێ كه‌مێك
وه‌ستا. له‌ دوايي به‌ كۆلانه‌ پێچاوپێچه‌كان دا رویشت. پاتیش به‌
شوینییه‌وه‌، هه‌تا ئەمه‌ كه‌ له‌ ئاوه‌دانی ده‌رکه‌وت و چوه‌ نیو هه‌مان وێرانه‌وه‌

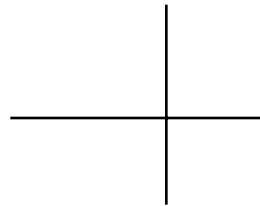

که چەند دیواری هەبوو و خێوەکەشی هەتا وێ چوو بوو. لەوانەیه ئەم
 خەلکەش بە شوێن بۆنی دایکیانەوێن؟ پات لە پەنا سێبەری دیوار
 چاوەروان ماوه، دوايه به رێگایهکی دیکه دا گهڕانهوه مهیدان.
 پیاوهکه دیسان دەستیکی به سه‌ری داهینا و دواي گه‌رائیکي کورت
 به ده‌وری مه‌یدان دا چوه نیو ماشینیکه‌وه که پات ده‌یناسی. پات نه‌یوی‌را
 وه سه‌ر که‌وێ، له پەنا ماشین دانیشته، چاوی له‌و بری.
 له نه‌کاو ماشین به‌ نیو ته‌پ و تۆز دا وه‌رێ که‌وت، پاتیش ده‌سته‌بجی
 به‌ دواي ماشین دا ده‌ستی به‌ هه‌لاتن کرد. نا، ئەمجاره‌ ئه‌و نه‌یده‌ویست
 ئەم پیاوه‌ له‌ کیس بدا. هانکه‌ی ده‌هات و سه‌ره‌رای ژانیک که‌ له‌ له‌شی دا
 هه‌ستی پێده‌کرد به‌ ته‌واوی هیزه‌وه‌ به‌ دواي ماشینه‌وه‌ هه‌لینگی ده‌دا و به‌
 هه‌شتاوه‌ هه‌لده‌هات. ماشین له‌ ئاوه‌دانی دوور که‌وته‌وه‌ و به‌ نیو سارا دا
 تیده‌په‌ری، پات دوو سی جار گه‌یشته‌وه‌ سه‌ر ماشینه‌که‌ به‌ لام دیسان وه‌
 دوا که‌وته‌وه‌. ته‌واوی هیزی خۆی کۆ کردبۆوه‌ و له‌ به‌ر ناهومیدی بازدی
 ده‌دا به‌ لام ماشین له‌و توندتر ده‌رۆیشت. - ئه‌و هه‌له‌ی کردبوو چونکه‌
 سه‌ره‌رای ئه‌وکه‌ نه‌ده‌گه‌یشته‌وه‌ سه‌ر ماشین، بیه‌یز ببوو و تیشکابوو.
 دلێ ده‌بووراوه‌ و له‌په‌ر هه‌ستی کرد که‌ ته‌واوی ئەندامه‌کانی له‌ ژیر
 فه‌رمانی ئه‌و دانین و توانایی چووکتیرین جوولێی نیه‌. هه‌موو هه‌وله‌که‌ی
 بێخود بوو. هه‌ر نه‌یده‌زانی که‌ بۆ هه‌لاته‌وه‌، نه‌یده‌زانی که‌ ده‌چێته‌ کوێ، نه‌
 ریی پێشی هه‌بوو نه‌ ریی پاش. وه‌ستا، هانکه‌هانکی ده‌هات، زمانی له‌
 زاری هاتبوو ده‌ره‌وه‌. به‌ر چاوی تاریک ببوو. به‌ سه‌ری شوێ به‌ زه‌حمه‌ت
 خۆی کیشا قه‌راغ جاده‌ و چوه‌ نیو قاناویکی پەنا مه‌زرا و زگی له‌ سه‌ر
 لمی داغ و شێدار دانا و به‌ غه‌ریزه‌ی خۆیه‌وه‌ که‌ قه‌ت فریوی نه‌ده‌خوارد
 هه‌ستی کرد که‌ ئیدی لێره‌ ناتوانی ببزوی. سه‌ری ده‌ گێژه‌وه‌ ده‌هات، بیر
 و هه‌سته‌کانی سه‌راوه‌ و تار بیوون، ژانی زۆری به‌ زگ داده‌هات و
 شو‌قیکی ناخۆش له‌ چاوه‌کانی ده‌ترووسکاوه‌. ده‌ نیوان له‌رز و ئیش و
 برکه‌وه‌ ده‌ست و پێیه‌کانی سه‌ر ده‌بوون، ئاره‌قه‌یه‌کی سارد ته‌واوی له‌شی
 داگرتبوو، جوړیک فینکایی نه‌رم و خۆش بوو...

.....

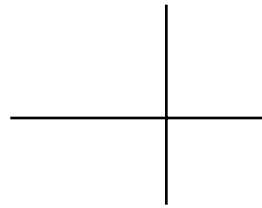
نزیک ئیوارە سێ قەلەرەشە ی برسی لە سەر سەری پات دەخولانەو،
چونکە بۆنی پاتیان لە دوورەووە کردبوو. یەکیک لەوان بە پەنامەکییەو لە
پەنای نیشت، بە وردیی چاوی لیکرد، هەر کە دُنیا بوو پات هیشتا
نەتۆپیو، دیسان فریو. ئەم سێ قەلەرە هاتبوون دوو چاوە مۆرەکانی پات
دەرھین.

۱۹۳ - سەگی گەرۆڵ

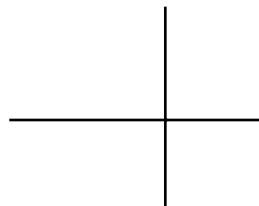

۱۹۴ - سه‌گی گه‌پۆن

۱۹۶ - ئابجى خانم

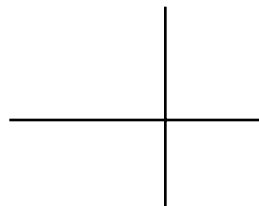

ئابجی خانم خوشکه گه وره ی ماروخ بوو، هه رکهس که پیشینه ی نه با و
ئهوانی دیبا باوهری نه ده کرد که خوشکی یه کترن. ئابجی خانم بالابه رن،
رهقه له، رهش ئه سمه ر، ئیوه کانی ئه ستور و پرچی رهش بوو، به گشتی
ناهن بوو. له حالیک دا ماروخ کورته بالا، سپیکه له، که پۆ چووک، پرچی
قاوهیی و چاوه کانی گیرا بوون و هه ر کاتیک پیده که نی چالیک ده که وته
سه ر کولمه کانی. له بابته تی ئاکار و کرداریشه وه جیاوازییه کی زوریان
هه بوو. ئابجی خانم له مندالییه وه بیانووگر و جینگه نه بوو و ده گه ل خه لک
هه لینه ده کرد، ته نانه ت دوو سی مانگ له دایکی ده گۆری، به پیچه وانه
خوشکه که ی هه لکه ر، له سه ردلان، ئاکارباش و دم به پیکه نین بوو. دایکی
حه سه نی دراوسییان ناوی نابوو « خانمه خانم ». دایک و باوکیشی پتر
ماروخیان خو ش ده ویست که پاشه به ره و ئازیز و نازنین بوو. هه ر له
مندالییه وه دایکی له ئابجی خانمی دها و تییه ه لده پیچا به لام له ئاست
خه لک، لای هاوساکان به رواله ت دلسۆزیی بۆ ده کرد. دهستی له پشت
دهستی ده کوتا و ده یکوت: « چ له م به دبه خته ی بکه م ها؟ کی کچی و
ناهن دینی؟ ده ترسم ئاخری له سه ر دهستم بمینیتته وه! کچیک که نه

مائی ههيه، نه جهمال و نه كهمال. كام بهسته زمان ئه وهی بئنی؟ « ئه وهنده
ئهم قسانه یان به ره ورووی ئابجی کوتبوو ئه ویش به ته وای هیوا پروا ببوو
و دهستی له میرد کردن هه لگرتبوو و زۆربهی کاته که هی خه ریکی نوێژ و
تاعهت بوو. جاریکیش ویستیان ئه و بدنه به که لب حوسی ئی شاگرد
دارتاش، که لب حوسی نه ویست. به لام ئابجی خانم له هه ر کوئی
دانیشتبا دهیکوت: « میردم بۆ پهیدا بوو به لام بۆ خۆم نه ویست. په ح،
میرده کانی ئیستا هه موویان ئاره قخۆر و هه رزن و بۆ سه ر پان کردنه وه
دهبن! من قهت میرد ناکه م. »

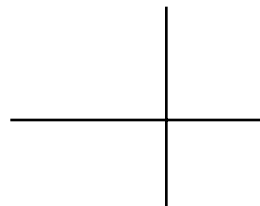
به روالهت قسه هی وای ده کرد به لام دیار بوو که ده دلی دا که لب
حوسی ئی خۆش ده ویست و زۆری پیخۆش بوو میرد بکا. به لام چونکه له
پینج سالییه وه بیستبووی که ناحزه و کهس نایخوازی، له بهر ئه وه که
خۆی بیبه ری له خۆشییه کانی ئهم دونیایه ده دیت ده یه ویست به زۆری
نوێژ و تاعهت لانیکه م ئه وانی دونیای دیکه بکاته هی خۆی. به مجۆره دلی
خۆی خۆش ده کرد. ئادی ئهم دونیایه دوورۆزه یه چ هه سه ره تیکی ده بی
ئه گه ر دهستی به خۆشییه کانی رانه گا؟ دونیای هه رمان و هه میشه یی هی
وی ده بی. هه موو خه لکی جوان و هه روه تر خوشک و گشت کهس ئاوات
به و ده خوازن. کاتیک مانگی مه حه رهم و سه فه ر داده هات ده می خۆ
هه لسه و پانندن و خۆ نواندنی ئابجی خانم دهستی پیده کرد. له هه یچ رهوزه
خویندنه وه یه ک نه بوو که له سه رووی کۆر نه بی. له تازیه کان دا سه عاتیک
به ر له نیوه رۆ جیی خۆی ده گه رته وه. ته وای رهوزه خوینه کان ئه ویان
ده ناسی و زۆریان پیخۆش بوو که ئابجی خانم له پای مینه به رکه یان
دانیشتی هه تا کۆره که به گریان و ناله و شینی خۆی گه رم بکا. زۆربه ی
رهوزه کانی له بهر کردبوو، ته نانهت ئه وه ند له پای وه عز دانیشتبوو
مه سه له ی ده زانی و زۆربه ی هاوسا کان ده هاتن و سه هویاتی خۆیان یان
لیده پرسی. سپیده ی به یانی ئه و بوو که خه لکی نیو مالی هه لده ستاند. له
پیش دا ده چوو بان سه ری خوشکه که ی. شه پیکی لیده دا و دهیکوت: « ئه وه
نیوه رۆیه، ئه دی که ی هه لدهستی نوێژه کهت بکه ی؟ » ئه و به سته زمانه ش

هه‌لدهستا خه‌والوو ده‌سنوئیزی هه‌لده‌گرت و نوئیزی داده‌به‌ست. به بانگی به‌یانی، قووقه‌ی که‌له‌باب، شنه‌ی به‌ره‌به‌یان، ورته‌ورتی نوئیز حاله‌تیکی تایبه‌ت، حاله‌تیکی رووحانیی به‌سه‌ر ئابجی خانم داده‌هات و له ئاست ویزدانی خوئی سه‌ره‌به‌رز بوو. به خوئی ده‌کوت « ئه‌گه‌ر خودا من نه‌باته به‌هه‌شت ئه‌دی کئی ده‌با؟ » پاشماوه‌ی روژیش دوای پیراگه‌یشتنیکی چووک به‌کاره‌کانی مال و ئیراد گرتن له‌م و له‌و ته‌سبی‌حیکی ره‌ش که له‌به‌ر زۆر هه‌لسوو‌راندن زه‌رد ببوو به‌ده‌سته‌یه‌وه ده‌گرت و سه‌له‌واتی ده‌نارد. ئیستاش هه‌موو ئاواتی ئه‌مه‌ بوو که به‌هه‌ر له‌ونیک که بوه سه‌فه‌ریک بۆ که‌به‌لا بکا و له‌وئ نیشه‌جی بی.

به‌لام خوشکه‌که‌ی هیچ سه‌رنجیکی تایبه‌تی نه‌ده‌دا به‌م به‌شه‌ه و هه‌ر کاری مائی ده‌کرد، دوایه‌ش که بوو به‌پازده‌ساله‌، چوو بۆ خزمه‌تکاری. ئابجی خانم بیست و دوو سالی بوو به‌لام له‌مال مابوو و له‌بنه‌وه ئیره‌یی به‌خوشکه‌که‌ی ده‌برد. له‌ماوه‌ی سال و نیویک که ماروخ چوو بوو خزمه‌تکاری جاریک ئابجی خانم نه‌چوو بۆ سه‌ردان و حال پرسینی. پازده‌روژ جاریکیش که ماروخ بۆ دیتنی که‌س و کاری ده‌هاته‌وه مال، ئابجی خانم یا ده‌گه‌ل که‌سیک شه‌ری داده‌مه‌زاند یا ده‌چوو سه‌ر نوئیز و دوو سی‌سه‌عاتی پیده‌خایاند. له‌دواییش که لیک کۆ ده‌بوونه‌وه لاتاوی به‌خوشکه‌که‌ی داده‌دا و ده‌ستی ده‌کرد به‌مۆعیزه‌ له‌مه‌ر نوئیز، روژوو، ته‌هاره‌ت و شک. بۆ وینه‌ ده‌یکوت: « له‌و ده‌مه‌وه ئه‌م ژنه‌ فرتۆلانه‌ په‌یدا بوون نان گران بوه. ئه‌وه‌ی رووی دانه‌پۆشی له‌دونیای دیکه‌ له‌دۆزه‌خ به‌پرچ هه‌لیداوه‌سن. ئه‌وه‌ی غه‌یبه‌ت بکا سه‌ری به‌قه‌را کتوئیکی لیدئ و ملی به‌قه‌را موویه‌ک. له‌جه‌ه‌ننه‌م ماری وای لئیه‌ که‌ پیاو په‌نا بۆ ئه‌ژدیها ده‌با... » و شتی له‌م بابه‌ته‌ی ده‌کوت. ماروخ هه‌ستی به‌م ئیره‌یه‌یه‌ ده‌برد به‌لام وه‌رووی خوئی نه‌دینا.

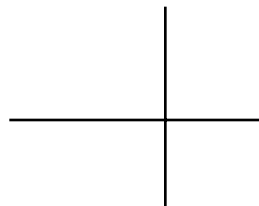
روژیک لای ئیواره‌ ماروخ هاته‌وه مال و ماوه‌یه‌ک ده‌گه‌ل دایکی سرت و خورتی کرد و رویشت. ئابجی خانمیش چوو بوو له‌به‌ر ده‌رگای دیوی به‌رامبه‌ر دانیشه‌توو و مژی له‌قه‌ننه‌ ده‌دا، به‌لام له‌به‌ر ئیره‌یه‌یه‌ک که

هه‌ببوو له دایکی نه‌پرسی که خوشکه‌که‌ی چی ده‌کوت و دایکیشی هیچی نه‌کوت.

سه‌ری شه‌وئ باوکی به ته‌پله‌ی لبادیی که دؤ‌غاوی گئچی به سه‌ر دا تکابوو و له به‌ننایی ده‌گه‌راوه جله‌کانی داکه‌ند، کیسه‌ی تووتن و سه‌بیله‌ی ده‌ست دایه و چوه سه‌ربان. ئابجی خانمیش کاره‌کانی ته‌واو یا ناته‌واو وه‌لانا ده‌گه‌ل دایکی سه‌ماوه‌ری ته‌نه‌که، دیزی، بادیه‌ی مسی، ترشی و پی‌وازیان هه‌لگرت و چوون له سه‌ر به‌ره‌یه‌ک لیک کۆ بوونه‌وه. دایکی قسه‌ی ده‌ست پیکرد که عه‌بباس نوکه‌ری ئه‌و ماله‌ی که ماروخ له‌وئ خزمه‌تکاره به‌ته‌مایه ئه‌و بیئنی. ئه‌مرۆ به‌یانیش که مال چۆل بوو دایکی عه‌بباس هاتبوو خوازبیئنی. ده‌یه‌وئ حه‌وته‌ی دیکه مارهی بکا، بیست و پیمج تمه‌ن شیربایی ده‌دا، ماره‌یه‌که‌ی سی تمه‌ن و ئاوینه، لاله، که‌لاموللا، جووتیک که‌وشی چه‌رم، شیرنی، کیسه‌ی خه‌نه، له‌چکه‌ی ریشوودار، ده‌رپی چیته... ده‌بی. باوکی‌ش که هه‌روا به باوه‌شینیکی قه‌راغ دوراو خۆی باوه‌شین ده‌کرد و قه‌ندی له سووچی زاری نابوو و چای دیشله‌مه‌ی ده‌خواردوه، سه‌ری له‌قاند و سه‌رزمانیی کوتی « زۆر باشه، مه‌باره‌ک بی قه‌یدی نیه. » بی ئه‌وه‌ی که پیی سه‌یر بی، خوشحال بی یا رایه‌ک ده‌ربری. ده‌تکوت له ژنه‌که‌ی ده‌ترسی. ئابجی خانم پیشی ده‌خواردوه. هه‌ر که باسه‌که‌ی زانی، ئیدی نه‌یتوانی باقی ریک که‌وتنه‌که گوی بداتی به بیانوی نوژ ده‌ستبه‌جی هه‌ستا چوه خوارئ بۆ ژووری پینجده‌ری. له ئاوینه‌یه‌کی چووک روانیه‌ خۆی. به بر‌وا‌ی خۆی پیر و شکاوه بوو، ده‌تکوت ئه‌م چه‌ند ده‌قیقه‌یه چه‌ند سالی پیر کردبوو. گنجی نیوان برۆکانی خۆی هه‌لسه‌نگاند. ده نیوان تووکه‌کانی دا موویه‌کی سپی دیته‌وه. به دوو قامکان هه‌لیکه‌ند. ماوه‌یه‌ک له به‌ر چا زه‌ق چاوی لیکرد، هه‌ستی به‌کرانه‌وه‌ی شوینه‌که‌ی نه‌کرد.

چه‌ند رۆژ تیپه‌ری، هه‌موو دانیشتوانی مال وه‌خۆ که‌وتبوون. ده‌چوونه بازار و ده‌هاتنه‌وه. دوو ده‌ست جلیان هه‌لگرت، تونگه، شه‌ربه، تورمه، گولاپاش، ئاوخۆری، ئاره‌قچن، سووراوسپیاو، وه‌سمه‌جۆش، سه‌ماوه‌ری

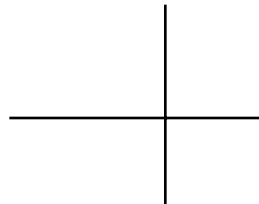

زهرد، په ردهی قه له مکار و هه موو شتیکیان کری و چونکه دایکی به
حه سره ته وه بوو نه وهی له ورده واله و خرت و پرتی نیو مالی وه گیر
ده که وت بو گیازی ماروخی وه لا دنا. ته نانه ت به رمالی تورمه یی که
ئابجی خانم چهند جار له دایکی داوای کردبوو و نهیدا بوویه، بو ماروخی
دانا. ئابجی خانم له م چهند روژه دا بیدهنگ و کر له بنه وه دهیروانیه
هه موو کاریک و هه موو شتیک. دوو روژ بوو که خوئی له سه ریشه دابوو و
خه وتبوو، دایکیشی په یتا په یتا سه رکونه ی لیده دا و دهیکوت:

« نه دی خوشکایه تی بو چ روژیکی باشه ها؟ ده زانم له حه سوودیانه،
حه سوود به کاو و مرادی ناگا، خو جوانی و ناحه زی به دست من نیه
کاری خودایه. دیتت خو ویستم بندهم به که لب حوسین به لام توئی به دل
نه بوو. ئیستاش به قهستی خوت له نه خویشی داوه هه تا دست له رهش و
سپی نه دهی. له به یانی هه تا شه وی خوتم بو له موسلمانته تی ده دهی! من
بیچاره م که ده بی به م چاوه که م سومایانه م دروومانی بکه م! »
ئابجی خانمیش به م ئیره ییه ی که له سه ر دلی خر ببوو خوی
ده خوارده وه و له بن لیفه وه و لامی ده داوه:

« باشه، باشه، ئاخری عومرت داغ به دلی سه هوله وه دهنی! به م
زاوایه ی که دیتووته وه! له قوونی هه ر سه گیکی هه لده ی هاوتای عه بباسی
لیده رده په ری، چ تیر و تانه یه کم لیده دا، باشه هه موو که س ده زانی
عه بباس چ کاره یه. چه لی له وه ی که ریین که ماروخ زگی دوومانگه پره، من
خوم دیتم که زگی هاتوته سه ر به لام وه رووی خوم نه هینا. من نه وه به
خوشکی خوم دانانیم ... »

دایکی ده ره ه لده بوو: « ره بی لال بی، خودا بتباته وه، داغت له سه ر دلم
بمینی کچه تیوه بی شه رمه، برو جه هه ننه م به، ده ته وی کچه که م عه ییدار
بکه ی؟ ده زانم نه وانه ئی دل تو قینه، تو بشمری به و شوبار و قه لافه ته
که س ناتهنی. ئیستا له داخان بوختان بو خوشکه که ت هه لده به سستی؟
مه گه ر بو خوت نه تکوت خودا ده قورئانی خوئی دا نووسیویه تی که دروژن
که ززابه ها؟ خودا روحمی کرد که تو جوان نه بووی دنا هه ر نه وده مه ی

که به بیانوی وه عز له مال دهردهکهوی دهکرا قسهت بۆ ساز کهن. برۆ،
برۆ ئەم هه موو نوێژ و رۆژوویهت له عه نه تیکه شه یه تانیش ناهینێ، هه مووی
بۆ خه لک هه لکه له تاندن بوه! »

له م چه شنه قسانه له ماوه ی ئەم چه نده رۆژه دا ده کو ترا. ماروخیش
مات چاوی له م دمه قاله ده کرد و هیچی نه ده کو ت هه تا شهوی مارهیی
داهات. هه موو هاوساکان و ژنه شه له خته کان به برۆی وه سمه کی شراو،
سووراوسپیاو کراو به چارشپوی گول دۆزیکراو، چه تری زولف و خه رگه وه
کو ببوونه وه. له م بهینه دا دایکی حه سه ن مه یدانێ که وتبوو ده ست،
فیله زانانه، به بزوه ملی خپچ ده کرد و ته پلێ لیده دا و ئەوه ی ده بارانی
دابوو ده یکو ت:

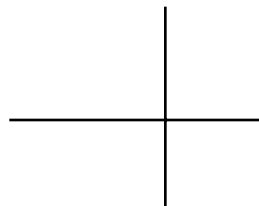
« ئە ی ته داره ک بێ مه باره ک، یاره بی لیت بێ مه باره ک! »

« زاوا له بووکی مه ده، توخودا له بووکی مه ده

ئه گه ر له بووکی به ی، تیک ده چی ده سره و شه ده »

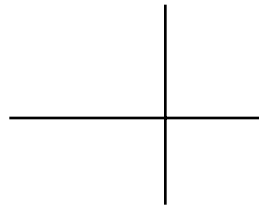
ئه وانه ی په ی ته په ی ته ده کو ته وه، ده هاتن و ده چوونه سه ر هه وز و
خۆ له می شیان ده مه جو عمه هه لده سوو، بۆنی قاورمه سه وزی و لاتی
دا گرتبوو. یه ک له ئاشپه زخانه خته ی له پشیله ده کرد، یه کیک هیلکه ی بۆ
شۆربا وه یلکه ده ویست. چه ند مندالی چووک لیک کو ببوونه وه و کایه ی
دایه مه مه به گورگیان ده کرد. ئەو سه ماوهره مسوارانه ی که به کرئ
هینا بوویانه وه، پیوه یانه وه نا. به هه لکه وت خه به ریان دا که خانمه که ی
ماروخیش ده گه ل کچه کانی دینه مارهیی. له سه ر دوو می زیش شیرنی و
میوه یان چنی و دوو سه نده لییان له بهر هه ر کامیان دانا. باوکی ماروخ
ده هات و ده رۆیشته و بییری ده کرده وه که خه رجیکێ زۆری که وتۆته سه ر
ده ست، که چی دایکی په لپی پیگرتبوو که بۆ سه ری شه وی په رده بازیی
پیویسته. به لام له م هات و هه رایه دا باسیک له ئابجی خانم نه بوو. له
دووی نیوه رۆیه وه رۆیشته بوو ده ر و که سه نه یده زانی له کو ییه، له وانه یه
چوو بوو پای وه عز!

کاتیک لاله کان هه لبوون و مارهیی براوه و هه موو رۆیشته بوون جگه له

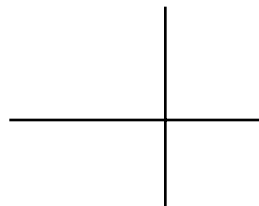

دایکی هسه‌هن، دهستی بووکیان ده دهستی زاوا نابوو و له دیوی پینجده‌ریی دانیشتبوون و دەرگاگان داخرابوون، ئابجی خانم وه مال که‌وته‌وه. یه‌کسه‌ر چوه ژووری په‌نا پینجده‌ریی هه‌تا چارشپوه‌که‌ی لیکاته‌وه. که چوو ژووری دیتی که په‌رده‌ی دیوی پینجده‌رییان کیشاوه. له‌به‌ر پرساییه‌ک که هه‌یبوو سووچی په‌رده‌ی لادا. له پشت شووشه‌وه دیتی که خوشکه‌که‌ی ماروخ خۆی رازاندۆته‌وه، وه‌سمه‌ی کیشاوه، له به‌ر شوخی چرا جوانتر له جاران له په‌نا زاوا که لاوکی بیست ساله دیاری هدا له به‌ر ئه‌و میزه‌ی که شیرنی له سه‌ر بوو، دانیشتبوون. زاوا دهستی ده نیوقه‌دی ماروخ کردبوو و شتیکی پیکوت وه‌ک ئه‌وه‌ی که ئه‌ویان دیبی، له‌وانه‌شه خوشکه‌که‌ی ئه‌وی ناسیبیته‌وه به‌لام بو ئه‌وه‌ی که بیچزینی پیکه‌نین و رووی یه‌کتریان ماچ کرد. له بنه‌بانی هه‌سار ده‌نگی ته‌پلی دایکی هسه‌هن ده‌هات که ده‌یکوت: « ئه‌ی ته‌داره‌ک بی مه‌باره‌ک، یاره‌بی لیت بی مه‌باره‌ک! » هه‌ستکی تیکه‌ل به رق و ئیره‌بی ئابجی خانمی داگرت. په‌رده‌ی داداوه، چوه له سه‌ر ده‌سته‌نوینیک که له په‌نا دیوار دایانابوو دانیشت بی ئه‌وه‌ی که چارشپوی ره‌ش له خۆی بکاته‌وه ده‌سته‌کانی وه بن چه‌نه‌گه‌ی دابوو و چاوی له عه‌رز ده‌کرد و له نه‌خش و گولی مافووره زه‌ق ببۆوه. ئه‌وانی ده‌ژمارد و به شتیکی تازه‌ی ده‌هاته به‌ر چاو و له ره‌نگه‌که‌یان خورد ده‌بۆوه. هه‌رکه‌س هاتبا رویشتبنا ئه‌و نه‌یده‌دیت یا سه‌ری هه‌لنه‌دینا که بزانی کپیه. دایکی هاته به‌ر ده‌رگای ژوو و پتیکوت: « بو شپو ناخۆی؟ بو ره‌زای خۆت گران ده‌که‌ی ها، بو لیره دانیشتووی؟ ئه‌و چارشپوه ره‌شه له خۆت بکه‌وه، بو خۆت به‌دقه‌ده‌م ده‌که‌ی؟ وه‌ره رووی خوشکت ماچ که، وه‌ره له پشت شووشه‌وه چاو له‌و بووک و زاوایه بکه ده‌لپی مانگن، مه‌گه‌ر تو حه‌سره‌تت ده دل دانیه؟ وه‌ره ئاخر تو شتیک بللی ئاخر هه‌موو ده‌یانپرسی کوا خوشکه‌که‌ی؟ من نه‌مه‌زانی چ ولامیک بده‌مه‌وه. »

ئابجی خانم سه‌ری به‌رز کرده‌وه و کوتی: « من شپوم خواردوه. »

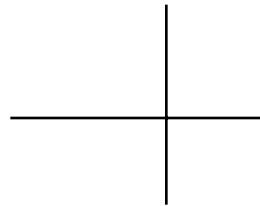

نیوه شه و بوو، هه موو به یادی زه ماوه ندی خوځیان خه وتیوون و خه ونی
خوځشیان ده دیت. له پیر وهک نه وهی که که سیک ده ئاو دا په له قازدهی بکا،
دهنگی شلپه شلپ هه موو خه لکی نیو مالی له خه و راپه راند، ده پیش دا
پتیانو بوو پشیله یا مندال ده ئوی هوز که وتوه و سه رووت و پیخواس
چرایان هه لکرد. هه موو جییان پشکنی به لام شتیکی تاییه ت نه قه و ما بوو.
کاتیکی ویستیان بگه رینه وه و بخه ون دایکی هه سه ن دیتی ته قته قیله کانی
ئابجی خانم له بهر ده ربیجهی نه باراو که وتوون. چرایان برده پیشه وه و
دیتیان که لاکی ئابجی خانم که وتوته سه ر ئاو، پرچه هونراوه کانی وهک
مار ده ملی هالابوو، کراسه که سه که هی به له شیییه وه نووسا بوو،
روخساری حاله تیکی به شکو و نورانی هه بوو وهک نه مه بوو که چوو بوو
جیگایه ک که نه ناحه زیی و نه جوانیی، نه شایی و نه شین، نه پیکه نین و
نه گریان، نه شادیی و نه غه م له وی نه بوو. نه و چوو بوو به هه شت!

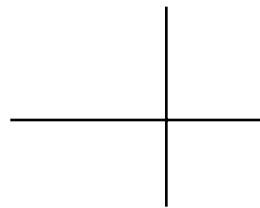

داش ئاكۆل

۲۰۵ - داش ئاكۆل

۲۰۶ - داش ئاكوۆل

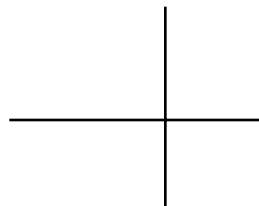

هه موو خه لکی شیراز دهیانزانی که داش ئاکۆل و کاکا روستهم به خوینی سههری یهک تینوون. رۆژیک داش ئاکۆل له سهه سههکۆی قاوهخانهی **دوو میل** هه لئرووشکابوو، هه رئه و شوینهی که مهکۆی هه میشهیی بوو. قهه سهی هه وێرده کهی که پارچهیهکی تهنکی سووری پێدادابوو، له پهنا خۆی دانابوو و به سههری قامکی سههۆلی له په رداخیک ئاو دا دهخولاندهوه. له پر کاکا روستهم وه ژوور کهوت، به سووکی چاویکی له و کرد و هه روا که دهستی ده بهر پشتبهندی نیوقه دی نابوو چوو له سهه سهکۆی به رامبههری دانیششت. دوایه رووی ده شاگردقاوهچی کرد و کوتی:

« دا ک ک کوره، چ چایهکی بینه بزانه. »

داش ئاکۆل چاویکی پر مانای له شاگرد قاوهچی کرد وهها که چاوی خۆی خورد کردهوه و گوئی خۆی له داوای کاکا ئاخنی. ئیستکانهکانی له جامی زهرد دهردینا و له سههتلی ئاوی هه لدهکیشا و دوایه دانه دانه و له سهههخۆ ویشکی دهکردنهوه. له بهر سرینهوهی شووشهیی ئیستکانهکان به خاوی، کرهکر هه لدهستا.

۲۰۷ - داش ئاکۆل

كاكا روسته‌م له‌م بۆ گۆڤييه توورپه بوو، ديسان هه‌راي كرد:

« مه‌مه‌مه‌گه‌ر كه‌ري! ده‌ده‌گه‌له‌ تۆم نيه؟! »

شاگردقاوه‌چي به‌ بزه‌يه‌كي تيماو روانيه داش ئاكوول و كاكا روسته‌م

ددانه‌كاني ده‌چيره‌وه برد و كوتي:

« به‌به به‌ سه‌ري بابيان، ئه‌وانه‌ي ق ق قسه‌ي زه‌لام ده‌كه‌ن ئه‌گه‌ر

لۆلۆتين ئه‌ئووشۆ دۆن و زۆره‌باني ده‌گرين! »

داش ئاكوول هه‌روا كه‌ سه‌هۆلي له‌ په‌رداخه‌كه‌ دا ده‌گه‌راند و له‌ بنه‌وه

ئاگاي له‌ ده‌وربه‌ري بوو پي‌كه‌نينيكي زۆردارانه‌ي كرد وه‌ها كه‌ ريزنيك

دداني سپي قايم له‌ ژير سميلي خه‌نه ليدراوي بريقه‌ي هات و كوتي:

« خويڤيه‌كان هات و هاواريان هه‌يه، ئه‌وده‌م روون ده‌بۆته‌وه پياو و

ناپياو كتيه . »

هه‌موو پي‌كه‌نين، نه‌ له‌به‌ر زمان گي‌راني كاكا روسته‌م، چونكه‌ هه‌موو

ده‌يانزاني كه‌ ئه‌و زماني ده‌گيري، به‌لام داش ئاكوول له‌ شار دا وه‌ك گاي

به‌ش ناودار بوو و هيچ لۆتيايه‌ك نه‌مابوو كه‌ چينيكي له‌ ده‌ست

نه‌خواردبي، هه‌موو شه‌وانه ئه‌وده‌م كه‌ له‌ ماله‌ ئه‌سحاقى جووله‌كه‌

قاپي‌ك ئاره‌قى دووكولي پيدا ده‌كرد و له‌ پيش‌گه‌ره‌كي **سه‌ردووزه‌ك**

راده‌وستا، كاكا روسته‌م سه‌هله، ئه‌گه‌ر حه‌وت پشتيشي هاتبا ده‌به‌زين.

كاكا بۆ خووشي ده‌يزاني كه‌ پياوي مه‌يدان و حه‌ريفي داش ئاكوول نيه،

چونكه‌ دوو جاران برينداری كردبوو و سى چوار جاريش ئه‌ژنۆي له‌ سه‌ر

سپنگي داکوتابوو. چهند شه‌و له‌وه پيشيش كه‌ كاكا روسته‌مى چاره‌رەش

مه‌يداني چۆل ديتبوو و ته‌پ و توۆزي وه‌ حه‌وا خستبوو، داش ئاكوول وه‌ك

ئه‌جه‌ل گه‌يشته‌وه سه‌ري و كوئي‌ك لاتاوي پيدا دابوو و پي‌كوتبوو:

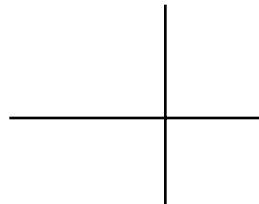
« كاكا، پياوه‌كه‌ت له‌ مال نيه. وا دياره‌ ترياك‌ پتر كي‌شاوه، چاكي

لوول كردوي. ده‌زاني چيه، ئه‌و كاره‌ چه‌په‌ل و خويڤيانه وه‌لاني، خوٽ له‌

لاتيتي داوه، خه‌جاله‌تي ناكيشي؟ ئه‌وه‌ش جوړي‌ك سواكه‌رييه كه‌ كردووته

پيشه‌ي خوٽ. هه‌موو شه‌وي خودا به‌ري خه‌لك ده‌گري؟ به‌ **پووراي وه‌لي**

سوڤند ئه‌گه‌ر جاري‌كي ديكه‌ به‌دمه‌ستى بكه‌ي سميلت هه‌لده‌پاچم، به‌و

کټږده دوو له تټ دهکهم . «

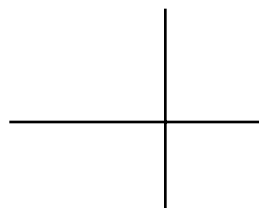
ټه ودهم کاکا روستهم کلکی ده نټو گه لؤزی گرت و رویشټ، به لام رقی داش ټاکولی له دل نا و له بیانوویهک دهگه را هه تا ټولهی لټیکاته وه . له لایهکی دیکه وه هه موو خه لکی شیراز داش ټاکولیان خویش دهویست . چونکه هه ر ټه وده مهش که بهر گه ر هکی **سه ر دوو زهکی** داگیر دهکرد، کاری به کاری ژن و مندا لانه وه نه بوو، به پیچه وانه دهگه ل خه لک زور به نه رمی دهجوو لاره و ټه گه ر بهخت وهر گه راویک گالتهی به ژنیک کردبا یا که له گایی له که سټک کردبا ټیتر به سلامهت گیانی له دهست داش ټاکول نه ده برده ده ر، زور جار ده دیترا که داش ټاکول دهستی خه لکی دهگرت، ده ستاوه له بوو و ټه گه ر له سه ری دابا باری خه لکیشی دهگه یانده وه مائی .

به لام چاوی وهی نه بوو کهس له خوئی سه رتر ببینی، ټه ویش کاکا روستهم که روژی سی مسقال تریاکی دهکیشا و هه زار ټه دا و ټه تواروی دهردینا . کاکا روستهم له و سووکایه تییهی که له قاوه خانه پییکرا بوو وهک ژه هری مار دانیشټبوو، سمیلی دهجووت و ټه گه ر چه قوت لټدبا خوینی لټنه دههات . دواي ماوهیهک پیکه نینه کان برانه وه و هه موو نارام بوونه وه جگه له شاگردقاوهچی که به کراسی به روک ټاوه له و کلاو و شالواریه وه دهستی له سه ر زگی دانا بوو و وهک مار له خوئی هالا بوو و پتر له خه لکی دیکه به که نینی ټه و پیده که نی . کاکا روستهم هه لچوو، دهستی دایه قه ندانی بلوور و به سه ری شاگردقاوهچی دادا . که چی قه ندان وه سه ماوهر کهوت و سه ماوهر له سه ر سه کووه به چادانه وه کهوته زهوی و چند فینجان شکان . دوايه کاکا روستهم هه ستا، تووره و ټوسن له قاوه خانه وده رکهوت .

قاوهچی به شیواوی چاوی له سه ماوهر کرد و کوتی:

« روستهم بوو بهو دهست و چه که، ټیمه و ټه م سه ماوهر که ته . »

ټه و ته یه ی به له ونیکی غه مینه وه کوت، به لام چونکه لاتاوی له روستهم دابوو، خه لک پتر پیکه نین . قاوهچی له داخان شالووی بو شاگرده که ی برد،

به لّام داش ئاكوۆل به بزّهوه دهستی له گیرفان نا و تووره که په کی پاره
دهر هینا و بوّی هاویشته.

قاوهچی تووره که که ی هه لگرتّه وه، هه لیسه نگانده بزّه ی هاتّی.
لهو که یین و بهینه دا پیاویک به په سته کی مه خمه ر، پاتوۆلی فش، کلاوی
چووکی لباد هه راسان هاته قاوه خانه، چاویکی له دهو رووبه ر کرد، چوه
پیش داش ئاكوۆل و سلّوی کرد و کوتی:

« حاجی سه مه ده عه مری خودای کرد. »

داش ئاكوۆل سه ری هه لّینا و کوتی:

« خودا عافووی کا! »

« مه گه ر ئیوه نازانن که وه سیه تی کردوه. »

« من که مالّی مردوو خۆر نیم. برۆ مردوو خۆر هکان بانگ که. »

« ئاخر ئیوه ی کردۆته وه کیل و وه سی خۆی... »

ده تکوت به و قسه په هه ودای داش ئاكوۆل ئالۆز بوو، دیسان چاویکی له
سه ر و گوویلاکی کرد، دهستی به نیوچاوانی داهینا، ته په له ی کۆمی وهک
هتله که ی چوه دواوه و نیوچاوانی زهقی وه ده رکه وت که نیوه ی تاوه سووت و
قاوه یی ببوو و نیوه ی دیکه که له بن کلاو بوو سپی مابوو. دوايه سه ری
له قانده، سه بیله ی ده سک خاته می خۆی ده رکیشا، له سه ره خۆ تووتنی
تیکرد و به قامکه گه وره ی دایگرتّه وه، دایگیرسانده و کوتی:

« خودا حاجی عافوو کا، هه رچیکی بوو گوزه را، به لّام کاریکی باشی

نه کرد ئه مه ی توووشی گنجه لّ کرد. باشه، ئه تۆ برۆ، من به دوات دا دیم. »

ئهو که سه ی که هاتبوو پاکاری حاجی سه مه ده بوو و خیرا وه ده رکه وت.

داش ئاكوۆل چر و نیوچاوانی تیکنا، له خۆوه مزّی له سه بیله ده دا و

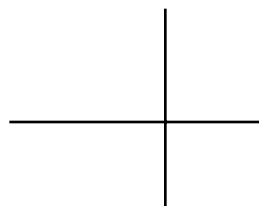
ده تکوت که به ری هه وای پیکه نین و شادیی قاوه خانه به هه وری ره ش

دایۆشرا. دواي ئه وه که داش ئاكوۆل سووتووی سه بیله که ی رشت، هه ستا

قه فه سی هه ویرده که ی سپارده ده ست شاگردقاوه چی و له قاوه خانه

وه ده رکه وت.

کاتیک داش ئاكوۆل گه یشته هه ووشی حاجی سه مه ده، پرسه ته وای ببوو،

تهنیا چهند قورئانخوین و بهردهستهکانیان له سه‌ر پاره کیشه‌یان بوو. دواى ئه‌وه که تاویک له دهم سه‌وز چاوه‌روان بوو، ئه‌ویان برده دیویکی گه‌وره که په‌نجه‌ره شووشه‌به‌نده‌کانی به‌ره‌و سه‌سار کرابوونه‌وه. خانم هاته پشت په‌رده و دواى سلّو و چاک و خووشی ئاسایی داش ئاکۆل له سه‌ر دۆشه‌گ دانیشته و کوتی:

« خانم بۆ خؤتان سلّمه‌ت بن، خودا له مندا له‌کانتان خووش بی. »

خانم به‌ده‌نگیکی نووساو کوتی:

« هه‌ر ئه‌وشه‌وه‌ی که حاجی حالّی تیکچوو، چوون ئیمامی جومعه‌یان هینا بان سه‌ری و حاجی له به‌ر چاوی هه‌موویان ئیوه‌ی کرده وه‌کیل و وه‌سی خوئی، له‌وانه‌یه پیشتتر حاجیتان ناسیی؟ »

« پینج سالّ له‌مه‌وبه‌ر له سه‌فه‌ری کازروون پیکه‌وه ناسیاو بووین »

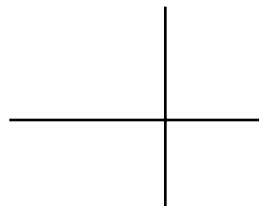
« حاجی رحمه‌تی هه‌میشه ده‌یکوت ئه‌گه‌ر پیاویک هه‌بی فلانییه. »

« خانم، من ئازادی خوّم له هه‌موو شتیک خوشتتر ده‌وی، به‌لام ئیستا که ئه‌رکی مردوو که‌وتۆته سه‌ر ئه‌ستۆم، سویند به‌تیشکی هه‌تاو ئه‌گه‌ر نه‌مرم به‌هه‌موو ئه‌و که‌له‌م به‌سه‌رانه نیشان ده‌دم. »

دوايه هه‌روا که ئاوړی داوه، له که‌لینی په‌رده‌یه‌کی دیکه‌وه کیژیکی روو سووره‌ه‌لگه‌راوی به‌چاوی ره‌ش و گه‌شیه‌وه بینی. ده‌قیقه‌یه‌کی نه‌کیشا که چاویان تیکبړی، به‌لام کیژ ده‌تکوت شه‌رمی کرد، په‌رده‌ی داداوه و کشاوه دواوه. ئاخۆ ئه‌م کیژه جوان بوو؟ له‌وانه‌یه، به‌لام به‌هه‌ر حالّ چاوه گه‌شه‌کانی کاری خویان کرد و داش ئاکۆلیان تیکدا، ئه‌و سه‌ری داخست و سوور هه‌لگه‌را.

ئه‌م کیژه مه‌رجان، کچی حاجی سه‌مه‌د بوو که بۆ سه‌ره‌تاتکی هاتبوو داش ئاکۆل، ناسیاوی شار و قه‌ییومی خویان ببینی.

داش ئاکۆل له‌و رۆژه‌وه خه‌ریکی پیراگه‌یشتن به‌کاره‌کانی حاجی بوو، ده‌گه‌ل سمساریکی شاره‌زا، دوو لۆتی گه‌ره‌ک و میرزایه‌ک هه‌موو شتیان به‌وردیی نووسی و پیرستیان هه‌لگرت. ئه‌وه‌ی زیاده بوو له ئه‌نباری نا. ده‌رکه‌که‌ی قفل و مؤر کرد، ئه‌وه‌ی به‌که‌لکی فرۆتن ده‌هات فرۆشتی. دای

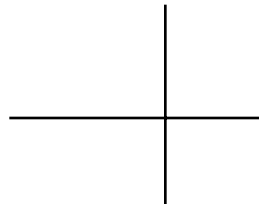

قهباله‌ی ملکه‌کانیان بۆ خوینده‌وه، قه‌رزه‌کانی وهرگرته‌وه و ئه‌وه‌ی له سه‌ری بوو دایه‌وه، هه‌موو ئه‌و کارانه‌ی به دوو شه‌و و روژان جیبه‌جی کرد. شه‌وی سی‌هه‌م داش ئاکۆل ماندوو و شه‌که‌ت به نزیک چوارپێی سه‌ید حاجی غه‌ریب دا ده‌چۆوه مائی له رییه تووشی ئیمام قولی قفل ساز بوو و کوتی:

« ئه‌وه دوو شه‌وه کاکا روسته‌م چاوه‌رپێی تۆیه . دوینێ شه‌وی ده‌یکوت کابرا چاک له قۆچه‌قانی ناین، پیموایه قه‌وله‌که‌ی له بیر چۆته‌وه! »
داش ئاکۆل ده‌ستی به سمیلی داھینا و کوتی:
« گوپی مه‌ده‌یه! »

داش ئاکۆل چاکی له بیر بوو که سی روژ له‌مه‌وپێش له قاوه‌خانه‌ی **دوومیل** کاکا روسته‌م خه‌ت و نیشانی بۆ کیشا بوو، به‌لام چونکه غه‌نیمه‌که‌ی ده‌ناسی و ده‌یزانی که کاکا روسته‌م ده‌گه‌ل ئیمام قولی سازاوه هه‌تا رووی ئه‌و که‌مه‌که‌نه‌وه، زۆر گوپی نه‌دایه، ریی خۆی گرت به‌ر و رویشت، له ری دا هه‌موو هۆشی له سه‌ر مه‌رجان بوو، هه‌رچی ده‌یه‌ویست سیمای ئه‌و له به‌ر چاوی دوور خاته‌وه پتر و توندتر ده‌هاته به‌ر زه‌ینی.

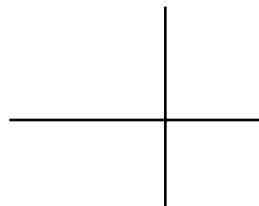
داش ئاکۆل پیاویکی سی و پینج ساله، که‌له‌گه‌ت به‌لام ناحه‌ز بوو. هه‌ر که‌س بۆ یه‌که‌م جار دیتبای له قیافه‌ی ده‌سله‌میه‌وه، به‌لام ئه‌گه‌ر که‌رته‌یک له کۆزی قسه‌ کردنی دانیشتبا یا چیرۆکانی سه‌رده‌می ژیا‌نی که له سه‌ر زمانان بوون بیستبای، گیرۆده‌ی ده‌بوو، ئه‌گه‌ر ئه‌و برینه‌ خوار و خێچانه‌ی قه‌مه‌ که‌ وه رووی که‌وتبوون، له به‌ر چاویان نه‌گرتبا، داش ئاکۆل قیافه‌یه‌کی نه‌جیب و راکیشه‌ری هه‌بوو: چاوی کال، برۆی ره‌شی پر، روومه‌تی پان و که‌پۆی باریک به‌ ریش و سمیلکی ره‌شه‌وه. به‌لام برینه‌کان کاریان خراب کردبوو، له سه‌ر روومه‌ت و نیوچاوانی جی برینی قه‌داره ده‌دیترا که نارێک ویک هاتبوونه‌وه و گوشتی سوور له نیوان خه‌ته‌کانی رووی دا بریقه‌یان ده‌هات و له هه‌موان پیستر یه‌ک له وان په‌نا چاوی چه‌پی داکیشابوو خواره‌وه.

باوکی ئەو یەکیک لە زەویداره گەورەکانی فارس بوو، کاتیک که مرد هەموو مائی بە کوپی تاقانەیی گەیشت. بەلام داش ئاکۆل دەستاووە و دەستبلاو بوو، بایەخی بۆ پوول و مائی دنیا دانەدنا، ژیانی لە سەر جوامییری و ئازادی و گەورەیی و بەخشینەوه دانابوو. هیچ هۆگریهکی دیکهیی لە ژیان دا نەبوو و هەموو مائی خۆی بە هەژار و نەدار و بی ئەنوا بەخشی، یا ئارهقی دوو کوئی دەخواردەوه و لە سەر چوار پێیان دەینەپران و یا لە بەزم و شایی دەگەڵ تاقمیک ئاوالی هەژگەڵ خەرجی دەکرد.

هەموو عەیب و چاکهیی ئەو بەو نەدە دەبراه، بەلام شتیکی که سەیر دەهاته بەرچاو ئەوه بوو که هەتا ئیستا ئەوین و ئەوینداری پیی دە ژیانی ئەو نەنابوو. چەند کە پەتیش که ئاوالهکانی چوونە بنیهوه و بە نەهینی ژنیان هینابوو ئەو هەمیشە خۆی پاراستبوو. بەلام لەو رۆژەوه که ببوو بە وهکیل و وهسی حاجی سەمەد و مەرجانی دیت، لە ژیانی دا ئالوگۆریهکی تەواو پیکهات، لە لایهکهوه ئەرکی مردووی لە سەر شان بوو و خۆی بە بەرپرس دادەنا و لە لایهکی دیکهوه گیرۆدەیی مەرجان ببوو. بەلام ئەم ئەرکه پتر لە هەموان ئازاری دەدا - که سیک که مائی خۆی بە با دابوو و لە بەر که مەترخەمی هەندیکی ئاگر دابوو، هەموو رۆژی بەری بەیانی که هەلدەستا لە بیری ئەمە دابوو که داھاتی زەوی حاجی پتر کا. ژن و مندالەکانی ئەوی برده مائیکی چووکتر، ماله که یانی بە کری دا، مامۆستای بۆ مندالەکان هینا سەر مال، پوولەکهی وهگەیی خست و لە بەیانیوه هەتا شەوی خەریکی هالات هەلاتین و پیراگەیشتن بە مال و ملکی حاجی بوو.

لەوه بەدوا داش ئاکۆل لە شەوگەری و سەر چوار پێی گرتن خۆی دوور خستەوه. ئیتر دەگەڵ ئاوالهکانی ویک نەدەکووتن و مەیلی جارانیشی نەمابوو. بەلام هەموو لۆتی و لاتەکان که رقبەریان دەگەڵ هەبوو و بە دنەیی مەلایان دەستیان لە مائی حاجی کورت ببۆوه، هەلیان بۆ رەخسابوو و فریان داویشته داش ئاکۆل و قسە و باسی ئەو ببوو بە نەقلی کۆر و قاومخانەکان. لە قاومخانەیی **پاچنار** زۆر جار لاتاویان پێدا دەدا و دەکووترا:

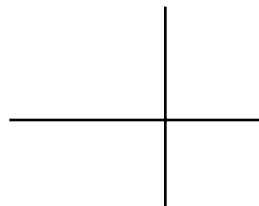
« داش ئاكوۆلى ده لىتى؟ دىمى گۆلە لىتى داوه، كى به سهگى دادهنى؟
فالانى چاك بۆى دهرچوو، له ماله حاجى كلكه سووتهى دهكا، ده لىتى
شتىكى هه لده كرپىنى، ئىدى هه ر دهگاته گه ركه سهر دىزهك كلكى ده
گه لۆزى دهنى و تىتى دهقوولىنى. »

كاكا روسته م به ورق و گریمانەى كه ده دلى دابوو به زمانى پسكى
دهيكوت:

« به سهرى پىرى بۆم ئاشق بوه! كى رده كهى داناوه! خه لكى
هه لخه له تاند و قسهى قۆرى ده زاران خست هه تا خۆى كرده وه كىلى
حاجى و هه موو ملكه كهى هه للووشى. به زياد بى شانس و بهخت. »
داش ئاكوۆل ئىتر وچهى جارانى نه مابوو و كهس ئاردى به كلآوى
نه ده پىوا. ده چوه هه ر كوۆ خه لك سرتەسرتيان ده كرد و پىيان راده بوارد.
داش ئاكوۆل لىره و له وى ئه م قسانهى ده بىسته وه به لام وه روى خۆى
نه دىنا و گووى نه ده بزوت، چونكه ئه وىنى مه رجان وه ها له گىانى دا
رهگاژۆ بىوو كه كار و بىرىكى جگه له وه نه بوو.

شه وانە له بهر شىواوى ئارهقى ده خوارد وه و بۆ خو خافلاندن
تووتىيه كى كرپىوو. له بهر ركهى داده نىشت و دهردى دلى بۆ تووتى
هه لده رشت. ئه گه ر داش ئاكوۆل خوازىنى له مه رجان كرديا دايكى له
حه وا له سه ر دوو دهستان مه رجانى پىشكىش ده كرد، به لام له لايه كى
دىكه وه ئه و نه يده ويست كه خۆى به ژن و منداله وه به سته تته وه،
ده يه ويست ئازاد بى، هه ر ئه و جوړهى كه راهات بوو. جگه له وه له بهر
خۆيه وه بىرى ده كرد وه كه ئه گه ر ئه و كىژهى كه به وىيان سپارد وه بىخوازى
سپله يى و ناندین دراندنه، له هه مووان خراتر هه موو شه وى له ئاوینه دا
چاوى له خۆى ده كرد، شوینی خو گرتنه وهى برينه كانى قه مه، سووچى
چاوى داچۆراوى خۆى هه لده سه نگانده و به دهنگىكى گر، به رز دهيكوت:

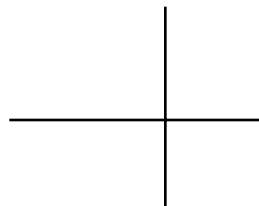
« به شكه م منى خوۆش نه وى! به لكه م مى ردىكى جوان و جه وان
بىنیتته وه... نا، له پىاوه تى به دووره... ئه و چارده ساليه تى و من چل و
چوار سال... به لام چ بكه م؟ ئه و ئه وینه من ده كووژى... مه رجان... تو منت

کوشت... به کی بلیم؟ مهرجان... ئەوینی تو منی کوشت...!»
فرمیسک له چاوی دا قهتیس دهماوه و پهیتاپهیتا ئارهقی دهخواردوه.
ئوودهم به سهرنئیشهوه ههروا که دانیشتبوو خهو دهیبردهوه.
به لام نیوهشهوان، ئوودهم که شاری شیراز به کۆلانه خوار و
خپچهکانی، باغی خهملاو و شهرا به ئالهکانیهوه دهخهوت، ئوودهم که
ئهستیرهکان ئارام و به راز و رهمز له سهه ئاسمانی وهک قیر چاویان له
یهکتر دادهگرت، ئوودهم که مهرجان به کولمی وهک گولی له جی دا ئارام
ههناسهی ههلهکیشا و ژيانی روژانهی به بهر چاو دا تیدهپهیری، ئەوکات
بوو که داش ئاکۆلی راستیی، داش ئاکۆلی ئاسایی به تهواوی ههست و
ههوا و ههوهسیهوه، بی هیچ شهرمیک له نیو تووژیک که داب و نهریتی
کۆمهله پهرژینی لیدابوو، له نیو بیر و باوهپیک که له مندالییهوه ده
میشکیان ئاخنیبوو، دههاته دهر و به ئازادیی مهرجانی یهک به خو له
هه میز دهگرت، کورکهی دل، لئوی ئاگرین و لهشی نهرمی ههست پیدهکرد
و کولمهکانی رادهمووسی. به لام کاتیک له خهو رادهپهیری، جوینی به خو
دهدا، تووکی له ژيانی دهکرد و دیناسا له ژووری دا له دهوری خو
دهخولاه، به ورته قسهی دهگهله خو دی کرد و پاشماوهی روژیش بو
ئوهی بییری ئەوین له خو دا بکووژی خهریکی ههلات ههلات و
پیراگهیشتن به کارهکانی حاجی دهبوو.

ههوت سال بهم جوهره تیپهیری، داش ئاکۆل له پیراگهیشتن و
لئبوردوویی به ژن و مندالی حاجی کۆتایی نهکرد. ئەگه یهکیک له
مندالهکانی حاجی نهخوش دهکهوت شهو و روژ وهک دایکیکی دلسۆز
شهونخوونی له سهه دهکیشا و هۆگریان ببوو، به لام هۆگریی ئەو به
مهرجان شتیکی دیکه بوو و لهوانهیه ههه ئوینی مهرجان بوو که ئەوی
ئارام و دهستهمو کردبوو. لهم ماوهیه دا ههموو مندالهکانی حاجی
پینگهیشتیوون و خرۆکه ببوون.

به لام، ئەوهی که نهدهبا بووبا بوو و پيشهاتیکی گرینگ رووی دا:
مهرجان خوازینی بو پهیدا بوو، ئەویش چ میردیک که ههه بیرتر و

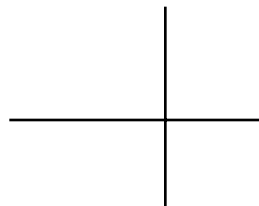

هه‌میش دزیوتر له داش ئاکۆل بوو. داش ئاکۆل وه رووی خۆی نه‌هینا و به پینچه‌وانه زۆر له سه‌ره‌خۆ‌خه‌ریکی ته‌یار کردنی گیاز بوو و بۆ شه‌وی ماره‌ کردن داوه‌تیکی شایه‌نی بۆ گرت. ژن و مندالی حاجی دیسان برده‌وه نیومالی خویان و وه‌تاغی گه‌وره‌ی شووشه‌به‌ندی بۆ میوانه‌ پیاوه‌کان ته‌رخان کرد، هه‌موو سه‌رزله‌کان، تاجره‌کان و دهم‌راستانی شاری شیراز بۆ ئەم زهماوه‌نده بانگیشتن کرابوون.

سه‌عاتی پینجی دوا‌ی نیوه‌رۆی ئه‌ورۆژه، کاتیک میوانه‌کان له ده‌وراده‌وری ژووره‌کان له سه‌ر فه‌رش و مافووره‌ی پر بایه‌خ دانیشتبوون و خوانچه‌ی شیرینی و میوه‌یان له به‌ر چندرابوو، داش ئاکۆل به‌ هه‌مان سه‌ر و سه‌کوتی لۆتیانه‌ی کۆنی، به‌ پرچی لوولی شانه‌ کراو، چاکه‌تی ری ری، قه‌داره‌ی نیو‌قه‌د، پشتبه‌ندی گرپچن، پاتۆلی ده‌بیتی ره‌ش، که‌لآشی ئاباده و ته‌پله‌ی تازه و نوێ وه‌ژوور که‌وت. سی‌که‌سیش به‌ ده‌فته‌ر و ده‌زگاوه‌ به‌ دوا‌ی دا هاتنه‌ ژوور. هه‌موو میوانه‌کان روانیانه‌ سه‌ر و سه‌کوتی. داش ئاکۆل به‌ هه‌نگاوی بلیند چوه‌ به‌ر ئیمام جومعه، راوه‌ستا و کوتی:

« ئاغای ئیمام، حاجی ره‌حمه‌تی وه‌سیه‌تی کرد و حه‌وت سالی ره‌به‌ق ئەمه‌ی توشی گێچه‌ل کرد. کورپی هه‌ره‌ چووکێ که‌ پینج ساله‌ بوو ئیستا که‌ دوازه‌ سالیه‌تی. ئەمه‌ش حیسیب و کتیبی مال و ملکی حاجی. (ده‌ستی بۆ لای ئەو سی‌که‌سه‌ی راداشت که‌ له‌ دواوه‌ی بوون) هه‌تا ئەمرۆش هه‌رچی خه‌رج بوه‌ ده‌گه‌ل خه‌رجی ئەمشۆ هه‌مووم له‌ گیرفانی خۆم داوه‌ ئیستا ش ئیدی من به‌ خیر و ئەوانیش به‌ سلآمته‌! »

که‌ گه‌یشه‌ ئیره‌ کول به‌ری ئەوکی گرت. دوايه‌ بی ئەوه‌ی شتی که‌ له‌ قسه‌که‌ی زیاد کا یا چاوه‌رپی و لام بی، سه‌ری داخست و به‌ چاوی فرمی‌سکاویی وه‌ده‌رکه‌وت. له‌ کۆلان هه‌ناسه‌یه‌کی راحه‌تی هه‌لکیشا، هه‌ستی کرد که‌ ئازاد بوه‌ و باری ئەرکی سه‌ر شانی هه‌لگیراوه، به‌لام دلێ شکاو و زامدار بوو. هه‌نگاوی خیرا و خۆپایی هه‌لدیناوه، هه‌روا که‌ ده‌رۆیشت ماله‌ مه‌لا ئیسحاقی ئاره‌قسازی جووله‌که‌ی ناسیوه. بی سی و

دوو به پلیکانه شیداره خشتیه‌کان دا چوه خواری و گه‌پشته نیو
هه‌وشیکی کۆنه و دووکه‌لأویی که ده‌ورانه‌وری دیوی پیسی چووکه بوو،
که به ده‌لاقه کون کونه‌کانیه‌وه وهک شانه هه‌نگ ده‌چوو و، سه‌ر ئاوی
هه‌وز لیته‌ی سه‌وز دایگرتبوو. بو ترش و برش و ساردای کۆن له هه‌وا دا
بلاو بیئوه. مه‌لا ئیسحاقی لاواز به کلاوی میلی چلکن و ردینی بزنی و
چاوی نیزی هاته پیش، بزیه‌کی به فه‌ستی کرد.

داش ئاکۆل بیواز کوتی:

« قوربانی ئەو جوتە سمیالانەت بوتریکی هەرە باشم دەیه گه‌روومی پی
ته‌ر که‌م. »

مه‌لا ئیسحاق سه‌ری راوه‌شاند و به پلیکانه‌کانی ژیرخان دا چوه
خوار و دواي چهند ده‌قیقه به بوتریکه‌وه هاته سه‌ر. داش ئاکۆل
بوتریه‌که‌ی لیوه‌رگرت و زارکی له کونی دیوار نا و سه‌ری هه‌لپچری،
ئه‌وجار نیوه‌ی پیداکرد، فرمیسک له چاوه‌کانی دا کۆ بوونه‌وه، به‌ری
کۆخه‌ی گرت و به پشت ده‌ستی ده‌می سربوه. کوری مه‌لا ئیسحاق که
مندالیکی زه‌رده‌له‌ی چلکن بوو، به زگی هه‌لمساو و زاری داپچراو و
چلمی داچۆراوی چاوی له داش ئاکۆل ده‌کرد، داش ئاکۆل قامکی له
سه‌ره‌ خویدان دا که له سه‌ر تاچه‌ی سه‌سار داندراوو و ده‌ زاری نا.

مه‌لا ئیسحاق هاته پیش، له سه‌ر شانی داش ئاکۆلی کوتا و کوتی:

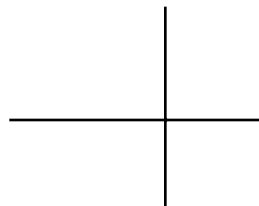
« مه‌زه‌ی لۆتی خاکه‌! »

دوايه ده‌ستی له پارچه‌ی جله‌که‌ی دا و کوتی:

« ئەوه چیه ده‌به‌رت کردوه؟ ئەو چاکه‌ته ئیستا ئیدی باوی نه‌ماوه.

هه‌رکاتیکی نه‌ته‌ویست من لیت هه‌لده‌گر مه‌وه. »

داش ئاکۆل به داماوپی پیکه‌نی، له گیرفانی پاره‌که‌ی ده‌ره‌ینا، له
به‌ری ده‌ستی نا و له مال هاته‌ ده‌ر. ده‌مه‌و ئیواره بوو. له‌شی گه‌رم و بی‌ری
ئالۆز بوو و سه‌ری دیشا. کۆلانه‌کان هیشتا له به‌ر بارانه‌ی نیوه‌رۆ شیدار
بوون و بو‌نی کاکل و به‌هارنارنج له هه‌وا دا ده‌گه‌را، سیمای مه‌رجان،
کولمه‌ سووره‌کانی، چاوه‌ ره‌شه‌کانی و برژانگی دریژ به‌و بسکه‌ی که

که وتبوه سهرته ویلی دیار و نادیار هاتبوه بهر چاوی داش ئاکۆل. ژییانی رابوردووی خوئی وهبیر هاتهوه، یادگار هکۆنهکانی یهکهیهکه به بهر چاوی دا تیدهپه پین. ئەو گه شتانهی که دهگه ل ئاوالهکانی له سهر قهبری سهعدی و بابا کووهی کردبوویان وهبیری هاتهوه، جارجاره بزهی دههاتی، ههندیگ جار مۆن دهبووه. به لام شتیکی که لپی روون بوو ئەمه بوو که له ماله خوئی دهترسا، تاقهتی ئەو رووداوهی نهبوو، دهتکوت دلی هه لکه ندرابوو، دهیه ویست برۆا و دوور بیتهوه. بیری کردهوه ئەمشه ویش ئارهق بخواتهوه و دهگه ل تووتی دهردی دل بکا! سه راسه ری ژیان بوئی چووک و سووک ببوو. له م دهمه دا شتیریکی وهبیر هاتهوه، به بیوازی ورتیه کی لیوه هات:

« ئیرهیی ده بهم به شه ونشینی بهندیان

دهنکی زنجیره شه وچه ره ی

« کۆریان

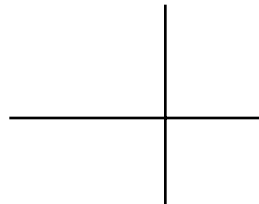
هه وایه کی دیکه ی وهبیر هاتهوه، ههندیگ بهر زتری خوینده وه:

« دل م دیوانه بوو، ئەی ئاقلان، زنجیری بۆم بین

که چاره ی نیه دین و شیت، له زنجیری

بهالین «

ئەو شتیریه ی به له ونیکی هیوا برۆا و غه مینه وه خوینده وه، به لام وهک ئەوه ی که وازی نه مایی، یا بیری له جیه کی دیکه بی بیده نگ بوو. تاریک ببوو که داش ئاکۆل گه یشته گه ره کی **سهردووزهک**. ئیره ئەو گۆراییه بوو که پیشتر وهختیک هیز و وزه یه کی هه بوو داگیری ده کرد و کهس نهیده ویرا بیته پیش. له خووه چوه سهر سه کوئی بهردینی بهر مالتیک دانیشته، سه بیله ی دهر کیتشا و دایگیرساند، به کاوه خو دهیکیتشا. وا هاته بهر چاوی که ئیره خرابتر له پیشوو بوه، خه لک له بهر چاوی گۆرابوون، ههر ئەو جوژه ی که خوئی شکاو و گۆرابوو. چاوی رهشکه و پیشکه ی ده کرد، سه ری دیتشا، له نه کاو تارماییه ک وه دیار کهوت که له دووره وه بۆ لای دههات و ههر که نزیک بووه کوتی:

« لۆ لۆلۆتی شهوی تاریش دهیناسیتهوه. »

داش ئاکۆل کاکا روسته می ناسیوه، ههستا، دهستی له کهمه ری دا،
تفی رۆکرد و کوتی:

« به سه ری بابت خویپی، تو پیت وایه زۆر لۆتی، به لام غه له تت کرد
شیرت له مه می دایکت نه خواردوه! »

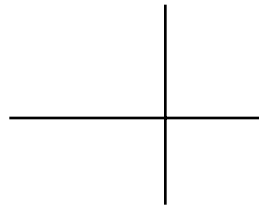
کاکا روسته م بزیه کی گه پجارانه ی هاتی، هاته پیش و کوتی:
« دده ده می که له و دوه ورووبه رانه دیار نی! ئه ئه ئه وشۆ له مامامالی
حاجی ماره کردنه، مه مه مه گه تو یان ری ری نه ندا... »
داش ئاکۆل قسه ی بری:

« خودا تو ی ناسی که نیوه ی زمانی دایه ی، ئه و نیوه ی دیش من
ده مه وئی ئه وشۆ بیبرم. »

دهستی برد و کیردی هه لکیشا. کاکا روسته میش وهک روسته م قه مه ی
به دهسته وه گرت. داش ئاکۆل قه مه ی له زهوی داکوتا. دهسته وه نه زه
راوهستا و کوتی:

« ئیستا لۆتییه کم ده وئی که ئه م قه مه یه له زهوی ده رکیشیته وه! »
کاکا روسته م شالوی بو برد، به لام داش ئاکۆل وه های له مه چه کی
کوتا که قه مه له دهستی ده ره پی. به دنگ و هه رای ئه وان تا قمیک
ریبوار کو بوونه وه، به لام که س نه یده ویرا بجیته پیش یا نیویژیان بکا.
داش ئاکۆل به بزوه کوتی:

« برۆ، برۆ هه لیگروه، به لام به و مه رجه ی ئه و جار ه ی قایمتری راگری،
چوونکه ئه وشۆ ده مه وئی کو نه حسیبه کانمان پیکه وه پا کهینه وه! »
کاکا روسته م به مستان لی هاته پیش و هه ردووک تیک گلان. هه تا
نیو سه عاتان له سه ر زهوی ده گه وزان، ئاره قه له سه ر و روویان ده تکا،
به لام هیچ کامیان سه ر نه ده که وتن. له و گی ره و کی شه یه دا سه ری داش
ئاکۆل وه به رده ریژ که وت، له وانه بوو بیه وش بی. کاکا روسته میش
ئه گه رچی به ته مای کوشتن ده یوه شانند، به لام برستی برابوو، له پر له وده مه
دا چاوی به قه مه ی داش ئاکۆل که وت که له به ر ده ستانی بوو، به هه موو

دهمای خوئی ده‌ریکپشا و له که‌له‌که‌ی داش ئاکۆلی کوتا، وای تیکوتا که دهستی هەر دووکیان له کار کهوت.

ته‌ماش‌چیه‌کان هه‌لاتنه‌ پيش و داش ئاکۆلیان به زۆری له زهوی هه‌لگرت‌هوه، خوین له که‌له‌که‌ی ده‌رژا، دهستی له سه‌ر برین دانا، چند هه‌نگاو به دیوار دا خوئی کیشا، دیسان کهوت‌هوه دوايه ئه‌ویان هه‌لگرت و له سه‌ر دهستان بۆ مائییان برده‌وه.

به‌یانی ئه‌ورۆژه هەر که هه‌والی بریندار بوونی داش ئاکۆلیان به مائی حاجی سه‌مه‌د دا، وه‌لی خانی کوره‌ گه‌وره‌ی بۆ سه‌ردانی چوو. که گه‌یشه‌ بان سه‌ری داش ئاکۆل دیتی به ره‌نگی بزراکاو له جی دا کهوت‌هوه، که‌فی خویناویی له زار دیت‌ه دهر و چاوی لی‌ل‌ بوه، به زه‌حمه‌ت هه‌ناسه هه‌لده‌کیشی. داش ئاکۆل ده‌تکوت له ئاویلکه‌دان دا ئه‌وی ناسیوه به ده‌نگی نووساوی له‌رزۆک کوتی:

« له دنیا دا... هەر ئه‌و تووتیه‌م... هه‌بوو... تۆ گیانی خۆت... گیانی تووتی... ئه‌وی بده... به... »

دیسان بیده‌نگ بووه، وه‌لی خان ده‌سه‌ره‌ی هه‌وره‌یشمی ده‌ره‌ینا، فرمی‌سکی چاوی سپیوه. داش ئاکۆل بی‌هۆش بوو و دواي سه‌عاتیک مرد. هه‌موو خه‌لکی شیراز بۆی گریان.

وه‌لی خان قه‌فه‌سی تووتی برده‌وه مائی. ئیواره‌ی ئه‌ورۆژه بوو، مه‌رجان قه‌فه‌سی تووتی له به‌ر خوئی دانا‌بوو و چاوی له ره‌نگی په‌ر و بال، دندووکی خوار و چاوی خه‌ر و بی‌حاله‌تی تووتی ده‌کرد. له‌په‌ر تووتی وه‌ک داش ئاکۆل به له‌وینکی گر کوتی:

« مه‌رجان... مه‌رجان... تۆ منت کوشت... به کۆ بلی‌م... مه‌رجان... ئه‌وینی تۆ... منی کوشت. »

فرمی‌سک له چاوه‌کانی مه‌رجان هاتنه‌ خوار.

